

Załącznik nr 2

do uchwały nr 747/2025

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Kierunek:

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA

NAUK STOSOWANYCH IM. KSIĘCIA MIESZKA I

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

UL. BUŁGARSKA 55

60-320 POZNAŃ

Tel. 61 646 02 67

www.pam.poznan.pl

Link do raportu samooceny na stronie www Uczelni: <https://pam.poznan.pl/bip>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I
WCZESNOSZKOLNA

Poziom/y studiów: JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

Forma/y studiów: STACJONARNA I NIESTACJONARNA

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
PEDAGOGIKA

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
PEDAGOGIKA	322	100

Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
-----	-----	-----	-----
-	-	--	----

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ TAK ☐ NIE

9

☐ nauczyciel przedmiotu²

☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²

☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²

☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²

☐ nauczyciel psycholog

☒ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej

☐ nauczyciel pedagog specjalny

☐ nauczyciel logopeda

☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

**(dla grup zajęć i zajęć pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się
związanych z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela)**

nazwa kierunku studiów:

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

poziom studiów:

JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

profil studiów:

praktyczny

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku, poziomu i profilu studiów kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

(Dz. U. z 2018 r. poz. 2218)*, w związku z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia dla wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450)**.

** przedstawione zestawienie zakładanych efektów uczenia się dla studiów jednolitych magisterskich na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odzwierciedla efekty uczenia się wskazane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia dla wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450). Jednocześnie wskazane jest w prawej kolumnie (*) założenie dotyczące realizacji zakładanych efektów uczenia dla 6-7 poziomu (PRK), co odbywa się podczas realizacji grup zajęć A, I, K (wskazanych w ww. Rozporządzeniu). Pozostałe grupy zajęć i zajęcia stanowią bazę do praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

A. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne			
A.1. Podstawy działań pedagogicznych	w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
A.1.W1.	kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;	P7S_WG P7S_UW	
A.1.W2.	procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;	P7S_WG P6S_UW P7S_UW	

A.1.W3.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.	P7S_WG P6S_UO P7S_UO P7S_UU P7S_UW	
	w zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
A.1.U1.	wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;	P7S_WK P7S_UW	
A.1.U2.	interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;	P7S_UW P7S_WG	
A.1.U3.	analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;	P7S_UW P7S_WG P7S_UK	
A.1.U4.	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	P7S_WG	
A.1.U5.	rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;	P7S_WG	
A.1.U6.	projektować drogi osiągania skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.	P7S_WG	

	w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
A.1.K1.	doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;	P7S_WG P7S_WK	
A.1.K2.	nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	P7S_WG	
A.1.K3.	podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
A.1.K4.	stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.	P7S_WG	
A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
A.2.W1.	terminologię używaną w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jej źródła, miejsce oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także miejsce pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w systemie nauki oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi;	P7S_WG	
A.2.W2.	procesy związane z wychowaniem i kształceniem dzieci i uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem fazy wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa, w perspektywie interdyscyplinarnej: psychologicznej, pedagogicznej, aksjologicznej i socjologicznej;	P7S_WG P7S_WK	
A.2.W3.	rolę nauczyciela w rozwijaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;	P7S_WG	

A.2.W4.	koncepte dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka oraz perspektywy metodologiczne badań nad dzieckiem i dzieciństwem, a także wymagania etyczne badań naukowych z udziałem dzieci;	P7S_WK	
A.2.W5.	typy, cele i zasady funkcjonowania instytucji edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym; cele i zasady współpracy przedszkola lub szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz modele, funkcje, szanse i zagrożenia współpracy; sposoby radzenia sobie z problemami wychowawczymi dzieci lub uczniów i rozwiązywania ich we współpracy z rodziną i otoczeniem dziecka lub ucznia, specyfikę pracy z dziećmi lub uczniami z doświadczeniem migracyjnym, a także sposoby budowania swojego autorytetu w relacjach zawodowych i we współpracy z zespołem nauczycieli oraz z innymi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.	P7S_WG P7S_WK	
	w zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
A.2.U1.	wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym wybrane modele i koncepcje pedagogiczne, oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych, w celu dokonania analizy i interpretacji złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i kulturowych, a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;	P7S_WK P7S_UW	
A.2.U2.	rozpoznawać i identyfikować style wychowania w praktyce edukacyjnej, wskazywać ich wartościowe cechy i zagrożenia dla podmiotowości dziecka lub ucznia;	P7S_UW	
A.2.U3.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole oraz tworzyć właściwy klimat w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej;	P7S_UW	
A.2.U4.	organizować wartościowe rozwojowo i społecznie środowisko wychowawcze oraz wspierać dzieci lub uczniów w wyrażaniu swojej indywidualności w sposób twórczy;	P7S_UU	

A.2.U5.	wybrać i zastosować właściwy dla danej organizacji pracy przedszkola lub szkoły podstawowej sposób postępowania oraz dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	P7S_UW P7S_UK	
A.2.U6.	skutecznie porozumiewać się z różnymi odbiorcami, w tym z dziećmi lub uczniami, rodzicami lub opiekunami oraz specjalistami, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
A.2.K1.	refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykazywania umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej;	P7S_KK P7S_KR	
A.2.K2.	podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	P7S_KO	
A.2.K3.	profesjonalnego rozwiązywania problemów i konfliktów w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej.	P7S_WK	
A.3. Podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej dla nauczycieli	w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
A.3.W1.	podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia,	P7S_WG	

	pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego;		
A.3.W2.	rozwój człowieka w cyklu życia, w tym proces rozwoju dziecka w kolejnych okresach dzieciństwa: rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny, rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny, a także rozwój i kształtowanie osobowości; szczególne uzdolnienia; normy rozwojowe (różnorodność ujęć), zjawisko dysharmonii (asynchronii) rozwojowej, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych oraz teorie integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;	P7S_WK	
A.3.W3.	psychologiczne podstawy procesu uczenia się dzieci lub uczniów: modele uczenia się (konceptje klasyczne, współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych), metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewyższania, a także metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań;	P7S_WK P7S_WG	
A.3.W4.	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia: empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, negocjacji i rozwiązywania konfliktów, reguły współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów;	P7S_WG	
A.3.W5.	znaczenie autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, zagadnienia stresu i nauczycielskiego wypalenia zawodowego, potrzebę korzystania z informacji zwrotnych dotyczących swojej pracy; podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej twórczości i treningu myślenia kreatywnego, trening komunikacyjny, style komunikowania się nauczyciela z podmiotami edukacyjnymi oraz metody przewyższania barier komunikacyjnych.	P7S_WK P7S_WG	

	w zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
A.3.U1.	obserwować procesy uczenia się dzieci lub uczniów i ich konteksty;	P7S_UW	
A.3.U2.	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;	P7S_UK	
A.3.U3.	skutecznie i świadomie komunikować się z użyciem właściwej terminologii;	P7S_UU	
A.3.U4.	rozpoznawać bariery i trudności udziału dzieci lub uczniów w różnych formach aktywności;	P7S_UW	
A.3.U5.	rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia dziecka lub ucznia;	P7S_UO	
A.3.U6.	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego.	P7S_UU	
	w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
A.3.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami, zasobami i rozwojem zawodowym;	P7S_KK	
A.3.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych;	P7S_KR	
A.3.K3.	ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.	P7S_KO	
A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego	w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
A.4.W1.	predyspozycje rozwojowe we wczesnym dzieciństwie do uczenia się języka obcego;	P7S_WG	
A.4.W2.	sposoby uczenia się dzieci lub uczniów języka obcego w wybranych koncepcjach psychologicznych, kompetencje językowe dziecka lub ucznia, teorię wieku krytycznego, społeczne i kulturowe aspekty	P7S_WK	

	nauczania języków obcych, a także rolę nauczyciela w uczeniu się spontanicznym i spontaniczno-reaktywnym dzieci lub uczniów;		
A.4.W3.	strategie zabawowe i zadaniowe w uczeniu się języka obcego przez dzieci lub uczniów, warunki do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów oraz sposoby motywowania dzieci lub uczniów do uczenia się języka obcego.	P7S_WG	
	w zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
A.4.U1.	zaplanować działania na rzecz rozwoju własnych kompetencji językowych i pedagogicznych;	P7S_UU	
A.4.U2.	tworzyć środowisko do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów i rozwijać ich motywację do uczenia się.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
A.4.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami językowymi i pedagogicznymi;	P7S_KK	
A.4.K2.	wspierania właściwych postaw dzieci lub uczniów wobec innej kultury.	P7S_KR	
B. Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania			
B.1. Język polski	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.1.W1.	funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;	P7S_WG	

B.1.W2.	podstawy i zakres doboru treści nauczania dzieci lub uczniów w zakresie języka polskiego, pojęcia z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku, a także klasyczną i współczesną literaturę dla dzieci oraz kulturę dla dziecięcego odbiorcy;	P7S_WG	
B.1.W3.	etapy nabywania umiejętności czytania i pisania w języku polskim.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.1.U1.	funkcjonalnie posługiwać się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;	P7S_UW	
B.1.U2.	dokonać analizy i interpretacji zróżnicowanych formalnie dzieł literackich oraz kulturowych;	P7S_UW	
B.1.U3.	wyróżniać wśród różnych zjawisk językowych kategorie prymarne i sekundarne odpowiednie dla dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	P7S_UO	
B.1.U4.	wypowiadać się w mowie i w piśmie w sposób klarowny, spójny i precyzyjny, konstruując rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na określone tematy;	P7S_UU	
B.1.U5.	zaplanować działania na rzecz rozwoju swojej wiedzy i umiejętności w zakresie prawidłowej realizacji edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.	P7S_UK	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.1.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci lub uczniów w zakresie rozwoju języka polskiego.	P7S_KK	
B.2. Język obcy	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.2.W1.	podstawowe struktury gramatyczne oraz formy językowe;	P7S_WG	

B.2.W2.	kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.2.U1.	wykorzystywać pogłębione kompetencje leksykalne, gramatyczne, fonetyczne i socjokulturowe w komunikowaniu się w języku obcym;	P7S_UW	
B.2.U2.	posługiwać się sprawnościami w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie;	P7S_UK	
B.2.U3.	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje zawodowe umiejętności, korzystając z różnych źródeł w języku obcym;	P7S_UO	
B.2.U4.	dobierać w pracy z dziećmi lub uczniami odpowiednią literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy w języku obcym.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
	B.2.K1. autorefleksji nad posiadanymi kompetencjami, podejmowania kształcenia i pracy w celu rozwoju umiejętności językowych.	P7S_KK	
B.3. Matematyka	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.3.W1.	podstawowe struktury matematyki szkolnej: liczby i ich własności, zbiory liczbowe, działania na liczbach, figury, relacje i zależności funkcyjne, reprezentacje graficzne;	P7S_WG	
B.3.W2.	treści nauczania w zakresie edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: liczby i liczenie, aspekty liczby, systemy pozycyjne i niepozycyjne, własności działań na liczbach, zagadnienia miarowe w geometrii, klasyfikowanie figur geometrycznych, symetrię,	P7S_WK	

	manipulacje w trzech wymiarach i tworzenie modeli brył, wczesną algebraizację, zagadnienia zegarowe i kalendarzowe;		
B.3.W3.	treści nauczania matematyki w zakresie starszych klas szkoły podstawowej: własności liczb całkowitych i wymiernych, działania na ułamkach, wyrażenia algebraiczne, rozumowanie geometryczne i jego zapis, przeliczanie jednostek miary, zliczanie za pomocą reguł mnożenia i dodawania, zasadę szufladkową, definiowanie figur, badanie ich własności (kąty, wielokąty, koło), proste konstrukcje geometryczne – prostokąt i równoległość na płaszczyźnie i w przestrzeni, figury przestrzenne, kodowanie położenia na płaszczyźnie i w przestrzeni, elementy statystyki opisowej, graficzne reprezentowanie danych, podstawowe konstrukcje geometryczne, algorytmy i konstrukcje rekurencyjne;	P7S_WG	
B.3.W4.	rozumowania matematyczne w zakresie matematyki szkolnej, w tym wnioskowanie dedukcyjne, argumentowanie i zapisywanie rozumowań, wykonywanie eksperymentów numerycznych i geometrycznych, dostrzeganie regularności prowadzących do uogólnień, uzasadnianie uogólnień, formułowanie i weryfikację hipotez, rozumowania dedukcyjne w geometrii płaskiej i przestrzennej;	P7S_WG	
B.3.W5.	zastosowania matematyki w życiu codziennym oraz w innych obszarach, w tym w technice, sztuce, ekonomii i przyrodzie.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.3.U1.	sprawnie posługiwać się podstawowymi obiektami matematycznymi;	P7S_UU	
B.3.U2.	przewodzić proste rozumowania matematyczne i oceniać ich poprawność;	P7S_UW	
B.3.U3.	dostrzegać i wskazywać związki matematyki z codziennym życiem;	P7S_UK	
B.3.U4.	rozwiązywać zagadki i łamigłówki logiczne;	P7S_UK	
B.3.U5.	posługiwać się pakietami wspierającymi nauczanie matematyki;	P7S_UK	

B.3.U6.	przygotować ucznia do udziału w konkursach matematycznych dla szkół podstawowych.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.3.K1.	pogłębiania swojego rozumienia znaczenia i piękna matematyki.	P7S_KR	
B.4. Edukacja społeczno-przyrodnicza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.4.W1.	kluczowe pojęcia oraz zjawiska z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej, występujące w otoczeniu dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
B.4.W2.	podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie;	P7S_WG	
B.4.W3.	podstawy przedsiębiorczości i ekonomii.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.4.U1.	analizować oraz interpretować powszechnie występujące zjawiska przyrody;	P7S_UW	
B.4.U2.	dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego;	P7S_UU	
B.4.U3.	rozpoznawać gatunki roślin i zwierząt najczęściej występujących w otoczeniu dziecka lub ucznia;	P7S_UW	
B.4.U4.	ilustrować najczęściej spotykane zjawiska przyrodnicze za pomocą prostych doświadczeń z użyciem przedmiotów życia codziennego.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.4.K1.	pogłębiania swojego rozumienia funkcjonowania świata przyrody;	P7S_KO	
B.4.K2.	krzewienia idei dbałości o otoczenie przyrodnicze.	P7S_KR	

B.5. Informatyka	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.5.W1.	podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami;	P7S_WG	
B.5.W2.	zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania;	P7S_WG	
B.5.W3.	zasady projektowania algorytmów oraz ich realizacji przy użyciu komputera;	P7S_WK	
B.5.W4.	zasady organizacji i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania;	P7S_WK	
B.5.W5.	społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, wpływu informatyki na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym;	P7S_WG	
B.5.W6.	uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki oraz komputerowe programy edukacyjne przeznaczone dla najmłodszych uczniów.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.5.U1.	zaprojektować i uruchomić na komputerze prosty algorytm;	P7S_UO	
B.5.U2.	zaprojektować prostą, funkcjonalną bazę danych;	P7S_UU	
B.5.U3.	ocenić walory użytkowe komputerowego programu edukacyjnego;	P7S_UK	
B.5.U4.	zorganizować bezpieczne środowisko pracy z komputerem.	P7S_UU	

	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.5.K1.	ciągłej aktualizacji swojej wiedzy z zakresu zastosowań komputerów w edukacji;	P7S_KO	
B.5.K2.	zapewniania poczucia bezpieczeństwa dzieci lub uczniów znajdujących się pod jego opieką.	P7S_KR	
B.6. Plastyka	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.6.W1.	podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
B.6.W2.	zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	P7S_WG	
B.6.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;	P7S_WK	
B.6.W4.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie;	P7S_WK	
B.6.W5.	podstawy rysunku.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.6.U1.	zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności;	P7S_UW	
B.6.U2.	wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.6.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;	P7S_KK	
B.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.	P7S_KR	

B.7. Muzyka	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.7.W1.	terminologię z zakresu muzyki i jej zastosowanie w edukacji muzycznej;	P7S_WG	
B.7.W2.	źródła kultury muzycznej, ich kulturowe i społeczne uwarunkowania oraz znaczenie dla rozwoju dziecka lub ucznia;	P7S_WK	
B.7.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; odmiany, faktury utworów muzycznych ze względu na sposób wykonywania muzyki (solo, muzyka kameralna, symfoniczna, chóralna, wokarno-instrumentalna), podstawowe zagadnienia z zakresu form muzycznych, podstawowe terminy notacji muzycznej;	P7S_WG	
B.7.W4.	podstawowy repertuar muzyczny w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	P7S_WG	
B.7.W5.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji muzycznej w Polsce i na świecie.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.7.U1.	zaprojektować przekaz muzyczny dostosowany do okoliczności;	P7S_UO	
B.7.U2.	wykonywać proste melodie na wybranym instrumencie lub głosem.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.7.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;	P7S_KO	
B.7.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej lub wspólnej aktywności muzycznej;	P7S_KR	

B.8. Technika	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.8.W1.	założenia, cele i treści kształcenia ogólnotechnicznego dzieci lub uczniów;	P7S_WG	
B.8.W2.	sytuację dziecka w świecie współczesnej techniki;	P7S_WG	
B.8.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie techniki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;	P7S_WK	
B.8.W4.	współczesne koncepcje i modele edukacji technicznej w Polsce i na świecie.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.8.U1.	popularyzować podstawy wiedzy technicznej wśród dzieci lub uczniów;	P7S_UW	
B.8.U2.	zapewnić warunki bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w otoczeniu techniki;	P7S_UU	
B.8.U3.	zademonstrować umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów związanych z techniką.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.8.K1.	promocji zasad bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi;	P7S_KR	
B.8.K2.	fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.	P7S_KW	
B.8.K2.	fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.	P7S_KO	
B.9. Wychowanie fizyczne	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	

B.9.W1.	terminologię z zakresu aktywności i sprawności fizycznej;	P7S_WG	
B.9.W2.	związki aktywności i sprawności fizycznej ze zdrowiem;	P7S_WG	
B.9.W3.	formy aktywności fizycznej dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów, zachęcające dzieci lub uczniów do aktywności fizycznej;	P7S_WK	
B.9.W4.	proces uczenia się i nauczania czynności ruchowych;	P7S_WK	
B.9.W5.	zaburzenia postawy ciała i prawidłowe wzorce ruchu;	P7S_WG	
B.9.W6.	wybrane współczesne koncepcje i modele wychowania fizycznego w Polsce i na świecie.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.9.U1.	zaplanować zajęcia ruchowe w określonych warunkach;	P7S_UO	
B.9.U2.	zachęcić dzieci lub uczniów do podejmowania aktywności fizycznej;	P7S_UK	
B.9.U3.	wspierać działania przeciwdziałające nabywaniu wad postawy ciała przez dzieci lub uczniów i nadwadze.	P7S_UK	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.	P7S_KR	
B.10. Edukacja zdrowotna	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
B.10.W1.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego;	P7S_WG	
B.10.W2.	istotę umiejętności życiowych (life skills) i zachowań prozdrowotnych;	P7S_WG	

B.10.W3.	podstawowe zagadnienia rozwoju biologicznego człowieka;	P7S_WG	
B.10.W4.	sposoby wspomagania dziecka lub ucznia w działaniach na rzecz zdrowia i niwelowania stanów zagrażających zdrowiu, możliwości zmian w otoczeniu dziecka lub ucznia oraz procesy uczenia się mózgu;	P7S_WK	
B.10.W5.	zasady udzielania pierwszej pomocy.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.10.U1.	rozpoznać sytuację zagrożenia dla zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, i odpowiednio zareagować;	P7S_UK	
B.10.U2.	skutecznie promować zachowania prozdrowotne.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.	P7S_KK	
C. Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
C.W1.	zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicznej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej;	P7S_WG P7S_WK	

C.W2.	zasady organizacji optymalnego środowiska edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: możliwości wykorzystania w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, organizację środowiska wychowawczego przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, uczniów lub grup, a także potrzebę wykorzystywania w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, oraz rodziców lub opiekunów;	P7S_WG P7S_WK	
C.W4.	kryteria i sposoby krytycznej oceny oraz doboru programów i podręczników szkolnych: teoretyczno-metodyczne założenia konstruowania programu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, ukryty program przedszkola lub szkoły, programy i podręczniki w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	P7S_WG	
C.W5.	podstawy teoretyczne oceniania i ewaluacji procesu edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym cele, funkcje, rodzaje oceniania, proces i konsekwencje oceniania, uczestnictwo ucznia w kontroli i ocenie jego wiedzy i umiejętności, prawa i błędy w procesie oceniania; system zapewnienia jakości pracy przedszkola i szkoły, proces ewaluacji w przedszkolu i szkole oraz metody i techniki ewaluacyjne.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
C.U1.	kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, z nastawieniem na osobowy i podmiotowy rozwój;	P7S_UW	
C.U2.	w sposób krytyczny oceniać i dobierać programy i podręczniki, konstruować programy pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, dobierać i modyfikować treści nauczania, środki oraz strategie działania edukacyjnego;	P7S_UK	

C.U3.	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się;	P7S_UO	
C.U4.	planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;	P7S_UW P7S_UU	
C.U5.	organizować zabawy i zajęcia stymulujące aktywność poznawczą dzieci lub uczniów, wspólnotowe i kooperacyjne uczenie się, angażujące emocjonalnie, motywacyjnie i poznawczo wszystkie dzieci lub uczniów, wspierać ich adaptację do uczenia się we wspólnocie oraz identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji;	P7S_UW	
C.U6.	identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań;	P7S_UO	
C.U7.	organizować działania edukacyjne nastawione na konstruowanie wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowanie różnych sposobów uczenia się, w tym różnych treści, oraz wiedzy osobistej dziecka i wiedzy nowej oraz ich rekonstrukcji;	P7S_UK P7S_UU	
C.U8.	wykorzystywać proces oceniania pracy uczniów do stymulowania ich samooceny, umiejętności samoregulacji i pracy nad własnym rozwojem.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
C.K1.	kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne;	P7S_KK	

C.K2.	formowania wartościowych indywidualnie i społecznie zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki, oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania swojej indywidualności w sposób twórczy;	P7S_KR	
C.K3.	budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji;	P7S_KK P7S_KR	
C.K4.	efektywnej współpracy z nauczycielami, specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem, i rodzicami dzieci lub uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej na rzecz dzieci lub uczniów i zapewnienia jakości pracy przedszkola lub szkoły.	P7S_KO	
D. Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
D.W1.	wartości, modele i zasady krytycznej praktyki; autonomię i odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela; zasady tworzenia autorskich programów nauczania oraz zarządzania wiedzą w społeczeństwie informacyjnym; D.W2. proces nauczania-uczenia się: zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączącej różne obszary wiedzy, rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		

D.U1.	wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną, społeczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole oraz paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno- onstruktivistyczne do planowania uczenia się dzieci;	P7S_UW	
D.U2.	stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów;	P7S_UU	
D.U3.	krytycznie ocenić tworzoną praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy, a także dokonywać twórczej interpretacji i projektować nowe rozwiązania edukacyjne.	P7S_UW	
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.K1.	autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia;	P7S_KK	
D.K2.	tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.	P7S_KO	
E.1. Metodyka edukacji polonistycznej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
E.1.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	P7S_WG	

E.1.W2.	spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania;	P7S_WK	
E.1.W3.	sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystywania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi lub uczniami.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.1.U1.	skutecznie poprowadzić naukę czytania;	P7S_UW	
E.1.U2.	dostosować sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia;	P7S_UU	
E.1.U3.	rozbudzić w uczniach pasję czytelniczą.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.1.K1.	krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.	P7S_KR	
E.2. Metodyka nauczania języka obcego		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.2.W1.	metody nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym Total Physical Response (TPR) J. Ashera, The Silent Way C. Gattegno;	P7S_WG	
E.2.W2.	podstawę programową dla I etapu edukacyjnego w zakresie języka obcego;	P7S_WG	
E.2.W3.	metody projektowania zajęć z języka obcego, doboru i opracowywania środków dydaktycznych; strategie tworzenia warunków do nauczania-uczenia się sytuacyjnego w codziennej aktywności dzieci lub uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji; uczenie się we wspólnym	P7S_WK	

	działaniu, w różnych rodzajach zabaw, w tym tematycznych, konstrukcyjnych, ruchowych, muzycznych, dydaktycznych, twórczych, w naturalnych sytuacjach i w kontekstach społecznych;	P7S_WG	
E.2.W4.	znaczenie gier i zabaw, teatru i dramy, storytelling, piosenki i ruchu w nauczaniu języka obcego dzieci lub uczniów; techniki multimedialne w nauczaniu języka obcego;	P7S_WG	
E.2.W5.	zasady oceniania umiejętności językowych dzieci lub uczniów.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.2.U1.	zaprojektować zajęcia z wykorzystaniem nauczania sytuacyjnego;	P7S_UW	
E.2.U2.	wykorzystać gry, zabawy, piosenkę i ruch w nauczaniu języka obcego;	P7S_UK	
E.2.U3.	efektywnie wykorzystać multimedia w nauczaniu języka obcego.	P7S_UK	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.2.K1.	pozytywnego motywowania dzieci lub uczniów do aktywnego zaangażowania się w naukę języka obcego.	P7S_KR	
E.3. Metodyka edukacji matematycznej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.3.W1.	stadia rozwoju umysłowego w kontekście zakresu i metod edukacji matematycznej, a także poziom rozumowań przedoperacyjnych, operacyjnych i formalnych;	P7S_WG	
E.3.W2.	zagadnienia edukacji matematycznej w przedszkolu: podstawę programową i program edukacji matematycznej, rozwijanie intuicji dotyczących liczb i liczenia – kardynalnego, porządkowego i		

	miarowego aspektu liczby, porównywanie liczebności zbiorów, stymulowanie rozwoju operacyjnego rozumowania – odwracalności operacji, rozwijania rozumowania przyczynowo-skutkowego i orientacji przestrzennej, w tym na kartce papieru, dodawania i odejmowania na palcach i innych zbiorach zastępczych, rozdawania i rozdzielania po kilka, rozwijania intuicji geometrycznych; gry i zabawy z wątkiem matematycznym oraz proste gry strategiczne;	P7S_WG P7S_WK	
E.3.W3.	zagadnienia edukacji matematycznej w klasach I–III szkoły podstawowej: podstawę programową, projektowanie aktywności matematycznej przy kształtowaniu pojęć liczbowych i sprawności rachunkowych, wprowadzanie symboliki i zapisu matematycznego, rozwijanie orientacji przestrzennej i wyobraźni geometrycznej oraz kształtowanie umiejętności matematycznych potrzebnych w sytuacjach życiowych;	P7S_WG P7S_WK	
E.3.W4.	rolę pracy domowej ucznia i zasady konstruowania sprawdzianów i oceniania;	P7S_WG	
E.3.W5.	formy aktywności dzieci lub uczniów: manipulacje, eksperymenty, budowanie modeli płaskich i przestrzennych z zastosowaniem różnych materiałów, w tym gotowych elementów, samodzielne odkrywanie praw matematycznych, prowadzenie prostych rozumowań, w tym z wykorzystaniem łamigłówek;	P7S_WG	
E.3.W6.	znaczenie obliczeń pamięciowych, trudności w opanowaniu rachunków pamięciowych, techniki kształcenia biegłości rachunkowej i strategię sprytnych rachunków;	P7S_WG	
E.3.W7.	metody pracy z zadaniami tekstowymi, stosowania reprezentacji graficznych w ćwiczeniach rachunkowych i rozwiązywaniu zadań tekstowych;	P7S_WK	
E.3.W8.	znaczenie kształtowania umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, stawiania i weryfikowania hipotez, dostrzegania i wykorzystywania regularności i analogii, używania argumentacji i kontrprzykładów, w tym w rozwiązywaniu łamigłówek, abstrahowania, uogólniania, klasyfikowania, definiowania i algorytmizowania;	P7S_WK	

E.3.W9.	rodzaje i źródła typowych błędów uczniowskich, a także ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	P7S_WG	
E.3.W10.	środki dydaktyczne w edukacji matematycznej dzieci: pakiety edukacyjne, karty pracy, elementy do manipulacji i klasyfikacji, liczydła, liczmany, klocki logiczne Dienes'a, klocki Cuisenaire'a, kostki do gry, domina, karty, mozaiki, konstrukcyjne klocki geometryczne różnych typów, łamigłówki logiczne i proste gry strategiczne;	P7S_WK	
E.3.W11.	znaczenie wykorzystania gier i zabaw matematycznych do realizacji celów dydaktycznych, w tym zastosowanie w pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się oraz z uczniem zdolnym; zasady konstruowania gier przez uczniów, zespołowe formy uczenia się i utrwalania wiadomości;	P7S_WG	
E.3.W12.	rolę konkursów matematycznych dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej: rodzaje, zasady rozgrywania, charakter zadań, walory kształcące oraz sposoby przygotowania uczniów do udziału w konkursach.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.3.U1.	kształtować u uczniów pojęcie liczby;	P7S_UW	
E.3.U2.	rozwijać wyobraźnię i orientację przestrzenną;	P7S_UK	
E.3.U3.	wdrażać uczniów w zasady logicznego myślenia;	P7S_UK	
E.3.U4.	budować sytuacje edukacyjne skłaniające uczniów do budowania hipotez i ich weryfikacji;	P7S_UO	
E.3.U5.	stosować gry i inne pomoce naukowe w nauczaniu matematyki;	P7S_UK	
E.3.U6.	analizować błędy popełniane przez uczniów i wyciągać z nich wnioski;	P7S_UU	
E.3.U7.	pracować z uczniami o szczególnych uzdolnieniach matematycznych.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		

E.3.K1.	rozbudzania zainteresowania uczniów myśleniem matematycznym;	P7S_KK	
E.3.K2.	wskazywania uczniom korzyści z uczenia się matematyki.	P7S_KR	
E.3.K1.	rozbudzania zainteresowania uczniów myśleniem matematycznym;	P7S_KO	
E.3.K2.	wskazywania uczniom korzyści z uczenia się matematyki.	P7S_KK	
E.4. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.4.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	P7S_WG	
E.4.W2.	znaczenie stwarzania warunków do zajęć badawczych i eksperymentów oraz organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom lub uczniom samodzielną eksplorację;	P7S_WG	
E.4.W3.	sposoby kształtowania przedsiębiorczości u dzieci lub uczniów.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.4.U1.	zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej;	P7S_UW	
E.4.U2.	dostrzec i skomentować podstawowe prawa fizyki zachodzące w otoczeniu ucznia;	P7S_UU	
E.4.U3.	wykonać proste doświadczenie za pomocą przedmiotów codziennego użytku i przeanalizować z uczniami jego przebieg.	P7S_UK	

	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.4.K1.	rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego;	P7S_KR	
E.4.K2.	budzenia i podtrzymywania w uczniach ciekawości odkrywcy.	P7S_KK	
E.5. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.5.W1.	znaczenie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;	P7S_WG	
E.5.W2.	znaczenie stwarzania sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów, które uczniowie modelują i rozwiązują, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;	P7S_WG	
E.5.W3.	rolę rozwijania u uczniów umiejętności programowania w środowisku blokowo-wizualnego języka programowania;	P7S_WK	
E.5.W4.	rolę integrowania zajęć edukacji informatycznej z aktywnościami wizualnymi, słuchowymi i kinestetycznymi;	P7S_WG	
E.5.W5.	znaczenie promowania i kształtowania u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.	P7S_WK	

	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.5.U1.	zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;	P7S_UW P7S_UU	
E.5.U2.	stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;	P7S_UO	
E.5.U3.	integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.5.K1.	promowania postawy odpowiedzialnego zachowania w świecie mediów cyfrowych;	P7S_KK	
E.5.K2.	inspirowania uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego.	P7S_KR	
E.6. Metodyka edukacji plastycznej			
		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.6.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
E.6.W2.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
E.6.W3.	zasady projektowania zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	P7S_WK	
E.6.W4.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności plastycznych i monitorowania jego rozwoju w tym obszarze.	P7S_WK	

	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.6.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do twórczej aktywności w obszarze działań plastycznych;	P7S_UW	
E.6.U2.	zaprojektować zajęcia inspirujące dzieci lub uczniów do działań twórczych;	P7S_UK	
E.6.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem plastycznym;	P7S_UO	
E.6.U4.	diagnozować poziom zdolności plastycznych dziecka lub ucznia.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.6.K1.	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;	P7S_KR	
E.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami;	P7S_KO	
E.6.K3.	aktywizowania dzieci lub uczniów do estetyzacji własnego otoczenia.	P7S_KO	
E.7. Metodyka edukacji muzycznej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.7.W1.	zasady projektowania zabaw rytmiczno-umykalniających dla dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	P7S_WG	
E.7.W2.	znaczenie wykonywania utworów muzycznych przez dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	P7S_WG	
E.7.W3.	zasady projektowania zajęć umykalniających zorientowanych na czerpanie przyjemności z działań podejmowanych przez dzieci lub uczniów, a nie na efekt;	P7S_WK	
E.7.W4.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;	P7S_WK	

E.7.W5.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności muzycznych i monitorowania jego rozwoju muzycznego.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.7.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do udziału w zabawach rytmiczno-umykalniających;	P7S_UU	
E.7.U2.	doprowadzić do wykonania utworu muzycznego przez dziecko lub ucznia;	P7S_UO	
E.7.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem muzycznym;	P7S_UK	
E.7.U4.	diagnozować poziom zdolności muzycznych dziecka lub ucznia.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.7.K1.	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;	P7S_KR	
E.7.K2.	aktywizowania dzieci lub uczniów do wspólnego uprawiania muzyki.	P7S_KO	
E.8. Metodyka edukacji technicznej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.8.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka lub ucznia;	P7S_WG	
E.8.W2.	ideę inicjacji technicznej dziecka lub ucznia;	P7S_WK	
E.8.W3.	zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze oraz metody projektowania zajęć technicznych;	P7S_WK	

E.8.W4.	potrzebę kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.8.U1.	zaprojektować sekwencję działań technicznych dzieci lub uczniów;	P7S_UK	
E.8.U2.	uwzględnić różnice indywidualne w projektowaniu działań uczniowskich;	P7S_UK	
E.8.U3.	dobierać zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne do możliwości dzieci lub uczniów;	P7S_UO	
E.8.U4.	zachęcić dzieci lub uczniów do analizowania prostych rozwiązań technicznych.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.8.K1.	działania na rzecz rozwoju zainteresowań technicznych dzieci lub uczniów;	P7S_KK	
E.8.K2.	walki ze stereotypami dotyczącymi płci i umiejętności technicznych.	P7S_KK	
E.9. Metodyka wychowania fizycznego			
		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.9.W1.	znaczenie i zasady demonstrowania ćwiczeń ruchowych;	P7S_WG	
E.9.W2.	zasady planowania, organizowania i realizowania aktywności fizycznej dzieci lub uczniów, w tym spontanicznej aktywności fizycznej oraz ćwiczeń fizycznych, zabaw i gier ruchowych w sali sportowej, na boisku szkolnym i w terenie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;	P7S_WG	
E.9.W3.	metody diagnozowania ogólnej sprawności fizycznej, w szczególności zdolności motorycznych powiązanych ze zdrowiem, oraz zasady oceny wysiłku i osiągnięć dzieci lub uczniów;	P7S_WK	

		P7S_WG	
E.9.W4.	strategie realizacji zajęć uwzględniających potrzeby i możliwości dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.9.U1.	poprawnie zademonstrować ćwiczenie ruchowe;	P7S_UK	
E.9.U2.	zaplanować atrakcyjną aktywność fizyczną dzieci lub uczniów;	P7S_UU	
E.9.U3.	czuwać nad bezpieczeństwem dzieci lub uczniów podczas ćwiczeń ruchowych;	P7S_UO	
E.9.U4.	diagnozować zdolności motoryczne dzieci lub uczniów;	P7S_UK	
E.9.U5.	dostosować zadania ruchowe do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.		
E.10. Metodyka edukacji zdrowotnej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
E.10.W1.	metody projektowania różnych form aktywności w celu rozwijania kultury zdrowotnej u dzieci lub uczniów, w tym planowanie, realizowanie i ocena procesu;	P7S_WG	
E.10.W2.	sposoby rozwijania postawy prozdrowotnej wśród dzieci lub uczniów;	P7S_WG	
E.10.W3.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego.	P7S_WK	

	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
E.10.U1.	zaplanować działania mające na celu rozwój kultury zdrowotnej;	P7S_UK	
E.10.U2.	skutecznie rozwijać postawy prozdrowotne wśród dzieci lub uczniów.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
E.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.	P7S_KR	
F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
F.W1.	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;	P7S_WG P7S_WK	
F.W2.	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno-społecznego;	P7S_WG P7S_WK	
F.W3.	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;	P7S_WG	
F.W4.	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	P7S_WK	

F.W5.	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;	P7S_WK	
F.W6.	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
F.U1.	dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;	P7S_UW	
F.U2.	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;	P7S_UK	
F.U3.	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	P7S_UO	
F.U4.	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;	P7S_UO	
F.U5.	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		

F.K1.	przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;	P7S_KK	
F.K2.	przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.	P7S_KR P7S_KO	
G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
G.W1.	funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji;	P7S_WG	
G.W2.	podstawy prawa oświatowego;	P7S_WG	
G.W3.	nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli;	P7S_WG	
G.W4.	zasady prawa wewnątrz przedszkolnego i wewnątrzszkolnego;	P7S_WK	
G.W5.	prawa dziecka i prawa osoby z niepełnosprawnością;	P7S_WG	
G.W6.	zasady bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu lub szkole i poza nimi, zasady udzielania pierwszej pomocy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej.	P7S_WG P7S_WK	

	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
G.U1.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole;	P7S_UK	
G.U2.	udzielić pierwszej pomocy;	P7S_UK	
G.U3.	rozwijać u dzieci lub uczniów postawy wzajemnej troski, tolerancji, umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i otwartości poznawczej;	P7S_UW	
G.U4.	zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji.	P7S_UO	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
G.K1.	okazywania empatii dzieciom lub uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;	P7S_KK	
G.K2.	rozwijania w dzieciach lub uczniach tolerancji, szacunku do praw człowieka i podstawowych swobód;	P7S_KR	
G.K3.	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu rozwoju swojej profesjonalnej wiedzy.	P7S_KO	
H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
H.W1.	teorie, koncepcje i modele rozpoznawania cech rozwoju i funkcjonowania dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym odpowiednio u progu wychowania przedszkolnego i pierwszego etapu edukacji ogólnokształcącej (klasa I szkoły podstawowej) jako podstawy wspomagania rozwoju dziecka lub ucznia na etapie wczesnej edukacji;	P7S_WG P7S_WK	

H.W2.	podstawy prawne, cele, funkcje i rodzaje oceniania jako wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz zasady konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej;	P7S_WG	
H.W3.	dominujące rodzaje zainteresowań dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz sposoby i metody rozwijania zainteresowań dzieci lub uczniów;	P7S_WG	
H.W4.	zagadnienia związane z oceną jakości pracy nauczyciela i jakości pracy przedszkola i szkoły, w tym podstawy prawne, teorie, cele, metody i formy;	P7S_WG	
H.W5.	zagadnienia ewaluacji edukacyjnej i edukacyjnej wartości dodanej, w tym ich zasady i formy.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
H.U1.	rozpoznawać indywidualne cechy rozwoju i uczenia się dzieci mających rozpocząć edukację przedszkolną i naukę w klasie I szkoły podstawowej;	P7S_UW	
H.U2.	konstruować poprawne narzędzia diagnozy pedagogicznej;	P7S_UK	
H.U3.	rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne;	P7S_UO	
H.U4.	rozpoznać i scharakteryzować wymierne i niewymierne rezultaty pracy nauczyciela;	P7S_UO	
H.U5.	projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
H.K1.	etycznego postępowania w procesie oceniania rezultatów procesu wychowania i kształcenia z punktu widzenia osiągnięć dziecka lub ucznia;	P7S_KK	

H.K2.	ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie diagnozowania pedagogicznego, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami.	P7S_KR	
I. Kultura języka		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
I.W1.	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;	P7S_WG	
I.W2.	zagadnienia praktyki wystąpień publicznych;	P7S_WG	
I.W3.	zasady etyki słowa i etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;	P7S_WG	
I.W4.	zagadnienia poprawności i sprawności językowej;	P7S_WK	
I.W5.	zasady emisji głosu.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
I.U1.	sprawnie komunikować się;	P7S_UK	
I.U2.	poprawnie używać języka polskiego;	P7S_UK	
I.U3.	skutecznie stosować zasady emisji głosu.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
I.K1.	dbałości o kulturę wypowiedzi.	P7S_KR	

J. Praktyki zawodowe		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
J.1.	Praktyka śródroczna		
J.1.1.	Praktyka ogólnopedagogiczna		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
J.1.1.W1.	sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;	P7S_WK	
J.1.1.W2.	realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają;	P7S_WG	
J.1.1.W3.	zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;	P7S_WG	
J.1.1.W4.	specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
J.1.1.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UW	

J.1.1.U2.	analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.	P7S_UK	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
J.1.1.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;	P7S_KK	
J.1.1.K2.	praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.	P7S_KR	
J.1.2.	Praktyka wychowawczo-dydaktyczna		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
J.1.2.W1.	codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;	P7S_WG	
J.1.2.W2.	kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
J.1.2.U1.	wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej;	P7S_UW	
J.1.2.U2.	poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.	P7S_UU	

	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
J.1.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	P7S_KO	
J.2.	Praktyka ciągła	Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
J.2.W1.	praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.	P7S_WK	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
J.2.U1.	stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;	P7S_UU P7S_UO	
J.2.U2.	poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.	P7S_UW	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
J.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	P7S_KO	
K. Metodologia badań naukowych		Efekty uczenia się dla danego obszaru nauki społecznej PRK 6-7	

	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
K.W1.	filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych, a także znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;	P7S_WG	
K.W2.	strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań (opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, sondażowe – metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych, oraz badania: ewaluacyjne, panelowe, socjometryczne, porównawcze, terenowe, etnograficzne, performatywne, biograficzne, netnografia; metody gromadzenia i analizy danych); narzędzia badawcze – konstruowanie kwestionariuszy, skal pomiarowych i testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji, narzędzi socjometrycznych; zasady tworzenia scenariuszy badawczych i dyspozycji do badań jakościowych;	P7S_WG P7S_WK	
K.W3.	zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; podstawy analizy statystycznej (statystykę opisową, rozkłady częstości, miary tendencji centralnej i rozproszenia, analizę jedno- i dwuczynnikową, korelacje między zmiennymi, wnioskowanie statystyczne i testowanie hipotez oraz analizy porównawcze); selekcję i kodowanie danych jakościowych, wyłanianie kategorii analizy i analizę relacji między nimi, tworzenie winiet,	P7S_WG P7S_WK	

	sieci, matryc i map pojęciowych; programy komputerowe wspierające analizę danych ilościowych i jakościowych;		
K.W4.	zasady opracowywania wyników i raportu z badań naukowych; sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji;	P7S_WG P7S_WK	
K.W5.	rolę jakości i rzetelności badań naukowych, różne kryteria jakości badań naukowych, w tym reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulację perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródła danych oraz możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;	P7S_WG	
K.W6.	sposoby wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej, cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania, sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych (analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć), a także krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;	P7S_WG P7S_WK	
K.W7.	etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, podstawowe zasady przeprowadzania tych badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;	P7S_WG P7S_WK	
K.W8.	cechy, styl i redagowanie tekstów naukowych, cel i strukturę pracy dyplomowej, wybór pola badawczego w kontekście wiedzy osobistej i naukowej, technikę pracy naukowej, dobór i selekcję literatury, formy analizy materiałów źródłowych, formy prezentacji wyników badań i doniesień naukowych z literatury, ocenę i krytykę dostępnych źródeł teoretycznych, znaczenie umiejętności wywodu i siły argumentacji, a także problemy etyczne w pisaniu pracy dyplomowej;	P7S_WG P7S_WK	

K.W9.	metodologię prowadzenia badań naukowych oraz zasady zastosowania wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wyboru strategii badawczej, sformułowania celu i przedmiotu badań, opracowania metod i techniki badań, sformułowania problematyki badań, przygotowania narzędzi	P7S_WG	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K.U1.	zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze;	P7S_UW	
K.U2.	zebrać dane adekwatne do postawionego problemu badawczego;	P7S_UK	
K.U3.	poprawnie przeprowadzić analizę danych;	P7S_UO	
K.U4.	opracować raport z wyników badań;	P7S_UU	
K.U5.	krytycznie przeanalizować raport z wyników badań;	P7S_UW	
K.U6.	dobrać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;	P7S_UK	
K.U7.	dobrać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.	P7S_UU	
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
K.K1.	rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań;	P7S_KK	
K.K2.	przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej;	P7S_KO	
K.K3.	rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej.	P7S_KR	

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Włodzimierz Usarek	<i>dr inż., prof. PAM, Rektor Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – przewodniczący zespołu</i>
Anna Zbaraszewska	<i>dr, prof. PAM, Prorektor Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Andrzej Jerzy Bolewski	<i>dr inż., prof. PAM, Prorektor Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Piotr Warych	<i>dr, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Izabella Gruszczyńska	<i>mgr, Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Róża Sawala	<i>mgr, Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Lucyna Krzyżanowska	<i>mgr, Kierownik Dziekanatu Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Marta Kapska	<i>mgr, Kierownik Biura Karier Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>
Joanna Białas	<i>mgr, Dyrektor Działu Marketingu Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I – członek zespołu</i>

Radosław Sobczak

Przedstawiciel samorządu studenckiego – członek zespołu

Spis treści

Spis treści

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ _____	5
Prezentacja uczelni _____	55
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym _____	57
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____	57
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____	68
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____	87
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____	121
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____	170
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____	195
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____	203
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	214
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____	238
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____	243
Część III. Załączniki _____	257
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____	257

Prezentacja uczelni

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I (dalej jako: PAM), do 31 stycznia 2024 r. funkcjonująca pod nazwą: Akademia Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu, rozpoczęła działalność na mocy pozwolenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr DSW-3-4001-549/JP/04 z dnia 23 lipca 2004 r., wydanego na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm.) i została wpisana do rejestru uczelni niepaństwowych pod numerem 161, w oparciu o decyzję DSW-3-4001-692/TT/04 z dnia 16 września 2004 r. Dnia 8 czerwca 2011 r., stosownie do § 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie prowadzenia rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 348), wprowadzony został elektroniczny rejestr uczelni niepublicznych, w związku z tym konieczna stała się zmiana numerów rejestrowych wszystkich uczelni niepublicznych, w wyniku czego PAM widnieje obecnie pod numerem 305. Siedzibą PAM jest miasto Poznań. Główny budynek mieści się w Poznaniu (60-320), przy ulicy Bułgarskiej 55.

W Uczelni funkcjonują: Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Medycznych, Wydział Lekarski, Wydział Ratownictwa Medycznego, Wydział Nauk Społecznych i Medycznych Filia PAM w Nowym Tomyślu, Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Wągrowcu, Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Warszawie, Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Świnoujściu, Wydział Nauk Medycznych Filia PAM w Świnoujściu, Wydział Nauk Społecznych Filia PAM w Kołobrzegu, Wydział Nauk Medycznych Filia PAM w Kołobrzegu.

Kierunek *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na poziomie jednolitych studiów magisterskich powstał dzięki przekształceniu studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *Pedagogika* w jednolite studia magisterskie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na podstawie § 39a rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 oraz z 2019 r. poz. 787) w zw. z pismem Departamentu Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW.WUN.5013.49.2019.SJ.

Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu nr 2/2004 z dnia 26 listopada 2004 r. powołany został Wydział Pedagogiki. Na mocy Zarządzenia nr 16/2015/2016 Rektora WSPiA z dnia 20 czerwca 2016 r. Wydział Prawa i Administracji został połączony z Wydziałem Pedagogiki, tworząc nowy Wydział pod nazwą Wydział Nauk Prawnych i Społecznych. Zmiana nazwy Wydziału została potwierdzona decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW.6012.1.2016.3.RL z dnia 27 grudnia 2016 r. Z uwagi na zmianę statusu Uczelni na akademię nauk stosowanych, w okresie od 1 marca 2022 r. do 31 stycznia 2024 r. Uczelnia funkcjonowała pod nazwą Akademia Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu, a dawny Wydział Nauk Prawnych i Społecznych, na którym aktualnie prowadzone jest kształcenie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite*

studia magisterskie o profilu praktycznym został przemianowany na Wydział Nauk Społecznych.

Decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-WUN.8016.89.2023.3.PD(BK) z dnia 23 listopada 2023 r. zmianie uległa nazwa Uczelni na Poznańską Akademię Medyczną Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I, którą oficjalnie wprowadzono z dniem 1 lutego 2024 r.

Ponadto na Wydziale Nauk Społecznych PAM prowadzone jest kształcenie na następujących kierunkach studiów:

- *Administracja* na poziomie studiów pierwszego stopnia (decyzja Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr DSW-3-4001-549/JP/04);
- *Administracja* na poziomie studiów drugiego stopnia (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNISWDNS-WUN-6022-8801-3/IŻ/11);
- *Prawo* na poziomie jednolitych studiów magisterskich (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW-2-02-4003-401-07);
- *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na poziomie studiów pierwszego stopnia (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNISW-DNS-WUN-6022-20739-3-EK/12);
- *Filologia* na poziomie studiów pierwszego stopnia (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW-2-01-4031-68/07);
- *Pedagogika* na poziomie studiów pierwszego stopnia został uruchomiony na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki nr DSW-WNN.8014.39.2021.KT.4, natomiast kierunek *Pedagogika* na poziomie studiów drugiego stopnia na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki nr DSW.WNN.8014.40.2021.KT.4.
- *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na poziomie jednolitych studiów magisterskich (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr ZNN.6022.57.8.2016/2017.AN).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych modułów kierunkowych (tzw. specjalności/specjalizacji),

związku kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,

zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,

sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,

cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,

kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,

efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów
-----	--	---

	we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----
...	-----	-----

1.1 Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Koncepcja kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym* w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I (PAM) wykazuje bezpośrednią spójność z misją Uczelni oraz jej głównymi celami strategicznymi i dydaktycznymi. PAM stawia za cel kształcenie wysoce wykwalifikowanych kadr posiadających rzetelną wiedzę oraz praktyczne umiejętności, odpowiadające na dynamiczne zmiany społeczne i wymagania współczesnego rynku pracy.

Studia magisterskie z pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej realizowane są zgodnie z wymogami prawnymi standardów kształcenia nauczycieli, kładąc szczególny akcent na profil praktyczny. Program zajęć wspiera rozwój konkretnych warsztatowych kompetencji metodycznych, diagnostycznych i wychowawczych. Długofalowy system praktyk zawodowych pozwala studentom na bezpośrednią weryfikację wiedzy w przedszkolach i szkołach podstawowych, co bezpośrednio wpisuje się w strategiczny cel Uczelni dotyczący wysokiej zatrudnialności absolwentów.

Jako uczelnia łącząca nauki medyczne, o zdrowiu i społeczne, PAM akcentuje w swojej misji dbałość o zdrowie, jakość życia oraz wszechstronny rozwój jednostki na każdym etapie jej życia. Program studiów integruje wiedzę z obszaru pedagogiki, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej. Przyszły nauczyciel przygotowywany jest nie tylko do stymulowania rozwoju poznawczego dziecka, ale również do dbania o jego dobrostan psychofizyczny, prawidłowy rozwój fizyczny, profilaktykę zdrowotną, emisję głosu oraz wczesne rozpoznawanie zaburzeń rozwojowych i potrzeb rewalidacyjnych.

Istotnym elementem misji PAM jest kształtowanie postaw opartych na wartościach humanistycznych, wrażliwości społecznej, etyce zawodowej oraz poczuciu odpowiedzialności za drugiego człowieka. Kształcenie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* koncentruje się na budowaniu kompetencji społecznych przyszłych nauczycieli i wychowawców. Program przygotowuje absolwentów do pracy w duchu edukacji włączającej (inkluzyjnej), budowania relacji opartych na szacunku do dziecka i jego rodziny oraz elastycznego reagowania na wyzwania wychowawcze współczesnego świata. Uczelnia dąży do

ciągłego podnoszenia jakości nauczania poprzez wdrażanie nowoczesnych metod dydaktycznych, rozwój zaplecza technologicznego oraz aktywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu. Studia łączą tradycyjne warsztaty metodyczne z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji małego dziecka. Interdyscyplinarny charakter programu wyzwala innowacyjność pedagogiczną u studentów, a współpraca z lokalnymi placówkami oświatowymi wpisuje się w cel PAM, jakim jest realny wpływ na rozwój kapitału społecznego Poznania i regionu Wielkopolski.

Koncepcja kształcenia na jednolitych studiach magisterskich na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* stanowi urzeczywistnienie misji Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Łączy w sobie troskę o wszechstronny, zdrowy rozwój człowieka z wysokim profesjonalizmem, etyką zawodową oraz nastawieniem na praktyczne wsparcie rozwoju społeczeństwa.

1.2 Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Związek kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie ze sferą działalności zawodowej i gospodarczej opiera się na mocnym profilu praktycznym i elastycznym reagowaniu na potrzeby rynku. Uczelnia zapewnia wysoką efektywność dydaktyczną oraz stawia na rozwój kreatywności i mobilności studentów, co przygotowuje ich do aktywnego kształtowania własnej kariery zawodowej. Związek ten widać w dwóch głównych filarach: strukturze samego harmonogramu zajęć oraz w bardzo rozbudowanej sieci współpracy uczelni z otoczeniem społecznym i różnorodnymi instytucjami.

Poniżej przedstawiono szczegółowy związek kształcenia z konkretnymi obszarami rynku pracy i działalności gospodarczej:

1. Edukacja publiczna i niepubliczna (szkolnictwo i wychowanie przedszkolne)

Studenci są bezpośrednio przygotowani do pracy nauczycielskiej poprzez moduły warsztatowe i merytoryczne, takie jak "Podstawa programowa edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej", "Metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III" oraz "Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu".

Te kompetencje są kluczowe z perspektywy lokalnego i ponadlokalnego rynku pracy, odpowiadając bezpośrednio na zapotrzebowanie kadrowe licznych placówek oświatowych.

Do naturalnego środowiska gospodarczego w tej branży należą publiczne i prywatne szkoły podstawowe (np. Prywatna Szkoła Podstawowa Mieszko w Poznaniu, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Hipolita Cegielskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Poznaniu, Szkoła Podstawowa nr 74 w Poznaniu) oraz przedszkola (np. Przedszkole nr 47 w Poznaniu, Przedszkole nr 3 w Środzie Wielkopolskiej).

Oprócz zajęć ogólnych, kształcenie uwzględnia silny rozwój umiejętności motorycznych i artystycznych młodego pokolenia, co realizowane jest m.in. w oparciu o przedmioty "Metodyka wychowania fizycznego w klasach I-III" oraz "Wychowanie przez sztukę w przedszkolu (muzyka, plastyka, teatr)".

2. Edukacja włączająca, logopedia i wsparcie specjalistyczne

Obszar wsparcia dla dzieci o zróżnicowanych potrzebach jest silnie reprezentowany w harmonogramie realizacji programu studiów przez takie zajęcia jak "Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych", "Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych" oraz "Wybrane problemy logopedii w pracy z dzieckiem w przedszkolu i klasach I-III. Podstawy diagnostyki logopedycznej".

Przygotowanie diagnostyczne ściśle koreluje z rynkowym zapotrzebowaniem placówek integracyjnych oraz specjalistycznych instytucji doradczych, które stanowią liczną grupę zewnętrznych partnerów akademickich.

Szczególnym miejscem pracy na styku oświaty i terapii stają się również organizacje wspierające, takie jak Fundacja Dom Autysty w Poznaniu czy przedszkola wyposażone w oddziały integracyjne (np. Przedszkole z Oddziałami integracyjnymi w Glinnie, Przedszkole KASZTANOWY OGRÓD w Środzie Wielkopolskiej).

3. Sektor opiekuńczo-wychowawczy i profilaktyki społecznej

Program kładzie szczególny nacisk na budowanie kompetencji społecznych podczas zajęć takich jak "Metodyka wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym".

Kształcenie z tego zakresu pozwala elastycznie odpowiedzieć na rosnące zapotrzebowanie ze strony sektora opieki socjalnej oraz sprawną współpracę z wyspecjalizowanymi placówkami zajmujących się profilaktyką.

Absolwenci wykazują gotowość zawodową do współdziałania z instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi, czego dowodem jest współpraca uczelni z takimi podmiotami jak np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie, Placówka Opiekuńczo-wychowawcza "Betania" w Szamotułach, Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio w Poznaniu czy Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne w Gnieźnie.

Kształtujący umiejętności praktyczne przedmiot "Współpraca nauczyciela z rodzicami i środowiskiem lokalnym - warsztat komunikacji" zapewnia ponadto umiejętności w zakresie zaawansowanej mediacji z trudnymi środowiskami wychowawczymi.

4. Sektor innowacji edukacyjnych i przedsiębiorczości prywatnej

Uczelnia deklaruje przygotowanie do samokształcenia oraz wyposażenie studentów w elastyczność niezbędną do wzięcia odpowiedzialności za rozwój własnej kariery zawodowej na zmieniającym się rynku.

Potrzeba innowacyjności znajduje głębokie odzwierciedlenie w harmonogramie realizacji programu studiów w postaci warsztatów progresywnych: "Alternatywne metody pracy z dzieckiem w przedszkolu i klasach I-III", "Neurodydaktyka i progresywne metody w nauczaniu języków obcych (warsztat kognitywny)" czy "Projektowanie zintegrowanych działań edukacyjnych z tutoringiem".

Połączenie nowoczesnych metod ze wskazanym w programie "preferowaniem krytyczno-kreatywnych strategii kształcenia" ułatwia absolwentom podjęcie aktywności w obszarze prywatnej przedsiębiorczości edukacyjnej.

Podsumowując, bardzo silne powiązanie kształcenia z szeroko pojętą działalnością zawodową przejawia się w aplikacyjnym charakterze programu studiów, w ramach którego studenci regularnie odbywają praktyki zawodowe oraz biorą udział w zajęciach typu "Warsztat pracy pedagoga z przygotowaniem do praktyk". W połączeniu z listą różnorodnych interesariuszy, oświatowych i pozarządowych partnerów gwarantuje to, że realizacja harmonogramu studiów przebiega w dostosowanych do aktualnych wymagań rynku pracy i potrzeb społecznych warunkach.

1.3 Zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia bezpośrednio odpowiada na dynamikę zmian rynkowych oraz rzeczywiste zapotrzebowanie pracodawców. Kluczowym mechanizmem zapewniającym tę spójność jest systematyczna współpraca z interesariuszami na każdym etapie projektowania, realizacji i ewaluacji programu studiów.

Zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- Analiza trendów rynkowych: Bieżące monitorowanie lokalnego i krajowego rynku pracy (np. rosnącego zapotrzebowania na specjalistyczne wsparcie placówek oświatowych, lub zapewnienia absolwentom określonych potrzebnych w aktualnej sytuacji kwalifikacji) pozwala na elastyczne dostosowywanie i modyfikowanie koncepcji kształcenia.
- Profil praktyczny: Wymusza oparcie programu o rozbudowany system praktyk zawodowych, co gwarantuje płynne przejście absolwentów z etapu edukacji do zatrudnienia, minimalizując tzw. lukę kompetencyjną.
- Badanie losów absolwentów: Wykorzystanie twardych danych z ogólnopolskich systemów (np. ELA) oraz uczelnianego Biura Karier do weryfikacji, czy przyjęte efekty uczenia się faktycznie przekładają się na sukces na rynku pracy.

Rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych:

- Studenci i Samorząd Studencki: Dostarczają kluczowych danych poprzez ankiety ewaluacyjne (ocena zajęć, ocena organizacji i przydatności praktyk). Ich

bezpośrednia informacja zwrotna wpływa na dobór metod dydaktycznych oraz weryfikację obciążeń w punktach ECTS.

- Nauczyciele akademicki: Na podstawie wyników zaliczeń i egzaminów identyfikują luki w kompetencjach studentów. Inicjują aktualizacje sylabusów, wprowadzając nowoczesne metody kształcenia (np. case study, project-based learning).
- Władze wydziału formalizują zgłaszane wnioski, dbając o spójność programu z wymogami Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) i przepisami prawa o szkolnictwie wyższym.

Rola i znaczenie interesariuszy zewnętrznych:

- Pracodawcy i instytucje przyjmujące na praktyki: Stanowią najważniejsze weryfikatory praktycznego przygotowania studentów. Poprzez arkusze ocen z praktyk precyzyjnie wskazują, jakich umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych brakuje na rynku.
- Rady Pracodawców: Aktywnie uczestniczą w opiniowaniu nowych koncepcji kształcenia, modyfikacji programów studiów oraz definiowaniu oczekiwanych efektów uczenia się.
- Eksperti z otoczenia społeczno-gospodarczego: Angażowani bezpośrednio do prowadzenia zajęć audytoryjnych i warsztatowych, co zapewnia stały transfer aktualnej, rynkowej wiedzy i standardów pracy do sal wykładowych.

Proces doskonalenia koncepcji kształcenia:

- Gromadzenie danych: na podstawie raportów z praktyk zawodowych, ankiet studenckich oraz rekomendacji pracodawców i interesariuszy.
- Przełożenie wniosków na konkretne korekty efektów uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne).
- Wdrożenie i ewaluacja: Formalne zatwierdzenie zaktualizowanych sylabusów i harmonogramów realizacji programu studiów na kolejny cykl dydaktyczny, z założeniem ponownej weryfikacji wprowadzonych zmian.

1.4 Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Sylwetka absolwenta

Absolwent jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uzyskuje tytuł zawodowy magistra oraz pełne, zgodne z przepisami prawa oświatowego, kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III). Dzięki silnemu powiązaniu programu z realnymi potrzebami rynku i wymogami współczesnej edukacji, absolwent jest wszechstronnie przygotowany do pełnienia funkcji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Kluczowe cechy i kompetencje kształtujące sylwetkę absolwenta to:

- Nowoczesny warsztat metodyczny: Biegle posługiwanie się metodykami szczegółowymi poszerzone o umiejętność projektowania zintegrowanych działań edukacyjnych, stosowania alternatywnych metod pracy, tutoringu oraz wykorzystywania zdobyczy neurodydaktyki w praktyce szkolnej.
- Kompetencje diagnostyczne i wspierające: Umiejętność diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych (SPE), organizowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz podstawowego wsparcia logopedycznego w kluczowych fazach rozwoju dziecka.
- Zdolności komunikacyjne i interpersonalne: Zaawansowany warsztat komunikacji pozwalający na efektywną i empatyczną współpracę z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz specjalistami (psychologami, terapeutami) w zespołach wielodyscyplinarnych.
- Elastyczność i proaktywność: Kreatywne, krytyczne podejście do rozwiązywania problemów wychowawczych, mobilność zawodowa oraz gotowość do ustawicznego samokształcenia i doskonalenia własnej kariery.

Przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Dzięki profilowi praktycznemu i bliskiej współpracy z wieloma interesariuszami zewnętrznymi, absolwenci są naturalnie zintegrowani z rynkiem pracy już na etapie kształcenia. Przewidywane obszary zatrudnienia obejmują:

W systemie oświaty

- Przedszkola i oddziały przedszkolne: Praca jako wychowawca i nauczyciel odpowiedzialny za wszechstronny rozwój dzieci w wieku od 3 do 6 lat.
- Szkoły podstawowe (klasy 1–3): Prowadzenie edukacji wczesnoszkolnej (nauczania zintegrowanego) dla uczniów na pierwszym etapie edukacyjnym.
- Żłobki i kluby dziecięce: Opieka i wspieranie wczesnego rozwoju dzieci najmłodszych, do lat 3.
- Punkty i zespoły wychowania przedszkolnego: Praca w alternatywnych, mniejszych formach wychowania przedszkolnego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze i wsparcia

- Świetlice szkolne i środowiskowe: Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego dla dzieci po lekcjach.
- Ośrodki wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR): Prowadzenie zajęć stymulujących rozwój małych dzieci u których wykryto nieprawidłowości.
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze: Praca w domach dziecka lub świetlicach opiekuńczych w roli wychowawcy.

Sektor prywatny i alternatywne ścieżki

- Własna działalność gospodarcza: Prowadzenie własnego przedszkola, klubu dziecięcego, punktu zajęć dodatkowych lub korepetycji.
- Centra edukacyjne i sale zabaw: Prowadzenie autorskich warsztatów rozwojowych, artystycznych lub językowych dla dzieci.
- Branża rozrywkowa i turystyczna: Praca jako animator czasu wolnego w hotelach, na półkoloniach czy wyjazdach rodzinnych

1.5 Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych

Koncepcja kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* charakteryzuje się nowoczesnym, pragmatycznym podejściem do zawodu nauczyciela, łącząc wymogi prawa krajowego z najnowszymi trendami w edukacji światowej.

1. Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

- Koncepcja kształcenia: Opiera się na integracji zaawansowanej wiedzy teoretycznej (z zakresu pedagogiki, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej i filozofii) z intensywnym przygotowaniem praktycznym. Program zakłada kształtowanie refleksyjnego praktyka – nauczyciela zdolnego do autonomicznego projektowania procesu edukacyjnego, diagnozowania potrzeb dziecka oraz elastycznego reagowania na wyzwania współczesnego świata.
- Cele kształcenia:
 - Wyposażenie studentów w kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze niezbędne do pracy w przedszkolach oraz klasach I-III szkoły podstawowej.
 - Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, wrażliwości etycznej oraz gotowości do ustawicznego uczenia się.
 - Efekty uczenia się: Skorelowane z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK) na poziomie 7. Obejmują pogłębioną wiedzę o rozwoju dziecka, umiejętności projektowania działań terapeutycznych i inkluzyjnych oraz kompetencje społeczne ukierunkowane na współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Pięć cech wyróżniających koncepcję kształcenia:

- Praktyka refleksyjna: Kształcenie nie polega na odtwórczym realizowaniu programów. Studenci są wdrażani do stałej autoewaluacji, analizy własnych działań pedagogicznych i krytycznego myślenia, co pozwala na elastyczne dostosowywanie metod pracy do dynamiki grupy.
- Akcent na edukację włączającą (Inkluzję): Wyraźne ukierunkowanie programu na pracę z dzieckiem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych (w tym z dziećmi z

doświadczeniem migracyjnym, spektrum autyzmu czy trudnościami emocjonalnymi) oraz projektowanie uniwersalne w edukacji.

- Innowacyjność technologiczna i metodyczna: Silny komponent związany z wykorzystaniem nowoczesnych technologii oraz alternatywnych systemów pedagogicznych w codziennej praktyce.
- Dwutorowość kompetencyjna (nauczyciel-badacz): Przygotowanie studenta do roli badacza rzeczywistości edukacyjnej. Absolwent potrafi samodzielnie prowadzić badania diagnostyczne w działaniu, co podnosi jakość jego pracy wychowawczej.
- Podmiotowość i relacyjność: Oparcie procesu kształcenia studentów na pedagogice dialogu i neurodydaktyce. Promowane jest budowanie głębokich relacji i podmiotowe traktowanie dziecka, zamiast tradycyjnego modelu transmisyjnego (podawczego).

Wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe

Wzorce krajowe:

- Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela: Pełne dostosowanie programu studiów do Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 890, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. Z 2018 r. poz. 2218): Uwzględnienie charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 7, co gwarantuje magisterski profil wykształcenia.
- Krajowe nurty pedagogiczne: Czerpanie z dorobku polskiej pedagogiki humanistycznej i korczakowskiej (Janusz Korczak – podmiotowość dziecka, prawa dziecka).

Wzorce międzynarodowe:

- Koncepcja pedagogiczna Marii Montessori i Celestyna Freineta: Implementacja zasad samodzielności wychowanka ("pomóż mi zrobić to samemu") oraz polaryzacji uwagi poprzez odpowiednio przygotowane otoczenie.

1.6 Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku

Podstawę kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie stanowią efekty uczenia się, do których dostosowany jest program studiów.

Efekty uczenia się są zgodne z unormowaniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218), oraz z obowiązującym dla tego kierunku rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 890, z późn. zm.).

Efekty uczenia się zachowują spójność z treściami kształcenia oraz stosowanymi metodami dydaktycznymi. Zawarte w programie studiów efekty uczenia się zostały opracowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uwzględniają także analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy.

Metodyka przygotowywania efektów uczenia się na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie opiera się na przyporządkowaniu do nich zajęć i treści kształcenia oraz sposobu ich realizacji. Etapowość wprowadzania poszczególnych zajęć i ich treści oraz stopniowanie trudności dostosowano w pełni do możliwości psychofizycznych studentów. Program studiów kładzie nacisk na szczególnie ważne umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Jego konstrukcja jest spójna i logiczna oraz umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie są realizowane w taki sposób, aby wyposażyć studentów w wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne ściśle powiązane z koncepcją, kierunkiem, poziomem oraz profilem kształcenia, a także aby była możliwa stosowna weryfikacja osiągniętych efektów.

Zdefiniowane w programie studiów efekty uczenia się odzwierciedlają profil praktyczny i magisterski poziom kształcenia (7 poziom PRK), mając bezpośrednie przełożenie na współczesne wyzwania edukacyjne oraz potrzeby rynku pracy.

Przegląd struktury efektów uczenia się:

Blok A (Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne): Koncentruje się na dostarczeniu pogłębionej wiedzy o rozwoju człowieka, procesach uczenia się oraz budowaniu kompetencji komunikacyjnych i diagnostycznych. Przygotowuje do identyfikacji potrzeb dziecka (w tym SPE) oraz krytycznej autorefleksji nauczycielskiej.

Blok B (Przygotowanie merytoryczne do integracji treści): Obejmuje szczegółową metodykę i wiedzę z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej, artystycznej,

technicznej i informatycznej. Nacisk położony jest na umiejętność łączenia tych obszarów w zintegrowane działania edukacyjne, adekwatne do możliwości psychofizycznych dzieci.

Przykłady powiązań efektów z koncepcją, profilem i rynkiem pracy:

Wybrany efekt uczenia się	Związek z profilem i poziomem studiów (PRK 7)	Związek z koncepcją i zapotrzebowaniem społecznym
A.2.W4: Zna i rozumie koncepcje dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i uwarunkowania dobrostanu dziecka.	Poziom magisterski: Wymaga wyjścia poza prostą metodykę i zrozumienia zaawansowanych, interdyscyplinarnych teorii socjologiczno-pedagogicznych.	Zapotrzebowanie: Bezpośrednia odpowiedź na narastający kryzys zdrowia psychicznego dzieci. Rynek wymaga specjalistów dbających o dobrostan, a nie tylko realizujących podstawę programową.
A.3.U5: Potrafi rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia dziecka lub ucznia.	Profil praktyczny: Kształci umiejętności niezbędne do adekwatnego reagowania na potrzeby dziecka w szkolnej lub przedszkolnej codzienności.	Koncepcja: Współczesna szkoła nawet w większym stopniu niż w minionych epokach potrzebuje nauczycieli potrafiących wcześniej wychwytywać trudności i inicjować wsparcie psychologiczne.
B.5.W5: Zna społeczne aspekty informatyki i jej wpływu na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym.	Poziom magisterski: Odpowiada za kształtowanie postawy krytycznej wobec narzędzi cyfrowych, wykraczając poza zwykłą obsługę komputera.	Zapotrzebowanie: Ogromne zapotrzebowanie na edukację cyfrową i profilaktykę cyberzagrożeń (np. uzależnień od ekranów, cyberprzemocy) już od najwcześniejszych lat życia dziecka.

Wybrany efekt uczenia się	Związek z profilem i poziomem studiów (PRK 7)	Związek z koncepcją i zapotrzebowaniem społecznym
A.1.U1: Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane wypowiedzi.	Poziom magisterski: Typowy wyróżnik 7 poziomu PRK – zdolność do samodzielnego rozwiązywania złożonych problemów i profesjonalnej argumentacji.	Koncepcja: Kształtuje sylwetkę "refleksyjnego praktyka". Szkoły poszukują liderów edukacji, potrafiących merytorycznie dyskutować z rodzicami i specjalistami, a nie tylko odtwórczych wykonawców poleceń.
B.4.U2: Potrafi dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego.	Profil praktyczny: Umiejętność przekładania systemowych fenomenów na konkretne, codzienne doświadczenia dziecka podczas zajęć.	Zapotrzebowanie: Odpowiada na globalną potrzebę silnej edukacji klimatycznej, ekologicznej i obywatelskiej, zakorzenionej w świadomości najmłodszych pokoleń.

Przyjęta konstrukcja efektów gwarantuje, że absolwent nie jest wyłącznie dostarczycielem wiedzy, ale w pełni świadomym animatorem procesów rozwojowych, przygotowanym na dynamiczne zmiany w strukturze społecznej i technologicznej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany,

normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia,

doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,

dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,

harmonogramu realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,

doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),

programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk,

doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

spełnienia reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	----- --
2.	-----	----- --
...	-----	----- --

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Dobór treści kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie wynika bezpośrednio z wymagań profilu praktycznego, standardu kształcenia nauczycieli oraz analizy zapotrzebowania rynku pracy, prowadzonych przez Wydział Nauk Społecznych PAM. Program integruje najnowszą wiedzę z zakresu dyscypliny wiodącej z realiami funkcjonowania współczesnych placówek oświatowych.

Praktyczne zastosowania wiedzy w zakresie dyscypliny pedagogika, do której kierunek jest przyporządkowany:

- Koncentracja na warsztacie metodycznym: Treści odchodzą od encyklopedyzmu na rzecz praktycznego projektowania sytuacji edukacyjnych. Studenci trenują wykorzystanie nowoczesnych metod (neurodydaktyka, tutoring, project-based learning) w warunkach symulowanych i podczas praktyk.
- Edukacja włączająca (SPE): Kluczowym elementem jest aplikacja wiedzy diagnostycznej. Program nasyceno treściami dotyczącymi identyfikowania dysharmonii rozwojowych, konstruowania Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET) oraz wdrażania komunikacji wspomagającej.
- Integracja międzyprzedmiotowa: Treści z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej czy przyrodniczej są realizowane nie jako osobne byty, lecz w formie

zintegrowanych bloków, co odzwierciedla realny sposób pracy z dzieckiem w wieku wczesnoszkolnym.

Zgodność z normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej:

- Uwarunkowania prawne i etyczne: Treści obejmują dogłębną znajomość Prawa oświatowego, Konwencji o Prawach Dziecka oraz zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, co stanowi fundament formalny zawodu. Zwraca się szczególną uwagę na etykę zawodową i ochronę dobrostanu małoletnich.
- Odpowiedź na wyzwania cywilizacyjne: Włączono treści stanowiące odpowiedź na aktualne zjawiska rynkowe: rosnący odsetek dzieci z trudnościami emocjonalnymi, kryzysy w rodzinie, edukację wielokulturową (w tym pracę z uczniem z doświadczeniem migracyjnym) oraz higienę cyfrową i cyberbezpieczeństwo najmłodszych.
- Znajomość języków obcych: Lektorat specjalistyczny: Obok ogólnego rozwoju kompetencji językowych na poziomie B2+, wprowadzono słownictwo branżowe ułatwiające analizę obcojęzycznej literatury pedagogicznej oraz komunikację z zagranicznymi rodzicami.
- Metodyka wczesnego nauczania języka: Program obejmuje treści z zakresu glottodydaktyki, przygotowując absolwentów do tworzenia środowiska wczesnej immersji językowej i uczenia języka obcego poprzez gry, zabawy i rymowanki.

Wybrane treści kształcenia	Realizowane zajęcia	Przykładowe powiązanie z efektami uczenia się
Zasady i procedury diagnozy potrzeb dzieci ze SPE oraz projektowanie działań wspierających.	Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	A.2.U1 (analiza problemów wychowawczych), A.3.U5 (rozpoznawanie potrzeb psychospołecznego wsparcia).
Uwarunkowania etyczne pracy nauczyciela, status prawny oraz zasady prawa oświatowego.	Prawo oświatowe i status zawodowy nauczyciela	A.1.W3 (etyka zawodowa, uwarunkowania sukcesu), A.1.U4 (oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu).
Adaptacja wiedzy o funkcjonowaniu mózgu	Neurodydaktyka w edukacji	A.3.W3 (modele uczenia się m.in. wg badań neuropsychologicznych), B.3.U2

Wybrane treści kształcenia	Realizowane zajęcia	Przykładowe powiązanie z efektami uczenia się
(brain-based learning) do projektowania zajęć.	wczesnoszkolnej i przedszkolnej	(prowadzenie rozumowań matematycznych).
Strategie zadaniowe i zabawowe we wprowadzaniu języka obcego dla małych dzieci.	Metodyka nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I-III	A.4.W3 (strategie zabawowe w uczeniu się języka), A.4.U2 (tworzenie środowiska do nabywania kompetencji).
Analiza zachowań grupowych, rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych i współpraca z rodzicami.	Trening umiejętności wychowawczych i komunikacyjnych	A.3.W4 (teoria spostrzegania społecznego i komunikacji), A.2.K3 (rozwiązywanie problemów i konfliktów w grupie).

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody kształcenia, wykorzystywane na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* są ściśle powiązane z realizowanymi efektami uczenia się, pozwalając tym samym na zdobycie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Do głównych metod wykorzystywanych w trakcie zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem należą:

- a) metody podające – np. słowne (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: wykłady informacyjne, problemowe czy konwersatoryjne);
- b) metody poszukujące – np. metoda problemowa i sytuacyjna, „burza mózgów”, praca indywidualna i w grupach, analiza różnych źródeł wiedzy (takich, jak: film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, Internet), metoda projektu, studium przypadku (case study), metoda obserwacji, dyskusja, metoda komunikacyjna, referat, konsultacje (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie);

c) metody eksponujące – np. prezentacja multimedialna, pokaz, symulacyjna – gier symulacyjnych i decyzyjnych (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie, ale również podczas wykładów).

Natomiast do zasadniczych metod wykorzystywanych podczas realizacji zajęć bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich należą:

a) projekt – działanie, w którym student samodzielnie tworzy opracowanie bądź model systemu, będący przedmiotem zadania;

b) badania terenowe – działanie, w trakcie którego student dokonuje analizy oraz badań faktów i zjawisk społecznych w ich środowisku naturalnym;

c) kształcenie zdalne (e-learning) – nauczanie na odległość z użyciem komputera i Internetu (metoda asynchroniczna);

d) badania literaturowe (w tym: kwerenda) – zebranie i opracowanie materiału do badań, studiowanie literatury przedmiotowej;

e) pakiety edukacyjne (w tym samokształcenie kierowane) – zbiór materiałów dydaktycznych oraz zadań, za pomocą których student rozwiązuje zadania postawione przez nauczyciela.

Jako przykłady powiązania metod kształcenia z uzyskiwaniem efektów uczenia się w poszczególnych obszarach (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) można podać:

a) metodę obserwacyjną – wykorzystywaną do realizacji efektów uczenia się w zakresie analizy zjawisk społecznych w placówkach oświatowych, szkołach, przedszkolach i innych;

b) metodę komunikacyjną, dyskusję, debatę – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie języków obcych, posługiwania się językiem specjalistycznym, czy zawodowym, dotyczących zagadnień w zakresie procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ponadto podczas dyskusji uczących uzasadniania twierdzeń z wykorzystaniem norm i zasad etyki zawodowej oraz spokojnego prezentowanie nawet kontrowersyjnych poglądów;

c) pracę grupową, analizę źródeł, studium przypadku, konsultacje – wykorzystywane do kształcenia w zakresie realizowania efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych w kontekście zadań zleconych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji, jak również podczas zajęć takich jak: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Prawo oświatowe i status zawodowy nauczyciela, Projektowanie zintegrowanych działań edukacyjnych z tutoringiem, Trening umiejętności wychowawczych i komunikacyjnych;

d) prezentację multimedialną, referat – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania wystąpień ustnych i prac pisemnych, w języku polskim i/lub w języku obcym. Jest to metoda kształtująca umiejętność rzeczowej prezentacji własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, ich popierania rozbudowaną argumentacją w profil praktyczny kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi;

e) dyskusje, konsultacje – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie przekonywania, negocjowania i rozwiązywania konfliktów; przekazywania i obrony własnych poglądów nie tylko w sprawach zawodowych; uświadamiania ważności postępowania etycznego w ramach wyznaczonych stanowisk organizacyjnych i społecznych.

f) interpretacja tekstu – metoda kształtująca m.in. umiejętność wyjaśniania procesów edukacyjnych i wychowawczych w obrębie grup społecznych na podstawie zastosowania odpowiednich koncepcji i modeli pedagogicznych wskazujących na mechanizmy rozwojowe i ich uwarunkowania.

W trakcie studiów studenci uzyskują znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. W trakcie rekrutacji studenci mają możliwość wyboru języka obcego. Do wyboru pozostaje: język angielski lub język niemiecki. Przed rozpoczęciem zajęć studenci zostają podzieleni na grupy w zależności od stopnia znajomości języka obcego.

Zorganizowane w ten sposób kształcenie umożliwia studentom pozyskiwanie i przyswajanie zarówno wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności praktycznych. Studenci uzyskują tym samym przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są pomocniczo w realizacji programu studiów. Maksymalna liczba godzin przeznaczona na kształcenie na odległość określona została w programie studiów.

Na uzasadniony wniosek nauczyciela akademickiego Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM może wyrazić zgodę na zastąpienie zajęć realizowanych w salach wykładowych Uczelni zajęciami realizowanymi zdalnie w kontakcie z nauczycielem akademickim. Platforma uczelniana ZOOM to platforma nauczania na odległość pozwalająca na kontakt nauczyciela akademickiego i studenta w czasie rzeczywistym w ramach synchronicznych zajęć zdalnych.

Platforma MOODLE służy do umieszczania materiałów przewidzianych jako forma zdalnego kształcenia asynchronicznego. Za treść merytoryczną zajęć, jej zgodność z programem studiów oraz prawidłowe przeprowadzenie zajęć odpowiada prowadzący kurs nauczyciel akademicki. Kurs realizujący kształcenie na odległość ujęty w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów na kierunku musi zawierać:

- nazwę zajęć oraz liczbę godzin realizacji zajęć w formie kształcenia na odległość;
- elementy informacyjne o charakterze organizacyjnym, dotyczące formy zajęć (ewentualne warunki przystąpienia do zajęć, etapy ich realizacji, warunki uzyskania zaliczenia, informacje dotyczące oczekiwanej samodzielnej pracy studenta oraz aktywności w ramach kursu, sposoby komunikacji w ramach kursu, formy i określenie czasu przeznaczonego na kontakt z prowadzącym kurs);

- treści programowe. Prowadzący zajęcia zapewnia uczestnikom możliwość bezpośrednich konsultacji w uczelni.

Nauczyciel akademicki, udostępniając kurs na platformie nauczania na odległość ponosi odpowiedzialność za treści w nim umieszczone, a w szczególności ponosi odpowiedzialność za ewentualne naruszenie praw autorskich innych osób wynikającą z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ramach kursu na platformie uczelnianej wolno zamieszczać wyłącznie materiały, co do których uczestnikom kursu, użytkownikom oraz prowadzącym zajęcia przysługują zarówno osobiste, jak i majątkowe prawa autorskie.

Nauczyciel prowadzący kształcenie na odległość ma obowiązek:

- dbać o przestrzeganie harmonogramu zajęć w systemie mieszanym wynikający z organizacji roku akademickiego; – przygotowania materiałów źródłowych do całych zajęć;
- umieszczać materiały w formie, np. szczegółowych treści programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się, konspektów zajęć, tekstów, prezentacji, grafik, animacji, nagrań audio lub wideo; utrzymywać stały kontakt ze studentami;
- udzielać odpowiedzi i porad na zgłaszane przez studentów pytania, wątpliwości w formie wpisów na forach dyskusyjnych lub drogą mailową nie później niż w terminie 2 dni kalendarzowych;
- oceniać wykonane przez studentów testy, zadania oraz inne aktywności w ramach zajęć;
- inicjować udział, moderować i podsumować dyskusje na forum;
- motywować studentów do nauki poprzez zachęcanie, dostarczanie nowych materiałów, wzbudzanie dyskusji, itp.;
- informować studentów o wynikach uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań na platformie;
- odbywać konsultacje w siedzibie uczelni i dbać o przestrzeganie terminów spotkań w siedzibie uczelni wynikających z organizacji roku akademickiego;
- realizować zagadnienia swoich zajęć zgodnie z opracowanym programem zajęć;
- sprawdzać wiedzę studentów poprzez m.in. umieszczanie zadań, testów, quizów do rozwiązywania, przeprowadzanie kolokwium.

Należy podkreślić, że Uczelnia otrzymała dofinansowanie z MNiSW na rozwój i doskonalenie infrastruktury oraz metod i technik kształcenia na odległość przyznawane uczelniom niepublicznym w kwocie 90 tysięcy zł.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studenci kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie mają możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów. Zgodnie z § 19 Regulaminu studiów PAM, student po spełnieniu określonych warunków ma prawo do indywidualnej organizacji studiów. Zgodę na realizację studiów w danym semestrze według indywidualnej organizacji wydaje Dziekan Wydziału na uzasadniony wniosek studenta złożony przed rozpoczęciem zajęć. Indywidualna organizacja studiów polega na określeniu indywidualnych terminów zaliczeń, egzaminów i praktyk zawodowych przewidzianych harmonogramem realizacji programu studiów. Zgodę na realizację studiów według indywidualnej organizacji może uzyskać student, który spełnia jeden z poniższych warunków:

- wychowuje małe dziecko,
- wyjeżdża na stypendium zagraniczne,
- studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów,
- jest członkiem reprezentacji sportowej,
- nie może studiować w zwykłym trybie z powodu choroby, wypadku losowego lub pracy zawodowej, której wykonywanie zostanie potwierdzone na piśmie przez pracodawcę studenta.

Ponadto studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem - w przypadku studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych udzielana jest zgoda na odbywanie studiów na określonym kierunku i poziomie według indywidualnej organizacji studiów do czasu ich ukończenia - na podstawie art. 85 ust. 2 pkt 1) ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. m.).

Indywidualną organizację studiów student ustala z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia, powstały w ten sposób plany pracy zatwierdza Dziekan Wydziału. Realizacja studiów według indywidualnej organizacji studiów nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczenia wszystkich zajęć i terminowego zdawania wszystkich egzaminów przewidzianych harmonogramem realizacji programu studiów. Student traci prawo do indywidualnej organizacji studiów, jeżeli nie wypełni w terminie zadań wynikających z uzgodnionego z Dziekanem Wydziału harmonogramu przebiegu indywidualnej organizacji studiów na dany semestr.

Każdy student wraz z decyzją o przyznaniu indywidualnej organizacji studiów otrzymuje Kartę indywidualnej organizacji studiów, w której wykładowcy określają warunki zaliczenia danych zajęć. Ponadto na mocy § 27 Regulaminu studiów PAM student może wystąpić z wnioskiem do Dziekana Wydziału o udzielenie urlopu:

- zdrowotnego – w przypadku choroby,

- okolicznościowego – z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem, podjęcia studiów w innej uczelni lub innych ważnych sytuacji losowych.

Podstawą udzielenia urlopu zdrowotnego jest orzeczenie lekarskie. Po urlopie zdrowotnym student jest zobowiązany przedstawić Dziekanowi Wydziału zaświadczenie lekarskie o zdolności do dalszego studiowania na kierunkach studiów, które tego wymagają. Jeżeli student studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów, urlopu udziela Dziekan Wydziału właściwy dla podstawowego kierunku studiów. Urlop taki obejmuje wszystkie kierunki studiów. Urlop okolicznościowy może być przyznany studentowi dwa razy w ciągu studiów. W przypadku urlopu krótszego niż jeden semestr, studentowi nie przysługuje zwolnienie z opłat. W czasie urlopu student zachowuje prawa studenta z wyłączeniem świadczeń pomocy materialnej. Wyłączenie świadczeń pomocy materialnej nie dotyczy studenta, który otrzymał urlop krótszy niż jeden semestr.

Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem przysługuje prawo do urlopu, o którym mowa w art. 85 ust. 2 i n. ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) na zasadach tam opisanych. Urlop zdrowotny może być udzielony jako:

- krótkoterminowy,
- długoterminowy.

Urlop krótkoterminowy udzielany jest na czas nie dłuższy niż miesiąc i nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczenia w terminie semestru lub roku studiów. Natomiast urlop długoterminowy udzielany jest na czas nie dłuższy niż rok akademicki i automatycznie powoduje przedłużenie terminu ukończenia studiów.

Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi w PAM sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami organizujący spotkania z zainteresowanymi studentami. Obok indywidualnych rozstrzygnięć spraw studentów niepełnosprawnych, w celu ułatwienia procesu dydaktycznego, Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami podjął decyzję m.in. o bezpłatnym korzystaniu z usług kserograficznych. Ponadto Władze Wydziału Nauk Społecznych PAM dokładają wszelkich starań, aby pomagać i otaczać opieką wszystkich studentów bez względu na stopień lub rodzaj niepełnosprawności. Organizowane są grupy wsparcia, które pomagają studentom z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia poprzez udostępnianie materiałów dydaktycznych, wymianę notatek i literatury, tworzenie grupowych adresów e-mail. Uczelnia uzyskała grant w ramach programu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów. W ramach programu:

- wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami;
- zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;

- wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami;
- wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności; – wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową;
- zrealizowano proces inwestycyjny – budowę windy dla osób z niepełnosprawnością w Domu Sportowca w Kwiejcach.

Studenci ze stwierdzonym orzeczeniem stopnia niepełnosprawności mają prawo do dostosowania zajęć do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, a w szczególności do:

- otrzymania w formie pisemnej materiałów dydaktycznych od prowadzących zajęcia (w przypadku studentów niedosłyszających lub głuchych);
- odbywania zajęć w budynku na ul. Bułgarskiej 55 lub w budynku na ul. Świerzawskiej 18, które są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, gdzie wybudowano windy, jak również w budynku przy ul. Św. Michała 43, w którym wszystkie sale dydaktyczne i pomieszczenia administracyjne mieszczą się na parterze bez żadnych barier architektonicznych; ponadto usunięto bariery architektoniczne w przypadku studentów z niepełnosprawnością: ruchową, niedowidzących lub niewidomych;
- nagrywania przebiegu zajęć na urządzenia rejestrujące dźwięk (w przypadku studentów niedowidzących lub niewidomych);
- wyznaczonego stałego miejsca w sali w trakcie trwania zajęć (dotyczy studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących lub niewidomych).

Po konsultacji z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie zaliczeń i egzaminów, w zależności od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności poprzez:

- wydłużenie czasu pisania zaliczenia / egzaminu;
- zmianę formy; – przygotowanie materiałów zaliczeniowych/egzaminacyjnych w powiększonej czcionce;
- możliwość zdawania materiałów w mniejszych partiach.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Kształcenie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie jest realizowane w trybie pięcioletnim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Studia trwają 10 semestrów. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry. Kształcenie w formie stacjonarnej odbywa się w cyklu cotygodniowym w dniach od wtorku do piątku. Kształcenie w formie niestacjonarnej realizowane jest w formie zjazdów weekendowych, tj. w sobotę i niedzielę co do zasady dwa razy w miesiącu. Harmonogram realizacji programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie obejmuje następujące grupy zajęć:

- 1) grupę zajęć ogólnych;
- 2) grupę zajęć kierunkowych;
- 3) grupę specjalistycznych zajęć zawodowych (do wyboru).

Grupa zajęć kształcenia ogólnego stanowią bazę kształcenia kierunkowego decydującą o ogólnym oraz zawodowym poziomie absolwentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie, ich możliwościach intelektualnych, operatywności wiedzy, umiejętności jej wykorzystania i rozszerzenia w zależności od potrzeb rozwoju zawodowego oraz sprawnym komunikowaniu się.

Grupa zajęć kształcenia kierunkowego jest ściśle związany z kierunkiem *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Umożliwia nabycie wiedzy oraz umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Grupa zajęć do wyboru ukierunkowana jest odpowiednio na przygotowanie absolwentów do wykonywania przewidywanego zawodu, pogłębienie wykształcenia kierunkowego, szczególnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych adekwatnych do wybranej przez studenta ścieżki rozwojowej.

Kształcenie z zakresu zajęć zawodowych służy nabyciu specjalistycznej wiedzy, specyficznych umiejętności i szczególnych postaw, a zatem konkretnych kompetencji, wymaganych i potrzebnych w przyszłej pracy zawodowej, które zdefiniowano w sylwetce absolwenta.

2.6. Dobór form zajęć, proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie stosowane są następujące formy zajęć: – wykłady; – ćwiczenia; – konwersatoria; – zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (e-learning); – seminarium. Rodzajami zajęć są zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem oraz zajęcia realizowane bez bezpośredniego kontaktu, z których część jest realizowana w formie praktycznej za pomocą takich metod, jak np. projekt, badania terenowe, e-learning, badania literaturowe.

Ogółem zajęcia praktyczne służące nabywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, a zatem przygotowaniu studenta do wykonywania zadań związanych z jego przyszłym zawodem stanowią ponad 50% liczby punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających stopniowi studiów. Również liczba godzin zajęć praktycznych przypisanych ćwiczeniom stanowi ponad 50% ogólnej liczby godzin. Zajęcia realizowane w formie zdalnej stanowią nie więcej niż 10% ogólnej liczby godzin i prowadzą do uzyskania poniżej 10% pkt. ECTS.

Podstawę organizacji procesu kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* stanowią efekty uczenia się, do których dostosowane są pozostałe elementy programu studiów, w tym harmonogramy realizacji programu studiów oraz harmonogramy zajęć.

Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku. Rektor PAM określa i ogłasza szczegółową organizację roku akademickiego, a w szczególności terminy: prowadzenia zajęć w ramach semestru, sesji egzaminacyjnych i przerw w nauce.

Kształcenie w formie stacjonarnej odbywa się w ciągu całego tygodnia (od wtorku do piątku), a w formie niestacjonarnej realizowane jest w formie zjazdów (sobota i niedziela) zasadniczo dwa razy w miesiącu. Harmonogram zajęć jest dostosowany do potrzeb i oczekiwań studentów, a wszelkie zmiany są na bieżąco podawane do wiadomości studentów za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Wartości punktów ECTS odzwierciedlają ilość pracy koniecznej do zaliczenia pojedynczych zajęć, na zaliczenie których składają się powyżej ww. formy i rodzaje zajęć wraz z czasem na indywidualną pracę studenta.

Liczebność grup studenckich kształtuje się odpowiednio do formy zajęć: - grupa ćwiczeniowa – do 25 osób; - grupa ćwiczeniowa w ramach zajęć lektorat języka obcego – do 25 osób; - grupa seminaryjna – do 20 osób. Wielkość poszczególnych grup uwzględnia możliwość efektywnej realizacji procesu nauczania w ramach poszczególnych form zajęć.

Kwestie szczegółowe dotyczące praw i obowiązków studenta, organizacji studiów, urlopów, zaliczania roku studiów, skreślenia z listy studentów, pracy dyplomowej, egzaminu dyplomowego i ukończenia studiów normuje Regulamin studiów PAM.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

W roku akademickim 2025/2026 i 2026/2027 na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* praktyki zawodowe realizowane są w następujących wymiarach, według poniższej tabeli:

JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE - PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA				
	rok studiów	liczba godzin w roku 25/26	zaliczenie w semestrze	
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE	I rok	50 h - w tym: 25 h (przedszkole) 25 h (klasy I-III) PRAKTYKA OGÓLNOPEDAGOGICZNA	SEMESTR LETNI do realizacji w trakcie c.d. studiów: II rok: 50 h III rok: 50 h IV rok: 50 h V rok: 100 h	Studentów naboru 25/26 obowiązuje 300 h praktyk w ciągu 5 lat
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE	II rok	50 h - przedszkole OBSERWACJA ASYSTOWANIE	SEMESTR LETNI do realizacji w trakcie c.d. studiów: III rok: 50 h IV rok: 50 h V rok: 100h	Studentów naboru 24/25 obowiązuje 300 h praktyk w ciągu 5 lat
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE	III rok	50 h – szkoła (klasy I-III) OBSERWACJA ASYSTOWANIE	SEMESTR LETNI do realizacji w trakcie c.d. studiów: IV rok: 50 h V rok: 100 h	Studentów naboru 23/24 obowiązuje 300 h praktyk w ciągu 5 lat
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE	IV rok	50 h - w tym: 25 h (przedszkole) 25 h (klasy I-III) PROWADZENIE ZAJĘĆ ASYSTOWANIE	SEMESTR LETNI do realizacji w trakcie c.d. studiów: V rok: 100 h	Studentów naboru 22/23 obowiązuje 300 h praktyk w ciągu 5 lat
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE	V rok	100 h – w tym: 50 h (przedszkole) 50 h (klasy I-III) PROWADZENIE ZAJĘĆ	SEMESTR LETNI	Studentów naboru 21/22 obowiązuje 600 h praktyk w ciągu 5 lat

Przebieg praktyk zawodowych określony jest na poziomie uczelnianym i doprecyzowany na poziomie wydziałowym. Zgodnie z Uczelnianym Regulaminem praktyk zawodowych odbywanych przez studentów PAM, nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk Uczelni sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Obsługę administracyjną Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich zapewnia Biuro Karier PAM. Biuro Karier PAM poszukuje instytucji, mogących przyjąć studentów na praktyki zawodowe i prowadzi ich ewidencję. W tym zakresie współpracuje z Dziekanem Wydziału lub Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk Studenckich.

Student może samodzielnie poszukiwać instytucji, w której chciałby odbyć praktykę zawodową. Zobligowany jest do uzyskania pisemnej zgody kierownictwa instytucji na odbycie praktyki. Zgoda jest niezwłocznie przekazywana do Biura Karier PAM. Student odbywa praktykę na podstawie umowy zawartej pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy. W imieniu

Uczelni umowę podpisuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM może powołać Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich. Do podstawowych obowiązków Dziekana lub Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich należy m.in.:

- zapoznanie studenta z obowiązującym Wydziałowym Regulaminem Praktyk,
- sporządzenie i przedstawienie ramowego programu praktyk,
- zapoznanie studenta z „Dziennikiem praktyk” oraz zasadami jego poprawnego wypełniania,
- pomoc w znalezieniu instytucji dla celów odbywania praktyki zgodnej z grupą specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalność), gdy student nie może wskazać jej samodzielnie,
- wsparcie Biura Karier w kontaktach z instytucjami, w których studenci mogliby odbywać praktyki,
- zaliczenie praktyki.

Na poziomie wydziałowym przebieg praktyki zawodowej normuje Regulamin praktyk zawodowych odbywanych przez studentów Wydziału Nauk Społecznych PAM.

Zadaniem studenckiej praktyki zawodowej jest stworzenie warunków umożliwiających studentom nabywanie praktycznych kompetencji uzupełniających wiedzę teoretyczną zdobytą podczas studiów. Przed udaniem się na praktykę student pobiera ze strony internetowej Uczelni, z Biura Karier PAM lub wirtualnego dziekanatu formularz pt. Oświadczenia o przyjęciu na praktykę. Wypełnione przez instytucję przyjmującą na praktykę Oświadczenie należy przedłożyć w Biurze Karier PAM. Na tej podstawie Biuro Karier PAM wydaje studentowi Skierowanie na praktykę oraz Umowę w sprawie realizacji praktyk. Po otrzymaniu w Biurze Karier PAM Skierowania na praktykę i druku Umowy, która zawierana jest pomiędzy Uczelnią a instytucją organizującą praktykę student udaje się na praktykę.

Student rozpoczynający praktykę zawodową zobowiązany jest zaopatrzyć się w: Dziennik praktyk, Kartę przebiegu praktyk, Świadectwo odbycia praktyk oraz Ankietę – opinię na temat odbytych praktyk.

W Dzienniku praktyk powinny zostać opisane zadania, które student wykonywał każdego dnia. Do Dziennika praktyk student powinien dołączyć dokumenty (załączniki) potwierdzające w szczególności wykonanie poszczególnych czynności (sprawozdania ze spotkań, wywiady z pracownikami instytucji, udział w szkoleniach, itd.), poświadczone przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. Zastrzega się prawo przeprowadzenia hospitacji w instytucji, w której odbywana jest praktyka zawodowa.

Zaliczenia praktyk dokonuje Dziekan oraz Prodziekani Wydziału Nauk Medycznych PAM lub Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich na podstawie kompletnej dokumentacji

złożonej przez studenta. Dokumenty stanowiące warunek zaliczenia praktyki zawodowej obejmują:

- Umowę w sprawie realizacji praktyk z instytucją;
- Dziennik praktyk studenckich;
- Kartę przebiegu praktyki;
- Świadectwo odbycia praktyki;
- Ankietę: Opinię na temat odbytej praktyki zawodowej.

Zaliczenie praktyki zawodowej następuje z chwilą uzyskania przez studenta wpisu zaliczenia praktyki dla danego semestru. Student zobowiązany jest do przedstawienia dokumentów potwierdzających odbycie praktyki zawodowej nie później niż do końca semestru przewidzianego na realizację praktyki zawodowej zgodnie z programem studiów i harmonogramem realizacji programu studiów.

Student zobowiązany jest do archiwizowania dokumentacji zaliczonych praktyk zawodowych przez okres pięciu lat po ukończeniu studiów i udostępnienia ich na prośbę Dziekanatu.

Wszelkie informacje dotyczące praktyki zawodowej na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie dostępne są w na stronie internetowej PAM w zakładce Studenci, podzakładce Praktyki zawodowe. Zawarte przez PAM umowy z instytucjami pozwalają na pełne pokrycie liczbowe zapotrzebowania na miejsca odbywania praktyk zawodowych przez studentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie. Wśród instytucji, z którymi PAM zawarła umowy o realizację praktyk studenckich na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie znalazły się m.in.:

1. Przedszkole nr 91 „Bajka” ul. Cześnikowska 19A, 60-329 Poznań
2. Leśna Polana Ewa Dydymska Bułgarska 72a, 60-321 Poznań
3. Przedszkole Tęczowa Wyspa ul. Wilczak 15b/1, 61-623 Poznań
4. II Liceum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego, mieszczącym się przy ul. Jana III Sobieskiego 20, 62-200 Gniezno,
5. Zespół Szkół Geodezyjno Drogowych im. Rudolfa Modrzejewskiego w Poznaniu, mieszczącym się przy ul. Szamotulskiej 33, 60-365 Poznań,
6. Zespół Szkół Mechanicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Poznaniu, przy ul. Świerkowej 8, 61-472 Poznań,
7. Zespół Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie, przy ul. Staszica 3, 63-100 Śrem,

8. Publiczne Przedszkole „Naszych Dzieci” z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Czarna Droga 45, 62-532 Plewiska,
9. Zespół Szkół Budowlanych im. Rogera Ślawskiego ul. Grunwaldzka 152, 60-309 Poznań
10. Stowarzyszenie Zespołu Williamsa ul. Pocztowa 6, 58-260 Bielawa
11. Spektrum Marzeń Terapeutyczny Punkt Przedszkolny ul. Poznańska 60 Kórnik
12. Szkoła podstawowa nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. H. Cegielskiego Os. Rusa 56, 64-245 Poznań
13. Zespół Szkół im. E. Sczanieckiej w Pniewach
14. Szkoła Podstawowa Spektrum w Zalasewie ul. Glebowa 1
15. Przedszkole Specjalne Ahoj w Swarzędzu z oddziałami zamiejscowymi w Zalasewie, ul. Zygmunta Grudzińskiego 7e, 62-020 Swarzędz
16. Prywatne Szkoły Mieszko w Poznaniu Świerzawska 18, 60-321 Poznań

2.8 Spełnianie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Program studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* został ułożony w taki sposób, aby spełniać wymagania dotyczące ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, stanowiącym Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 890, z późn. zm.).

Forma organizacyjna i profil kształcenia:

Kształcenie na kierunku realizowane jest w formie jednolitych studiów magisterskich trwających nie krócej niż 10 semestrów, wymagających uzyskania 322 punktów ECTS przy wymiarze 3283 godzin zajęć w formie stacjonarnej oraz 2323 godzin w formie niestacjonarnej (zgodnie z punktem 1.5 Załącznika nr 2 do , zgodnie z którym: „Program studiów może określać dla studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej mniejszą liczbę godzin zajęć, jeżeli zapewnia osiągnięcie takich samych efektów uczenia się jak na studiach prowadzonych w formie stacjonarnej”). Kierunek przyporządkowany jest do dyscypliny naukowej pedagogika jako dyscypliny wiodącej.

Realizacja ogólnych efektów uczenia się:

Efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów odpowiadają charakterystykom studiów drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 7:

- **Wiedza:** Obejmuje dogłębne rozumienie procesów rozwoju, wychowania i uczenia się dzieci, struktury i prawa oświatowego, specyfiki edukacji włączającej oraz integracji treści nauczania w przedszkolu i klasach I–III.
- **Umiejętności:** Obejmują projektowanie działań dydaktyczno-wychowawczych, zindywidualizowaną pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, stymulowanie rozwoju uczniów, emisję głosu oraz stosowanie technologii cyfrowych.
- **Kompetencje społeczne:** Koncentrują się na przestrzeganiu etyki zawodowej, budowaniu relacji z dziećmi, rodzicami i środowiskiem lokalnym, gotowości do autorefleksji oraz współpracy interdyscyplinarnej.

Struktura szczegółowych efektów uczenia się wg grup zajęć Szczegółowe efekty uczenia się realizowane są w ramach 11 obligatoryjnych grup zajęć, gwarantujących osiągnięcie wymaganych minimów programowych:

Grupa zajęć	Zakres kształcenia	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Psychologiczno-pedagogiczne	Podstawy pedagogiki, psychologii i nauczania języka obcego	823	81
B. Przygotowanie merytoryczne	Merytoryka integracji treści (język polski, matematyka, przyroda itp.)	600	57
C. Wspieranie rozwoju dziecka	Działania opiekuńczo-wychowawcze i stymulowanie rozwoju	420	45
D. Podstawy dydaktyki	Dydaktyka nauczania zintegrowanego	60	7
E. Metodyka edukacji	Metodyki szczegółowe obszarów edukacji (polonistycznej, mat. itp.)	522	57
F. Specjalne potrzeby	Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi	150	17
G. Organizacja i prawo	Prawo oświatowe, prawa dziecka, kultura przedszkola i szkoły	80	7

Grupa zajęć	Zakres kształcenia	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
H. Diagnostyka edukacyjna	Podstawy diagnozy pedagogicznej i oceniania	75	7
I. Kultura języka	Poprawność językowa i etyka komunikacji	61	7
J. Praktyki zawodowe	Praktyki śródroczne (ogólne i dydaktyczne) oraz ciągłe	320	14
K. Metodologia badań	Badania naukowe w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej	160	23

Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

System weryfikacji efektów uczenia się na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* opiera się na zasadzie zgodności konstrukcyjnej oraz triangulacji metod. Gwarantuje to obiektywizm i rzetelność diagnozy osiągnięć studenta. Zgodnie z wytycznymi PKA i dobrymi praktykami akademickimi, proces ten kładzie silny nacisk nie tylko na ocenę podsumowującą, ale również na ocenę kształtującą, której nieodłącznym elementem jest regularna informacja zwrotna wspierająca rozwój studenta.

Weryfikacja i ocena wiedzy: Odbywa się poprzez egzaminy ustne i pisemne, kolokwia oraz sprawdziany testowe. Aby uniknąć wyłącznie odtwórczego sprawdzania przyswojonych informacji, pytania i zadania egzaminacyjne konstruowane są w sposób badający pogłębiony poziom zrozumienia, zdolność krytycznej analizy złożonych problemów pedagogicznych oraz umiejętność syntezy teorii z zakresu psychologii i pedagogiki. Ocena opiera się na transparentnych, weryfikowalnych kryteriach punktowych (rubrykach) określonych w sylabusach przedmiotów.

Weryfikacja umiejętności praktycznych i metodycznych: Realizowana jest przede wszystkim z wykorzystaniem metod zadaniowych i projektowych. Narzędziami weryfikacji są m.in.: opracowywanie autorskich scenariuszy zajęć, rozwiązywanie studiów przypadku, konstruowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET) oraz gromadzenie dorobku w formie portfolio dydaktycznego. Istotnym elementem jest ocena mikronauczania w warunkach symulacyjnych, która uzupełniana jest o autorefleksję studenta oraz ocenę koleżeńską.

Weryfikacja kompetencji społecznych: Opiera się na bezpośredniej, ustrukturyzowanej obserwacji zachowań i postaw studenta. W murach uczelni odbywa się to podczas pracy w grupach warsztatowych i symulacjach ról. W rzeczywistym środowisku pracy kompetencje te podlegają surowej weryfikacji podczas praktyk zawodowych realizowanych w przedszkolach i klasach I–III szkół podstawowych. Proces ten włącza interesariuszy zewnętrznych – opiekunów praktyk z ramienia placówek oświatowych. Weryfikacja następuje na podstawie ustandaryzowanych arkuszy obserwacji i oceny praktyk, które badają m.in.: przestrzeganie etyki zawodowej, empatię, komunikatywność oraz zdolność do nawiązywania relacji z uczniami, rodzicami i gronem pedagogicznym.

Zapewnienie jakości i obiektywizmu oceniania: Wszystkie stosowane metody i narzędzia weryfikacji podlegają cyklicznej analizie w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Integralność procesu potwierdza regularna ocena prac dyplomowych, stanowiąca weryfikację zintegrowanych efektów uczenia się. Prace podlegają obowiązkowej weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA), a ich ocena dokonywana jest na podstawie jawnych i ujednoliconych dla kierunku formularzy recenzji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,

zasad, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,

zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,

sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,

ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,

doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i

oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów,

doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Ponadto warto dla każdego z ocenianych poziomów studiów zwięźle:

opisać rodzaje, tematykę i metodykę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów,

scharakteryzować rodzaje, tematykę i metodykę prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),

opisać sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych),

przedstawić wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	----- ---	----- ----

2.	----- ---	----- ----
...	----- ---	----- ----

3.1 Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie, limit przyjęć, oraz datę rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji w danym roku akademickim ustala Rektor PAM w porozumieniu z Senatem Uczelni. Warunki, tryb rekrutacji oraz limity przyjęć na dany rok akademicki określa się w drodze Uchwały Senatu PAM.

Przyjęcie na studia następuje przez:

- rekrutację,
- potwierdzenie efektów uczenia się,
- przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej (§ 37 ust. 2 Statutu PAM).

Kandydaci na studia składają komplet wymaganych dokumentów w Dziale Rekrutacji Uczelni. Wykaz wymaganych dokumentów co roku publikowany jest na stronie internetowej Uczelni. Kandydat na studia ma ponadto możliwość pobrania druków w Dziale Rekrutacji.

Wymagane dokumenty na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym obejmują:

- świadectwo dojrzałości – oryginał (do wglądu) oraz kserokopia;
- dowód osobisty do wglądu (lub inny dokument potwierdzający tożsamość kandydata na studia);
- wypełniona ankieta osobowa (formularz dostępny również w Dziale Rekrutacji);
- płyta cd ze zdjęciem;
- oświadczenie studenta o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych;
- dwie koperty zaadresowane zwrotnie;
- biała papierowa teczka zamykana na gumkę;
- dokument potwierdzający dane osobowe w przypadku zmiany nazwiska;
- umowa o naukę – w dwóch egzemplarzach;

Wymagania wobec kandydatów

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia powinien legitymować się pozytywnym wynikiem egzaminu maturalnego oraz posiadać kompetencje niezbędne do podjęcia kształcenia na kierunku Pedagogika jednolite studia magisterskie , w szczególności:

- posiadać wiedzę z zakresu biologii oraz wiedzy o społeczeństwie, a także kompetencje językowe i analityczne na poziomie szkoły średniej;
- wykazywać umiejętność logicznego myślenia, analizowania informacji i rozwiązywania problemów;
- reprezentować wysoką kulturę osobistą i przestrzegać zasad etyki;
- posiadać rozwinięte kompetencje społeczne, empatię oraz gotowość do pracy z drugim człowiekiem;
- wykazywać świadomość odpowiedzialności społecznej związanej z wykonywaniem zawodu nauczyciela.

Zasady kwalifikacji

Kandydaci przyjmowani są w ramach ustalonego limitu miejsc na podstawie wyników egzaminu maturalnego.

Kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości wydane po 2005 roku

Kandydaci kwalifikowani są na podstawie wyników egzaminu maturalnego z następujących przedmiotów:

Przedmiot obowiązkowy:

- język polski.

Drugi przedmiot wybierany według najwyższego wyniku spośród:

- biologia,
- matematyka,
- wiedza o społeczeństwie,
- język obcy nowożytny.

Przy kwalifikacji zachowuje się następującą hierarchię:

- egzamin na poziomie rozszerzonym,
- egzamin na poziomie podstawowym.

Punkty kwalifikacyjne przyznawane są według następujących zasad:

- poziom rozszerzony – 1% = 1 punkt kwalifikacyjny (minimalny wynik 30%);
- poziom podstawowy – 1% = 0,5 punktu kwalifikacyjnego (minimalny wynik 50%).

Maksymalnie kandydat może uzyskać 100 punktów z każdego przedmiotu.

Uzasadnienie doboru przedmiotów

Dobór przedmiotów odzwierciedla kompetencje niezbędne do studiowania kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym.

Język polski weryfikuje umiejętność rozumienia tekstów, komunikacji oraz formułowania wypowiedzi, które są nieodzowne w pracy nauczyciela. Biologia przygotowuje do studiowania biologicznych mechanizmów rozwoju. Matematyka rozwija kompetencje analityczne niezbędne podczas realizacji przedmiotów z metodologii badań i statystyki badań pedagogicznych. Wiedza o społeczeństwie pozwala ocenić przygotowanie kandydata do rozumienia procesów społecznych i kształtowania relacji z rodzicami uczniów. Język obcy nowożytny umożliwia korzystanie z międzynarodowej literatury naukowej oraz rozwijanie kompetencji zawodowych.

Kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości wydane do 2005 roku: Kandydaci kwalifikowani są na podstawie ocen z egzaminu dojrzałości z przedmiotów:

- język polski (obowiązkowy),
- drugi przedmiot w kolejności:
- biologia,
- matematyka,
- wiedza o społeczeństwie,
- język obcy nowożytny.

Minimalny próg kwalifikacyjny wynosi 40 punktów z każdego przedmiotu.

Ocena	Punkty (skala 2–5 do 1991 r.)	Punkty (skala 1–6 od 1991 r.)
celujący	-	100
bardzo dobry	100	85
dobry	75	70
dostateczny	40	50
dopuszczający	-	30
niedostateczny	0	0

Przyjęte kryteria kwalifikacji zostały opracowane z uwzględnieniem efektów uczenia się określonych dla kierunku Pedagogika jednolite studia magisterskie jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym. Celem postępowania kwalifikacyjnego jest wyłonienie kandydatów posiadających kompetencje umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się oraz przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Uwzględnione w procesie rekrutacji przedmioty pozwalają ocenić kluczowe kompetencje kandydatów:

- język polski – kompetencje komunikacyjne, interpretacyjne i argumentacyjne;
- biologia – przygotowanie do realizacji treści z zakresu biologicznych podstaw zachowania i psychofizjologii;
- matematyka – zdolności analityczne oraz przygotowanie do metodologii badań naukowych i statystyki badań pedagogicznych;
- wiedza o społeczeństwie – rozumienie funkcjonowania jednostki i grup społecznych oraz procesów społecznych;
- język obcy nowożytny – możliwość korzystania z literatury naukowej oraz rozwijania kompetencji zawodowych w środowisku międzynarodowym.

Przyjęcie do oceny dwóch najwyższych wyników uzyskanych przez kandydata umożliwia kompleksową ocenę jego potencjału edukacyjnego, zapewnia równe traktowanie kandydatów niezależnie od profilu ukończonej szkoły ponadpodstawowej oraz pozostaje w bezpośrednim związku z efektami uczenia się przewidzianymi dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym.

Przyjęte zasady kwalifikacji są przejrzyste, jednakowe dla wszystkich kandydatów, publicznie dostępne przed rozpoczęciem procesu rekrutacji i zgodne z zasadami zapewniania jakości kształcenia obowiązującymi w szkolnictwie wyższym.

Opis zgodności procesu rekrutacji z efektami uczenia się

Kryterium rekrutacyjne	Kompetencje wstępne	Powiązanie z zajęciami i efektami uczenia się
język polski	komunikacja, analiza tekstu	kompetencje komunikacyjne
biologia	wiedza biologiczna	Rozwój fizyczny dziecka, biologiczne mechanizmy rozwoju
matematyka	analiza danych	metodologia badań, statystyka
Wiedza o społeczeństwie	funkcjonowanie społeczeństwa	polityka społeczna
język obcy	korzystanie z literatury	rozwój naukowy

Skuteczność przyjętych kryteriów rekrutacyjnych podlega okresowej analizie przez władze wydziału. Analiza obejmuje zależność pomiędzy wynikami uzyskanymi przez kandydatów w procesie rekrutacji a osiąganymi przez nich efektami uczenia się, wynikami zaliczeń i egzaminów, postępami w toku studiów oraz ukończeniem studiów. Wyniki analiz stanowią podstawę do doskonalenia zasad rekrutacji oraz programu studiów.

Warunki rekrutacji obejmują informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów i wymaganiach sprzętowych związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kandydat na studia powinien dysponować kompetencjami cyfrowymi w zakresie obsługi:

- edytorów tekstu (np. Microsoft Word, Libre Office Writer),
- arkuszy kalkulacyjnych (np. Microsoft Excel, Libre Office Calc),
- poczty elektronicznej (za pomocą przeglądarek internetowych lub klientów pocztowych),
- a w przypadku kształcenia na odległość:
- narzędzi pracy zespołowej (Platforma ZOOM i Moodle),
- programów umożliwiających kształcenie na odległość i sprawdzanie wiedzy na odległość (Platforma ZOOM i Moodle).

Wymagania sprzętowe do realizacji kształcenia na odległość:

- Kandydat powinien posiadać komputer wyposażony w kamerę, mikrofon oraz połączenie z siecią Internet z możliwością obsługi platform nauczania na odległość (Platforma ZOOM i Moodle).

Rekrutację przeprowadza komisja rekrutacyjna, powoływana przez Rektora PAM, na wniosek Dziekana Wydziału. Od decyzji komisji rekrutacyjnej przysługuje odwołanie do Rektora PAM. Decyzję podejmuje Rektor PAM po rozpatrzeniu wniosku przez uczelnianą komisję rekrutacyjną. Decyzja Rektora PAM jest ostateczna (§ 37 ust. 9-10 Statutu PAM).

3.2 Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Na Wydziale Nauk Społecznych PAM funkcjonuje system określający zasady uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni. Pierwszym elementem systemu jest określenie zasad rekrutacji na studia, które szczegółowo omówiono powyżej.

W przypadku studentów z innej jednostki organizacyjnej Uczelni, innych uczelni (w tym zagranicznych) ubiegających się o przeniesienie do Wydziału Nauk Społecznych PAM, weryfikacji podlegają zdobyte wcześniej punkty ECTS, które mogą być uznane w miejsce punktów z zajęć zawartych w programie studiów, w przypadku zbieżności efektów uczenia się w obydwu jednostkach. Podobna zasada stosowana jest wobec studentów uczestniczących w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus.

Decyzję o przyjęciu w przypadku przeniesienia z innej jednostki/uczelni podejmuje Dziekan Wydziału Nauk Społecznych w drodze decyzji z zaznaczeniem, że student powinien wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.

W wypadku różnic w programach studiów Dziekan Wydziału może wyznaczyć studentowi różnice programowe, które student zobligowany jest zaliczyć w terminie wskazanym przez Dziekana.

Zaliczenie różnic programowych dokumentowane jest odpowiednio w Karcie różnic programowych i stanowi warunek zaliczenia danego roku akademickiego.

Przeniesienie się jest możliwe w każdym momencie roku akademickiego, z zastrzeżeniem, że student przyjmowany jest na semestr równorzędny do tego, na którym studiował w uczelni, którą opuszcza lub niższy jeżeli liczba różnic programowych jest zbyt duża.

Na podstawie zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM w sprawie procedury przenoszenia osiągnięć studenta, przenoszenie i uznawanie punktów ECTS uzyskanych przez studenta w jednostce organizacyjnej PAM lub w innej uczelni, polega na przenoszeniu efektów uczenia się wyrażonych w punktach ECTS, zwanych także osiągnięciami studenta. Warunkiem przeniesienia punktów ECTS uzyskanych poza uczelnią macierzystą, w miejsce punktów przypisanych zajęciom zawartym w programie studiów, jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Elementami podlegającymi weryfikacji są także forma i wymiar zajęć oraz sposób ich zaliczania.

Na potrzeby niniejszej procedury przenoszenie osiągnięć studenta (uznanie punktów ECTS i przepisanie oceny) oznacza uznanie na kierunku, na którym studiuje student, zaliczenia zajęć uzyskanego przez studenta w innej uczelni, na innym kierunku uczelni lub innym programie studiów studiowanego kierunku.

Na wniosek studenta Dziekan Wydziału może podjąć decyzję o zaliczeniu zajęć przewidzianych do realizacji w danym semestrze na podstawie wcześniej uzyskanego zaliczenia. Zaliczenie dotyczy całości przedmiotu, przenoszeniu nie podlegają oceny cząstkowe – np. jeżeli student nie zdał egzaminu lub w poprzednim programie nie było egzaminu, ocena z ćwiczeń nie podlega przepisaniu.

W przypadku stwierdzenia zbieżności uzyskanych efektów, student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć.

Student kieruje do Dziekana Wydziału wniosek o przeniesienie osiągnięć wraz z załącznikami:

- sylabusem zaliczonego przedmiotu właściwym dla cyklu (roku akademickiego) jego realizacji;
- indeksem z wpisanym zaliczeniem lub wypisem ocen z systemu USOS (kartę przebiegu studiów/kartę okresowych osiągnięć studenta) poświadczonych przez właściwy dziekanat.

Wniosek wraz z załącznikami student składa w dziekanacie Uczelni do trzech tygodni od rozpoczęcia semestru, w którym realizowany jest dany przedmiot. Dziekan Wydziału podejmuje decyzję w terminie 7 dni od dostarczenia kompletnej dokumentacji. Student zobowiązany jest uczęszczać na zajęcia zgodnie z harmonogramem zajęć do momentu wydania pozytywnej decyzji. Zgromadzoną dokumentację przechowuje się w teczce osobowej studenta.

Pozytywna opinia Dziekana Wydziału wpisywana jest, podobnie jak uzyskana ocena, do systemu Proakademia. Przed wydaniem decyzji o przeniesieniu osiągnięć studenta Dziekan Wydziału ma prawo skonsultowania się z koordynatorem przedmiotu.

3.3 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Procedurę przeprowadzania w PAM potwierdzania efektów uczenia się kandydatów, którzy posiadają zasób wiedzy, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów, w tym: zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań i terminy ich wykonania, sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu (obecnie: PAM).

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej:

- dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 1571, z późn.) i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie (§ 3 ust. 1 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów można zaliczyć kandydatowi nie więcej niż 50% punktów ETCS przypisanych do zajęć danego

programu studiów. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie wyników uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu (§ 3 ust. 2-3 Regulaminu potwierdzanie efektów uczenia się w PAM).

Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się, zawartym w programie studiów obowiązującym dla danego kierunku, poziomu i profilu. Postępowanie w przedmiocie potwierdzenia efektów uczenia się przeprowadza się na wniosek osoby zainteresowanej – Wnioskodawcy. Za datę wszczęcia procedury w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się uważa się dzień złożenia przez zainteresowanego kompletnego wniosku oraz podpisanie umowy w sprawie opłaty za postępowanie związane z potwierdzeniem efektów uczenia się. Potwierdzenie efektów uczenia się jest ważne przez okres jednego roku akademickiego (§ 3 ust. 4-8 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wnioskodawca składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się dla danego kierunku/zajęcia/grupy zajęć do Dziekana Wydziału.

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

- kserokopię świadectwa dojrzałości (oryginał należy udostępnić do wglądu),
- kserokopię dyplomu ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich wraz z suplementem do dyplomu (oryginał należy udostępnić do wglądu),
- dokumenty potwierdzające wymagany staż zawodowy, przez które należy rozumieć: umowy o pracę, umowy cywilnoprawne, staże zawodowe, zaświadczenia o udziale w wolontariacie, zaświadczenia z zakładów pracy, świadectwa pracy, kopie wpisu do rejestru działalności gospodarczej,
- dokumentację pozwalającą na ocenę wiedzy, umiejętności kompetencje, które zostały przez kandydata nabyte w drodze edukacji poza formalnej i nieformalnej, przez którą należy rozumieć: certyfikaty, dyplomy, zaświadczenia o odbytych i ukończonych kursach, dokumenty potwierdzające udział w projekcie badawczym, rekomendacje, itp.,
- potwierdzenie uiszczenia opłaty z tytułu procedury potwierdzania efektów uczenia się (§ 4 ust. 3 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się).

Wnioski o potwierdzanie efektów uczenia wraz z wymaganymi dokumentami mogą być składane w ciągu całego roku, jednakże nie później niż:

do dnia 1 marca roku kalendarzowego, w którym Wnioskodawca chce podjąć naukę w ramach semestru zimowego,

do dnia 31 sierpnia roku kalendarzowego poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym Wnioskodawca chce podjąć naukę w ramach semestru letniego (§ 4 ust. 4 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Dziekan Wydziału w terminie 7 dni przekazuje wniosek wraz z całą dokumentacją do Wydziałowej Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się. Wydziałową Komisję Weryfikującą Efekty Uczenia się – odrębna dla każdego kierunku studiów – powołuje Dziekan Wydziału – na podstawie zarządzenia Rektora.

W skład Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się wchodzi minimum 3 nauczycieli akademickich, w tym:

- nauczyciel akademicki posiadający stopień doktora, dysponujący wiedzą na temat programu studiów, którego efekty uczenia się dotyczą, a także wykazujący znajomość procesu uznawania efektów uczenia się,
- prodziekan Wydziału lub nauczyciel akademicki reprezentujący dziedzinę nauki z zakresu dyscypliny naukowej, której efekty uczenia się dotyczą,
- nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcie/grupę zajęć lub prowadzący zajęcie/grupę zajęć, którego efekty uczenia się są uznawane albo nauczyciel akademicki posiadający doświadczenie dydaktyczne w realizacji zajęcia/grupy zajęć, którego efekty uczenia się są uznawane.

Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM wyznacza spośród członków Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się Przewodniczącego Komisji (§ 5 ust. 1-5 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wydziałowa Komisja Weryfikująca efekty uczenia się:

- przygotowuje wykaz zajęć dla danego kierunku i poziomu studiów objętych procedurą potwierdzenia efektów uczenia się i dokonuje aktualizacji tej listy w kolejnym roku akademickim, najpóźniej do dnia 1 marca roku poprzedzającego kolejny rok akademicki,
- zapoznaje się z dokumentacją złożoną przez Wnioskodawcę i sprawdza jej kompletność, w przypadku stwierdzenia, że wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się jest niekompletny, zobowiązuje kandydata do niezwłocznego uzupełnienia wniosku – pod rygorem pozostawienia go bez rozpoznania,
- określa formę weryfikacji efektów uczenia się – zgodną z Regulaminem studiów PAM oraz kartami okresowymi osiągnięć studenta,
- wyznacza termin weryfikacji – jednakże nie później niż w ciągu trzydziestu dni od daty złożenia przez Wnioskodawcę dokumentów – i zawiadamia o nim Wnioskodawcę,
- sporządza protokół z potwierdzenia efektów uczenia się,

- przekazuje protokół wraz z wnioskiem i załącznikami do Dziekana Wydziału (§ 5 ust. 5 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Liczba terminów posiedzeń Komisji i ich częstotliwość zależy od liczby zajęć/grup zajęć objętych potwierdzeniem efektów uczenia się.

Nieusprawiedliwiona nieobecność Wnioskodawcy w wyznaczonym terminie jest równoznaczna z odstąpieniem od wniosku, a w konsekwencji skutkuje otrzymaniem negatywnego wyniku w procesie weryfikacji.

Za usprawiedliwioną nieobecność należy uznać nieobecność związaną z chorobą lub inną niezależną od Wnioskodawcy przyczyną, potwierdzoną formalnym dokumentem. O niemożności stawienia na posiedzeniu i jej przyczynie Wnioskodawca powinien zawiadomić niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od zaistnienia przyczyny (§ 5 ust. 6-9 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wydziałowa Komisja Weryfikująca Efekty Uczenia się sporządza protokół, w którym przedstawia decyzję o potwierdzeniu bądź niepotwierdzeniu efektów uczenia się, który przekazuje się w dwóch egzemplarzach do Dziekana Wydziału Nauk Społecznych. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje Wnioskodawca (§ 5 ust. 10-11 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Od decyzji wydanej przez Wydziałową Komisję Weryfikującą Efekty Uczenia się, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie czternastu dni od daty otrzymania decyzji. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Dziekana Wydziału. Rektor rozpoznaje odwołanie w ciągu trzydziestu dni od daty wniesienia odwołania. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, Rektor kieruje do Wydziałowej Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się, która brała udział w wydaniu zaskarżonej decyzji, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzja wydana przez Rektora jest decyzją ostateczną (§ 6 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Do zadań Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM należy:

- udzielanie Wnioskodawcom informacji na temat aktualnych programów studiów oraz obowiązujących w Uczelni procedur potwierdzania efektów uczenia się,
- publikowanie aktualnych informacji dotyczących procedur efektów uczenia się na stronie internetowej Uczelni,
- wstępna weryfikacja wniosków dotyczących potwierdzenia efektów uczenia się na wybranym przez wnioskodawcę kierunku, poziomie i formie studiów – pod kątem jego możliwości i doświadczenia,
- przyjmowanie wniosków o potwierdzenie efektów uczenia się wraz z załącznikami i przekazywanie ich do Wydziałowych Komisji Weryfikujących Efekty Uczenia się,
- wydawanie Wnioskodawcy protokołu z potwierdzenia efektów uczenia się, przyjmowanie odwołań od decyzji Wydziałowych Komisji Weryfikujących Efekty

Uczenia się i przekazywanie ich Rektorowi (§ 7 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Wnioskodawcy, którym potwierdzono efekty uczenia się będą mogli zostać przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników, uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów zawartych w uchwale o rekrutacji. Na każdym kierunku i poziomie studiów na uczelni tworzy się listy rankingowe kandydatów, którym potwierdzono efekty uczenia się – w oparciu o zaliczone w toku procedury punkty ECTS. Decyzję o przyjęciu wnioskodawcy na studia podejmuje Dziekan Wydziału (§ 8 ust. 1-3 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w PAM).

Kandydaci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się są zwolnieni z realizacji zajęć/grup zajęć zaliczonych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Zaliczenie zajęć/grup zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokole, a także na kartach okresowych osiągnięć studenta oraz w suplemencie do dyplomu. W sytuacji, w której zaliczenie dotyczy zajęcia, z którego zgodnie z obowiązującym programem studiów student otrzymuje ocenę, zamiast oceny wprowadza się zapis „zaliczono”. Wnioskodawca otrzymuje za zaliczone w ramach potwierdzenia efektów uczenia się zajęcia liczbę punktów ECTS przyporządkowaną do danego zajęcia. Do średniej ocen ze studiów danej osoby nie wlicza się zajęć, zaliczonych przez nią w następstwie potwierdzenia efektów uczenia się (§ 8 ust. 4-8 Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się PAM).

3.4 Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

PAM systematycznie prowadzi działania na rzecz monitoringu i oceny progresji studentów w różnych obszarach jej działalności. Corocznie prowadzone są oceny dotyczące statystyki kandydatów i liczby osób przyjętych na studia, na podstawie których podejmowane są odgórne decyzje dotyczące m.in. intensyfikacji działań promocyjnych, rozszerzenia oferty dydaktycznej, utworzenia nowych jednostek organizacyjnych Uczelni, uruchomienia nowych kierunków studiów, uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego (np. poprzez modernizację infrastruktury czy też systemu bibliotecznego, zwiększenie możliwości rozwoju dla studentów), jak również przeciwdziałania skreśleniom z listy studentów.

Analiza liczby kandydatów na studia, osób przyjętych na studia i osób studiujących w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na *jednolitych studiach magisterskich* na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wskazuje na przestrzeni ostatnich 3 lat na nieznaczną tendencję malejącą.

Spadek liczby kandydatów na studia na Wydziale Nauk Społecznych PAM wynika z utrzymującego się w ostatnim czasie niżu demograficznego, bogatej oferty studiów na terenie miasta Poznania oraz wykształcenia w ciągu ostatnich lat dużej liczby absolwentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Nabór studentów na pierwsze lata studiów przez ostatnie dwa lata utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Największy odsiew studentów ma miejsce w pierwszym roku studiów. Główną przyczyną jest niepodjęcie studiów lub rezygnacja z ich kontynuacji. Jako powód rezygnacji studenci podają najczęściej przyczyny osobiste i finansowe. Jednak w opinii nauczycieli akademickich i pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM przyjęty system weryfikacji zakładanych efektów uczenia się powoduje systematyczną naturalną selekcję studentów nieprzygotowanych do nauki. Powyższe tłumaczy również znikomą liczbą studentów skreślanych za niezaliczenie semestru lub roku.

Do podstawowych narzędzi monitorowania i oceny progresji studentów należą statystyki prowadzone w odniesieniu do kandydatów przez Dział Rekrutacji PAM, który w okresie rekrutacyjnym przedstawia Rektorowi PAM i na wniosek Dziekana Wydziału dzienne i miesięczne zestawienia liczby osób zrekrutowanych. Po zakończeniu rekrutacji omawiane są ostateczne zestawienia osób zrekrutowanych na poszczególne kierunki studiów. Dienne i miesięczne zestawienia Działu Rekrutacji w trakcie procesu rekrutacyjnego pozwalają na modyfikację dotychczas prowadzonej kampanii reklamowej przez Dział Marketingu PAM i dotarcia do szerszego grona kandydatów. W spotkaniach cyklicznych uczestniczy Rektor PAM, Prorektorzy PAM, Dziekani Wydziałów, Dział Marketingu oraz Dział Rekrutacji PAM. W przypadku kandydatów na *jednolite studia magisterskie* na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* największa liczba kandydatów zauważalna jest w miesiącu wrześniu po zakończeniu naborów na uczelniach publicznych.

Na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie dominująca liczba studentów kończy studia w terminie. Brak ukończenia studiów w terminie wynika najczęściej z przyczyn losowych, zawodowych lub osobistych.

Odsiew studentów związany ze skreśleniem z listy studentów monitorowany jest semestralnie przez Dziekana Wydziału poprzez zestawienia sporządzane przez Dziekanat Uczelni. Dziekan Wydziału na bieżąco monitoruje liczbę skreśleń na wniosek studenta, z uwagi na zaległości finansowe (na podstawie zestawienia Kwestury PAM), niezłożenia pracy dyplomowej w terminie oraz braku postępów w nauce. W tym ostatnim przypadku po rozmowie ze studentem stosowana jest procedura skierowania na powtarzanie semestru / roku studiów.

W celu zminimalizowania liczby skreśleń z listy studentów z przyczyn wskazanych w Regulaminie studiów PAM (Rozdział 7) Dziekan Wydziału w trakcie cyklicznych spotkań organizacyjnych udziela studentom stosownego pouczenia.

Jednocześnie zauważa się w wypadku skreśleń z listy studentów tendencję zwykłą w zakresie wykorzystania przez studenta procedury wznowienia studiów (Rozdział 8 Regulaminu studiów PAM).

Dodatkowo w celu monitorowania progresji studentów w nauce po zakończeniu roku akademickiego pracownicy Dziekanatu PAM analizują okresowe osiągnięcia studenta pod kątem spełnienia wymogów dydaktycznych. Warunkiem uzyskania wpisu na następny rok studiów jest uzyskanie liczby punktów ECTS wynikającej z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów. Zaliczenia roku dokonuje Dziekan Wydziału po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć i praktyk zawodowych ujętych w programie studiów. Student, który nie spełnił wszystkich wymogów może wnioskować do Dziekana Wydziału o wpis warunkowy na kolejny semestr. Student, który został warunkowo wpisany na kolejny rok studiów obowiązany jest do zaliczenia powtarzanych zajęć w terminie wskazanym przez Dziekana Wydziału.

Ponadto wprowadzono na poziomie uczelnianym w drodze zarządzenia Rektora PAM procedurę monitorowania odsiewu studentów oraz jego przyczyn. Procedura ta stosowana jest od roku akademickiego 2024/2025. Przyczyny odsiewu studentów obejmują:

- niezaliczenie semestru;
- niezaliczenie roku;
- przeniesienie na inną uczelnię;
- względy osobiste – w tym stan zdrowia niepozwalający na kontynuowanie nauki;
- skreślenie z listy studentów wobec wystąpienia okoliczności, o których mowa w Regulaminie studiów PAM;
- złożenie przez studenta oświadczenia o rozwiązaniu umowy o naukę (po upływie okresu wypowiedzenia);
- inne uzasadnione okoliczności.

Monitorowaniem liczby studentów pod kątem wystąpienia przyczyn odsiewu studentów zajmuje się Dziekanat PAM. W przypadku ustalenia, że po stronie danej osoby zaktualizowała się którakolwiek z wymienionych powyżej przyczyn, pracownik Dziekanatu niezwłocznie informuje o tym fakcie właściwego Dziekana Wydziału.

Dziekan Wydziału, po otrzymaniu informacji, pisemnie zawiadamia studenta o wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia i wyznacza mu dodatkowy termin na złożenie wyjaśnień. Po złożeniu wyjaśnień przez studenta lub po bezskutecznym upływie terminu na złożenie wyjaśnień Dziekan Wydziału wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

W semestralnym sprawozdaniu Dziekanatu uwzględnia się wyjściową i aktualną liczbę studentów (przy uwzględnieniu zaistniałych przyczyn odsiewu).

3.5. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Funkcjonujące w PAM zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów zamierzonych efektów uczenia się odnoszą się do każdego z etapów kształcenia. Występują one w postaci procedury dotyczącej systemu weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się. Podlegają jej wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne oraz wszyscy studenci PAM. Przedmiotem procedury weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studentów jest przedstawienie obiektywnego, materialnego dowodu potwierdzającego, że założone i umieszczone w szczegółowych treściach programowych efekty uczenia się zostały osiągnięte.

Weryfikacja osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące obszary:

- wiedzę,
- umiejętności,
- kompetencje społeczne.

Prowadzenie weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach (ocenach) studentów, a te w średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w danym roku akademickim, jak również w całym okresie studiowania przez studenta. Szczegółowe efekty uczenia się zapisywane są w szczegółowych treściach programowych i odnoszą się do efektów kierunkowych bądź szczegółowych wyróżnionych adekwatnymi symbolami.

Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM we współpracy z Wydziałową Komisją ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia weryfikuje składane przez nauczycieli akademickich szczegółowe treści programowe pod względem kierunkowych / efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji, z uwzględnieniem zróżnicowania i adekwatności poszczególnych sposobów weryfikowania efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Począwszy od roku akademickiego 2025/2026 swoje funkcjonowanie rozpoczęła Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Poprawności Sylabusów Przedmiotowych, której celem jest sprawdzenie poprawności sposobu opracowania przez nauczycieli akademickich sylabusów z prowadzonych przez nich zajęć. Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Poprawności Sylabusów Przedmiotowych wspiera w tym zakresie działania Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Uwzględnienie w szczegółowych treściach programowych sposobów weryfikacji efektów uczenia się umożliwia dokonanie oceny stopnia ich osiągnięcia. Są one formułowane m.in. z wyszczególnieniem warunków zaliczenia, konieczności złożenia / napisania odpowiednich prac czy kryteriów ocen wykonywanych ćwiczeń, projektów czy testów sprawdzających. Jednocześnie wiążą się również z archiwizacją prac studentów, do której zobligowany jest każdy nauczyciel prowadzący zajęcia. Dlatego też osoba prowadząca dane zajęcia ma obowiązek dokładnego sformułowania warunków i form zaliczenia zajęć w

odniesieniu do każdej oceny z obowiązującej w Uczelni skali ocen określonej w Regulaminie studiów PAM. Ogólną formą zaliczenia poszczególnych zajęć jest egzamin lub zaliczenie z oceną.

Wartości punktów ECTS odzwierciedlają nakład pracy konieczny do zaliczenia pojedynczych zajęć. *Jednolite studia magisterskie* na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* kończą się napisaniem pracy dyplomowej i egzaminem dyplomowym.

Warunkiem uzyskania kwalifikacji (efektów uczenia się poświadczonych dyplomem) jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów, otrzymanie pozytywnej oceny promotora i recenzenta z pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

3.6. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Weryfikacja osiągania zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące rodzaje i formy zajęć:

- zajęcia w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem (wykłady, konwersatoria oraz ćwiczenia – realizowane w sali i terenie);
- zajęcia bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem (w tym zajęcia w formie praktycznej).

Po zakończeniu danego roku akademickiego analiza osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się wraz z opinią nauczycieli akademickich oraz wnioskami i propozycjami działań doskonalących jest jednym z głównych zagadnień poruszanych na spotkaniu Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Procedury (metody) weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studentów dotyczą przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, form i warunków dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia, studenckich praktyk zawodowych oraz pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Procedura dotycząca przeprowadzania zaliczeń i egzaminów obejmuje określenie w szczegółowych treściach programowych do każdego zajęcia szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studenta poprzez wskazanie:

- poszczególnych składowych oceny końcowej (etapów realizacji zamierzonych efektów uczenia się),
- formy przeprowadzania zaliczeń i egzaminów (ustna lub pisemna),
- nakładu pracy przeciętnego studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów uczenia się,
- zakresu materiału koniecznego do opanowania na poszczególne oceny.

W systemie oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych stosuje się następujące metody weryfikacji efektów uczenia się:

- metody weryfikacji wiedzy: kolokwia, egzaminy/zaliczenie pisemne, egzaminy/zaliczenia ustne, testy pisemne, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, itp.;
- metody weryfikacji umiejętności: projekt, ćwiczenia laboratoryjne, prezentacja wybranej tezy wraz z uzasadnieniem, samodzielne sformułowanie i uzasadnienie twierdzenia, rozwiązywanie zadań i problemów, dyskusje i debaty
- metody weryfikacji kompetencji społecznych: obecność na zajęciach, dyskusje i debaty, prezentowane postawy.

Do składowych ocen uzyskiwanych w trakcie zaliczeń i egzaminów zalicza się:

- w odniesieniu do zajęć kończących się zaliczeniem z oceną: obecność na zajęciach, aktywność, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium kończącego zajęcia, itp.,
- w odniesieniu do zajęć kończących się egzaminem: uzyskanie pozytywnej oceny z części ćwiczeniowej realizowanych zajęć, obecność na zajęciach, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy semestralnej, itp.

Z kolei w odniesieniu do realizowanych praktyk zawodowych osiągnięcie założonych efektów uczenia się następuje poprzez ocenę każdego z nich, a jest weryfikowane przez osobę wydającą opinię o praktykach ze strony podmiotu, w którym jest ona realizowana. Weryfikacją, a dalej dokumentowaniem efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych jest także ocena działań i postaw studenta w trakcie odbywanej praktyki zawodowej. Weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk zawodowych odbywa się m.in. poprzez hospitacje praktyk prowadzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Hospitacji Praktyk.

Szczególną rolę w weryfikacji i dokumentowaniu efektów uczenia się pełni egzamin dyplomowy. Szczegółowe zasady dotyczące procesu dyplomowania określają:

Regulamin studiów PAM;

Zasady dyplomowania obowiązujące na Wydziale Nauk Społecznych PAM.

Egzamin dyplomowy sprawdza wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w całym okresie studiów.

Obowiązująca na Wydziale Nauk Społecznych PAM procedura dyplomowania reguluje szczegółowo działania związane z całokształtem procesu dyplomowania, jak również z kształtem, tematyką oraz metodyką pracy dyplomowej. Przyjmuje się, że charakter oraz treść pracy dyplomowej muszą być zgodne z kierunkiem studiów. Treść pracy dyplomowej powinna dowodzić umiejętności wszechstronnego wykorzystania wiedzy z zakresu zajęć zawartych w harmonogramie realizacji programu studiów, a szczególnie z zakresu kształcenia kierunkowego.

Tematyka i treść prac dyplomowych jest skorelowana zwłaszcza z kierunkiem, zakresem tematycznym i treściowym zajęć ujętych w harmonogramach realizacji programów studiów, a także z indywidualnymi predyspozycjami oraz zainteresowaniami naukowo-badawczymi promotorów i studentów. Ponadto wskazane jest, aby ich ujęcie odzwierciedlało walor pragmatyczny związany z nabyciem przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych w pracy zawodowej.

Pracę dyplomową stanowi praca pisemna. Przygotowanie pisemnej pracy dyplomowej jest obowiązkowe na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie.

Praca dyplomowa powinna mieć charakter empiryczny. Empiryczny charakter pracy dyplomowej związany jest z dążeniem do nabycia umiejętności przeprowadzenia i opracowania wyników własnych badań. Wskazuje on na dążenie do wykazywania postawy badawczej opartej na prostych analizach, wnioskach i prognozach wynikających z własnych badań i mogących służyć jako źródło wiedzy dla innych badaczy w zakresie wybranego przedmiotu badań.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Społecznych, PROCEDURA EGZAMINU DYPLOMOWEGO MAGISTERSKIEGO dla kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie (profil praktyczny) w zakresie empirycznego charakteru pracy dyplomowej obejmuje następujące aspekty:

- Egzamin dyplomowy magisterski na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym stanowi zwieńczenie procesu kształcenia zawodowego i naukowego.
- Celem procedury jest zapewnienie wysokiej jakości prac magisterskich o charakterze aplikacyjnym oraz zacieśnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (interesariuszami zewnętrznymi).
- Egzamin ma za zadanie zweryfikować umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów pedagogicznych w oparciu o rzetelną metodologię badawczą oraz standardy etyczne.

Wybór tematu i współpraca z interesariuszami:

Tematyka prac magisterskich powinna odpowiadać na realne zapotrzebowanie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych.

Wydział prowadzi Katalog Zapotrzebowania Badawczego, w którym instytucje partnerskie mogą zgłaszać problemy wymagające naukowej analizy.

Student, współpracując z Promotorem i pod warunkiem uzyskania zgody Promotora ma prawo do:

Wyboru tematu z Katalogu Zapotrzebowania Badawczego.

Zaproponowania własnego tematu, pod warunkiem uzyskania promesy współpracy od instytucji, w której realizowane będą badania.

Praca realizowana we współpracy z interesariuszem zewnętrznym może mieć wyznaczonego konsultanta pomocniczego z ramienia danej instytucji (praktyka z min. 5-letnim stażem).

Charakterystyka praktyczno-badawczej pracy magisterskiej:

Praca magisterska realizowana w ramach jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym musi zawierać:

- Część badawczą: sformułowanie problemu, hipotez oraz przeprowadzenie badań empirycznych przy użyciu adekwatnych narzędzi badawczych.
- Zaleca się, aby prace dyplomowe magisterskie na studiach o profilu praktycznym zawierały również:
- Komponent aplikacyjny: opracowanie konkretnych rekomendacji, programu interwencji, scenariusza warsztatu lub modelu diagnozy, wynikających bezpośrednio z przeprowadzonych badań.
- Analizę użyteczności: ocenę, w jaki sposób wyniki badań mogą zostać wykorzystane przez interesariusza zewnętrznego w celu usprawnienia jego funkcjonowania.

Skład Komisji Egzaminacyjnej:

W skład komisji wchodzi: przewodniczący, promotor oraz recenzent.

W charakterze obserwatora z głosem doradczym w egzaminie może uczestniczyć przedstawiciel interesariusza zewnętrznego, szczególnie jeśli praca była realizowana na potrzeby danej instytucji.

Przebieg egzaminu dyplomowego:

Egzamin składa się z dwóch kluczowych etapów:

- Autoprezentacja projektu aplikacyjnego (jeśli praca zawiera projekt aplikacyjny): Student przedstawia kluczowe wnioski z badań oraz ich praktyczne zastosowanie, kładąc nacisk na korzyści dla otoczenia społeczno-gospodarczego.
- Odpowiedź na pytania: Komisja zadaje pytania dotyczące warsztatu badawczego oraz teoretycznych podstaw podjętego problemu.

Kryteria oceny pracy z projektem aplikacyjnym:

Przy wystawianiu oceny końcowej pracy zawierającej projekt aplikacyjny komisja bierze pod uwagę:

- Poprawność metodologiczną przeprowadzonych badań (40%).
- Innowacyjność i realną wartość aplikacyjną zaproponowanych rozwiązań (30%).
- Umiejętność powiązania teorii pedagogicznych z praktyką zawodową podczas odpowiedzi ustnej (20%).
- Opinię interesariusza zewnętrznego o współpracy (jeśli dotyczy) (10%).

Prace o szczególnym znaczeniu dla interesariuszy zewnętrznych mogą zostać wyróżnione Listem Gratulacyjnym Dziekana, przekazywanym do instytucji współpracującej.

Wyniki badań o wysokim potencjale wdrożeniowym mogą być rekomendowane do dalszego rozwoju w ramach inkubatorów przedsiębiorczości lub projektów celowych.

Procedura dyplomowania obowiązująca na Wydziale Nauk Społecznych PAM zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące metodyki pracy oraz skorelowanej z nią jej konstrukcji. Praca dyplomowa jest pracą obejmującą ujęcie diagnostyczne lub projektowe wybranego zagadnienia naukowego związanego z określonym aspektem otaczającej rzeczywistości. Powinna ujmować rozwiązanie określonego problemu zgodnie z powszechnymi zasadami redagowania artykułów naukowych. Pod względem edytorskim praca dyplomowa powinna odpowiadać standardom edytorskim przyjętym w Uczelni.

Na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie część zajęć wskazana w harmonogramach realizacji programów studiów odbywa się bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. W tym zakresie mogą być wykorzystywane m.in. następujące metody (formy) oceniania i weryfikowania efektów uczenia się:

- projekt,
- badania terenowe,
- badania literaturowe,
- pakiety edukacyjne (w tym samokształcenie kierowane, kształcenie na odległość).

Weryfikację potwierdzania efektów uczenia się dotyczących zajęć bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów przeprowadza prowadzący zajęcia według zasad określonych w szczegółowych treściach programowych.

Oceny uzyskane w wyniku przeprowadzonych zaliczeń i egzaminów zostają wpisane przez nauczyciela do protokołu końcowego zaliczenia zajęć i indeksie elektronicznym.

Zgodnie z § 11 Regulaminu studiów PAM w Uczelni obowiązuje następująca skala ocen:

- bardzo dobry (5,0);
- dobry plus (4,5);
- dobry (4,0);
- dostateczny plus (3,5);
- dostateczny (3,0);
- niedostateczny (2,0).

Ocena niedostateczna oznacza nieuzyskanie zaliczenia bądź niezdanie egzaminu.

Skala ocen w systemie ECTS ma zastosowanie przy transferze punktów dla studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej. Przedstawione zasady budowania systemu ECTS na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Stosowany system stwarza studentom możliwość wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej w ramach programu Erasmus Plus.

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć i roku studiów określa Regulamin studiów PAM. Zaliczenia roku studiów dokonuje Dziekan Wydziału po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć i praktyk zawodowych ujętych w harmonogramie realizacji programu studiów potwierdzonym wpisaniem tych ocen do protokołów końcowych oraz indeksu elektronicznego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu z danych zajęć jest zaliczenie ćwiczeń, potwierdzone wpisem do protokołu końcowego oraz indeksu elektronicznego. Studentowi przysługuje prawo do składania egzaminu / zaliczenia poprawkowego nr 1 i egzaminu / zaliczenia poprawkowego nr 2 z każdych zajęć.

Wpisy w protokołach końcowych i indeksie elektronicznym stanowią podstawę do uzyskania zaliczenia roku studiów, a tym samym świadczą o osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się.

Każdy nauczyciel akademicki jest oceniany pod względem efektywności kształcenia na podstawie sprawozdania dotyczącego ocen wystawianych studentom z poszczególnych zajęć w terminach właściwych oraz poprawkowych sesji egzaminacyjnych. Złożone sprawozdania są przedmiotem analizy Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM, który po zakończonym

semestrze przeprowadza rozmowy z nauczycielami akademickimi osiagajacymi zbyt niska efektywnosc ksztalcenia w celu wskazania im istniejacych problemow i rozwiazań w tym zakresie.

Na zakonczenie kazdego roku akademickiego zalozone do osiagniecia efekty uczenia sie sa przedmiotem analizy na spotkaniu Rady Wydzialu. Wówczas ocenia sie stopien ich realizacji i podejmuje decyzje o ewentualnym podjeciu dzialan doskonalacych (np. kwestii dalszego zatrudnienia poszczegolnych osob, wlasciwego przyporządkowania tychze osob do poszczegolnych form zajec, jak rowniez ewentualnej modyfikacji sposobow weryfikacji efektow uczenia sie czy wlasciwego ich okreslenia).

Ponadto w ramach wewnetrznego systemu zapewnienia i oceny jakosci ksztalcenia Dziekan Wydzialu po zakonczeniu kazdego semestru przedklada Senatowi Uczelni *Okresowe sprawozdanie z dzialalnosci Wydzialu oraz Okresowa ocene realizacji procesu dydaktycznego*. W kwestiach tych podejmowana jest stosowna uchwala Senatu PAM.

Poczawszy od roku akademickiego 2024/2025 uzupełniono dotychczasowa ww. procedure weryfikacji efektow uczenia sie o nowe elementy. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydzialu Nauk Spolecznych PAM w *sprawie wprowadzenia Zasad weryfikacji i oceny osiagniecia przez studentow efektow uczenia sie i kryteriow oceniania metod weryfikacji efektow uczenia sie*, celem niniejszej procedury jest:

- okreslenie zasad i systemu weryfikacji zakladanych efektow uczenia sie, osiaganych przez studentow Wydzialu Nauk Spolecznych PAM;
- okreslenie zasad oceniania studentow w zakresie osiagania efektow uczenia sie.

Monitorowanie efektow uczenia sie osiagnietych przez studentow ma na celu potwierdzenie i udokumentowanie, ze szczegolowe efekty uczenia sie zapisane w sylabusach przedmiotow, dotyczace obszaru wiedzy, umiejetnosci i kompetencji spolecznych, zostaly spełnione co najmniej w stopniu minimalnym.

Zakres procedury obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich prowadzacych zajecia dydaktyczne oraz opiekunow praktyk.

Procedura ma zastosowanie do nastepujacych podmiotow:

- studentow;
- nauczycieli akademickich i innych osob prowadzacych zajecia;
- opiekunow praktyk zawodowych;
- Komisji Egzaminacyjnych.

W procesie weryfikacji efektow uczenia sie ustanawia sie nastepujace obszary odpowiedzialnosci:

Prowadzący zajęcia odpowiedzialny jest za realizację i weryfikację osiągniętych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w sylabusie (karcie przedmiotu).

Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do:

- realizacji treści kształcenia dla prowadzonych zajęć określonych w sylabusie;
- przedstawienia studentom na pierwszych zajęciach szczegółowych kryteriów oceny osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do danych zajęć;
- przedstawienia studentom na pierwszych zajęciach zasad, warunków i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się studenta oraz uzyskania zaliczenia zajęć określonych w sylabusie;
- systematycznej analizy osiąganych efektów uczenia się przez każdego studenta realizującego dane zajęcia;
- weryfikacji stopnia realizacji efektów uczenia się określonych w sylabusie, w odniesieniu do każdego studenta realizującego dane zajęcia;
- stosowania metod weryfikacji efektów uczenia się określonych w sylabusie;
- monitorowania i przestrzegania wymiaru obciążenia pracą studenta określonego w sylabusie;
- przechowywania w formie pisemnej i/lub elektronicznej prac studentów, zgodnie z procedurą określającą zasady przechowywania dokumentów weryfikujących osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się;
- sporządzenia pisemnego raportu z realizacji założonych efektów uczenia się w danym roku akademickim oraz przekazania go Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia w ustalonym terminie;
- opiekun praktyk z Uczelni zobowiązany jest do weryfikacji poziomu osiągnięcia efektów uczenia się studenta podczas realizacji praktyk zawodowych i systematycznego monitoringu przebiegu praktyk wspólnie z opiekunem praktyk z jednostki organizacyjnej przyjmującej;
- Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia zobowiązana jest do corocznej:
- analizy raportów z realizacji założonych efektów uczenia się sporządzonych przez nauczycieli akademickich;
- analizy wyników badania ankietowego studentów i absolwentów dotyczących jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz oceny praktyki zawodowej;

- analizy stosowanych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na danym kierunku oraz sporządzenia raportu jakości kształcenia.

Zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się obejmują:

- ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia dokonywaną w odniesieniu do poszczególnych zajęć;
- ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do studenckich praktyk zawodowych;
- ocenę zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy dokonywaną przez absolwentów kierunków studiów oraz pracodawców.

Uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z danych zajęć, a także studenckich praktyk zawodowych potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych i zapisanych w sylabusie dla wymienionych elementów procesu kształcenia.

Poziom osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów potwierdza wystawiona ocena końcowa z danych zajęć.

Etapy weryfikacji efektów uczenia się:

- weryfikacja dokonywana przez nauczyciela akademickiego prowadzącego określoną formę zajęć dla każdego studenta;
- weryfikacja dokonywana przez nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia;
- weryfikacja dokonywana przez opiekunów studenckich praktyk zawodowych;
- weryfikacja dokonywana przez Komisje Egzaminacyjne;
- analiza metod weryfikacji efektów uczenia się dokonywana przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się obejmują:

- dla zajęć - określane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego poszczególne formy zajęć i przeprowadzającego egzamin/zaliczenie;
- dla praktyk zawodowych – wynikają z programu i regulaminu praktyk zawodowych, które weryfikuje opiekun praktyk z jednostki organizacyjnej przyjmującej oraz opiekun praktyk z Uczelni;
- dla egzaminu dyplomowego - określane są w programie studiów danego kierunku oraz regulaminie dyplomowania określonego przez Dziekana Wydziału.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia z zakresu wiedzy i umiejętności należą:

- egzamin w formie ustnej, praktycznej, pisemnej (pytania otwarte, zadania opisowe, test sprawdzający);
- zaliczenie w formie ustnej, praktycznej, pisemnej (pytania otwarte, zadania opisowe, test sprawdzający);
- kolokwium;
- przygotowanie projektu;
- przygotowanie referatu, raportu, notatki;
- wypowiedzi ustne, aktywność udziału w dyskusji dydaktycznej;
- rozwiązywanie zadań problemowych;
- prace indywidualne i grupowe wykonywane w trakcie zajęć;
- prezentacje np. multimedialne przygotowywane i referowane indywidualnie lub grupowo;
- wykonywanie zadań praktycznych;
- analiza przypadków case study;
- dziennik praktyk / dziennik umiejętności praktycznych;
- praca dyplomowa;
- egzamin dyplomowy;
- inne formy weryfikacji, w tym z wykorzystaniem technologii informatycznych.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia z zakresu kompetencji społecznych należą:

- obserwacja zachowania studenta w trakcie zajęć np. zaangażowanie, aktywność, udział w dyskusji, praca w grupie;
- rozmowy ze studentem w trakcie zajęć i konsultacji;
- dokonanie przez studenta samooceny osiągniętych kompetencji;
- systematyczna i efektywna praca studenta;
- wypowiedzi ustne studenta w trakcie zajęć i podczas egzaminu, prezentacja ustna;

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia w procesie realizacji praktyk zawodowych należy:

- sprawdzanie przez opiekuna praktyk z Uczelni zapisów w dzienniku praktyk / dzienniku umiejętności zawodowych potwierdzonych podpisem opiekuna praktyk z jednostki organizacyjnej przyjmującej;
- przeprowadzanie hospitacji praktyk przez opiekuna praktyk z Uczelni;
- analiza wypełnionych przez studenta i opiekuna z jednostki organizacyjnej przyjmującej ankiet dotyczących praktyk zawodowych;

Podczas analizy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia wykorzystuje:

- dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się archiwizowaną przez nauczycieli akademickich (zestawy pytań i arkuszy odpowiedzi studentów, listy obecności, prace studenckie, projekty itp.);
- raporty z realizacji założonych efektów uczenia się, sporządzane przez nauczycieli akademickich i opiekunów praktyk w każdym roku akademickim;
- wyniki badania ankietowego studentów i absolwentów dotyczących jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz oceny praktyki zawodowej.

W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na danym kierunku wchodzi:

- oceny końcowe wystawiane z poszczególnych zajęć oraz praktyk zawodowych, zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie studiów PAM i określone w kryteriach oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta, które zostały opisane w sylabusie;
- ocena z egzaminu dyplomowego;
- ocena końcowa ze studiów, której sposób wystawienia określa Regulamin studiów PAM.

Skalę ocen stosowaną do oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się określa Regulamin studiów PAM. Szczegółowe kryteria oceniania studentów określone są w sylabusie i podane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Uzyskanie oceny pozytywnej z zajęć oraz praktyki zawodowej wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na minimalnym dopuszczonym poziomie określonym w Regulaminie studiów PAM. Uzyskanie oceny niedostatecznej oznacza, że efekty uczenia się nie zostały osiągnięte.

3.7. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Egzamin dyplomowy odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM wydanym na każdy rok akademicki.

Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który zaliczył wszystkie zajęcia, złożył wszystkie egzaminy i zaliczenia oraz zaliczył praktyki zawodowe. Do dnia egzaminu dyplomowego należy uregulować bieżące opłaty z tytułu czesnego oraz wymagane opłaty administracyjne. Student przystępuje do egzaminu dyplomowego wyposażony w dokument potwierdzający tożsamość oraz długopis. Egzamin dyplomowy może zostać uznany za zdany z wynikiem pozytywnym w przypadku, gdy odpowiedź studenta na każde z pytań będzie oceniona co najmniej na ocenę dostateczną. Ocena z egzaminu dyplomowego stanowi średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych z odpowiedzi na zadane pytania. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, Dziekan Wydziału wyznacza drugi termin egzaminu dyplomowego jako ostateczny.

Powtórny egzamin dyplomowy może odbyć się nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego terminu. Zasady usprawiedliwiania nieobecności na egzaminie dyplomowym reguluje Zarządzenie Dziekana. Ostateczny wynik studiów w przypadku jednolitych studiów magisterskich kończących się pracą dyplomową oblicza się według następujących zasad:

- $\frac{1}{2}$ średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w całym okresie studiów z egzaminów oraz z zaliczeń końcowych z ocena z zajęć niekończących się egzaminem,
- $\frac{1}{4}$ oceny egzaminu dyplomowego,
- $\frac{1}{4}$ oceny pracy dyplomowej.

Do roku akademickiego 2022/2023 w dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:

- do 3.50 – dostateczny (3);
- od 3.51 do 4.50 – dobry (4);
- od 4.51 do 5.00 – bardzo dobry (5).

W związku ze zmianą Regulaminu studiów PAM począwszy od roku akademickiego 2023/2024 w dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:

- dostateczny – do 3,20;
- dostateczny plus – od 3,21 do 3,70;
- dobry – od 3,71 do 4,20;

- dobry plus od 4,21 do 4,50;
- bardzo dobry – od 4,51 do 5,00.

Wynik egzaminu dyplomowego ogłaszany jest przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej indywidualnie każdemu Studentowi.

Absolwent otrzymuje w ciągu 30 dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego dyplom ukończenia studiów wyższych, potwierdzający uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego i suplementu do dyplomu.

Na Wydziale Nauk Społecznych PAM przyjęto następujące warunki przystąpienia do egzaminu dyplomowego:

1. Egzamin dyplomowy na kierunku:

- *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie (V rok), odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM na rok akademicki.

2. Terminy egzaminu dyplomowego w danym roku akademickim określa Dziekan Wydziału.

3. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który zaliczył wszystkie zajęcia, złożył wszystkie egzaminy i zaliczenia oraz zaliczył praktyki zawodowe.

4. Do dnia egzaminu dyplomowego należy uregulować bieżące opłaty z tytułu czesnego oraz wymagane opłaty administracyjne.

5. Student przystępuje do egzaminu dyplomowego wyposażony w dokument potwierdzający tożsamość oraz długopis.

6. Egzamin dyplomowy może zostać uznany za zdany z wynikiem pozytywnym w przypadku, gdy odpowiedź studenta na każde z pytań będzie oceniona co najmniej na ocenę dostateczną.

Ocena z egzaminu dyplomowego stanowi średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych z odpowiedzi na zadane pytania.

7. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, Dziekan Wydziału wyznacza drugi termin egzaminu dyplomowego jako ostateczny. Powtórny egzamin dyplomowy może odbyć się nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego terminu.

8. Zasady usprawiedliwiania nieobecności na egzaminie dyplomowym reguluje Zarządzenie Dziekana.

9. Wynik egzaminu dyplomowego ogłaszany jest przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej indywidualnie każdemu Studentowi.

Procedura egzaminu dyplomowego na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie rok V wymaga zaliczenia wszystkich zajęć oraz złożenia egzaminów i zaliczeń oraz zaliczenia praktyki zawodowej – dla jednolitych studiów magisterskich określają wskazane przez Dziekana Wydziału terminy I tury i II tury egzaminów dyplomowych na dany rok akademicki.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją powołaną przez Dziekana Wydziału. W skład Komisji wchodzi: Przewodniczący oraz promotor i recenzent. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada łącznie na 3 pytania (2 pytania od promotora z pracy dyplomowej i 1 pytanie recenzenta z pracy dyplomowej).

Przed rejestracją pracy dyplomowej w Dziekanacie Uczelni promotor weryfikuje pracę dyplomową w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym i decyduje o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do egzaminu dyplomowego. Pracę dyplomową należy wydrukować obustronnie i spiąć w sztywną w oprawę (1 egzemplarz). Student ustala z promotorem pracy dyplomowej, czy pozostałe 2 egzemplarze pracy dyplomowej (1 egzemplarz dla promotora i 1 egzemplarz dla recenzenta) mają być przekazane w formie wydrukowanej czy w formie elektronicznej na adres mailowy promotora i recenzenta.

Do wnętrza pracy dyplomowej po stronie tytułowej należy wpiąć:

- „Oświadczenie dotyczące praw autorskich i danych osobowych”,
- „Oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej”,
- „Oświadczenie o akceptacji pracy dyplomowej przez promotora”.

Ponadto należy dostarczyć:

- „Oświadczenie o zgodności wersji elektronicznej z wersją drukowaną”,
- „Oświadczenie o wyrażeniu zgody na udział w monitoringu karier zawodowych absolwentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I”.

Przygotowaną pracę dyplomową należy złożyć w Dziekanacie Uczelni wraz z płytą CD, na której należy umieścić elektroniczną kopię pracy. Zarówno płyta CD z pracą dyplomową, jak i papierowe etui, w której się ona znajduje, powinny być szczegółowo opisane (imię i nazwisko, tytuł pracy, kierunek studiów, forma studiów, rok przystąpienia do egzaminu dyplomowego).

zdjęcia na dyplom (5 szt., identyczne zdjęcia o wymiarach 45x65 mm w podpisanej kopercie: imię i nazwisko, kierunek studiów, forma studiów).

Student składa pracę dyplomową najpóźniej do dnia 30 września danego roku akademickiego.

W przypadku niezłożenia pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie, zgodnie z Regulaminem studiów PAM, student zostaje skreślony z listy studentów.

Dostarczenie pracy po dniu 30 września wymaga złożenia pisma do Rektora Uczelni o przywrócenie w prawach studenta na czas egzaminu dyplomowego (druk do pobrania ze strony Uczelni).

Student ma obowiązek zapoznania się z procedurą przywrócenia w prawach studenta uregulowaną w §§ 25-26 Regulaminu studiów PAM.

3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Prace etapowe, zaliczeniowe, egzaminacyjne stanowią materialny dowód weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studenta. Wspomniana powyżej procedura weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się określa również formy wymagań nauczycieli wobec studentów, wyróżniając poszczególne rodzaje prac (pozwalające weryfikować wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne) takie, jak:

- prace kolokwialne,
- prace śródsesemestralne,
- testy sprawdzające,
- projekty indywidualne i zespołowe,
- prezentacje multimedialne, referaty,
- wypracowania,
- zadania praktyczne.

Prace studentów mogą mieć dwie formy:

- ustną,
- pisemną.

Szczegółowe wymagania w tej kwestii zawarte są w szczegółowych treściach programowych dla poszczególnych zajęć, w których nauczyciele akademicki określają dokładnie ich rodzaje, formy, sposoby oceniania i warunki zaliczenia.

Szczegółowe treści programowe stanowią podstawę określenia tematyki prac, która powinna być zgodna z efektami uczenia się dla danych zajęć, a tym samym z zakresem tematycznym i zagadnieniami sformułowanymi do każdego tematu zajęć (zarówno wykładów, konwersatoriów, jak i ćwiczeń).

Podstawę metodyki prac etapowych oraz zaliczeniowych stanowią wytyczne związane z określeniem w szczegółowych treściach programowych do każdego zajęcia szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studenta, a w tym również weryfikowania efektów dotyczących wymaganych prac etapowych i egzaminacyjnych. Prace oceniane są według kryteriów określonych w szczegółowych treściach

programowych bądź dołączanych wraz ze składanymi pracami. Oceny uzyskiwane z prac etapowych i egzaminacyjnych wykładowca podaje każdorazowo dla danych zajęć.

W odniesieniu do praktyk zawodowych stanowiących integralny element procesu kształcenia student wpisuje do Dziennika praktyk realizowane zadania podczas każdego dnia praktyki. Opiekun praktyk weryfikuje te zapisy i na podstawie zrealizowanych zadań, w tym przedstawionej pracy studenta, ocenia osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i wystawia opinię. Zadania i formy tejże weryfikacji powinny być zbieżne kierunkiem kształcenia studenta.

Głównymi celami praktyk zawodowych są:

- przygotowanie do praktycznego wykonywania podstawowych czynności zawodowych, właściwych dla absolwenta danego kierunku studiów;
- poznanie miejsc pracy oraz zaznajomienie się z różnymi stanowiskami i systemami pracy;
- zdobywanie nowych doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych;
- poznawanie środowiska zawodowego oraz autorytetów w dziedzinie swojej przyszłej aktywności zawodowej;
- weryfikowanie wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie dotychczasowych studiów;
- kształtowanie szeregu istotnych cech i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców, rozpoznawanie własnych kompetencji, a przez to możliwości na rynku pracy;
- dokonywanie szczegółowej analizy typowych problemów z obszaru działania danego zakładu pracy oraz aktywny udział w bieżących, ważnych z punktu widzenia funkcjonowania zakładu pracy wydarzeniach.

3.9. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Podstawą dokumentowania efektów uczenia się jest procedura weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studentów, której wytyczne przekładają się na sposoby materialnego dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się. Prowadzone jest ono po zakończeniu każdego semestru. Każdy prowadzący zajęcia jest zobligowany do wypełniania protokołów końcowych zaliczenia zajęć, a które świadczą o uzyskaniu przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Ponadto każda osoba prowadząca zajęcia przedkłada Dziekanowi Wydziału Nauk Społecznych PAM pisemne prace studentów: prace zaliczeniowe i egzaminacyjne. Prace studentów składane są w formie wydrukowanej zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale w zakresie archiwizowania prac zaliczeniowych / egzaminacyjnych. W wypadku zaliczenia lub egzaminu przeprowadzanego w formie ustnej wykładowca przedkłada Dziekanowi Wydziału listę zagadnień zaliczeniowych lub egzaminacyjnych.

Studenci realizujący praktyki zawodowe, przedkładając Dziekanowi Wydziału Nauk Społecznych PAM dokumentację potwierdzającą osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i odbycie praktyki w liczbie miesięcy / tygodni / godzin przewidzianej w harmonogramie realizacji programu studiów wraz z Dziennikiem praktyk.

Kolejnym istotnym elementem dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów jest archiwizowanie prac dyplomowych składanych przez studentów na koniec okresu kształcenia. Archiwizacja następuje w formie papierowej lub elektronicznej.

3.10. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Zgodnie z ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) PAM prowadzi monitoring karier zawodowych absolwentów. W celu przeprowadzenia monitoringu, Uczelnia może przetwarzać dane osobowe absolwentów obejmujące: imiona i nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej. Administratorem danych osobowych jest PAM. Monitorowaniem są objęci absolwenci studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Monitorowanie przeprowadzane jest w szczególności po roku oraz po 3 latach od dnia ukończenia studiów. Monitorowanie służy pozyskaniu informacji na temat sytuacji zawodowej absolwentów. Dane te wykorzystywane są w doskonaleniu oferty dydaktycznej oraz dostosowaniu programów studiów do potrzeb rynku pracy. Dzięki informacjom uzyskanym od absolwentów uczelnia ma również możliwość weryfikacji jakości i efektywności kształcenia. W monitoringu wykorzystany został kwestionariusz ankiety zawierający pytania pozwalające na ustalenie statusu absolwenta na rynku pracy oraz związku wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów. Badanie pozwala również uzyskać odpowiedź na pytanie, czy w wykonywanej pracy absolwenci wykorzystują zdobytą w trakcie studiów wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Monitoring przeprowadzany jest przez Biuro Karier Uczelni, w każdym roku akademickim, w lipcu i sierpniu. Biuro Karier tworzy bazę adresów poczty elektronicznej absolwentów, którzy ukończyli studia zachowując podział na kierunki studiów. Rok po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują na adres poczty elektronicznej link do ankiety monitorowania karier zawodowych absolwentów. Ponownie ankieta wysyłana jest do tej samej grupy absolwentów

po 3 latach. Wyniki ankiet przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia i podlegają opracowaniu odrębnie dla każdego kierunku studiów.

Po odesłaniu ankiety przez absolwenta, wszystkie dane są opracowywane i przygotowane do raportu. W trzecim etapie, czyli po co najmniej 5 latach od daty ukończenia studiów ponownie zostaje rozesłany link do ankiety, którą absolwent wypełnia drogą elektroniczną.

Cele, jakie zostały postawione przed badaniem to:

- określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów PAM;
- określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy;
- gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy.

Głównym celem analizy badań zawartych w ankiecie przeprowadzonej przez Biuro Karier PAM jest próba ustalenia wstępnych wniosków z badań losów zawodowych absolwentów przez Władze Wydziału Nauk Społecznych, które są pomocne w doskonaleniu wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia.

Realizacja założonych celów pozwala na uzyskanie przez Władze Wydziału Nauk Społecznych PAM szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni. Proces badawczy pozwala również na przekazanie studentom oraz pracownikom Biura Karier PAM informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej oraz najlepszych sposobów realizacji celów zawodowych absolwenta.

Ankieta składa się z 14 pytań odnoszących się do między innymi następujących obszarów:

- podjęcia pracy;
- rodzaju podjętej pracy;
- zgodności pracy z ukończonym profilem kształcenia;
- przyczyny niepodjęcia pracy;
- tego, w jaki sposób ukończony kierunek studiów zapewnił absolwentom wiedzę niezbędną do obecnie wykonywanej pracy;
- czy zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy lub umiejętności;
- jak ważne przy zatrudnieniu na obecnym stanowisku był dla pracodawcy udział w stażach i praktykach.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie na podstawie ww. ankiety wskazują na następujące prawidłowości:

- 68% ankietowanych podjęło pracę, 10% z nich pracują na podstawie umowy cywilnoprawnej (zlecenie, dzieło), 51% badanych odważyło się na jednoosobową działalność gospodarczą (samozatrudnienie);
- 32% ankietowanych obecnie nie podejmuje pracy ze względu na problemy zdrowotne lub obowiązki rodzinne;
- 47% ankietowanych obecnie nie planuje kontynuować dalszego kształcenia 43% ankietowanych planuje dalsze kształcenie poprzez kursy kwalifikacyjne podnoszące kompetencje oraz dostosowane do rynku pracy; 10% ankietowanych planuje dalsze kształcenie na studiach wyższych zaocznych (łącznie studiów z pracą);
- 40% respondentów uważa że uczelnia całkowicie spełniła oczekiwania studentów odnośnie wybranego kierunku oraz przygotowania do podjęcia pracy; 34% ankietowanych oceniają poziom studiów jako dobry;
- praca dla 90% ankietowanych odpowiada profilowi ukończonego kierunku studiów, natomiast 4% pracuje w innym w zawodzie;
- 40% respondentów uważa umiejętności nabyte podczas studiów za przydatne w aktualnej pracy; 25% nie potrafi jednoznacznie określić czy nabyte podczas studiów umiejętności odpowiadają praktycznemu zastosowaniu w aktualnej pracy;
- 75% ankietowanych uważa, iż podjęło dobrą decyzję odnośnie wyboru uczelni oraz kierunku kształcenia ze względu na poziom kształcenia, atmosferę panującą w uczelni, relacje z wykładowcami oraz pracownikami administracyjnymi.

Wśród odpowiedzi na pytania „Co najbardziej podobało się studentom podczas studiów” najczęściej spotykają się: atmosfera na uczelni, zajęcia praktyczne, praca w grupach, dyskusje, ćwiczenia, praktyki zawodowe; „Co chcieli by zmienić” – mniej biurokracji, więcej załatwiania spraw internetowo, większa dostępność wykładowców, stołówka.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),

obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),

łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,

założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych,

spełnienia reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Proces dydaktyczny realizowany na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* jest prowadzony przez odpowiednio przygotowany pod względem merytorycznym, dydaktycznym i zawodowym zespół nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia. Kompetencje kadry stanowią istotny element zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, właściwej realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Doświadczenie naukowe, dydaktyczne i zawodowe osób prowadzących zajęcia sprzyja również tworzeniu środowiska

akademickiego, w którym proces kształcenia łączy wiedzę teoretyczną z praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kwalifikacje, dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jednolite studia magisterskie, są adekwatne do zakresu powierzonych im zajęć oraz odpowiadają specyfice kształcenia nauczycielskiego. Szczegółowe informacje dotyczące kwalifikacji i dorobku naukowego kadry zostały przedstawione w Załączniku nr 4.1.1 i 4.1.2 do Raportu samooceny.

Dobór osób prowadzących poszczególne zajęcia uwzględnia ich kompetencje, specjalizację naukową, doświadczenie dydaktyczne oraz dorobek zawodowy, a także zgodność tych zasobów z treściami i efektami uczenia się przypisanymi do danych zajęć. Szczegółowe informacje dotyczące obsady kadrowej poszczególnych zajęć zostały zawarte w Załączniku nr 4.1.3 do Raportu samooceny.

Kadra realizująca zajęcia na kierunku wyróżnia się wysokim poziomem przygotowania do pracy dydaktycznej oraz zróżnicowanym dorobkiem naukowym i zawodowym. Istotnym atutem zespołu jest łączenie kompetencji akademickich z doświadczeniem praktycznym, co ma szczególne znaczenie w przypadku kierunku przygotowującego studentów do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Pozwala to na prowadzenie zajęć w sposób uwzględniający zarówno aktualny stan wiedzy naukowej, jak i realia współczesnej praktyki edukacyjnej.

Jakość procesu dydaktycznego jest wspierana również poprzez aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM. Działalność ta wykracza poza realizację obowiązków związanych bezpośrednio z prowadzeniem zajęć i obejmuje m.in. rozwój naukowy, udział w projektach i przedsięwzięciach akademickich, organizację oraz uczestnictwo w wydarzeniach naukowych i dydaktycznych, a także działania na rzecz rozwoju środowiska akademickiego Wydziału.

Aktywność naukowa i dydaktyczna kadry ma bezpośrednie znaczenie dla jakości kształcenia na kierunku. Umożliwia bowiem aktualizowanie treści programowych, wykorzystywanie w procesie dydaktycznym najnowszych wyników badań oraz rozwijanie u studentów kompetencji związanych z krytycznym i refleksyjnym podejściem do wiedzy pedagogicznej. Jednocześnie aktywność pracowników w środowisku naukowym i zawodowym sprzyja wymianie doświadczeń oraz nawiązywaniu i rozwijaniu współpracy z innymi ośrodkami akademickimi i instytucjami związanymi z edukacją.

Ważnym elementem aktywności kadry jest udział w pracach komitetów naukowych, zespołach organizacyjnych oraz czynne uczestnictwo w konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach naukowych. Istotne znaczenie ma również organizowanie wydarzeń naukowych z udziałem pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM, które stanowią przestrzeń wymiany wiedzy i doświadczeń oraz integracji środowiska akademickiego. Podejmowane przez kadrę działania naukowe, dydaktyczne i organizacyjne stanowią istotne wsparcie dla

procesu kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*. Pozwalają na utrzymywanie ścisłego związku pomiędzy działalnością naukową i dydaktyczną oraz zapewniają studentom możliwość kształcenia w środowisku akademickim, które sprzyja rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Tym samym potencjał naukowy, dydaktyczny i zawodowy kadry, adekwatność jej kwalifikacji do prowadzonych zajęć oraz aktywność w działalności naukowej i dydaktycznej stanowią istotne elementy systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku.

Na szczególną uwagę zasługują następujące wydarzenia naukowe organizowane z udziałem Wydziału Nauk Społecznych PAM:

Inteligencja emocjonalna wobec wyzwań współczesności. 6 grudnia 2025 r. Konferencja Naukowa Wydziału Nauk Społecznych PAM i Fundacji Najpierw Emocje, która jest interesariuszem zewnętrznym. Interdyscyplinarny charakter podjętej problematyki skupił prelegentów z różnych obszarów wiedzy i praktyki, jednak tytułowe emocje spowodowały, że w wydarzeniu uczestniczyli licznie studenci kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Problematyka Konferencji została sformułowana następująco: współczesny model komunikacji, dynamicznie zmieniające się warunki pracy i wypoczynku, gęstniejący smog informacyjny i napięta sytuacja geopolityczna to czynniki o niebagatelnym wpływie na emocje i psychikę zarówno ucznia, jak i nauczyciela oraz rodziców. Konferencja Naukowa została podzielona na następujące panele tematyczne z referatami:

I. Człowiek, emocje i edukacja w czasach AI

Edukacja emocjonalna dla każdego!

Adam Hubert Prezes Fundacji Najpierw Emocje.

Racjonalizm i romantyzm. Przyczynek do sporu o człowieka

Prof. Bolesław Andrzejewski Poznańska Akademia Medyczna im. Księcia Mieszka I.

Emocje wokół etyki sztucznej inteligencji

ks. prof. Mirosław Michalski, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie.

Amerykańskie spojrzenie na AI w przestrzeni edukacyjnej

prof. Mirosław Śmiałek Poznańska Akademia Medyczna im. Księcia Mieszka I.

II. Natura, siła i komunikowanie emocji

Czym w ogóle są emocje?

Dorota Hubert, dziennikarka, terapeutka, autorka książek popularyzujących wiedzę o emocjach

Moc emocji. Co mi dało ich poznanie?

Monika Hoffman-Piszora Influencerka, autorka książki i mama sześciorga dzieci.

Emocje w słowach: jak mówić, by poruszać i rozumieć emocje w komunikacji?

dr Barbara Konat Uniwersytet im. Adama Mickiewicza,

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Czy dobry argument sam się obroni? Rola patosu w argumentacji

dr Jakub Pruś Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

III. Wieloaspektowość emocji w perspektywie różnych dyscyplin badawczych

Psychosomatyczne uwarunkowania inteligencji emocjonalnej w kontekście przecięcia cywilizacyjnego

dr Magdalena Cieśla Uniwersytet Kaliski

Rozwój inteligencji emocjonalnej z perspektywy neuropsychologicznej

dr Marta Majorczyk Poznańska Akademia Medyczna im. Księcia Mieszka I

Emocje i wartości w organizacji

dr Agnieszka Chuda Politechnika Poznańska

O rozwoju inteligencji emocjonalnej - obszary niejasności z perspektywy psychologa sceptycznego

dr Grzegorz Bręczewski Poznańska Akademia Medyczna im. Księcia Mieszka I

Emocje i wartości w czasach smogu informacyjnego

dr Piotr Warych, Poznańska Akademia Medyczna im. Księcia Mieszka I.

Paszport do przyszłości – dwujęzyczność i różnorodność kulturowa; konferencja we współpracy z Gminą Pobiedziska i Szkołą Podstawową w Jerzykowie 8.03.2024 r.; wygłoszone referaty:

- Prezentacja projektów międzynarodowych i warsztatów (Hanna Nawrocka, Dorota Przybyła)
- Imaginarium – pokaz doświadczeń fizyko-chemicznych (Leszek Bolewski)
- Escape room – The six wives of Henry (Magdalen Żabicka)
- Angielski? Niemiecki? Pochodzenie języków germańskich (Sławomir Kozłowski)
- Quiz wiedzy kulturowej – Kahoot (Anna Szymańska)
- Mixing Colours Together – colourful spinning top (Beata Jarmuszek)
- Sesja questioning and answering – pytania i wolne głosy (dr Anna Gapińska, dr Simon Pickering)

I Ogólnopolska Konferencja Wydziału Nauk Społecznych pt. KOMUNIKACJA – MOWA – RELACJA, 1 czerwca 2023 r.; wygłoszone referaty:

- *Przekonania dotyczące uczenia się w językach obcych wśród uczniów i studentów niesłyszących i słabosłyszących* (dr hab. prof. KUL Ewa Domagała-Zyśk)
- *Prosty język w przestrzeni edukacji osób o obniżonej kompetencji komunikacyjnej – wyzwanie czy rozwiązanie?* (dr hab. prof. UAM Marta Wrześniewska-Pietrzak)
- *Tekst łatwy do czytania i rozumienia – standardy i praktyka* (dr hab. Karolina Ruta-Korytowska)
- *Afazja to nie wyrok – przedstawienie możliwości kompleksowej terapii i rehabilitacji w Fundacji ORCHidea w Poznaniu* (mgr Aleksandra Orchowska)
- *Bariery komunikacyjne w relacjach ratownik medyczny, pacjent* (dr Agnieszka Koźlarek)
- *Komunikacja z osobami niepełnosprawnymi (m.in. autyzm, zespół Downa)* (mgr Aneta Wasilewska)
- *Komunikacja z pacjentem onkologicznym* (mgr Renata Śmiankowska)
- *Wspomaganie rozwoju kompetencji komunikacyjnych dzieci z autyzmem na zajęciach z języka angielskiego* (mgr Teresa Maziarka-Grabowska)
- *Muzyka i śpiewoterapia w procesie wspomagania komunikacji, mowy i relacji. Z metodyki prowadzenia chóru dla mieszkańców DPS nr I w Poznaniu* (mgr Anna Jankowska)
- *Sposoby komunikacji i mechanizmy adaptacji w komunikacji g/Głuchych matek z dziećmi* (dr Beata Iwanicka)

I Międzynarodowa Konferencja naukowa organizowana we współpracy z Filią ANSM w Wągrowcu i Powiatem Wągrowieckim pt. *Człowiek i środowisko*, 19 listopada 2022 r.; wygłoszone referaty:

- *Oświecenie i romantyzm. Dwa modele racji człowiek i środowisko* (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski)
- *Spółeczny wymiar natury* (dr Dariusz Stoll)
- *Regionalne zarządzanie środowiskiem* (mgr Marzena Andrzejewska-Wierzbička)
- *Klasyczne zarządzanie środowiskiem zamiast ekologii tyranii* (prof. Regula Heinzelman)
- *Dylematy niezrównoważonego rozwoju w antropocenie. W stronę postwzrostowej turystyki* (prof. AWF dr hab. Marek Kazmierczak)
- *Psychologiczny wymiar relacji człowieka z naturą* (dr Anna Gapińska)

II seminarium innowacyjnej praktyki w naukach społecznych – Edukacja alternatywna, Wydział Nauk Społecznych ANS, 26 maja 2018 r.;

Innovation Management in Marketing: Modern Trends and Strategic Imperatives, Mieszko I School of Education and Administration, National Aviation University, 12-13 April 2018;

I seminarium innowacyjnej praktyki w naukach społecznych, Wydział Nauk Społecznych ANS, 27 maja 2017 r.;

Język i slang w komunikacji społecznej – mistrzowie słowa i czynu, Wydział Nauk Społecznych ANS, 24 maja 2017 r.

W niniejszą działalność wpisuje się także publikowanie artykułów bądź rozdziałów w monografiach naukowych lub czasopismach naukowych z afiliacją dla Wydziału Nauk Społecznych PAM. Sukcesem Wydziału Nauk Społecznych są również bogate zasoby biblioteczne autorstwa kadry naukowo-dydaktycznej Uczelni, w tym również wspierające dydaktykę. Jako przykład można podać:

- Mirosław Śmiałek, Zarządzanie zespołem w edukacyjnej przestrzeni - projekt Diagnostyki Umiejętności Przywódczych (KEUP*); Głosy, Tom. 1 Dialog i diagnoza, rozdział w monografii (red. B. Kowalczyk, R. Nawrocki) 2025.
- Mirosław Śmiałek, Wzrastanie nauczyciela w mądrości humanistycznej; Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki - stan, problemy, perspektywy, Tom 14: Wartości, sensy i transformacje we współczesnym dyskursie humanistycznym, rozdział w monografii, współautorski (red. J. Grzesiak, I. Zymomrywa, V. Linitskyj) 2025.
- Anna Zbaraszewska (red.), *Zdrowotny i społeczny wymiar pandemii COVID-19*, 2023.
- Bolesław Andrzejewski, *Opera selecta*, red naukowa i słowo wstępne A. Zbaraszewska, tom I i II, Wydawnictwo WSPiA 2022.
- Anna Zbaraszewska (red.), *Społeczeństwo- kultura- język. Aspekty wybrane*, Wydawnictwo WSPiA 2021.
- Tom obejmuje następujące artykuły nauczycieli akademickich PAM:
- Anna Czarnecka-Dybizbańska, *Proces radykalizacji jako zagadnienie badawcze – problemy definicyjne*.
- Lech Urbański, *Agresja wśród młodzieży. Aspekt teoretyczny*.
- Lech Urbański, *Agresja wśród młodzieży. Aspekt empiryczny*.
- Lech Urbański, *Mobbing w miejscu pracy i sposoby przeciwdziałania temu zjawisku. Aspekt teoretyczny*.
- Lech Urbański, *Mobbing w miejscu pracy i sposoby przeciwdziałania temu zjawisku. Aspekt empiryczny*.
- Lidia Huber, *Nostalgia jako sposób opisania nudy i jej twórcza rola w budowaniu ludzkich przeżyć*.
- Ireneusz Ścigała, *Psychoanalityczne inspiracje w medycynie psychosomatycznej*.
- Ewa Roman, *Społeczno-kulturowe wzory zdrowotnej aktywności dzieci i młodzieży*.

- Monika Wolting, *Pamięć kulturowa o męczenniku i pogromcy smoka – Świętym Jerzym*.
- Ryszard Spodzieja, *Alexander Lernet-Holenia und der habsburgisch*.
- Anna Zbaraszewska, *O trudach politykowania. Słynne faux pas na polskiej scenie politycznej*.
- Paulina Wiśniewska, *„Otaguj tego printscreena na fejsie”. Anglicyzm nasze powszednie... Analiza języka medialnego i języka komunikacji społecznej jako elementu bezpieczeństwa kulturowego*.
- Mirosław Śmiałek, *(Nie)zrozumienie zjawiska przywództwa w przestrzeni edukacyjnej, Studia Edukacyjne 2021, nr 61*.
- Mirosław Śmiałek, *Kompetencje dla przywództwa edukacyjnego, Studia Edukacyjne 2021, nr 61*.
- Anna Zbaraszewska (red.), *Wybrane problemy prawa krajowego i międzynarodowego. Zbiór studiów*, Wydawnictwo WSPiA 2021. Tom obejmuje następujące artykuły nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Społecznych:
- Karolina Muszak-Rauhut, *Ocena funkcjonowania kierunkowych rozwiązań w zakresie urlopów związanych z rodzicielstwem pod kątem realizacji założeń koncepcji work-life balance*.
- Karolina Muszak-Rauhut, *Problemy interpretacyjne wokół ustawowej definicji „mobbingu”*.
- Bernard Kimel, *Polityka edukacyjna, informacyjna i promocyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych*.
- Bernard Kimel, *Funkcjonowanie audytu wewnętrznego w Polsce*.
- Anna Zbaraszewska, *Pandemia COVID-19 jako okoliczność wyłączająca bezprawność czynu państwa*.
- Anna Zbaraszewska, *Artykuły Komisji Prawa Międzynarodowego ONZ o odpowiedzialności organizacji międzynarodowych (geneza, ostateczny tekst i forma)*.
- Anna Zbaraszewska, *Opieka dyplomatyczna w pracach kodyfikacyjnych Komisji Prawa Międzynarodowego ONZ*.
- Anna Zbaraszewska, *Krzysztofa Szczerskiego wizja rekonstrukcji Unii Europejskiej. Uwagi polemiczne*.
- S.F. Smerichevski (red.), *Methodological principles of energy efficiency improvement for Ukrainian industrial enterprises*, Wydawnictwo WSPiA 2019.
- Anna Zbaraszewska (red.), *Nauki społeczne wobec wyzwań współczesności. Między tradycją a zmianą*, Wydawnictwo WSPiA 2018.

- S. Smierichevskiy, A. Malovychko, G. Kucharski, *Innovation management in marketing: modern trends and strategic imperatives*, Wydawnictwo WSPiA 2018.
- Anna Zbaraszewska, *Odpowiedzialność międzynarodowa państwa w pracach kodyfikacyjnych Komisji Prawa Międzynarodowego ONZ*, Wydawnictwo WSPiA 2018.
- Anna Zbaraszewska, *Odpowiedzialność państwa za czyny międzynarodowo bezprawne*, Wydawnictwo WSPiA 2018.
- Anna Zbaraszewska, *Odpowiedzialność państwa za szkody transgraniczne w środowisku*, Wydawnictwo WSPiA 2018.
- Marek Sachajko, *Sankcjonowanie naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję na podstawie unijnego oraz krajowego prawa ochrony konkurencji*, Wydawnictwo WSPiA 2018.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Przykłady konferencji o zasięgu międzynarodowym:

Prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa "*Człowiek a środowisko*", *Oświecenie i romantyzm. Dwa modele relacji człowiek i środowisko*, Wydział Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej im. Księcia Mieszka I, Filia w Wągrowcu, 2022.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność konferencyjna następujących osób prowadzących zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*:

dr. Hab. Mirosław Śmiałek

- XI. Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny. „Przesilenie. Budujemy lepszy świat w sobie i pomiędzy nami”. Poznań, 20-22 września 2022 r.
- IV. Ogólnopolski Zjazd Andragogiczny. „Edukacja dorosłych - w stronę zrównoważonego rozwoju”. Łódź, 27-28 czerwca 2022 r.
- XXIII. Wielkopolskie Forum Pedagogiczne. Innowacje i ewaluacja w edukacji. „Edukacja (nie)prawdziwa -w realizacji strategii zrównoważonego rozwoju UNESCO 2030”. Konin, 25-26 maja 2023 r.

- XII. Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny. „Człowieczeństwo jako problem pedagogiki i zadanie
- wychowania”. Olsztyn, 16–18 września 2025 r.

dr Aleksandra Załustowicz:

- V Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Uniwersalizm Pracy Ludzkiej. Zarządzanie Edukacją Rozwój* w dniach 2-3 czerwca, 2024 UKN w Krakowie;
- Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „*Mózg-rozwój-komunikacja. Potrzeba interdyscyplinarnego wsparcia*” Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, 6-7 maja 2024 roku;
- Kongres Neuro Kraków, 2024;
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „*Mózg-człowiek-rozwój*”, UKN w Krakowie 17 maja 2025 roku;
- Konferencja szkoleniowa „*Sprawni po udarze. Kompleksowe podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji*” w Krakowie, 15.11. 2025;
- VI Konferencja Naukowo-Metodyczna „*Uczeń nietypowy, czyli wyjątkowy – edukacja włączająca*” w Lubiczu Górnym, 29.10.2025 roku;
- Kongres Menagerów Opieki Senioralnej „*Polska polityka senioralna – perspektywa 2030*” w Poznaniu, 11.10. 2025 roku;
- Konferencja warsztatowo-szkoleniowa „*Życie po diagnozie w demencji. Nowatorskie metody terapeutyczne w terapii osób starszych*” w Muzeum Śremskim, Centrum Promednada, 24.10.2025;
- II Konferencja Naukowo-Metodyczna „*Dziecko w zaczarowanym kręgu książki. Czytajmy dzieciom*” UAM Poznań, 24.10.2025 rok.

Prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski:

- Konferencja naukowa "*Inteligencja emocjonalna wobec wyzwań współczesności*", Referat: *Racjonalizm i romantyzm. Przyczynek do sporu o człowieka*, Wydział Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej; Fundacja "Najpierw Emocje", 2025;
- Konferencja *ŚRODOWISKO LOKALNE – INICJATYWY RZĄDOWE, SAMORZĄDOWE I OBYWATELSKIE*, Wydział Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej im. Księcia Mieszka I, Filia w Wągrowcu, 2024;
- Konferencja *Niepodzielne zdrowie. Interakcje ze zdrowiem psychicznym*, Wydział Nauk Społecznych, Akademia Nauk Stosowanych im. Mieszka I w Poznaniu, 2024;

- I Ogólnopolska Konferencja Wydziału Nauk Społecznych *KOMUNIKACJA-MOWA-RELACJA*, Wydział Nauk Społecznych, Akademia Nauk Stosowanych im. Mieszka I w Poznaniu, 2023;

dr Irena Czerwonogóra:

- XVI Ogólnopolska Konferencja Filozofii Fizyki "*Ontologia przyrodoznawstwa*", Referat: *Między wiedzą a nauką*, Wydział Fizyki, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2020;

dr Kinga Kot:

- IV Konferencja Gastroenterologiczna "*Studenci Studentom -M edycyna dla każdego*", Referat: *Jak radzić sobie ze stresem żeby nie chorować?*, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, 2020;

dr Marta Majorczyk:

- Konferencja naukowa "*Inteligencja emocjonalna wobec wyzwań współczesności*", Referat: *Rozwój inteligencji emocjonalnej z perspektywy neuropsychologicznej*, Wydział Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej; Fundacja "Najpier Emocje", 2025;

dr Jakub Wierzbicki:

- Poznań 18.11.2025 VII HR Meeting „*O odwadze*”, Collegium Da Vinci/Concordia Design, Referat w panelu Turbo_TALKS: *Jak odważnie i krytycznie analizować dane? Mini toolkit*;
- Poznań 24-25.06.2025 I Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Biznes i usługi w świetle zrównoważonego rozwoju*” Collegium Da Vinci w Poznaniu, Referat: „*Pokolenie Snowflake*” w środowisku pracy – wyzwania i szanse dla zrównoważonego zarządzania kapitałem ludzkim (wraz z dr Izabelą Grabowską);
- Kraków 11.12.2024 V Konferencja Naukowa *Analityczne Wyzwania*. Konferencja organizowana we współpracy AGH oraz firmy Predictive Solutions;
- Udział w sesji posterowej, plakat: „*Wybrane aspekty walidacji kwestionariusza do badania postaw SnowFlake*”;
- Szczecin 26-27.11.2024 IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu Zarządzanie innowacjami w gospodarce. Nowe trendy – Narzędzia – Strategie;
- XIV Międzynarodowa Konferencja Naukowa Economy, Management, Environment, Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego;

- Udział w sesji posterowej, plakat: „*Jakie są potrzeby studentów z Pokolenia Z? Wyzwania współczesnej edukacji wyższej*”;
- 6-9.10.2020 Instytut Badań Edukacyjnych, Konferencja Online *Nowe trendy w doradztwie zawodowym – wyzwania, etapy, metody*, Referaty: *Jak odróżnić dobry test od „wyrobu testopodobnego”? Kilka zasad doboru inwentarzy psychologicznych w diagnostyce doradczej; Profil kompetencyjny doradcy zawodowego* (wraz z dr hab. Małgorzatą Rosalską, prof. UAM, Sławomirem Szymczakiem).

dr Artur Salamon:

- Konferencja naukowa "*Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej*" cz. II, Fizjoterapia, Wydział Nauk Medycznych, Poznańska Akademia Medyczna, 2024;
- Konferencja "*Dbłość o zdrowie człowieka w ujęciu interdyscyplinarnym*", Referat: *Trening siłowy w rekompozycji składu ciała*, Akademia Nauk Stosowanych im. Mieszka I w Poznaniu, 2022;

dr Barbara Wawak-Sobierajska:

- Konferencja naukowa "*Niepodzielne zdrowie. Interakcje ze zdrowiem psychicznym*", Wydział Nauk Społecznych, Akademia Nauk Stosowanych im. Mieszka I w Poznaniu, 2024.

Obecnie Wydział Nauk Społecznych przygotowuje konferencję naukową poświęconą problematyce neuroróżnorodności oraz edukacji włączającej pt.: „*Neuroróżnorodność – edukacja włączająca, świadoma edukacja*”.

Wydarzenie zostało zaplanowane na 7 listopada 2026 r.

Konferencja organizowana jest we współpracy z dr Anną Wieczorek-Baranowską – liderką Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą (SCWEW) w Swarzędzu, a jednocześnie dyrektorką Przedszkola AHOJ i Szkoły Podstawowej SPECTRUM.

Celem współpracy jest stworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy środowiskiem akademickim, nauczycielami, specjalistami, przedstawicielami instytucji oświatowych oraz praktykami zajmującymi się edukacją włączającą. Szczególny nacisk zostanie położony na możliwość konfrontowania wiedzy naukowej z rozwiązaniami stosowanymi w codziennej praktyce edukacyjnej.

Planowana konferencja będzie obejmowała zagadnienia związane m.in. z rolą i zadaniami SCWEW, edukacją outdoorową, dobrostanem nauczyciela, koncepcją Celestyna Freineta w edukacji włączającej, integracją sensoryczną, aktywnością ruchową, projektowaniem środowiska włączającego, wykorzystaniem technologii w edukacji oraz rolą rodzica w procesie edukacyjnym.

Program zakłada udział przedstawicieli środowiska akademickiego, placówek oświatowych oraz instytucji wspierających edukację.

Planowane wydarzenie stanowi istotny element współpracy Wydziału Nauk Społecznych PAM ze środowiskiem społeczno-gospodarczym i oświatowym, a jednocześnie przykład wykorzystania doświadczeń praktyków w procesie doskonalenia kształcenia na kierunkach związanych z pedagogiką i przygotowaniem do pracy nauczyciela. Włączenie do organizacji konferencji osoby pełniącej jednocześnie funkcję dyrektora placówek oświatowych oraz lidera SCWEW pozwala na bezpośrednie powiązanie perspektywy akademickiej z aktualnymi wyzwaniami praktyki edukacyjnej.

4.2. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Władze Uczelni oraz Wydziału Nauk Społecznych PAM prowadzą politykę kadrową ukierunkowaną na zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia, poprzez angażowanie do realizacji zajęć dydaktycznych osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe oraz kompetencje dydaktyczne, adekwatne do specyfiki prowadzonych zajęć i zakładanych efektów uczenia się.

Kadra prowadząca zajęcia reprezentuje różne obszary wiedzy istotne z punktu widzenia interdyscyplinarnego charakteru kształcenia nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym w szczególności pedagogikę, psychologię, filozofię, nauki prawne, językoznawstwo. Zróżnicowanie kompetencji kadry umożliwia realizację programu studiów z uwzględnieniem zarówno jego wymiaru teoretycznego, jak i praktycznego.

Istotnym atutem kadry jest łączenie działalności dydaktycznej z działalnością naukową i zawodową. Doświadczenie praktyczne nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia obejmuje m.in. pracę w przedszkolach i szkołach, pełnienie funkcji nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, pedagoga specjalnego, logopedy, terapeuty, nauczyciela współorganizującego kształcenie, dyrektora i wicedyrektora placówek oświatowych, a także działalność doradczą, szkoleniową i ekspercką. Doświadczenia te są wykorzystywane w procesie dydaktycznym poprzez odnoszenie treści kształcenia do rzeczywistych problemów i sytuacji występujących w pracy zawodowej nauczyciela.

Dobór kadry prowadzącej zajęcia jest powiązany z celami i koncepcją kształcenia, zakładanymi efektami uczenia się oraz treściami programu studiów. Kompetencje poszczególnych osób prowadzących zajęcia, ich dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zapewniają możliwość realizacji programu studiów w sposób uwzględniający zarówno aktualny stan wiedzy, jak i wymagania współczesnej praktyki edukacyjnej.

Szczegółowe informacje dotyczące kwalifikacji, dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego oraz sposobu wykorzystania kompetencji poszczególnych osób prowadzących zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*

przedstawiono w Załączniku nr 2.1 do raportu samooceny. Zestawienie to potwierdza, że znaczna część kadry łączy działalność dydaktyczną z działalnością naukową i zawodową, co stanowi istotny element zapewniania jakości i praktycznego wymiaru procesu kształcenia.

Przykłady łączenia działalności dydaktycznej z działalnością zawodową:

dr Aleksandra Załustowicz:

- 2016 – 2019 - Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Poznaniu – neurologopeda;
- 2017 – 2018 - Niepublicznym Szpitalu Opieki Zdrowotnej HCP w Poznaniu na oddziale udarowym – neurologopeda;
- 2014 – 2015 – staż w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu przy ulicy Juraszów, na oddziale udarowym, neurologopeda;
- 09.2012 – 3.11.2014 oraz 09.2016 - 09.2018 — logopeda w Przedszkolu „Pod Wesołą Chmurką” Tarnowo Podgórne;
- 03.2012 – chwili obecnej - indywidualna terapia neurologopedyczna w poradni Centrum Logopedii, Uzależnień i Mediacji Sądowych mieszczącej się w Środzie Wielkopolskiej na ulicy Weychana 6, podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.
- Na uwagę zasługuje działalność dr Aleksandry Załustowicz w ramach współpracy z otoczeniem zewnętrznym. Przykłady prowadzonych zajęć terenowych ze studentami:
- Wystawa Van Gogha na MTP dnia 6.02.2024 z grupą Socjoterapii i Promocji Zdrowia 2 rok 2 stopień, w ramach zajęć Metody socjoterapii – arteterapia. Wystawa połączona z zajęciami techniki malowania akwarelą;
- Wystawa w Muzeum Narodowym w Poznaniu pt. „O dzieleniu. Sztuka na granicy (polsko-niemieckiej)” z grupą Socjoterapii i Promocji Zdrowia 2 roku 2 stopnia. Zajęcia muzealne poprowadzone przez mgr Katarzynę Drozdowską-Sawińską odnosiły się do zagadnień stawiania granic, oraz o edukacji poprzez sztukę. 20.02.2024 rok;
- Zajęcia terenowe z grupą 3 roku 1 stopnia Socjoterapii i Promocji Zdrowia w Fundacji ORCHidea. Zajęcia obejmowały techniki pracy takie jak Biofeedback, tDCS, system Alfa i Sigma, które są wykorzystywane w pracy z dzieckiem z ADHD. 27.05.2024 rok;
- Zajęcia terenowe z grupą 3 roku 1 stopnia Socjoterapii i Promocji Zdrowia w Fundacji PETRA, w celu poznania technik pracy z osobami w wieku senioralnym. 3.06.2024 rok.
- Współpraca dr Aleksandry Załustowicz z otoczeniem społeczno-gospodarczym i popularyzacji wiedzy:

- Współpraca z Fundacją ORCHidea – działania terapeutyczne, szkoleniowe, współpraca z mediami;
- Współpraca z Fundacją PETRA – zajęcia szkoleniowe i dydaktyczne;
- Współpraca z Domem Pomocy Społecznej nr 1 przy ulicy Żołnierzy Wyklętych w Poznaniu;
- Współpraca z Domem Pomocy Społecznej ul. Ugory w Poznaniu;
- Targi Viva Seniorzy 12-13 10. 2024 w Poznaniu – popularyzacja wiedzy dotyczącej profilaktyki przeciwwudarowej;
- Wystąpienie w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Pleszew mające na celu edukację zdrowotną dorosłych w zakresie walki procesami demencyjnymi 15.09.2024;
- 15.08.2007 – 31.12.2010 – Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie. Stanowisko: Terapeuta. Zakres obowiązków: Układanie planów terapii dla poszczególnych grup zajęciowych. Prowadzenie terapii zajęciowej oraz zajęć socjoterapeutycznych, mających na celu wsparcie i pomoc psychiczną osób z zaburzeniami psychicznymi. Prowadzenie zajęć relaksacyjnych wraz z psychologiem;
- 15.10.2004 – 30.02.2005 – Wolontariat w ośrodku ProFuturo. Stanowisko: Pomoc osoby prowadzącej terapię behawioralną. Zakres obowiązków: Przygotowanie dziecka do terapii, pomoc podczas prowadzenia terapii, prowadzenie zajęć z dziećmi podczas ich pobytu w świetlicy.

dr Anna Czarnecka-Dybizbańska:

- założyciel i dyrektor przedszkoli i żłobków BLOtula – doświadczenie w zakresie organizacji i funkcjonowania placówek zapewniających opiekę, wychowanie i edukację dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym;
- koordynator działań profilaktycznych skierowanych do młodzieży, realizowanych z ramienia Wydziału Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu – doświadczenie w zakresie działań profilaktycznych, wychowawczych i edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- realizacja praktyk terenowych oraz opieka nad praktykantami i studentami, pozwalające na bezpośrednie łączenie wiedzy przekazywanej w ramach zajęć akademickich z doświadczeniem praktycznym oraz przygotowaniem studentów do wykonywania zadań zawodowych;

Dr Ewa Czaja

- od 1992 r. – nauczyciel w Szkole Podstawowej nr 4 w Gnieźnie,

- od 01.10.2010 r. – praca na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu, obecnie Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Społecznych im. Księcia Mieszka I.
- 01.10.2010–2012 – praca na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Kadr Menedżerskich w Koninie, obejmująca działalność dydaktyczną i przygotowanie studentów do praktycznego wykorzystania zdobywanej wiedzy i umiejętności;
- wykorzystywanie doświadczenia zawodowego w przygotowywaniu studentów do przyszłej pracy w zawodzie nauczyciela, w szczególności poprzez rozwijanie umiejętności planowania i organizowania procesu dydaktyczno-wychowawczego, doboru odpowiednich metod i form pracy, diagnozowania potrzeb dziecka oraz dostosowywania działań edukacyjnych do jego indywidualnych możliwości i potrzeb;
- sprawowanie opieki promotorskiej nad pracami dyplomowymi. Tematyka prac obejmuje m.in. zagadnienia związane z edukacją przedszkolną i wczesnoszkolną, dydaktyką, edukacją polonistyczną, rozwojem dziecka oraz funkcjonowaniem dziecka w środowisku edukacyjnym;
- wykorzystywanie doświadczenia praktycznego w realizacji zajęć dotyczących metod i form pracy z dzieckiem, w tym m.in. Metody Dobrego Startu, metod edukacji polonistycznej oraz metod pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Pozwala to na prezentowanie studentom nie tylko założeń teoretycznych poszczególnych metod, ale również możliwości ich praktycznego zastosowania;

mgr Grażyna Kasprzak-Magiera

- nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 75 w Poznaniu, w tym wieloletnia praca z uczniami klas integracyjnych. Doświadczenie zdobyte w bezpośredniej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej z dziećmi wykorzystywane jest w działalności dydaktycznej na poziomie szkolnictwa wyższego, w szczególności podczas zajęć przygotowujących studentów do pracy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- od 2000 r. do chwili obecnej – działalność jako animator Pedagogiki C. Freineta w Polskim Stowarzyszeniu Animatorów Pedagogiki C. Freineta oraz współorganizowanie Ogólnopolskich Konferencji Freinetowskich. Doświadczenia związane z praktycznym stosowaniem założeń pedagogiki Freineta są wykorzystywane w pracy dydaktycznej ze studentami oraz w prezentowaniu alternatywnych metod i form pracy z dzieckiem;
- członek zespołu nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 75 im. Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu. Udział w pracach zespołu obejmował wymianę doświadczeń zawodowych, współpracę przy planowaniu działań dydaktycznych oraz podejmowanie inicjatyw służących podnoszeniu jakości pracy szkoły.

- udział w cyklu szkoleń metodycznych wzbogacających warsztat pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, organizowanych przez doradcę metodycznego, obejmujących m.in. zagadnienia związane z kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa oraz niestandardowymi formami pracy nauczyciela, w tym wykorzystaniem teatryku kamishibai. Zdobyte doświadczenia i rozwiązania metodyczne były wykorzystywane w pracy dydaktycznej ze studentami;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami kultury – realizacja wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych m.in. z Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, Radą Osiedla Święty Marcin, Towarzystwem Wiedzy Powszechnej oraz Punktem Informacji Europejskiej Europe Direct w Poznaniu. Doświadczenia związane z organizowaniem edukacji środowiskowej, wycieczek, gier miejskich i projektów społeczno-kulturalnych są wykorzystywane w przygotowywaniu studentów do planowania i realizacji działań edukacyjnych wykraczających poza tradycyjną formę lekcji;
- od 2010 r. systematyczne łączenie doświadczenia nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, edukatora nauczycieli, animatora pedagogiki C. Freineta oraz wykładowcy akademickiego. Praktyka zawodowa stanowi podstawę do aktualizowania treści dydaktycznych, wzbogacania zajęć o przykłady zaczerpnięte z rzeczywistych sytuacji edukacyjnych oraz przygotowywania studentów do świadomego podejmowania przyszłych ról zawodowych;
- 2018 r. – uhonorowanie Medalem Komisji Edukacji Narodowej nr 165413 z dnia 17 sierpnia 2018 r., jako wyraz uznania dla działalności związanej z pracą edukacyjną i pedagogiczną.

mgr Róża Sawala

- wieloletnie doświadczenie zawodowe w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, obejmujące pracę nauczyciela oraz dyrektora placówki.
- dorobek dydaktyczny obejmuje autorstwo i współtworzenie programów edukacyjnych, działalność szkoleniową i doskonalenie zawodowe, a także wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w pracy z dziećmi.
- 2016–2018 – współtworzenie i realizacja programu „Szkoła Promująca Zdrowie”, obejmującego działania edukacyjne i wychowawcze ukierunkowane na kształtowanie prozdrowotnych postaw dzieci oraz rozwijanie ich kompetencji społecznych.
- 2017 r. – opracowanie i wdrożenie Programu Edukacji Regionalnej „Tarnowo Podgórne – znam i lubię mieszkać tam”, wykorzystującego środowisko lokalne jako przestrzeń edukacyjną oraz rozwijającego u dzieci wiedzę o miejscu zamieszkania i poczucie przynależności do społeczności lokalnej.
- 2023–2025 – rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej, edukacji oraz zdrowia psychicznego, poprzez udział w konferencjach i

przedsięwzięciach edukacyjnych odnoszących się do współczesnych wyzwań pracy z dziećmi, młodzieżą i środowiskiem edukacyjnym.

- opracowanie, wdrożenie i modyfikacja autorskiego programu wychowawczo—edukacyjnego „Działania Integracyjne w klasach młodszych”, obejmującego program dla klasy drugiej „Razem radośniej i ciekawiej” oraz dla klasy trzeciej „Razem badamy, razem odkrywamy świat”;
- opracowanie programu edukacyjnego „Adaptacja w klasach I–III szkoły podstawowej”, obejmującego kolejne etapy edukacyjne: „W mojej klasie jest moje miejsce”, „Każdy z nas jest wyjątkowy” oraz „Chcieć, wiedzieć, umieć”, ukierunkowanego na wspieranie procesu adaptacji uczniów oraz budowanie pozytywnych relacji w środowisku szkolnym.

mgr Aneta Dąbrowska

- nauczyciel wychowania przedszkolnego w Przedszkolu nr 161 oraz Przedszkolu specjalnym "Bartek", nauczyciel wychowania przedszkolnego O!Mega Szkoła — doświadczenie zdobyte w placówkach bezpośredniej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej z dziećmi wykorzystywane jest w działalności dydaktycznej na poziomie szkolnictwa wyższego, w szczególności podczas zajęć przygotowujących studentów do pracy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- pedagog: stowarzyszenie dzienny ośrodek rehabilitacyjny "Bartek",
- właściciel działalności „Sensodieta aneta dąbrowska”
- terapeuta integracji sensorycznej, terapeuta karmienia w przedszkole dobre i kropka oraz centrum diagnozy i terapii ogrody
- terapeuta karmienia w centrum edukacyjne Saplings

mgr Joanna Grutzman-Łatka

- 2024 – obecnie – Psycholog w Przedszkolu Specjalnym Ahoj; wykorzystywanie doświadczeń związanych ze wspieraniem rozwoju dzieci, rozpoznawaniem ich potrzeb oraz dostosowywaniem oddziaływań edukacyjnych i wychowawczych do indywidualnych możliwości dziecka w procesie kształcenia studentów;
- 2023 – obecnie – Nauczyciel muzyki w Prywatnej Szkole Podstawowej „MIESZKO”; prowadzenie zajęć z zakresu edukacji muzycznej oraz wykorzystywanie bieżącej praktyki pedagogicznej w przygotowaniu studentów do planowania i prowadzenia aktywności muzycznych w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej;
- 2012 – 2015 – Wychowawca grupy przedszkolnej w Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym nr 17 w Wałbrzychu; zdobywanie doświadczenia w organizowaniu

procesu edukacyjnego i wychowawczego dzieci w wieku przedszkolnym, wykorzystywanego obecnie w działalności dydaktycznej;

- 2009 – 2011 – Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej i nauczyciel muzyki w Zespole Szkół Fundacji „Szkoła Gminna Menadźersko—Księgowa” w Wałbrzychu; praktyczne doświadczenie w pracy dydaktycznej z dziećmi na pierwszym etapie edukacyjnym, w tym w zakresie rozwijania kompetencji muzycznych;
- 2011 – 2014 – Nauczyciel muzyki i zajęć artystycznych w Zespole Szkół nr 4 w Wałbrzychu – Gimnazjum nr 4; prowadzenie zajęć muzycznych i artystycznych oraz rozwijanie praktycznych kompetencji w zakresie planowania i realizacji edukacji muzycznej;
- 2008 – 2009 – Wychowawca grupy przedszkolnej w Przedszkolu Samorządowym nr 10 w Wałbrzychu; organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych, wychowawczych i muzycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- 2005 – 2007 – Nauczyciel muzyki w Szkole Podstawowej nr 19 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Wałbrzychu; realizacja zajęć z zakresu edukacji muzycznej oraz rozwijanie słuchu muzycznego, poczucia rytmu i podstawowych kompetencji muzycznych uczniów;
- 2002 – 2009 – Muzykoterapeuta w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Zespole Szkół Specjalnych nr 10; wykorzystywanie muzyki w pracy terapeutycznej i wspieraniu rozwoju uczestników, stanowiące podstawę do przekazywania studentom wiedzy dotyczącej możliwości wykorzystania aktywności muzycznej jako narzędzia wspierającego rozwój dziecka;
- W ramach działalności dydaktycznej – wykorzystywanie doświadczeń zawodowych w zakresie edukacji muzycznej, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, psychologii oraz muzykoterapii do praktycznego przygotowania studentów do samodzielnego planowania i prowadzenia zajęć muzycznych oraz doboru metod i form pracy odpowiednich do wieku, możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci.

mgr Renata Jedynak-Zimny

- od 01.10.2015 r. – prowadzenie zajęć dydaktycznych z zakresu: Metodyki matematyki w przedszkolu i klasach 1–3, Metodyki języka polskiego w klasach 1–3, Literatury dziecięcej, Zaburzeń zachowania, Zaburzeń mowy, Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Pedagogiki, Współpracy nauczyciela z rodzicami i środowiskiem lokalnym oraz Zaburzeń sprzężonych – logopedii;
- praca zawodowa w Przedszkolu nr 7 w Poznaniu na stanowisku specjalisty wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i logopedy. Doświadczenia wynikające z bezpośredniej pracy z dziećmi wykorzystywane są w działalności dydaktycznej, szczególnie w ramach

zajęć dotyczących pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, zaburzeń mowy, logopedii oraz zaburzeń sprzężonych;

- właściciel Gabinetu Logopedycznego SY-LAB-KA – prowadzenie działalności zawodowej w obszarze diagnozy i terapii logopedycznej, stanowiącej praktyczne uzupełnienie działalności dydaktycznej i umożliwiającej przekazywanie studentom aktualnej wiedzy oraz doświadczeń wynikających z praktyki zawodowej;
- właściciel Centrum Szkoleń Nauczycieli i Logopedów TUTOR – organizowanie i realizowanie działań szkoleniowych skierowanych do nauczycieli i logopedów, umożliwiających łączenie doświadczenia praktycznego z działalnością dydaktyczną i doskonaleniem zawodowym kadr pedagogicznych;
- łączenie doświadczenia zawodowego w zakresie pedagogiki, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i logopedii z działalnością dydaktyczną – wykorzystywanie przykładów i doświadczeń z praktyki zawodowej podczas zajęć ze studentami, w szczególności w obszarze rozwoju dziecka, zaburzeń mowy, zaburzeń zachowania, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz współpracy nauczyciela z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

mgr Wiktoria Kukowiecka:

- 09.2018–11.2020 – praca w Przedszkolu „Mali Bohaterowie” w Śremie na stanowisku asystenta nauczyciela. Wspieranie procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego, pomoc w organizacji pracy grupy, wspieranie indywidualnego rozwoju dzieci oraz udział w planowaniu i realizacji działań edukacyjnych;
- 11.2020 - obecnie – praca w Niepublicznym Żłobku i Przedszkolu „A Kuku” w Jeziorach Małych na stanowisku nauczyciela/wychowawcy.
- 11.2020–obecnie – realizacja działań związanych ze współpracą z rodzicami i środowiskiem lokalnym oraz organizacją zajęć terenowych i aktywności rozwijających samodzielność i kompetencje społeczne dzieci. Doświadczenia te stanowią praktyczne uzupełnienie działalności dydaktycznej w obszarze pedagogiki oraz pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- 09.2025–obecnie – pełnienie funkcji wicedyrektora Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „A Kuku” w Jeziorach Małych. Organizowanie i koordynowanie pracy placówki, współpraca z nauczycielami i rodzicami oraz planowanie i koordynowanie działań edukacyjno-wychowawczych. Doświadczenie na stanowisku kierowniczym wzbogaca działalność dydaktyczną o praktyczny wymiar organizacji i zarządzania procesem edukacyjnym;
- 04.2025–obecnie – praca w Certyfikowanym Gabinetzie Metody Krakowskiej „Sylabka” w Luboniu na stanowisku logopedy/terapeuty. Prowadzenie terapii logopedycznej

dzieci, wspieranie rozwoju mowy, języka i komunikacji oraz praca z dziećmi wymagającymi dodatkowego wsparcia rozwojowego;

- 04.2025–obecnie – wykorzystywanie wiedzy pedagogicznej i logopedycznej w procesie diagnozy oraz planowania oddziaływań terapeutycznych, a także stosowanie elementów Metody Krakowskiej w pracy z dziećmi. Doświadczenia zdobywane w praktyce terapeutycznej stanowią bezpośrednie odniesienie do treści dydaktycznych związanych z rozwojem dziecka, pedagogiką przedszkolną, zaburzeniami mowy oraz logopedią;

Mgr Małgorzata Kulikowska:

- od 2021 r. – obecnie – praca na stanowisku pedagoga szkolnego w Zespole Szkół w Krośnie, Mosina. Realizacja zadań związanych ze wspieraniem uczniów w rozwoju edukacyjnym, społecznym i emocjonalnym, współpraca z nauczycielami, rodzicami oraz specjalistami, a także podejmowanie działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wrzesień 2020 – lipiec 2021 – praca na stanowisku nauczyciela współorganizującego kształcenie w Zespole Szkół w Krośnie, Mosina. – marzec 2019 – lipiec 2021 – praca na stanowisku nauczyciela i wychowawcy w Zespole Szkół w Krośnie, Mosina.
- sierpień 2012 – kwiecień 2014 – praca na stanowisku nauczyciela wychowania przedszkolnego w Niepublicznym Przedszkolu „Czarodziejski Ogród” w Luboniu.
- łączenie doświadczenia zawodowego zdobywanego w pracy pedagoga szkolnego, nauczyciela współorganizującego kształcenie, nauczyciela i wychowawcy oraz nauczyciela wychowania przedszkolnego z działalnością dydaktyczną – wykorzystywanie praktycznej wiedzy i doświadczeń w obszarze pedagogiki, organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego, indywidualizacji pracy z uczniem, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz współpracy z nauczycielami i rodzicami.

Mgr Lidia Kurzawa-Pabin:

- od 1986 r. – obecnie – praca zawodowa jako nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej. Wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i wychowawczej z dziećmi na różnych etapach edukacji stanowi podstawę do przekazywania studentom aktualnej wiedzy, popartej praktycznymi przykładami z pracy w szkołach podstawowych;
- realizacja zadań pedagoga-terapeuty oraz oligofrenopedagoga. – od wielu lat – obecnie – prowadzenie konsultacji dla rodziców i nauczycieli, dotyczących m.in. wspierania rozwoju dziecka, trudności edukacyjnych oraz organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego. Doświadczenia te wykorzystywane są w działalności dydaktycznej, szczególnie w zakresie współpracy szkoły z rodzicami i środowiskiem ucznia;

- od 2004 r. – obecnie – pełnienie funkcji dyrektora lub wicedyrektora szkoły, w tym ostatnio funkcji wicedyrektora Szkoły Podstawowej w Rokietnicy ds. klas I–III. W ramach pełnionych funkcji realizacja zadań związanych z organizacją pracy szkoły, współtworzeniem arkusza organizacyjnego i planu finansowego, aktualizowaniem dokumentacji wewnętrznej, nadzorowaniem pracy nauczycieli oraz rozliczaniem ich czasu pracy;
- od 2004 r. – obecnie – sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad nauczycielami i specjalistami, koordynowanie pracy zespołów nauczycielskich, w tym zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla klas I–III, a także organizowanie pracy świetlicy, stołówki szkolnej i biblioteki klas I–III. Doświadczenia związane z zarządzaniem placówką oświatową wykorzystywane są w kształceniu studentów w zakresie organizacji i funkcjonowania szkoły oraz praktycznych aspektów pracy nauczyciela;
- od 2004 r. – obecnie – współpraca z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi wspierającymi dziecko i rodzinę, m.in. Sądem Rodzinnym, Policją i Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Doświadczenia te stanowią praktyczne odniesienie do zagadnień związanych ze współpracą szkoły ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi proces wychowawczy;
- praca jako doradca metodyczny w zakresie edukacji wczesnoszkolnej – prowadzenie szkoleń i wspieranie nauczycieli w doskonaleniu warsztatu pracy, w szczególności w zakresie awansu zawodowego nauczycieli, metod aktywizujących wykorzystywanych w pracy z małym dzieckiem, sposobów oceniania oraz współpracy z rodzicami;
- od 2007 r. – obecnie – współpraca z organami prowadzącymi oraz Kuratorium Oświaty w Poznaniu podczas egzaminów i prac komisji kwalifikacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli. Doświadczenia te pozwalają na przekazywanie studentom aktualnej wiedzy dotyczącej funkcjonowania systemu oświaty, rozwoju zawodowego nauczycieli oraz wymagań związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
- systematyczne doskonalenie zawodowe w zakresie edukacji wczesnoszkolnej, metod pracy z dzieckiem, oceniania, współpracy z rodzicami oraz rozwoju zawodowego nauczycieli, co pozwala na bieżące aktualizowanie treści przekazywanych studentom;

mgr Motała Karolina

- doświadczenie w opracowywaniu i realizacji Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET) oraz Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU) – przekazywanie studentom praktycznej wiedzy dotyczącej diagnozy potrzeb ucznia, planowania indywidualnego wsparcia oraz monitorowania efektów podejmowanych działań;
- doświadczenie w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej wykorzystywanie praktycznych doświadczeń w omawianiu zasad organizowania i udzielania pomocy

psychologiczno-pedagogicznej oraz współpracy nauczycieli, specjalistów, rodziców i poradni psychologiczno-pedagogicznych;

- znajomość prawa oświatowego oraz procedur związanych z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej – wykorzystywanie aktualnej wiedzy praktycznej podczas realizacji zajęć dydaktycznych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, IPET, WOPFU oraz współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- łączenie działalności zawodowej z działalnością dydaktyczną – przekazywanie studentom wiedzy popartej doświadczeniem praktycznym, odnoszącej się do rzeczywistych sytuacji występujących w pracy pedagoga specjalnego, nauczyciela i dyrektora placówki oświatowej, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualizacji procesu kształcenia, pracy terapeutycznej oraz organizacji wsparcia dla dzieci i uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- Jako przykłady łączenia przez nauczycieli akademickich kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie działalności dydaktycznej z działalnością naukową można podać następujące granty i projekty badawcze:

dr Marta Majorczyk:

- 2024, Artykuł - Komunikacja w relacjach rodzinnych jako podstawa kultury słowa w przestrzeni publicznej, tekst przyjęty do czasopisma „Przegląd Naukowo-Metodyczny” WSB w Poznaniu
- 2024, Artykuł - Doradztwo rodzinne w zakresie funkcjonowania rodziny w sieci: sharenting, tekst w recenzji w czasopiśmie „Przegląd Naukowo-Metodyczny”
- 2022, opracowanie i złożenie projektu innowacji społecznej w obszarze kształcenia pt. „Świadome wpływanie na jakość życia i edukacji dziecka- ekspresja sensoryczna™ w życiu codziennym”, etap Preinkubacji w ramach projektu POPOJUTRZE 2.0- kształcenie (POWR.04.01.00-00-I108/19);
- 2021, Tytuł projektu: „Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w wieku przedszkolnym w ramach RPO WM 2014-2020”; ekspert w zakresie realizacji działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- 2020, Artykuł - „Kultura pedagogiczna rodziców- jej wpływ na rozwój dziecka i system rodzinny” [w:] Pedagogika i psychologia dla współczesnego człowieka, red. naukowa M. Kozielska, A. Kołodziej, wyd. WSB, Poznań;

- 2019, Monografia naukowa - (współautorstwo), Tajemnice umysłu dziecka- zabawy, zagadki i ćwiczenia wspierające potencjał, wyd. Olesiejuk, Warszawa;
- 2019, Monografia naukowa - (współautorstwo), Trening skutecznego myślenia. Odkryj potęgę umysłu i pamięci, wyd. Olesiejuk, Warszawa;
- 2017, Artykuł - Adaptacja dziecka do warunków życia przedszkolnego i jej uwarunkowania. [w:] „Dziecko i dzieciństwo. Wybrane konteksty badań.” (red. naukowa) Monika Nawrot- Borowska, Dariusz Zając, wyd. UKW, Bydgoszcz;
- 2017 opracowanie i złożenie międzynarodowego wniosku badawczo-rozwojowego w ramach programu Horizon 2020 Understanding Europe- Promoting The European Public And Culture Space, nr H2020-SC6-CULT-COOP-2016-2017, Call identifier: TOPIC: CULT-COOP-03-2017: Cultural Literacy of young generations in Europe;
- 2016–2017 Kultura pedagogiczna rodziców - jej wpływ na rozwój dziecka i systemu rodzinnego uwarunkowania jednostkowe i społeczno-kulturowe. Zespołowy projekt badawczy realizowany w ramach Systemu Grantów Wewnętrznych Collegium Da Vinci.
- 2016-2020 Tytuł: Zawodowcy w Gorzowie, numer: RPLB.08.04.02-08-0001/16, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020, Działanie 8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego. Rodzaj projektu: 1. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym; 2. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego; 3. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- 2017-2018 Ojcostwo jako droga do samorealizacji i personalizacji w życiu mężczyzny. Indywidualny projekt badawczy realizowany w ramach Systemu Grantów Wewnętrznych Collegium Da Vinci;
- 2016–2017 Kultura pedagogiczna rodziców - jej wpływ na rozwój dziecka i systemu rodzinnego uwarunkowania jednostkowe i społeczno-kulturowe. Zespołowy projekt badawczy realizowany w ramach Systemu Grantów Wewnętrznych Collegium Da Vinci;
- 2015, Monografia naukowa - (red. naukowa) Arteterapia- zdrowie dzięki sztuce, wyd. CDV, Poznań, ss. 330 Omówienie teoretycznych i praktycznych aspektów arteterapii, wspierania rozwoju poprzez różne dziedziny sztuki;
- 2015, Artykuł - Kontakty małego dziecka z twórczością artystyczną poprzez komunikowanie się i interakcje z rodzicami [w:] Arteterapia i twórczość w przestrzeni psychospołecznej, (red. naukowa) A. Stefańska, wyd. Naukowe UAM, Poznań;
- 2013-2015 Innowacyjny program rozwijający psychoedukacyjne kompetencje interpersonalne u uczniów klas IV – VI z terenów wiejskich, wiejsko-miejskich i miast do 25 tys. mieszkańców województwa wielkopolskiego”. Projekt realizowany w

ramach Priorytetu IX. „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” Działania 9.3 „Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych”;

- 2014, Artykuł - Chowanie pod kloszem - rzecz o rodzicielskiej nadopiekuńczości [w:] Oblicza trudnego dzieciństwa. Konteksty rodzinno-edukacyjne, (red. naukowa) M. Cywińskiej, wyd. UAM, Poznań;
- 2012-2014 "Nowe modele praktyk dla studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego", POKL, Poddziałanie 3.3.2. Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli;
- 2011-2013 Dwuczynnikowy model motywowania nauczycieli do innowacyjności, współfinansowany ze środków UE, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.6 Projekty innowacyjnej POKL 09.01.02-30-367/10.

dr Aleksandra Załustowicz:

- Innowacja społeczna pt. „Mowa w starciu z udarem” realizowana z grantu na „Przepis na wielkopolską innowację – usługi opiekuńcze dla osób zależnych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020;
- Innowacja realizowana poprzez Generator Dostępności, Inkubator Innowacji Społecznych w Poznaniu, realizowany w roku 2020/2021;
- Innowacja —Aplikacja na telefon lub tablet dla osób z problemami komunikacyjnymi z afazją „Phasis”. Realizowana przez Generator Dostępności, Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Czas realizacji - 2020 – 2022 rok;
- Innowacja „Gra Interaktywna. Daj mi słowo – myślenie, mowa, motoryka” Realizowana przez Generator Dostępności, Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Czas realizacji – 2021 – 2023 rok;
- Badania z zakresu łączenia terapii fizykoterapeutycznej oraz stymulacji procesów poznawczych, oraz arteterapeutycznych w pracy z osobami z dorosłymi po udarze wykorzystaniem nowoczesnych technologii prowadzone w Fundacji ORCHidea w okresie od listopada 2023 do czerwca 2024 roku.

dr hab. Mirosław Śmiałek

- Zainteresowania naukowe mieszczą się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika, i koncentrują się na problematyce przywództwa w przestrzeni edukacyjnej, relacji nauczyciel–uczeń, kompetencji nauczyciela oraz rozwoju zawodowego nauczycieli.

- Dorobek naukowy obejmuje publikacje dotyczące m.in. przywództwa edukacyjnego, funkcjonowania nauczyciela w przestrzeni edukacyjnej oraz rozwoju nauczyciela, w tym publikacje z lat 2016–2025.
- Wyniki działalności naukowej są wykorzystywane w działalności dydaktycznej, szczególnie w zakresie przygotowania studentów do pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozwijania kompetencji społecznych, interpersonalnych i przywódczych oraz kształtowania refleksyjnego podejścia do roli zawodowej nauczyciela.
- Istotnym przykładem łączenia działalności naukowej, eksperckiej i dydaktycznej jest udział w projekcie WND-POKL.03.03.02-00-015/09 „Edukacja wczesnoszkolna z przedszkolną z językiem angielskim nowym typem studiów zawodowych na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu”, realizowanym w latach 2009–2013, w którym nauczyciel akademicki pełnił funkcję eksperta merytorycznego.
- Doświadczenie w projektowaniu i doskonaleniu programów kształcenia obejmuje kierowanie i udział w konstruowaniu programów studiów na kierunku pedagogika w Wyższej Szkole Oficerskiej, Wyższej Szkole Komunikacji i Zarządzania, Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa oraz na UAM.
- Aktywność naukowa i ekspercka pozostaje spójna z działalnością dydaktyczną na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, wspierając przygotowanie studentów do profesjonalnego wykonywania zawodu nauczyciela.

dr Barbara Wawak-Sobierajska

- działalność naukowa w dziedzinie nauk społecznych, w obszarze psychologii, podejmująca problematykę rozwoju dzieci i młodzieży, relacji interpersonalnych, wsparcia psychologicznego oraz funkcjonowania dziecka i rodziny.
- dorobek naukowy obejmuje m.in. badania dotyczące doświadczania własnej cielesności i jej zaburzeń w okresie adolescencji, psychologicznych aspektów stosowania kar fizycznych wobec dzieci, relacji i komunikacji oraz wsparcia psychologicznego kobiet i rodzin.
- w ostatnich latach realizowane projekty naukowo-badawcze dotyczące m.in. roli psychologa szkolnego w percepcji licealistów, funkcjonowania adolescentów, psychologii relacji, uwarunkowań porodu i stanów emocjonalnych kobiet oraz psychologicznych aspektów stosowania kar fizycznych wobec dzieci.
- wyniki prowadzonych badań mogą być wykorzystywane w działalności dydaktycznej na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, szczególnie w zakresie psychologicznego rozwoju dziecka, rozpoznawania jego potrzeb, budowania relacji wychowawczych, przeciwdziałania przemocy oraz udzielania wsparcia psychologicznego.

- orobek naukowy wykładowcy pozostaje zatem w bezpośrednim związku z przygotowaniem studentów do pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, wzbogacając proces dydaktyczny o aktualną wiedzę psychologiczną i wyniki badań własnych.

dr Paulina Korach

- wyniki badań naukowych dotyczących funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, ich potrzeb edukacyjnych, aspiracji oraz znaczenia wsparcia społecznego są wykorzystywane w działalności dydaktycznej w zakresie przygotowania przyszłych nauczycieli do pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- publikacje dotyczące doświadczeń edukacyjnych osób z niepełnosprawnością ruchową oraz potrzeb osób z uszkodzeniami narządu ruchu stanowią podstawę do wprowadzania do zajęć treści związanych z edukacją włączającą, indywidualizacją procesu kształcenia, dostępnością edukacji oraz projektowaniem adekwatnego wsparcia dla uczniów.
- doświadczenie eksperckie zdobyte podczas opracowywania programu szkolenia „Podnoszenie świadomości o niepełnosprawności” (2022) jest wykorzystywane w kształceniu studentów PPIW, szczególnie w zakresie rozwijania kompetencji nauczyciela w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- aktywność naukowa i konferencyjna dr Pauliny Korach w obszarze pedagogiki i niepełnosprawności umożliwia wprowadzanie do procesu dydaktycznego aktualnych wyników badań oraz rekomendacji dotyczących organizacji dostępnego i włączającego środowiska edukacyjnego.

Należy wskazać ponadto na wybrane publikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku studiów opublikowane na łamach Wydawnictwa PAM:

Aleksandra Lidia Zaustowicz, *Innowacje społeczne ułatwiające pracę z pacjentem z deficytami neurologicznymi w Fundacji ORCHidea w Poznaniu w czasie pandemii wirusa COVID-19*, [w:] *Zdrowotny i społeczny wymiar pandemii COVID-19. Zbiór studiów*, 2023.

Piotr Warych, *Filozofia w społeczeństwie (dez)informacyjnym. O potrzebie edukacji filozoficznej i kształtowaniu umiejętności oceny wiarygodności treści medialnych w dobie chaosu informacyjnego na przykładzie pandemii COVID-19*, [w:] *Zdrowotny i społeczny wymiar pandemii COVID-19. Zbiór studiów*, 2023.

Piotr Warych, *Wielcy nieobecni. O przyczynach trudności w komunikacji wychowawczej*, [w:] *Nauki społeczne wobec wyzwań współczesności. Między tradycją a zmianą*, 2018.

Przykład przynależności do stowarzyszeń naukowych:

dr Aleksandra Załustowicz:

Stowarzyszenie Gerontologów Społecznych (członkini);

Wielkopolski Oddział Polskiego Związku Logopedów (członkini).

Przykład szkoleń i certyfikatów podwyższających kwalifikacje nauczycieli akademickich:

dr Aleksandra Załustowicz:

- EEG Biofeedback I stopnia – Biomed – Neuromodulacje, 15 luty 2022 rok;
- tDCS – innowacyjna metoda neuromodulacji – Biomed – Neuromodulacje, 20 września 2021 rok;
- Szkolenie pt. „Diagnoza i terapia zaburzeń mowy u dorosłych chorych neurologicznie”, prowadzący prof. dr hab. Jolanta Panasiuk, 24 marca 2018 r.;
- MFT, Terapia miofunkcjonalna wg Anity Kittel, prowadzący B. Paradowska, 24 czerwca 2018 roku. Certyfikat I i II stopień;
- Szkolenie pt. „Diagnoza i terapia zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży chorej neurologicznie”, prowadzący prof. dr hab. Jolanta Panasiuk, 20 października 2018 r.;
- Szkolenie pt. „Trudności diagnostyczne. Terapia pacjentów z afazją. Agnozje” prowadzący Marlena Puchowska 23.02. 2019 r.;
- Szkolenie pt. „Programowanie języka dla dzieci z zaburzeniami komunikacji (niesłyszących, autystycznych, z afazją) METODA KRAKOWSKA”, prowadzący dr Sławka Orłowska-Popek, szkolenie jednodniowe, 23 lutego 2016 r.;
- Szkolenie pt. „Terapia dziecka z mutyzmem selektywnym – wybiórczym” Centrum Terapii Mutyzmu, Nieśmiałości i Lęku, 10 stycznia 2016 r.;
- Szkolenie pt. „Metody wywoływania głosek. Gesty artykulacyjne.”, prowadzący Marcelina Brajerek, szkolenie jednodniowe 13 lutego 2014 r.;
- Szkolenie pt. „Wczesna diagnoza i stymulacja logopedyczna”, prowadzący Mirosława Rządka, FAZEON, szkolenie dwudniowe 8-9 czerwca 2012 rok;
- Szkolenie pt. „Test SON-R, badanie i interpretacja wyników” , szkolenie jednodniowe prowadzący prof. dr hab. Jagoda Cieszyńska 6.02.2012 rok;
- Szkolenie pt. „Programowanie języka dla dzieci z afazją”, szkolenie dwudniowe prowadzący prof. dr hab. Jagoda Cieszyńska FAZEON 14.06.2011 rok;

- Szkolenie z zakresu Fundersingu – Fundament skutecznej organizacji sektora ekonomii społecznej. Organizowany przez Faber Consulting przy współudziale Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (32h) 22 listopada 2009;
- Szkolenie z zakresu FAS Zespołu Alkoholowego Płodu Diagnostyka i Podstawy Interwencji (20 h) Organizowany przez Fundację ZERO-PIĘĆ na rzecz zdrowia psychicznego małych dzieci prowadzony przez Teresę Jadczak-Szumiło;
- Szkolenie z zakresu Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne 10 – 12 czerwca 2008 roku w Gdańsku;
- Szkolenie z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz prawidłowej dykcji prowadzony przez poznański Teatr Ósmego Dnia. Poznań – 07.04.2005-15.04.2005;
- Szkolenie Specjalistyczne: Charakterystyka autyzmu dziecięcego, etiopatogeneza i diagnozowanie autyzmu. Model pracy z małym dzieckiem z autyzmem. Pro – Futuro, Poznań, 24.10.2004;
- Kurs wychowawcy kolonijnego. Salezjański Wolontariat Misyjny-Młodzi Świata, Poznań – 01.10.2004-03.10.2004.

4.3. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Obsada zajęć dydaktycznych Wydziału Nauk Społecznych PAM jest dobierana z uwzględnieniem praktycznego profilu kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* oraz dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się zakładane efekty uczenia się. Dobór obciążeń dydaktycznych odpowiada kompetencjom dydaktycznym oraz zainteresowaniom naukowo-badawczym poszczególnych pracowników. Kadra dydaktyczno-naukowa Wydziału Nauk Społecznych stanowi jego bardzo istotną wartość. W większości są to osoby z bogatym doświadczeniem dydaktyczno-naukowym oraz praktyką społeczno-gospodarczą. Bogate grono praktyków służy studentom swoim doświadczeniem zawodowym, pozwalając im zdobyć nie tylko wiedzę, ale również wykorzystywane przez nich w pracy zawodowej umiejętności praktyczne. Studenci bardzo doceniają ten aspekt kształcenia i niejednokrotnie podkreślają fakt, że prowadzący zajęcia mają wieloletnie doświadczenie zawodowe, co przekłada się na jakość prowadzonych zajęć.

Politykę kadrową na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* w zakresie rozwoju i doskonalenia własnej kadry można ująć generalnie poprzez następujące cele i założenia:

- włączanie poszczególnych pracowników w działalność naukowo-badawczą, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną Wydziału Nauk Społecznych PAM;
- system wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego i naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych;
- pozyskiwanie kadry z innych ośrodków akademickich w Polsce.

Kadra Wydziału Nauk Społecznych jest dobierana w uwzględnieniu powyższych celów i założeń polityki kadrowej.

Przy rekrutacji pracowników niezwykle istotne jest zbadanie chęci własnego rozwoju u osób aplikujących na stanowiska pracy na Wydziale Nauk Społecznych. Uczelnia, jak również Wydział, buduje własne zaplecze kadry, która systematycznie naukowo, zawodowo i dydaktycznie się rozwija, jest zaangażowana w życie wspólnoty akademickiej, cechuje się ambicją oraz kreatywnością, a w szczególności jest otwarta na studentów, realizując się nie tylko badawczo, ale również dydaktycznie i wychowawczo, z pasją podchodząc do realizowanych przez siebie działań.

Raz w roku w Uczelni odbywają się szkolenia w zakresie użytkowania platformy kształcenia na odległość do zajęć zdalnych ZOOM, dzięki czemu nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia podnoszą swoje kompetencje cyfrowe w tym zakresie. Znakomita większość nauczycieli akademickich z tytułem naukowym doktora jest przygotowana do prowadzenia zajęć w języku obcym, głównie angielskim.

Począwszy od roku akademickiego 2025/2026 na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie została wdrożona platforma e-learnigowa Moodle. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM w sprawie procedury obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia, odpowiedzialny za obsadę zajęć dydaktycznych jest Dziekan Wydziału Nauk Społecznych.

Przy obsadzie zajęć Dziekan Wydziału bierze pod uwagę następujące kryteria:

- wykształcenie kierunkowe nauczyciela akademickiego,
- dorobek naukowy,
- dorobek badawczy,
- osiągnięcia praktyczne,
- doświadczenie zdobyte poza uczelnią.

Jakość kadry dydaktycznej jest weryfikowana poprzez okresową ocenę nauczyciela akademickiego podsumowującą jego działalność dydaktyczną (liczba wypromowanych prac dyplomowych, liczba przeprowadzonych wykładów, ćwiczeń, seminariów), naukową (wykaz opublikowanych prac naukowych) i badawczą (plan badawczy) w danym okresie rozliczeniowym.

Przyjęta na poziomie Uczelni procedura okresowej oceny nauczycieli akademickich dokonywana jest przez Senacką Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Komisja powoływana jest na okres kadencji Senatu PAM. Podstawowym zadaniem Komisji jest ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego nauczyciela akademickiego. Pracami Komisji kieruje Prorektor PAM jako przewodniczący. Okresowa ocena jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych uwzględnia się opinię studentów uczęszczających na zajęcia prowadzone przez ocenianego nauczyciela akademickiego. Opinię studentów ustala się na podstawie anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród studentów. W przypadku oceny negatywnej kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 od dnia zakończenia poprzedniej oceny. W przypadku przeprowadzenia kolejnej oceny i uzyskania oceny negatywnej Komisja może zasięgnąć opinii ekspertów z danej dziedziny lub dyscypliny naukowej. Od ocen dokonywanych przez Komisję przysługuje nauczycielowi akademickiemu odwołanie do Rektora. Odwołanie wraz z uzasadnieniem wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia przedstawienia nauczycielowi akademickiemu oceny Komisji. O możliwości i terminie wniesienia odwołania należy poinformować osobę ocenianą. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Komisji, która przed przekazaniem sprawy Rektorowi może ocenić argumenty odwołującego się, informując o tym Rektora. Komisja może uwzględnić argumenty odwołującego się i zmienić ocenę, o czym również informuje Rektora. Rektor, przed sporządzeniem oceny w postępowaniu odwoławczym, wnosi o wyrażenie opinii przez członków Senackiej Komisji Odwoławczej ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Ocena dokonana przez Rektora, przy uwzględnieniu stanowiska Komisji Odwoławczej, jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

W ocenie jakości kadry uczestniczą także studenci, dokonując oceny nauczyciela akademickiego poprzez wypełnienie stosownej ankiety o charakterze anonimowym. Ankietyzacja wśród studentów pozwala na określenie przeciętnej oceny danego nauczyciela akademickiego w kontekście prowadzonych przez niego zajęć. Skala ocen jest pięciostopniowa od 1-5.

Weryfikacji jakości kadry służą ponadto hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone przez Dziekana Wydziału lub inną wyznaczoną przez niego osobę. Po przeprowadzonej hospitacji osoba hospitująca przedstawia nauczycielowi akademickiemu, którego zajęcia dydaktyczne podlegały procedurze hospitacji, uwagi pozytywne oraz negatywne. W wypadku uwag negatywnych przedstawia się zalecenia w przedmiocie poprawy jakości realizowanych zajęć dydaktycznych. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych jest uwzględniana przy okresowej ocenie nauczyciela akademickiego.

Nadrzędnym celem hospitacji jest inspirowanie i wspomaganie rozwoju zawodowego nauczyciela akademickiego, zachęcanie do innowacyjnych działań oraz podejmowania nowatorstwa. Hospitacje nastawione są na samokontrolę i samoocenę nauczyciela akademickiego.

Refleksje, spostrzeżenia, uwagi z odbytych hospitacji są przedmiotem dyskusji pomiędzy stronami, a wnioski prezentowane są na spotkaniu Rady Wydziału.

Zasady polityki kadrowej zostały określone w dokumencie pt. *Zasady polityki kadrowej i oceny okresowej nauczycieli akademickich obowiązujące w Akademii Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu* (obecnie: PAM). Obejmują one następujące obszary:

Cele Polityki Kadrowej

Polityka kadrowa obowiązująca w PAM stanowi istotny element systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Jej nadrzędnym celem jest tworzenie profesjonalnego i stabilnego zespołu nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, zapewniającego wysoką jakość procesu dydaktycznego i działalności naukowej Uczelni.

W odniesieniu do kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*, polityka kadrowa uwzględnia specyfikę kształcenia nauczycielskiego oraz konieczność zapewnienia studentom możliwości zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Szczególne znaczenie ma zatem zapewnienie odpowiedniej relacji pomiędzy przygotowaniem naukowym i dydaktycznym kadry a jej doświadczeniem praktycznym związanym z edukacją, wychowaniem i pracą z dziećmi.

Celem polityki kadrowej w odniesieniu do kierunku jest zapewnienie, aby zajęcia dydaktyczne były prowadzone przez osoby posiadające kwalifikacje, dorobek i doświadczenie adekwatne do zakresu powierzonych im zajęć, treści programowych oraz zakładanych efektów uczenia się. Przy doborze kadry uwzględnia się w szczególności kwalifikacje naukowe, dorobek badawczy, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe, kompetencje metodyczne oraz znajomość współczesnych problemów i wyzwań edukacyjnych.

PAM dokłada wszelkich starań, aby zajęcia dydaktyczne prowadziły osoby, które:

- posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz dorobek naukowy w obszarze wiedzy właściwym dla kierunku i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się;
- posiadają doświadczenie dydaktyczne odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć;
- dysponują aktualną wiedzą naukową i zawodową umożliwiającą przekazywanie studentom treści zgodnych ze współczesnym stanem wiedzy;
- posiadają doświadczenie praktyczne, w szczególności w przypadku zajęć wymagających odniesienia do rzeczywistych warunków wykonywania zawodu nauczyciela;
- potrafią w sposób komunikatywny i angażujący przekazywać wiedzę oraz rozwijać u studentów umiejętności i kompetencje społeczne;
- wykorzystują w procesie dydaktycznym adekwatne i współczesne metody kształcenia;

- identyfikują się z misją, strategią i wartościami Uczelni oraz aktywnie uczestniczą w jej działalności naukowej i dydaktycznej. W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* szczególne znaczenie przy doborze kadry ma doświadczenie związane z edukacją przedszkolną i wczesnoszkolną, wychowaniem, opieką nad dziećmi oraz praktyką pedagogiczną. Doświadczenie to stanowi istotne uzupełnienie kompetencji naukowych i dydaktycznych oraz pozwala na zachowanie ścisłego związku pomiędzy kształceniem akademickim a praktyką zawodową.

2. Strategia polityki kadrowej

Działania w zakresie polityki kadrowej PAM mają charakter strategiczny i obejmują cztery wzajemnie powiązane obszary:

- planowanie zatrudnienia i nabór nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia;
- ocenę jakości pracy nauczycieli akademickich;
- utrzymanie i motywowanie kadry;
- rozwój zawodowy, naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich.

W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* działania te są ukierunkowane na zapewnienie kadry odpowiadającej specyfice kształcenia nauczycielskiego oraz umożliwiającej osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Polityka kadrowa jest realizowana w sposób zapewniający powiązanie pomiędzy kwalifikacjami i doświadczeniem osób prowadzących zajęcia, zakresem powierzonych im zajęć, efektami uczenia się oraz potrzebami wynikającymi z programu studiów.

3. Planowanie zatrudnienia i dobór kadry

Planowanie zatrudnienia w PAM uwzględnia w szczególności obowiązujące pensum dydaktyczne, profil i specyfikę prowadzonych kierunków studiów, liczbę studentów, liczbę grup dydaktycznych oraz zakres zajęć przewidzianych w programie studiów.

W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* planowanie obsady kadrowej uwzględnia dodatkowo konieczność zapewnienia odpowiednich kompetencji w zakresie pedagogiki, psychologii, dydaktyki i metodyki, a także przygotowania praktycznego związanego z pracą w środowisku przedszkolnym i szkolnym.

Przy planowaniu zatrudnienia Uczelnia dąży do zachowania równowagi pomiędzy zapewnieniem odpowiedniej liczebności i różnorodności kadry a racjonalnym wykorzystaniem posiadanych zasobów. Celem jest stworzenie zespołu umożliwiającego prawidłową realizację programu studiów oraz zapewniającego studentom dostęp do specjalistów reprezentujących różne obszary wiedzy i praktyki pedagogicznej.

Nabór nowych nauczycieli akademickich na wolne stanowiska pracy odbywa się w trybie jawnym i otwartym. Procedurę rekrutacyjną uruchamia pisemny lub ustny wniosek skierowany do Rektora lub Dziekana Wydziału, na którym znajduje się wolne stanowisko. Decyzję o rozpoczęciu procedury rekrutacyjnej podejmuje Rektor na podstawie złożonego wniosku lub z własnej inicjatywy.

Ogłoszenie o naborze przygotowuje Dyrektor Działu Kadr, a jego treść zatwierdza Rektor. Informacja o naborze publikowana jest na stronie internetowej Uczelni lub, w uzasadnionych przypadkach, w prasie lokalnej. Uczelnia może również wykorzystać ogólnopolskie bazy ogłoszeń dotyczących wolnych stanowisk naukowych i akademickich.

Po zakończeniu terminu składania dokumentów przeprowadzana jest analiza dokumentacji aplikacyjnej. Przy wyborze kandydatów uwzględnia się w szczególności:

- kwalifikacje i predyspozycje merytoryczne do objęcia danego stanowiska;
- zgodność wykształcenia, dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego z zakresem powierzanych zajęć;
- dotychczasowy przebieg pracy zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczenia naukowego, dydaktycznego i praktycznego;
- kompetencje dydaktyczne i komunikacyjne;
- wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa;

w przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* – doświadczenie związane z edukacją, wychowaniem i pracą z dziećmi oraz znajomość praktyki pedagogicznej.

Kandydaci spełniający wymagania określone w ogłoszeniu zapraszani są do rozmowy kwalifikacyjnej prowadzonej przez Rektora. Rozmowa służy w szczególności weryfikacji informacji przedstawionych w dokumentacji aplikacyjnej, poznaniu motywacji kandydata, jego planów zawodowych oraz ocenie predyspozycji do pracy dydaktycznej i akademickiej.

Wybrana osoba zostaje zatrudniona w PAM na podstawie umowy o pracę, początkowo na czas określony, a docelowo, zgodnie z obowiązującymi zasadami i oceną pracy, na czas nieokreślony.

4. Udział osób posiadających doświadczenie zawodowe w procesie dydaktycznym

Specyfika kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uzasadnia udział w procesie kształcenia również osób posiadających tytuł zawodowy magistra, które nie posiadają stopni lub tytułów naukowych, ale dysponują rozległym i aktualnym doświadczeniem zawodowym oraz odpowiednimi kompetencjami dydaktycznymi.

Powierzanie takim osobom określonych zajęć służy zapewnieniu studentom dostępu do wiedzy i doświadczeń wynikających z praktyki zawodowej. Ich udział w procesie dydaktycznym stanowi uzupełnienie kompetencji kadry akademickiej i pozwala na przedstawianie studentom rzeczywistych warunków, problemów i rozwiązań występujących w pracy nauczyciela.

W przypadku osób prowadzących zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* ich dobór jest każdorazowo uzasadniany zakresem posiadanych kwalifikacji, doświadczeniem zawodowym, kompetencjami dydaktycznymi oraz zgodnością doświadczenia z tematyką prowadzonych zajęć i zakładanymi efektami uczenia się.

Takie rozwiązanie pozwala na zachowanie równowagi pomiędzy perspektywą naukową i praktyczną oraz wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia przyszłych nauczycieli.

5. Ocena nauczycieli akademickich

System oceny kadry obowiązujący w PAM obejmuje bieżącą ocenę pracy nauczycieli akademickich przez ich przełożonych oraz okresową ocenę nauczycieli akademickich.

Ocena uwzględnia w szczególności:

- rzetelność realizacji obowiązków dydaktycznych;
- jakość prowadzonych zajęć;
- udział w opracowywaniu i doskonaleniu programów studiów;
- publikacje i osiągnięcia dydaktyczne;
- opiekę naukowo-dydaktyczną nad studentami;
- wyniki badań naukowych;
- rozwój naukowy i zawodowy;
- samoocenę nauczyciela akademickiego;
- wyniki ankiet studenckich;
- wyniki hospitacji zajęć;
- działalność organizacyjną i udział w życiu Uczelni.

W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* ocena pracy kadry uwzględnia również adekwatność stosowanych metod dydaktycznych do specyfiki kształcenia nauczycielskiego, sposób łączenia wiedzy teoretycznej z praktyką oraz wspieranie studentów w rozwijaniu kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu nauczyciela.

6. Ocena nauczycieli przez studentów i hospitacja zajęć

Istotnym elementem oceny jakości procesu dydaktycznego jest opinia studentów. Studenci mają możliwość wyrażania opinii poprzez dobrowolne i anonimowe ankiety ewaluacyjne przeprowadzane w elektronicznym systemie „Wirtualna Uczelnia” po zakończeniu cyklu zajęć.

Analiza wyników ankiet prowadzona jest przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Wnioski wynikające z analizy są przekazywane Rektorowi oraz Dziekanom Wydziałów odpowiedzialnym za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia.

Źródłem informacji o jakości prowadzonych zajęć są również rozmowy ze studentami, informacje przekazywane przez Samorząd Studencki oraz hospitacje zajęć.

Hospitacje umożliwiają bezpośrednią ocenę sposobu realizacji zajęć, w tym zgodności treści i metod kształcenia z programem studiów, sposobu angażowania studentów, komunikacji dydaktycznej oraz wykorzystywania adekwatnych metod i środków dydaktycznych.

Wnioski z hospitacji oraz ankiet studenckich są wykorzystywane do identyfikowania mocnych stron procesu dydaktycznego oraz obszarów wymagających doskonalenia.

7. Wykorzystanie wyników oceny do doskonalenia procesu dydaktycznego

W PAM wyniki oceny pracy nauczycieli akademickich są wykorzystywane nie tylko do oceny realizacji obowiązków, lecz także do doskonalenia jakości kształcenia.

W przypadku uzyskania słabej lub negatywnej oceny Dziekan przeprowadza z nauczycielem rozmowę wyjaśniającą i motywującą do poprawy. W uzasadnionych przypadkach przeprowadzana jest dodatkowa hospitacja zajęć oraz podejmowane są działania wspierające rozwój kompetencji dydaktycznych nauczyciela.

W sytuacjach powtarzających się nieprawidłowości podejmowane są dalsze działania przewidziane w obowiązujących zasadach polityki kadrowej Uczelni. Wyniki okresowej oceny pracy nauczyciela mogą mieć wpływ na dalsze decyzje kadrowe.

Tym samym system oceny pełni funkcję nie tylko kontrolną, ale również rozwojową i projakościową. Pozwala na identyfikowanie potrzeb w zakresie doskonalenia kompetencji nauczycieli oraz podejmowanie działań służących poprawie jakości procesu dydaktycznego.

8. Rozwój zawodowy, naukowy i dydaktyczny kadry

Władze PAM przywiązują dużą wagę do systematycznego rozwoju nauczycieli akademickich. Uczelnia wspiera pracowników w podnoszeniu kwalifikacji, uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych oraz rozwijaniu kompetencji dydaktycznych i zawodowych.

Rozwój kadry obejmuje zarówno działalność naukową, jak i doskonalenie warsztatu dydaktycznego. W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* szczególne znaczenie mają działania związane z aktualizowaniem wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii, dydaktyki, metodyki edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz współczesnych wyzwań edukacyjnych.

Nauczyciele akademicy są zachęceni do udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach naukowych i dydaktycznych oraz innych formach doskonalenia zawodowego. Szczególne znaczenie mają działania dotyczące nowoczesnych metod dydaktycznych, edukacji włączającej, pracy z grupą zróżnicowaną, wspierania rozwoju dziecka oraz wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie kształcenia.

Uczelnia wspiera również rozwój naukowy pracowników poprzez możliwość ubiegania się o finansowanie badań naukowych. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby współpracujące z Uczelnią mogą przedkładać Rektorowi projekty badawcze związane z realizowanym procesem kształcenia. Projekty są analizowane pod kątem ich związku z działalnością naukową Uczelni, reprezentowanymi dyscyplinami oraz kierunkami studiów.

W PAM funkcjonuje również system wsparcia finansowego działalności badawczej. Uczelnia może finansować lub współfinansować udział pracowników w konferencjach naukowych, koszty publikacji artykułów naukowych oraz zakup literatury niezbędnej do prowadzenia działalności badawczej.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni na podstawie umowy o pracę są zobowiązani do prowadzenia działalności naukowej, której rezultatem jest co najmniej jedno osiągnięcie naukowe w ciągu roku akademickiego, w szczególności publikacja naukowa, udział w konferencji naukowej lub inne osiągnięcie odpowiadające charakterowi prowadzonej działalności.

9. Powiązanie polityki kadrowej z jakością kształcenia na kierunku

Polityka kadrowa PAM jest bezpośrednio powiązana z zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie.

Mechanizm ten opiera się na powiązaniu kilku wzajemnie uzupełniających się elementów: planowania zatrudnienia, właściwego doboru kadry, powierzania zajęć osobom posiadającym adekwatne kwalifikacje i doświadczenie, systematycznej oceny pracy, analizy opinii studentów, hospitacji zajęć oraz wspierania rozwoju naukowego i dydaktycznego nauczycieli akademickich.

Szczególne znaczenie ma zapewnienie zgodności pomiędzy kwalifikacjami i dorobkiem osób prowadzących zajęcia a treściami programowymi oraz zakładanymi efektami uczenia się. W przypadku kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie oznacza to również konieczność zachowania odpowiedniej relacji pomiędzy wiedzą teoretyczną, dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym związanym z pracą pedagogiczną.

Przyjęte rozwiązania pozwalają na tworzenie zespołu dydaktycznego, który łączy kompetencje naukowe, dydaktyczne i praktyczne. Sprzyja to realizacji procesu kształcenia odpowiadającego specyfice jednolitych studiów magisterskich przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

Jednocześnie systematyczna ocena pracy kadry oraz wykorzystywanie jej wyników do planowania działań doskonalących tworzą mechanizm ciągłego podnoszenia jakości procesu dydaktycznego. Dzięki temu polityka kadrowa nie ogranicza się do zapewnienia odpowiedniej obsady zajęć, lecz stanowi jeden z instrumentów systematycznego doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

W konsekwencji przyjęta polityka kadrowa zapewnia warunki do realizacji programu studiów, osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz zdobywania kompetencji niezbędnych do odpowiedzialnego i profesjonalnego wykonywania zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

Należy wskazać, że ww. zasady zatrudniania nowych pracowników do realizacji dydaktyki w PAM uległy zmianie na mocy Zarządzenie Rektora nr 23/2024/2025 z dnia 23 maja 2025 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu organizacji i prowadzenia konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*. Stosownie do jego postanowień, konkurs na stanowisko nauczyciela akademickiego przeprowadza się w celu nawiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli:

- jest to jego pierwszy stosunek pracy z Akademią,
- stosunek pracy jest zawierany na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące.

Konkurs na stanowisko nauczyciela akademickiego ogłasza Rektor PAM – po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Dziekana Wydziału, na rzecz którego dana osoba ma świadczyć pracę. W celu przeprowadzenia Konkursu Rektor PAM powołuje komisję ds. przeprowadzania konkursów. W przypadku pozytywnego wyniku konkursu, Kanclerz PAM – na wniosek Rektora PAM podejmuje decyzję o zatrudnieniu kandydata. Zatrudnienie następuje w terminie i na warunkach wskazanych w ogłoszeniu konkursowym, przy jednoczesnym zastosowaniu obowiązującej w PAM polityki kadrowej.

W przypadku pozytywnego wyniku konkursu dla kandydata posiadającego dyplom ukończenia studiów wyższych lub tytuł zawodowy i/lub stopień bądź tytuł naukowy uzyskany za granicą, jego zatrudnienie następuje po uzyskaniu z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego potwierdzenia zgodności kwalifikacji z przepisami obowiązującymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Konkurs ma charakter otwarty. Do konkursu mogą przystąpić zarówno pracownicy Akademii, jak i osoby spoza niej. Postępowanie konkursowe obejmuje wszystkie osoby, które ważne zgłosiły swój udział. Postępowanie konkursowe składa się z dwóch etapów:

- pierwszego – polegającego na dokonaniu przez komisję konkursową formalnej oceny złożonej przez kandydata dokumentacji,
- drugiego – polegającego na przeprowadzeniu przez komisję konkursową bezpośrednich rozmów z kandydatami.

W sytuacji, gdy w wyniku pierwszego etapu postępowania pozytywnie wyróżniono tylko jednego kandydata, komisja konkursowa – za zgodą Rektora PAM – może odstąpić od bezpośredniej rozmowy z kandydatem. W sytuacji, gdy żaden kandydat nie zgłosił się w odpowiedzi na ogłoszenie konkursowe lub osoby, które przystąpiły do konkursu nie spełniają wymagań określonych w ogłoszeniu, konkurs pozostaje nierozstrzygnięty. Każdy etap postępowania jest protokolowany i stanowi integralną część dokumentacji konkursowej. Kandydat ma prawo do wglądu do dokumentacji z przebiegu konkursu, na każdym jego etapie.

Dziekani Wydziałów składają do Dyrektora Działu Kadr wnioski na zapotrzebowanie kadrowe na semestr lub rok akademicki, które zawierają:

- planowaną liczbę konkursów na stanowiska na danym kierunku,
- planowany dla poszczególnych kandydatów wymiar zatrudnienia,
- planowany termin oraz określenie czasu trwania zatrudnienia.

Ww. wnioski składane są najpóźniej:

do dnia 31 stycznia danego roku – przy planowanym zatrudnieniu kandydata od nowego roku akademickiego,

do dnia 30 listopada danego roku akademickiego – przy planowanym zatrudnieniu kandydata począwszy od semestru letniego tego roku akademickiego.

W wyjątkowych, uzasadnionych wypadkach Dziekan Wydziału ma możliwość złożenia wniosku na zapotrzebowanie kadrowe w innych niż wskazane powyżej terminy. Rektor PAM – w oparciu o otrzymane od Dyrektora Działu Kadr wnioski – wyraża zgodę bądź odmawia wyrażenia zgody na przeprowadzenie konkursu na wnioskowane stanowisko.

Ogłoszenie konkursu następuje poprzez podanie jego warunków do publicznej wiadomości na stronach internetowych:

Akademii – zakładka „Praca”,

Urzędu obsługującego Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego,

- na 30 dni przed konkursem.

Informacja o Konkursie powinna zawierać:

- określenie stanowiska będącego przedmiotem konkursu oraz jednostki organizacyjnej PAM, na rzecz której ma nastąpić zatrudnienie,
- wykaz stawianych kandydatom wymagań – obligatoryjnych (wynikających z § 28 Statutu PAM) oraz dodatkowych, pozwalających na optymalne wykonywanie zadań na danym stanowisku (poprzedzonych w ogłoszeniu sformułowaniem „preferowane będzie”) oraz wynikających z obowiązującej w PAM polityki kadrowej,
- informację o konieczności spełnienia z dniem zatrudnienia wymogu wskazania Akademii jako podstawowego miejsca pracy, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub ewentualnego zwolnienia z tego warunku,
- datę przewidywanego zatrudnienia oraz opis warunków zatrudnienia (forma umowy, wymiar czasu pracy),
- wykaz wymaganych dokumentów,
- miejsce złożenia zgłoszenia,

- termin rozstrzygnięcia konkursu i ogłoszenia jego wyniku, przy czym rozstrzygnięcie konkursu następuje w okresie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia ogłoszenia, chyba że zainicjowane zostanie postępowanie w II Instancji.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje Dyrektor Działu Kadr PAM. Integralną częścią zgłoszenia są następujące dokumenty:

- podanie o zatrudnienie, adresowane do Kanclerza PAM,
- kserokopia dyplomu (odpowiednio: ukończenia studiów wyższych, nadania stopnia doktora, doktora habilitowanego lub tytułu naukowego),
- życiorys,
- kwestionariusz osobowy,
- dokumenty poświadczające osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne – w tym wykaz publikacji, zgodne z wymogami konkursowymi,
- oświadczenie dotyczące pokrewieństwa z bezpośrednim przełożonym,
- oświadczenia o podstawowym/dodatkowym miejscu pracy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- oświadczenie dotyczące zdolności do czynności prawnych, niekaralności i korzystania z praw publicznych,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- kserokopie innych dokumentów potwierdzających wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie kandydata – pozostające w związku z treścią ogłoszenia,

Kandydat ma możliwość złożenia zgłoszenia wraz z załącznikami w następującej formie:

- osobiście – poprzez złożenie ich w jednostce.
- pocztą tradycyjną – przy czym o skuteczności zgłoszenia decyduje data wpływu przesyłki do PAM.

Zgłoszenia:

- dokonane po terminie,
- dokonane w innej formie niż wskazana, podlegają odrzuceniu.

Komisja ds. przeprowadzania konkursów składa się z 4 członków i powoływana jest każdorazowo dla danego, jednego konkursu, a po jego zakończeniu ulega rozwiązaniu. W skład komisji ds. przeprowadzania konkursów wchodzi:

- Prorektor – pełniący funkcję przewodniczącego,

- Dziekan – wskazany przez Rektora,
- pracownik Działu Kadr,
- inna, wskazana imiennie przez Rektora osoba, posiadająca wiedzę z dyscypliny naukowej w ramach której będzie zatrudniony kandydat.

W sytuacji nieobecności jednego z członków komisji ds. przeprowadzania konkursów, uniemożliwiającej mu terminowe przeprowadzenie postępowania konkursowego, do składu komisji konkursowej w jego miejsce powoływana jest inna osoba, wyznaczona przez Rektora. W skład komisji ds. przeprowadzania konkursów nie może wchodzić osoba będąca małżonkiem, krewnym lub powinowatym kandydata (do drugiego stopnia włącznie) oraz osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie, w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, rektor dokonuje zmiany składu komisji konkursowej.

Uchwały komisji ds. przeprowadzania konkursów zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej trzech członków. W przypadku równomiernego rozłożenia głosów, decydujące jest stanowisko wyrażone przez Przewodniczącego. Techniczną obsługę posiedzeń zapewnia wyznaczony pracownik Rektoratu. Przewodniczący kieruje pracami komisji ds. przeprowadzania konkursów i reprezentuje ją na zewnątrz. Przewodniczący organizuje pracę komisji ds. przeprowadzania posiedzeń, zwołuje posiedzenia oraz przewodzi jej obradom. W przypadku wystąpienia trudności w zakresie jednoznacznej oceny kompetencji kandydatów lub przedstawionych przez niego dokumentów, a także w razie wystąpienia równoważnych ocen końcowych kilku kandydatów, przewodniczący – za zgodą Rektora – może skorzystać z opinii zewnętrznego eksperta.

Przewodniczący – za zgodą Rektora – może zaprosić na posiedzenie komisji ds. przeprowadzania konkursów także inne osoby – specjalistów reprezentujących różnorodne doświadczenia i kwalifikacje, które mogą okazać się przydatne z punktu widzenia przedmiotu obrad komisji ds. przeprowadzania konkursów. Osobom tym przysługuje wyłącznie prawo do wyrażania opinii, bez prawa głosu. Członkowie komisji ds. przeprowadzania konkursów mają obowiązek czynnego uczestniczenia w jej posiedzeniach. W przypadku braku możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu, dana osoba ma obowiązek do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie przewodniczącego. W razie dwukrotnego powtórzenia się nieobecności danej osoby, rektor może podjąć decyzję o zmianie składu osobowego komisji lub jej uzupełnieniu.

Pierwsze posiedzenie komisji ds. przeprowadzania konkursów odbywa się niezwłocznie po upływie terminu składania zgłoszeń, nie później niż na 7 dni od tej daty. Przewodniczący komisji ds. przeprowadzania konkursów, bazując na liczbie otrzymanych zgłoszeń podejmuje decyzję o ewentualnym rozdzieleniu w czasie poszczególnych etapów konkursu, o czym informuje kandydatów. Na pierwszym posiedzeniu komisja ds. przeprowadzania konkursów dokonuje oceny formalnej wszystkich otrzymanych zgłoszeń, na którą składają się w szczególności: zachowania terminu złożenia zgłoszenia oraz jego kompletności, spełnienia przez kandydatów warunków i posiadania kwalifikacji zgodnych z określonymi w ogłoszeniu.

Każdy członek komisji ds. przeprowadzania konkursów ma prawo zgłoszenia do protokołu odrębnego stanowiska lub opinii. Ocena następuje poprzez głosowanie jawne. Osiągane przez poszczególnych kandydatów wyniki – przez które należy rozumieć ilość oddanych głosów zostają odnotowane w ich karcie ocen. Wszelkie rozbieżności w ocenach poszczególnych członków komisji ds. przeprowadzania konkursów oraz wyrażone przez nich zdania odrębne, a także stwierdzone uchybienia formalne stwierdzone w dokumentach zgłoszeniowych zostają ujęte w protokole posiedzenia.

Po przeprowadzeniu drugiego etapu – rozmów z kandydatami – komisja ds. przeprowadzania konkursów dokonuje oceny kwalifikacji uczestników – w głosowaniu tajnym. Protokół sporządzony po posiedzeniu komisji zawiera charakterystykę każdego z kandydatów, zgodnie z kolejnością wynikającą z wyników postępowania kwalifikacyjnego, a także wskazanie przesłanek decydujących o dokonanym ostatecznie wyborze. Przewodniczący komisji ds. przeprowadzania konkursów niezwłocznie przedstawia Rektorowi sporządzone protokoły w przebiegu konkursu, a ten informuje o wyborze kanclerza PAM.

Pracownik Działu Kadr podaje do publicznej wiadomości informację o wyniku konkursu, publikując ją na stronie internetowej PAM oraz urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Każdy z kandydatów uczestniczący w procedurze konkursowej ma prawo do wniesienia odwołania od rozstrzygnięcia komisji ds. przeprowadzania konkursów w przedmiocie wyboru kandydata. Odwołanie należy wnieść w formie pisemnej - do Rektora, w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyników konkursu. Odwołanie uważa się za wniesione skutecznie, jeżeli wpłynęło do Akademii w określonym wcześniej terminie. W innym wypadku podlega ono odrzuceniu.

Odwołanie jest rozpatrywane w terminie 14 dni od daty jego otrzymania. Przed podjęciem decyzji Rektor może zasięgnąć opinii członków komisji ds. przeprowadzania konkursów oraz ewentualnie ekspertów zewnętrznych – o ile występowali oni w danej procedurze konkursowej. Rektor – po rozpoznaniu odwołania – podejmuje decyzję o zatwierdzeniu rozstrzygnięcia komisji ds. przeprowadzania konkursów i zamknięciu konkursu albo o uchyleniu rozstrzygnięcia komisji ds. przeprowadzania konkursów i unieważnienia konkursu. Decyzja Rektora w tym przedmiocie jest ostateczna.

W razie unieważnienia konkursu, konieczne jest ponowne przeprowadzenie procedury.

4.4. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

PAM dba o stały rozwój kadry naukowo-dydaktycznej i nieustannie ją aktywizuje poprzez szereg kompleksowych działań, do których można zaliczyć m.in.:

- zachęcanie kadry do udziału w licznych konferencjach naukowych (wewnętrznych i zewnętrznych);

- zachęcanie kadry do publikowania w Wydawnictwie PAM;
- nagradzanie i wyróżnianie najlepszych pracowników podczas oficjalnych uroczystości uczelnianych (np. medal Mieszka I lub statuetka Mieszka I wręczana podczas inauguracji roku akademickiego).

Czynnikiem motywującym kadrę naukowo-dydaktyczną kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie do rozwoju naukowego są realizowane na Wydziale Nauk Społecznych projekty badawcze. Na początku każdego roku akademickiego na spotkaniu Rady Wydziału ustalany jest temat projektu badawczego i zaangażowanie w jego realizację poszczególnych nauczycieli akademickich.

W roku akademickim 2025/2026 nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Społecznych zgłosili następujące plany badawcze:

- dr Ewa Czaja, *Szkoła marzeń na podstawie opinii dzieci*;
- dr Dorota Czura-Kalinowska, *Środki dowodowe w procesie przypisania odpowiedzialności karnej sprawcy nieumyślnego nadużycia zaufania dla lekkomyślnego zaniechania*;
- dr Bartosz Dziewiałtowski-Gintowt, *Bezpieczeństwo międzynarodowe w Europie w kontekście agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę*;
- dr hab. Mirosław Śmiałek, *Determinanty przywództwa w edukacji*;
- dr Ewa Roman, *Źródła wiarygodności i rzetelności współczesnej edukacji*;
- dr Barbara Wawak-Sobierajska, *Psychospołeczne problemy związane z naturalnym karmieniem niemowląt. Rola i znaczenie grup wsparcia dla matek karmiących w sposób naturalny*.

W roku akademickim 2024/2025 nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Społecznych zgłosili następujące plany badawcze:

- prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski, *Człowiek i środowisko w refleksji filozoficznej*;
- prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski, *Zur Frage des modus communicandi und modus exiscendi im lichte der deutschen Philosophie*;
- dr Barbara Jacennik, *Komunikacja medyczna na odległość a koordynacja opieki zdrowotnej oraz satysfakcja pacjentów i personelu medycznego – na przykładzie wybranych jednostek chorobowych*;
- dr Barbara Wawak-Sobierajska, *Wizerunek psychologa szkolnego w percepcji licealistów. Rola i znaczenia psychologa szkolnego*

W roku akademickim 2023/2024 nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Społecznych zgłosili następujące plany badawcze:

- dr Barbara Jacennik, *Wpływ czynników psychospołecznych, organizacyjnych i prawnych na koordynację opieki zdrowotnej oraz satysfakcję pacjentów i personelu medycznego – na przykładzie chorób układu ruchu*;
- prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski, *Portraits der Nationen – mit der Interphilosophie gezeichnet, Bd. 2 Franzose und Schwede*;
- dr Barbara Wawak-Sobierajska, *Psychologia relacji – wybrane zagadnienia*;
- dr Beata Iwanicka, *Sposoby komunikacji oraz mechanizmy adaptacji w komunikacji g/Głuchych matek z dziećmi*;

W roku akademickim 2022/2023 na Wydziale Nauk Społecznych PAM nauczyciele akademicy zrealizowali projekty badawcze w następujących obszarach tematycznych:

Dr Irena Czerwonogóra:

- *Czy wojna unicestwia moralność i etykę?*
- *Relatywizm postmodernizmu oswajany przez seniora.*
- *„Takie będą Rzeczpospolite jakie ich młodzieży chowanie” – edukacja moralna jako niezbędny składnik przysposobienia do życia w społeczeństwie.*

Dr Anna Czarnecka-Dybizbańska:

Innowacyjne przedszkole – oblicza i kierunki rozwoju współczesnego przedszkola

Dr Ewa Czaja:

Monografia pedagogiczna stworzona z fragmentów prac badawczych – magisterskich absolwentów rocznika 2021/2022

Prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski:

- *Polska-Niemcy-Stany Zjednoczone. Próba interfilozoficznej komparatystyki.*
- *Człowiek i środowisko. Refleksje filozoficzne.*

Dr Grzegorz Bręczewski:

- *Problematyka udzielania pomocy osobom z niepełnosprawnościami w pracy zawodowej personelu medycznego (kontynuacja)*
- *Wybrane zagadnienia psychodietetyki.*

Dr Beata Iwanicka:

Doświadczenia głuchych matek w edukacji szkolnej.

Dr Barbara Jacennik:

Korzystanie ze świadczeń zdrowotnych i pomocy psychologicznej, udzielanych na odległość za pośrednictwem rozwiązań telemedycznych, e-zdrowia i aplikacji mobilnych – badanie wpływu czynników psychospołecznych, organizacyjnych i prawnych.

Dr Barbara Wawak-Sobierajska:

Doświadczenie własnej cielesności i jego zaburzenia w okresie adolescencji. Znaczenie zadowolenia z ciała w aspekcie operacji plastycznych.

Dr Piotr Warych:

Filozofia edukacji w czasach kultury mozaikowej.

Dr Aleksandra Załustowicz:

Aplikacja Phasis w pracy z osobami z afazją i innymi problemami neurologicznymi ograniczającymi komunikację.

Wśród tematów badawczych nauczycieli akademickich w roku akademickim 2021/2022 obejmowały:

- dr Beata Iwanicka, *Doświadczenia i problemy matek z uszkodzeniami słuchu w kontaktach z instytucjami publicznymi;*
- dr Grzegorz Bręczewski, *Problematyka udzielania pomocy osobom z niepełnosprawnościami w pracy zawodowej personelu medycznego; oraz Psychologia aktywności fizycznej;*
- dr Aleksandra Załustowicz, *Analiza pracy osób z afazją lub innymi problemami neurologicznymi z narzędziem pomocniczym, jaką jest autorska aplikacja przeznaczona jako pomoc dla niniejszej grupy w komunikacji;*
- dr Ewa Czaja, *Dylematy i kompetencje nauczyciela w czasie pandemii COVID-19; oraz Wizja szkoły współczesnej w świetle edukacji alternatywnej;*
- prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski, *Schelling und Cassirer – zwei Mithologien; oraz Portraits der Nationen – mit der Interphilosophie gezeichnet; oraz Ulrich Th. Wolfstaedter – Die Obektivitaet des Bewusstseins;*
- dr Anna Gapińska, *Język i umysł. Wybrane zagadnienia z psycholingwistyki;*
- dr Anna Czarnecka-Dybizbańska, *Oblicza współczesnego przedszkola w perspektywie socjologicznej;*

- dr Piotr Warych, *Filozofia w społeczeństwie (dez)informacyjnym. O potrzebie edukacji filozoficznej w dobie chaosu informacyjnego na przykładzie pandemii COVID-19*;
- dr Ewa Roman, *Występowanie marginalizacji społecznej w społeczności ubogich mieszkańców Poznania (na przykładzie dzielnicy Jeżyce i Wilda)*;
- dr Lech Urbański, *Bezpieczeństwo społeczne. Zagrożenia i wyzwania*;
- dr Irena Czerwonogóra, *Między wiedzą a niewiedzą czyli skąd się biorą płaskoziemcy i antyszczepionkowcy*; oraz *Senior w czasie pandemii*; oraz *Różne religie, różne kultury – różnice i podobieństwa*; oraz *Niewolnice cnót niewieścich – dzieje kobiecej nieśmiałości i „wychowania w cieniu różgi”*;
- dr Barbara Wawak-Sobierajska, *Doświadczenie własnej cielesności i jego zaburzenia w okresie adolescencji*;
- dr Lidia Huber, *Poczucie bezpieczeństwa psychicznego osób w różnym okresie lockdownu podczas pandemii COVID-19 i ich skutków dla zdrowia i samopoczucia*.
- W roku akademickim 2024/2025 na Wydziale Nauk Społecznych przyjęto plan badawczy pt. *Relacyjny metakontekst komunikacji jako perspektywa dla potencjału terapeutycznego i edukacyjnego*, który został zwieńczony publikacją Wydawnictwa PAM (2025 r.). Pozycja pod redakcją Aleksandry Załustowicz i Anny Zbaraszewskiej obejmuje następujące artykuły:
- Marcin Druszcz, *Barier w komunikacji interpersonalnej między personelem medycznym a pacjentem jako czynnik wpływający na poziom bezpieczeństwa leczenia szpitalnego*;
- Barbara Wawak-Sobierajska, Joanna Mydlarska, *Uwarunkowania porodu a stany emocjonalne kobiet rodzących i potrzeba wsparcia psychologicznego*;
- Barbara Wawak-Sobierajska, *Doświadczenie własnej cielesności i jego zaburzenia w okresie adolescencji*;
- Magdalena Maria Cieśla, Piotr Cieśla, Małgorzata Bernatek, *Prevent Employees from burnout with Mindfulmanagement and lead them to flourishing*;
- Teresa Maziarka-Grabowska, *Wspomaganie rozwoju kompetencji komunikacyjnych dzieci z autyzmem na zajęciach z języka angielskiego*;
- Beata Iwanicka, *Sposoby komunikacji oraz mechanizmy adaptacji w komunikacji g/Głuchych matek z dziećmi*;
- Anna Jankowska, *Muzykoterapia i śpiewoterapia w procesie wspomagania komunikacji, mowy i relacji. Z metodyki prowadzenia zajęć chóru dla mieszkańców DPS nr 1 w Poznaniu*;

- Aleksandra Załustowicz, *Wybrane metody terapeutyczne wspomagające komunikację, przeznaczone dla osób starszych z zaburzeniami otępiennymi, które zamieszkują w domu pomocy społecznej*;
- Kamila Chłościńska, Karolina Prech, Małgorzata Pieczulis, Dominika Prendka, Agnieszka Drewicz-Podraza, Aleksandra Daleszyńska, Natalia Stypińska, Jadwiga Kozłowska, Anna Rajek, *Kreatywny nauczyciel XXI wieku w opinii nauczycieli*;
- Bolesław Andrzejewski, Joanna Andrzejewska, *Zur Frage des modus communicandi und modus existendi im Lichte der deutschen klassischen Philosophie*;
- Tomasz Górny, *O społecznych determinantach jednostkowo-podmiotowej ułudy. Przyczynek do teorii komunikacji społecznej*;
- Piotr Warych, *Kilka uwag o znaczeniu kultury dialogu i kultury logicznej w komunikacji społecznej*;
- Anna Zbaraszewska, *O wolności słowa w kontekście wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Rabczewska przeciwko Polsce (skarga nr 8257/13)*.

W 2024 r. nakładem Wydawnictwa PAM ukazała się również publikacja dr. Czesława Toboły pt. *Seksualność młodzieży niedostosowanej społecznie z lekką niepełnosprawnością intelektualną przebywającej w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*.

W roku akademickim 2022/2023 ukazała się monografia zbiorowa pod red. Anny Zbaraszewskiej wydana nakładem Wydawnictwa PAM (2023 r.) o tytule *Zdrowotny i społeczny wymiar pandemii COVID-19. Zbiór studiów z następującymi pracami*:

- Izabela Krot, Maciej Kwiatkowski, *Możliwości fizjoterapii w leczeniu pacjenta po przebytej infekcji COVID-19*;
- Marcin Druszcz, *Pandemia COVID-19 jako istotne zagrożenie dla stabilności opieki zdrowotnej w Polsce*;
- Małgorzata Martyńska, *Działanie wybranych surowców roślinnych oraz znaczenie środków prewencji w związku z zagrożeniem COVID-19*;
- Aleksandra Lidia Załustowicz, *Innowacje społeczne ułatwiające pracę z pacjentem z deficytami neurologicznymi w Fundacji „ORCHidea” w Poznaniu w czasie pandemii wirusa COVID-19*;
- Grzegorz Bręczewski, *Pandemia COVID-19 – refleksje z perspektywy psychologa*;
- Piotr Warych, *Filozofia w społeczeństwie (dez)informacyjnym. O potrzebie edukacji filozoficznej i kształtowania umiejętności oceny wiarygodności treści medialnych w dobie chaosu informacyjnego na przykładzie pandemii COVID-19*;
- Jacek Supeł, *Równość obywateli wobec prawa w świetle wybranych działań władzy publicznej mających na celu zwalczanie choroby COVID-19*;

- Dariusz Giersz, *Ograniczenia praw i wolności człowieka związane z epidemią wirusa SARS-CoV-2 a działania policjantów*;
- Anna Zbaraszewska, *Pandemia COVID-19 jako „katastrofa” w rozumieniu projektu artykułów Komisji Prawa Międzynarodowego ONZ o ochronie osób w przypadku katastrof*;
- Anna Zbaraszewska, *Międzynarodowy traktat w sprawie profilaktyki i gotowości pandemicznej jako odpowiedź społeczności międzynarodowej na pandemię COVID-19*.

W roku 2023 r. nakładem Wydawnictwa PAM ukazał się *Polsko-łacińsko-angielski glosariusz terminów anatomicznych* (A. Zbaraszewska, A. Zbaraszewska), natomiast w roku 2024 *Polsko-łacińsko-niemiecki glosariusz terminów anatomicznych*.

Aktualnie w składzie wydawniczym znajduje się publikacja nauczycieli akademickim Wydziału Nauk Społecznych poświęcona tematyce: *Współczesny wymiar relacji człowiek – środowisko*, redakcja naukowa Anna Zbaraszewska z następującymi artykułami:

- Bolesław Andrzejewski, *Człowiek i środowisko – refleksje filozoficzne (filozoficzna autoprezentacja jubilata)*;
- Dariusz Stoll, *Społeczny wymiar natury*;
- Regula Heinzemann, *Was ist Umweltmanagement?*;
- Marek Kaźmierczak, Mateusz Rozmiarek, *Dylematy nie zrównoważonego rozwoju w antropocenie. W stronę pro wzrostowej turystyki*;
- Anna Gapińska, *Psychologiczny wymiar relacji człowieka z naturą*;
- Paulina M. Wiśniewska, *Administracja i zarządzanie ochroną środowiska. Teoria a praktyka*;
- Aneta Wasilewska, *Likwidacja barier związanych z niepełnosprawnością a ochrona środowiska naturalnego*;
- Elżbieta Wasyłyk, *Człowiek w środowisku sztuki. Sztuka typu picasso a najnowszy model człowieka*;
- Robert Antoni Czempiński, *Przewrót Kopernikański a symbol w fotografii*;
- Anna Zbaraszewska, *Problem państwowości małych państw wyspiarskich w kontekście podnoszenia się poziomu mórz na skutek zmian klimatu. Perspektywa Stowarzyszenia Prawa Międzynarodowego*;
- Dariusz Stoll, *W obronie prawdy (od prawdy i kłamstwa do postprawdy)*;
- Dariusz Stoll, *Człowiek w środowisku kłamstwa*.

Począwszy od dnia 20 stycznia 2016 r. w PAM funkcjonuje specjalny fundusz, którego głównym przeznaczeniem jest finansowanie badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich uczelni. Podstawowym założeniem funduszu stypendialnego jest jego dedykowanie wyłącznie pracownikom badawczo-dydaktycznym, którzy są zatrudnieni w PAM jako podstawowym miejscu pracy.

Regulamin przyznawania stypendiów naukowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni został zatwierdzony decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Odwołanie do finansowania badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich etatowych zawarte jest w Statucie PAM. Relevantny pozostaje § 36 w brzmieniu: „1. *Uczelnia – tworzy fundusz stypendialny badawczy dla pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych ze środków własnych.* 2. *Zasady i tryb przyznawania stypendiów dla pracowników badawczych i badawczo dydaktycznych określa regulamin stypendiów badawczych zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.*

Uczelnia wyodrębniła ze środków własnych specjalny fundusz stypendialny, który jest przyznawany corocznie przez powołaną przez Rektora PAM Komisję.

Dokumentacja systemu stypendialnego obejmuje:

- *Regulaminu przyznawania stypendiów naukowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni.*
- Zarządzenia Rektora PAM (wcześniej: Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu) dotyczące powołanie Komisji Stypendialnej.
- Zarządzenia Rektora PAM (wcześniej: Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu) dotyczące wysokości funduszu stypendiów naukowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych.
- Wnioski stypendialne złożone przez nauczycieli akademickich PAM.
- Raporty nauczycieli akademickich wraz ze wskazaniem osiągnięć naukowych w ramach realizowanego w danym roku akademickim stypendium naukowego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy,

infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe,

dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,

udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością,

dostępności infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,

systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,

sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,

spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----
...	-----	-----

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

Główną siedzibą PAM jest własny obiekt wielofunkcyjny zlokalizowany przy ulicy Bułgarskiej 55, w którym znajduje się m.in. 24 sale dydaktyczne, rektorat, kierownictwo dwóch wydziałów, kwestura, dziekanat, wydawnictwo naukowe.

Uczelnia ma również własny obiekt dydaktyczny o powierzchni 2200 m² w Nowym Tomyślu, a także ośrodek szkoleniowy w Kwiejcach oraz należący do Uczelni „Dom Pracy Twórczej” w Chwaliszewie (gmina Kcynia).

W obrębie głównego kampusu Uczelni, zlokalizowanego przy ulicy Bułgarskiej i Świerzawskiej, znajdują się cztery budynki mieszczące pomieszczenia dydaktyczne, administrację Uczelni oraz działy odpowiedzialne za obsługę procesu dydaktycznego. Całkowita powierzchnia użytkowa tych budynków wynosi 7000 m², w sąsiedztwie budynku przy ul. Świerzawskiej zlokalizowano ogrodzone, kryte sztuczną nawierzchnią boisko sportowe oraz halę sportową o powierzchni użytkowej ok. 400 m².

Na terenie kampusu PAM znajduje się parking z miejscami na ponad 100 pojazdów oraz ogrodzony, zamknięty parking dla samochodów służbowych, dla wykładowców i pracowników Uczelni.

Budynki zakupione i zaadaptowane do funkcji dydaktycznej ze środków własnych Uczelni, stoją na gruntach użytkowych na zasadach dzierżawy wieczystej od Skarbu Państwa.

Budynek przy ulicy Bułgarskiej 55A, o łącznej powierzchni użytkowej 3000 m², mieści:

1. rektorat, siedziby władz wydziałów, salę senacką,
2. dziekanat oraz kasę dla studentów,
3. dział rekrutacji z biurem karier.
4. Pomieszczenia dydaktyczne:
5. salę konferencyjną na 140 miejsc,

6. 2 sale wykładowe (po 77 miejsc każda),
7. 2 pracownie komputerowe z 20 stanowiskami każda,
8. strefę fitness i siłownię,
9. wydawnictwo naukowe,
10. strefę SPA (pracownia kosmetyczna, pracownia hydroterapii oraz odnowy biologicznej),
11. 12 pracowni umiejętności pielęgniarских,
12. pracownia anatomii ze stołem 3D do symulacji procedur anatomicznych,
13. 2 pracownie symulacji medycznych,
14. pracownię mikroskopową,
15. 2 pracownie ratownictwa medycznego (SOR),
16. pracownię kosmetologii,
17. pracownię fizjoterapii.

Budynek znajdujący się przy ulicy Świerzawskiej 18 (powierzchnia użytkowa 3900 m²) mieści:

1. siedzibę Kanclerza,
2. administrację uczelni,
3. aulę na 140 miejsc i 2 sale konferencyjne (70 i 134 miejsca),
4. 28 pomieszczeń dydaktycznych
5. Pracownię Biofeedback.

Na szczególne podkreślenie zasługuje możliwość realizacji zajęć praktycznych. Uczelnia posiada:

1. pracownię anatomii,
2. pracownię biochemii, biofizyki i mikrobiologii,
3. pracownię fizykoterapii,
4. 2 pracownie kinezyterapii,
5. 2 pracownie medycznych czynności ratunkowych,
6. pracownię terapii manualnej,
7. pracownię masażu,
8. pracownię aktywnej rehabilitacji,

9. pracownię gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej,
10. pracownię wysiłku fizycznego,
11. pracownię medycyny estetycznej,
12. pracownię chemii,
13. pracownię komputerową (20 stanowisk),
14. 4 pracownie do nauki języków obcych,
15. sale seminaryjne i wykładowe (od 18 do 46 miejsc),
16. bibliotekę.

Wykorzystywana jest również sala sportowa – ul. Świerzawska.

Od 2025 r. Uczelnia wynajmuje obiekt zlokalizowany przy ul. św. Michała w Poznaniu, o powierzchni około 400 m², w którym mieści się siedziba Wydziału Nauk Społecznych i Ratownictwa Medycznego. Obiekt dysponuje 14 salami dydaktycznymi, w tym pracownią pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, wyposażoną w pomoce dydaktyczne i materiały umożliwiające realizację zajęć o charakterze praktycznym, w szczególności z zakresu pedagogiki, edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz wspierania rozwoju dzieci.

Wyposażenie pracowni pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej obejmuje:

- stoły dydaktyczne;
- program multimedialny Eduterapeutica – „Umiem czytać, pisać i liczyć” – komplet, przeznaczony dla dzieci w wieku 7–10 lat;
- alfabet drewniany;
- pakiet zestawów sylabowych prymarnych;
- dyski sensoryczne – 4 zestawy po 4 sztuki;
- zestaw zabawek antystresowych;
- gumy sensoryczne o długości 3 m i 5 m;
- zestaw mat sensorycznych;
- nakładki na ołówki;
- taśmy sensoryczne na krzesło dla dzieci z ADHD – elastyczne pasy antystresowe, 8 sztuk;
- dzwonki drewniane – 12 sztuk;
- instrumenty perkusyjne „Bumbum rurki” – zestaw;

- instrumenty perkusyjne „Bumbum rurki” – zestaw chromatyczny;
- zestaw instrumentów muzycznych;
- chusta animacyjna Klanza.

Wyposażenie pracowni umożliwia prowadzenie zajęć z wykorzystaniem aktywizujących i sensorycznych metod pracy, a także realizację ćwiczeń rozwijających kompetencje praktyczne studentów w zakresie planowania i prowadzenia działań dydaktycznych, wychowawczych i wspierających rozwój dziecka.

Do dyspozycji studentów i pracowników PAM pozostają również:

„Dom Sportowca PAM” w Kwiejcach w Puszczy Noteckiej: ośrodek konferencyjno-sportowy z własną bazą hotelową, bezpośrednim dostępem do jeziora, bazą sprzętu pływającego i sportowego, boiskiem sportowym, siłowniami, salą judo i salami konferencyjnymi. Obiekt wyremontowany i rozbudowany ze środków własnych PAM, jest w całości własnością Uczelni; należący do Uczelni „Dom Pracy twórczej” w Chwaliszewie (gmina Kcynia), mieszczący się w odrestaurowanym, klasycystycznym pałacu z XIX wieku, w otoczeniu sześćohektarowego, zabytkowego parku krajobrazowego.

Funkcjonujące na terenie Uczelni pracownie oraz pozostałe pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w sprzęt i urządzenia umożliwiające realizację treści kształcenia na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych i kursów specjalistycznych. Duży nacisk kładziony jest na utrzymanie kompletnej bazy nowoczesnego sprzętu dydaktycznego wykorzystywanego w trakcie kształcenia na kierunkach o profilach praktycznych.

Salę seminaryjną, wykładową i pracownię wyposażone są w sprzęt multimedialny: komputery, projektory, sprzęt nagłośnieniowy i tablice multimedialne.

Uczelnia ma podpisane również umowy na korzystanie z obiektów sportowych na terenie Poznania, niezbędnych do realizowania procesu dydaktycznego z zakresu wychowania fizycznego. Jest to:

- pływalnia – Termy Maltańskie.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Zajęcia i praktyki zawodowe realizowane poza Uczelnią w instytucjach zewnętrznych, które mają za zadanie przygotowanie studentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie do praktycznej nauki zawodu.

Podczas zajęć studenci mają możliwość zapoznania się z praktycznymi aspektami zagadnień ujętych w szczegółowych treściach programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się. Uzyskana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne są sukcesywnie wzbogacane poprzez poznanie i korzystanie z infrastruktury i wyposażenia, jakim dysponują podmioty współpracujące z Wydziałem Nauk Społecznych PAM na rzecz szeroko pojętej edukacji.

Do ww. podmiotów należą:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika, ul. Wojska Polskiego 1, 69-100 Słubice
2. Prywatna Szkoła Podstawowa Mieszko, ul. Świerzawska 18, 60-321 Poznań
3. I Akademska Szkoła Podstawowa w Nowym Tomysłu, 64-300 Nowy Tomysł, ul. Os. Północ 37a
4. Szkoła Podstawowa w Jastrzębsku Starym, plac Kościelny 6, 64-334 Jastrzębsko Stare
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Aleja Piasta 32, 77-400 Złotów
6. Zespół Szkoła Podstawowa-Przedszkole w Michorzewie, ul. Szkolna 2, 64-316 Kuślin
7. Przedszkole Miejskie nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi im. Przyjaciół Kubusia Puchatka, 64-100 Leszno, ul. Armii Krajowej 11
8. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Obrońców Polskiego Morza, ul. G. Narutowicza 57, 64-100 Leszno
9. Przedszkole nr 3, ul. Górki 5, 63-000 Środa Wielkopolska
10. Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne, ul. Kilińskiego 17, 62-200 Gniezno
11. Przedszkole Niepubliczne z Oddziałami Integracyjnymi KASZTANOWY OGRÓD, ul. 17 Września, 63-000 Środa Wielkopolska
12. Przedszkole nr 47, 60-326 Poznań, ul. Senatorska 1
13. Przedszkole nr 83 ZUCH, 60-316 Poznań, ul. Kasztelańska 19
14. Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Dąbrowskiego 50, 60-000 Środa Wielkopolska
15. Przedszkole BAJKOWY ŚWIAT Alicja Matysiak, ul. Brodowska 28, 63-000 Środa Wielkopolska
16. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy DLA DZIECI NIESŁYSZĄCYCH im. Józefa Sikorskiego, ul. Bydgoska 4a, 61-127 Poznań
17. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 78/82, Poznań
18. Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio, 60-625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 53a
19. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, 64-000 Kościan, ul. Kościelna 5a

20. Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Tragutta 42, 61-514 Poznań
21. Akademia Edukacji Montessori, Małpi Gaj Przedszkole Specjalne, ul. Drewiańska 10/69, 61-614 Poznań
22. Zespół Szkół Specjalnych nr 103 im. Marii Grzegorzewskiej, 60-345, ul. Rycerska 43
23. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, 64-300 Nowy Tomyśl, ul. Emilii Sczanieckiej 1
24. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Zacisze 1, 67-400 Wschowa
25. Świat Malucha Sp. Cywilna ul. Mostowa 10 64-360 Zbąszyń
26. I Akademicka Szkoła Podstawowa w Nowym Tomyślu Osiedle Północ 37, 64-300 Nowy Tomyśl
27. Przedszkole Prywatne MUMULA w Rokietnicy Osiedle Kalinowe 13B, 62-090 Rokietnica
28. Szkoła Podstawowa nr 19 im. S. Staszica osiedle Oświecenia 1, 61-205 Poznań
29. Szkoła Podstawowa Zespołu Szkół im. Królowej Jadwigi Spokojna 3, 62-007 Jerzykowo
30. Zespół Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Wąsowie, ul. Lipowa 51 64-316 Wąsowo
31. Fundacja Dom Autysty ul. Szamotulska 65C, 60-566 Poznań
32. Centrum Terapii Małego Dziecka Os. Powstań Narodowych 35, 61-215 Poznań
33. Przedszkole "Leśne Skrzaty " Przebędowo 1 , 62-095 Murowana Goślina
34. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Obornikach ul. Mickiewicza 4, 64-600 Oborniki
35. Placówka Opiekuńczo-wychowawcza " Betania" ul. Lipowa 27 B/2, 64-500 Szamotuły
36. Szkoła Podstawowa im. Jana z Ludziska w Ludzisku , 88-160 Janikowo
37. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Tutoń ul. Druskienicka 6, 60-476 Poznań
38. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7 ul. Świętego Antoniego 42, 61-359 Poznań
39. Leśna Polana Ewa Dydymska ul. Marszałkowska 48, 60-327 Poznań
40. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Kornela Makuszyńskiego Zębowo ul. Długa 1, 64-310 Lwówek
41. Stowarzyszenie Sercem Tworzymy Przyszłość Kurnatowice 60, 64-420 Kwilcz,
42. Przedszkole z Oddziałami integracyjnymi w Glinie ul. działkowa 30, 64-300 Nowy Tomyśl
43. Stowarzyszenie Widzących Więcej ul. Mariacka 37, 40-014 Katowice
44. Zespół Szkoła Podstawowa – przedszkole w Michorzewie ul. Szkolna 2 , 64-316 Kuślin

45. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Hipolita Cegielskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Poznaniu os. Rusa 56, 61-245 Poznań

46. Szkoła Podstawowa nr 74 im. Mikołaja Kopernika ul. Trybunalska 17/25, 60-325 Poznań

47. Szkoła Podstawowa Spektrum w Zalasewie ul. Glebowa 1

48. Przedszkole Specjalne Ahoj w Swarzędzu z oddziałami zamiejscowymi w Zalasewie, ul. Zygmunta Grudzińskiego 7e, 62-020 Swarzędz

Zajęcia terenowe weryfikują wiedzę teoretyczną i praktyczną nabytą przez studentów podczas wykładów i ćwiczeń, dają możliwość poznania instytucji, umożliwiając tym samym weryfikację wiedzy teoretycznej z rzeczywistością praktycznej działalności instytucji i placówek powołanych do opieki i pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i społecznych.

Przykłady zajęć terenowych na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie:

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW II ROK NS

Prowadzenie mgr Urszula Sokalska

rok akademicki 2024/2025			
Lp.	Termin	Miejsce	Cel
1.	12.10.2024	Specjalny Ośrodek opiekuńczo-wychowawczy w Owińskach	Poznanie specyfiki kształcenia i wychowania dzieci niewidomych i słabo widzących. Zadania surdopedagoga w rewalidacji dzieci niewidomych i współpracy z rodzicami.
2.	20.10.2024	Warsztat orientacji w przestrzeni i samodzielnego poruszania się osób z dysfunkcją wzroku	Wejście w rolę osoby z dysfunkcją wzroku, przygotowanie do roli przewodnika, akceptacja osób z niepełnośprawnościami szczególnie dzieci. Kompetencje instruktora orientacji przestrzennej.
3.	1.12.2024	Ośrodek Szkolno Wychowawczy dla dzieci niesłyszących w Poznaniu	Poznanie specyfiki kształcenia i wychowania dzieci niesłyszących i niedosłyszących/ z wadami słuchu, idea integracji społecznej osób z dysfunkcją słuch/ dzieci i młodzieży. Zadania surdopedagoga w pracy z dziećmi

			niestyszącymi i słabo słyszącymi, współpraca z rodzicami.
4.	15.12.2024	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 112 ul Hulewiczów w Poznaniu	Przybliżenie specyfiki kształcenia, Wychowania i rewalidacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, zadania rewalidacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, rola oligofrenopedagoga w rewalidacji i integracji społecznej dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.
5.	8.03.2025	Oddział i Szkoła Podstawowa dla Dzieci z Autyzmem w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Z. Tylewicza w Poznaniu	Poznanie specyfiki wychowania, kształcenia, opieki i integracji społecznej dzieci ze spektrum autyzmu na poziomie przedszkola i szkoły. Specyfika pracy pedagoga z dziećmi ze spektrum autyzmu/ kwalifikacje, doświadczenie, kompetencje.

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW III ROK NS

Prowadzenie mgr Urszula Sokalska

rok akademicki 2024/2025			
Lp.	Termin	Miejsce	Cel
1.	27.10.2024	Rodzinny Dom Dziecka	Przybliżenie instytucji pieczy zastępczej, cele, funkcjonowanie RDD jako placówki opiekuńczej dla dzieci rodziców z ograniczoną i zawieszoną władzą rodzicielską. Opis pracy pedagoga.
2.	16.11.2024	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	Problem systemu resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie, system opieki, kształcenia i wtórnej socjalizacji. Zapoznanie się z zadaniami pedagoga.
3.	11.01.2025	Dom Dziecka „Droga” w Wolsztynie- prezentacja	Zapoznanie się z funkcjonowaniem placówki opiekuńczej stacjonarnej dla dzieci osieroconych i sierot społecznych,

			zasady opieki i wychowania dzieci. Specyfika pracy pedagoga/ psychologa.
4.	15.02.2025	Przedszkole terapeutyczne, świetlica terapeutyczna, socjoterapeutyczna, środowiskowa oraz świetlica szkolna.	Przybliżenie funkcjonowania opieki przedszkolnej, zadania przeszkoli terapeutycznych dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi. System opieki poza lekcyjnej dla dzieci i młodzieży w Polsce.
5.	19.04.2025	Projekt działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych dla rodziny wychowującej dziecko z niepełnosprawnością /na postawie materiałów własnych /uczelnia	Przygotowanie do pracy metodą indywidualnych przypadków, zapoznanie z zadaniami służb społecznych i specjalistów indywidualnego wsparcia rodziny i dziecka- opracowanie samodzielnego projektu jako zaliczenie ćwiczeń.

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW III ROK S

Prowadzenie mgr Urszula Sokalska

rok akademicki 2024/2025			
Lp.	Termin	Miejsce	Cel
1.	9.10.2024	Rodzinny Dom Dziecka	Przybliżenie instytucji pieczy zastępczej, cele, funkcjonowanie RDD jako placówki opiekuńczej dla dzieci rodziców z ograniczoną i zawieszoną władzą rodzicielską. Opis pracy pedagoga.
2.	16.10.2024	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	Problem systemu resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie, system opieki, kształcenia i wtórnej socjalizacji. Zapoznanie się z zadaniami pedagoga.
3.	22.10.2024	Dom Dziecka „Droga” w Wolsztynie- prezentacja	Zapoznanie się z funkcjonowanie placówki opiekuńczej stacjonarnej dla dzieci osieroconych i sierot społecznych,

			zasady opieki i wychowania dzieci. Specyfika pracy pedagoga/ psychologa.
4.	13.11.2024	Przedszkole terapeutyczne, świetlica terapeutyczna, socjoterapeutyczna, środowiskowa oraz świetlica szkolna.	Przybliżenie funkcjonowania opieki przedszkolnej, zadania przeszkoli terapeutycznych dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi. System opieki poza lekcyjnej dla dzieci i młodzieży w Polsce.
5.	20.11.2024	Projekt działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych dla rodziny wychowującej dziecko z niepełnosprawnością /na postawie materiałów własnych /uczelnia	Przygotowanie do pracy metodą indywidualnych przypadków, zapoznanie z zadaniami służb społecznych i specjalistów indywidualnego wsparcia rodziny i dziecka- opracowanie samodzielnego projektu jako zaliczenie ćwiczeń.

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW II ROK NS

Prowadzenie mgr Urszula Sokalska

rok akademicki 2025/2026			
Lp.	Termin	Miejsce	Cel
1.	12.10.2025	Specjalny Ośrodek opiekuńczo-wychowawczy w Owińskach	Poznanie specyfiki kształcenia i wychowania dzieci niewidomych i słabo widzących. Zadania surdopedagoga w rewalidacji dzieci.
2.	20.12.2025	Warsztat orientacji w przestrzeni i samodzielnego poruszania się osób z dysfunkcją wzroku	Wejście w rolę osoby z dysfunkcją wzroku, przygotowanie do roli przewodnika, akceptacja osób z niepełnośnościami szczególnie dzieci. Kompetencje instruktora orientacji przestrzennej.

3.	10.01.2026	Ośrodek Szkolno Wychowawczy dla dzieci niesłyszących w Poznaniu	Poznanie specyfiki kształcenia i wychowania dzieci niesłyszących i niedosłyszących/ z wadami słuchu, idea integracji społecznej osób z dysfunkcją słuch/ dzieci i młodzieży. Zadania surdopedagoga w pracy z dziećmi niesłyszącymi.
4.	17.01.2026	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 112 ul. Hulewiczów w Poznaniu	Przybliżenie specyfiki kształcenia, Wychowania i rewalidacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, zadania rewalidacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, rola oligofrenopedagoga w pracy z dziećmi.
5.	31.01.2026	Oddział i Szkoła Podstawowa dla Dzieci z Autyzmem w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Z. Tylewicza w Poznaniu	Poznanie specyfiki wychowania, kształcenia, opieki i integracji społecznej dzieci ze spektrum autyzmu na poziomie przedszkola i szkoły. Specyfika pracy pedagoga z dziećmi ze spektrum autyzmu/ kwalifikacje, doświadczenie, kompetencje.

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW III ROK NS

Prowadzenie mgr Urszula Sokalska

rok akademicki 2025/2026			
Lp.	Termin	Miejsce	Cel

1.	12.10.2025	Rodzinny Dom Dziecka	Przybliżenie instytucji pieczy zastępczej, cele, funkcjonowanie RDD jako placówki opiekuńczej dla dzieci rodziców z ograniczoną i zawieszoną władzą rodzicielską. Współpraca pedagoga z innymi specjalistami.
2.	25.10.2025	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	Problem systemu resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie, system opieki, kształcenia i wtórnej socjalizacji. Zadania pracy pedagoga.
3.	26.10.2025	Dom Dziecka „Droga” w Wolsztynie- prezentacja	Zapoznanie się z funkcjonowaniem placówki opiekuńczej stacjonarnej dla dzieci osieroconych i sierot społecznych, zasady opieki i wychowania dzieci. Opis pracy pedagoga.
4.	15.11.2025	Przedszkole terapeutyczne, świetlica terapeutyczna, socjoterapeutyczna, środowiskowa oraz świetlica szkolna.	Przybliżenie funkcjonowania opieki przedszkolnej, zadania przedszkoli terapeutycznych dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi. System opieki poza lekcyjnej dla dzieci i młodzieży w Polsce. Współpraca pedagoga z innymi specjalistami.
5.	6.12.2025	Projekt działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych dla rodziny wychowującej dziecko z niepełnosprawnością /na postawie materiałów własnych /uczelnia	Przygotowanie do pracy metodą indywidualnych przypadków, zapoznanie z zadaniami służb społecznych i specjalistów indywidualnego wsparcia rodziny i dziecka- opracowanie samodzielnego projektu jako zaliczenie ćwiczeń.

Zajęcia terenowe planowane na rok akademicki 2026/2027:

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW III ROK NS

Prowadzenie mgr Wiktoria Kukowiecka

Lp.	Miejsce	Cel
1.	Centrum Wczesnego Wspomagania i Terapii Logopedycznej SY-LAB-KA w Luboniu	praktyczna weryfikacja wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki przedszkolnej oraz obserwacja naturalnego środowiska rozwoju i edukacji dziecka. Poznanie organizacji pracy placówki. Analiza warsztatu pracy nauczyciela
2.	LUB Dom Dziecka w Kórniku-Bninie	konfrontacja wiedzy teoretycznej z praktyką diagnostyczną i terapeutyczną w rzeczywistych warunkach klinicznych. Obserwacja procesu diagnostycznego, w tym zapoznanie się z metodami i narzędziami badawczymi Analiza dokumentacji medycznej i pedagogicznej. Poznanie organizacji pracy placówki
3.	Niepubliczne Przedszkole A KUKU w Jeziorach Małych	Poznanie specyfiki funkcjonowania placówki: Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną, dokumentacją oraz codzienną rutyną domu dziecka. Zrozumienie sytuacji dziecka odrzuconego: Analiza psychologicznych i społecznych aspektów chorób sierocych, deprywacji emocjonalnej oraz traumy u wychowanków. Identyfikacja roli wychowawcy: Zrozumienie zadań, praw i obowiązków personelu pedagogicznego pracującego w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

LISTA ZAJĘĆ TERENOWYCH PPIW III ROK NS

Lp.	Miejsce	Cel
1.	Przedszkole „AHOJ” w Swarzędzu.	poznanie specyfiki organizacji zajęć z wykorzystaniem pedagogiki przygody.
2.	Edukacja outdoorowa - tereny parku wokół Jeziora Maltańskiego w Poznaniu.	planowanie i realizacja aktywności w oparciu o gry terenowe w zakresie edukacji przyrodniczej w przedszkolu.

Po zakończeniu każdej praktyki, studenci wypełniają ankiety oceny praktyki oraz ankiety oceny praktyki sporządzone przez zakładowego opiekuna praktyk. Ankiety te służą ewaluacji i ocenie zakładów pracy, gdzie realizowane są praktyki.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy

e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Uczelnia, w tym Wydział Nauk Społecznych PAM, dysponuje infrastrukturą oraz zasobami materialnymi wspierającymi proces kształcenia, w tym rozwiązaniami wykorzystującymi technologie informacyjno-komunikacyjne. Do najważniejszych z nich należą:

- Biblioteka PAM z informatycznym systemem bibliotecznym, który umożliwia zdalny dostęp do katalogu bibliotecznego, sprawdzanie dostępności publikacji, rezerwowanie książek oraz przedłużanie terminów ich zwrotu;
- materiały dydaktyczne udostępniane przez nauczycieli akademickich w formie papierowej oraz elektronicznej, stosownie do specyfiki prowadzonych zajęć i potrzeb

studentów;
platforma do zajęć zdalnych ZOOM;

- platforma e-learningowa Moodle;
- środki multimedialne wspomagające realizację zajęć dydaktycznych;
- system Wirtualny Dziekanat, umożliwiający m.in. studentom monitorowanie przebiegu własnego procesu kształcenia, a nauczycielom akademickim – wprowadzanie i dokumentowanie ocen oraz monitorowanie przebiegu procesu kształcenia.

Uczelnia posiada dostęp do Internetu we wszystkich użytkowanych przez nią budynkach. Studenci mogą korzystać z zasobów internetowych, w tym z komputerów stacjonarnych dostępnych m.in. w Bibliotece PAM. Z dostępu do Internetu korzystają również nauczyciele akademicy podczas prowadzenia zajęć. We wszystkich budynkach Uczelni dostępna jest infrastruktura Wi-Fi, umożliwiająca bezprzewodowe korzystanie z Internetu.

Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane jest z wykorzystaniem platformy ZOOM, która umożliwia prowadzenie zajęć w czasie rzeczywistym. Każdy nauczyciel akademicki posiada indywidualny login i hasło umożliwiające korzystanie z platformy. Informacje dotyczące organizacji poszczególnych zajęć, w tym linki do spotkań, są przekazywane studentom z odpowiednim wyprzedzeniem za pośrednictwem starosty roku oraz na adres poczty elektronicznej grupy studenckiej.

Wsparcie techniczne w zakresie korzystania z narzędzi informatycznych zapewnia również Dział Informatyczny Uczelni, dostępny od wtorku do soboty w godzinach 9.00–15.00. Nauczyciele akademicy mogą korzystać z pomocy pracowników Działu w zakresie obsługi platform oraz innych narzędzi wykorzystywanych w procesie kształcenia na odległość.

Na Wydziale Nauk Społecznych prowadzony jest bieżący monitoring funkcjonalności wykorzystywanych platform i narzędzi wspierających kształcenie na odległość. Monitoring odbywa się poprzez:

- zgłaszanie uwag i problemów Pełnomocnikowi ds. Platformy ZOOM; przekazywanie sugestii Dziekanowi Wydziału;
- omawianie funkcjonowania stosowanych rozwiązań w ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Uwagi i sugestie zgłaszane przez nauczycieli akademickich są przekazywane Rektorowi i wykorzystywane w procesie doskonalenia organizacji oraz jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W ramach działań doskonalących Uczelnia podejmuje w szczególności następujące działania:

- a) zwiększanie liczby dostępów do platformy ZOOM, stosownie do potrzeb dydaktycznych;
- b) zakup i modernizację sprzętu komputerowego;

c) zakup, na wniosek nauczycieli akademickich, dodatkowego wyposażenia technicznego, w tym słuchawek, mikrofonów oraz oprogramowania komputerowego;

d) dostosowywanie wybranych sal dydaktycznych do prowadzenia zajęć zdalnych z terenu Uczelni, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami nauczycieli akademickich.

Od roku akademickiego 2025/2026 studenci kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jednolite studia magisterskie, mają również możliwość korzystania z platformy e-learningowej Moodle. Platforma ta stanowi dodatkowe narzędzie wspierające proces kształcenia, umożliwiające udostępnianie materiałów dydaktycznych oraz organizację i wspomaganie procesu uczenia się studentów.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

W celu dostosowania infrastruktury Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w budynku przy ul. Świerzawskiej 18 oraz w budynku przy ul. Bułgarskiej 55 zainstalowane zostały windy. Ponadto zrealizowano prace związane z nadbudową budynku na ul. Bułgarskiej 55 celem podniesienia jakości zajęć dydaktycznych. Analogiczne prace prowadzone są w budynku Uczelni przy ul. Świerzawskiej 18.

Dostępność infrastruktury uwzględniono również w obiekcie wynajmowanym przy ul. św. Michała 43, w którym od 2025 r. mieści się siedziba Wydziału Nauk Społecznych i Ratownictwa Medycznego. Sale dydaktyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć zlokalizowane są na parterze budynku, co ogranicza konieczność pokonywania różnic poziomów przez studentów z ograniczoną mobilnością. Budynek wyposażony jest również w windy. Główne wejście do obiektu jest pozbawione schodów, a drzwi wejściowe otwierają się automatycznie, co ułatwia dostęp do budynku.

Dostępność przestrzeni dydaktycznych jest uzupełniana przez rozwiązania wspierające studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Sale dydaktyczne wyposażone są w tablice interaktywne, na których prezentowane są treści wykładów, co może ułatwiać odbiór przekazywanych treści studentom z niepełnosprawnością słuchu. Ponadto nauczyciele akademicy mają możliwość korzystania ze sprzętu nagłaśniającego, co stanowi dodatkowe wsparcie dla studentów słabosłyszących.

Studenci z niepełnosprawnością mają możliwość uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych wraz ze swoim opiekunem (małżonkiem, rodzicem), który – w zależności od indywidualnych potrzeb studenta – może wspierać go w procesie dydaktycznym oraz w sprawach organizacyjnych i administracyjnych.

Wspierając studentów niewidomych i słabowidzących w Bibliotece uczelni (Czytelnia) stworzono stanowiska komputerowe z elektroniczną lupą powiększającą obraz na ekranie komputera oraz stanowisko z autolektorem.

Dodatkowo w Bibliotece PAM znajduje się wyodrębniony księgozbiór przeznaczony dla osób z niepełnosprawnościami, obejmujący m.in. słowniki migowe, publikacje w alfabecie Braille'a oraz książki z powiększoną czcionką. Uczelnia uczestniczyła w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów.

W ramach programu:

- wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami;
- zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;
- wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami;
- wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności;
- wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową w budynku na ul. Bułgarskiej 55;
- wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością w Domu Sportowca w Kwiejcach.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Uczelnia, w tym Wydział Nauk Społecznych, zapewnia studentom odpowiednie warunki infrastrukturalne umożliwiające realizację zadań wynikających z programu studiów, zarówno w ramach zajęć dydaktycznych, jak i pracy własnej. Dostępna infrastruktura obejmuje rozwiązania wspierające samodzielne zdobywanie i pogłębianie wiedzy oraz realizację indywidualnych i zespołowych zadań dydaktycznych.

Studenci mają możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni, w tym z zasobów bibliotecznych i czytelni, a także z narzędzi informatycznych umożliwiających realizację pracy własnej poza siedzibą Uczelni. Istotnym elementem tego zaplecza są rozwiązania informacyjno-komunikacyjne, które umożliwiają studentom dostęp do materiałów dydaktycznych oraz kontakt z nauczycielami akademickimi niezależnie od miejsca wykonywania powierzonych zadań.

Do podstawowych zasobów i narzędzi wspierających pracę własną studentów należą w szczególności:

- zasoby biblioteczne i informacyjne dostępne w Bibliotece PAM;
- materiały dydaktyczne udostępniane przez nauczycieli akademickich w formie papierowej oraz elektronicznej;
- platforma do prowadzenia zajęć i kontaktu ze studentami ZOOM;
- platforma e-learningowa Moodle;
- pomoce dydaktyczne wykorzystywane w procesie kształcenia;
- środki i urządzenia multimedialne wspierające realizację zajęć dydaktycznych;
- infrastruktura internetowa dostępna w budynkach Uczelni.

Nauczyciele akademicy przekazują studentom, również za pośrednictwem poczty elektronicznej, informacje dotyczące organizacji i realizacji poszczególnych zajęć, w tym materiały dydaktyczne, instrukcje oraz zadania indywidualne i zespołowe. Rozwiązania te zapewniają studentom bieżący dostęp do informacji niezbędnych do prawidłowej realizacji procesu kształcenia oraz sprzyjają rozwijaniu samodzielności w zdobywaniu wiedzy i wykonywaniu zadań wynikających z programu studiów.

W ramach wsparcia procesu kształcenia możliwy jest również zdalny kontakt studentów z nauczycielami akademickimi z wykorzystaniem platformy ZOOM. Uczelnia posiada łącze internetowe we wszystkich budynkach, co umożliwia studentom korzystanie z zasobów cyfrowych oraz realizację zadań związanych z pracą własną na terenie Uczelni. Jednocześnie dostęp do elektronicznych materiałów dydaktycznych i narzędzi komunikacji pozwala na kontynuowanie pracy własnej poza Uczelnią.

Dostępna infrastruktura oraz wykorzystywane rozwiązania informatyczne tworzą warunki sprzyjające samodzielnej pracy studentów, umożliwiając im korzystanie z różnorodnych źródeł informacji, materiałów dydaktycznych oraz narzędzi wspierających realizację efektów uczenia się określonych dla kierunku.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Przez cały rok akademicki studenci kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie mają zapewniony dostęp do Biblioteki PAM. Biblioteka stanowi istotny element zaplecza dydaktycznego i naukowego Uczelni, wspierając

realizację procesu kształcenia, przygotowanie prac zaliczeniowych i dyplomowych oraz samodzielne pogłębianie wiedzy przez studentów.

Biblioteka PAM ma swoją siedzibę przy ul. Świerzawskiej 18, wejście „B”, pokój 024. W jej strukturze funkcjonuje biblioteka wraz z czytelnią, która jest dostępna dla użytkowników pięć dni w tygodniu.

Godziny pracy Biblioteki:

Wtorek – od 8.00 do 15.00

Środa – od 8.00 do 15.00

Piątek – od 8.00 do 15.00

Sobota – od 8.00 do 15.00

Niedziela – od 8.00 do 14.00

Wyposażona w 12 komputerów z dostępem do Internetu, drukarkę, skaner i ksero - Biblioteka stanowi odpowiednie zaplecze do samodzielnego zdobywania i pogłębiania wiedzy.

Biblioteka jest wyposażona w odrębne stanowisko dla studentów z niepełnosprawnościami posiadające 1 komputer, przy którym znajduje się klawiatura z powiększonymi klawiszami i dużym drukiem dla osób niedowidzących. Stanowisko wyposażono również w specjalne rozwiązania ułatwiające korzystanie z treści wyświetlanych na ekranie komputera, w tym lupę oraz auto-lektora wspomagającego czytanie.

Rozwiązania te zwiększają dostępność zasobów bibliotecznych i informacyjnych oraz wspierają studentów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Ze zbiorów biblioteki korzystają nie tylko studenci, słuchacze studiów podyplomowych, nauczyciele akademicki i pracownicy administracyjni PAM, ale również stacjonarnie w czytelni studenci innych uczelni.

Biblioteka PAM zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

Dostęp do zasobów bibliotecznych i elektronicznych źródeł informacji naukowej stanowi wsparcie dla realizacji programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, w szczególności w zakresie przygotowywania się do zajęć, realizacji prac własnych, opracowywania prac zaliczeniowych oraz przygotowywania pracy dyplomowej. Zasoby te umożliwiają studentom korzystanie z literatury i źródeł wskazywanych w sylabusach oraz samodzielne rozwijanie kompetencji.

1. Zbiory:

Biblioteka PAM jest placówką naukowo-dydaktyczną, która gromadzi zbiory o charakterze uniwersalnym ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin naukowych zgodnych z profilem Uczelni.

Zakres merytoryczny księgozbioru obejmuje szeroko rozumiane: prawo, administrację, pedagogikę, oświatę, edukację, wychowanie, psychologię, socjologię, filozofię, etykę, religioznawstwo, psychologię społeczną, zarządzanie i marketing, public relations, sport i kulturę fizyczną, nauki medyczne i podręczniki do nauki języków obcych. Zakres tematyczny literatury jest systematycznie poszerzany i ma na celu zabezpieczenie procesu naukowo-dydaktycznego PAM.

Na Uczelni funkcjonuje Rada Biblioteczna, której zadaniem jest nadzorowanie polityki gromadzenia księgozbioru. Analizowana jest zasadność dokonywanych zakupów oraz merytoryczna przydatność prenumerowanych czasopism.

Księgozbiór wydawnictw zwartych Biblioteki PAM liczy ogółem 25 047 woluminów. Uzupełniony jest przez 94 tytuły wydawnictw ciągłych w formie drukowanej i 87 tytułów czasopism online. Do dyspozycji studentów są pełnotekstowe bazy danych pozyskane w ramach projektu Wirtualna Biblioteka Nauki oraz wykupiona licencja prawniczej bazy LEX SIGMA i Archiwa Via Medica (Pielęgniarstwo) – czasopisma on-line.

LEX SIGMA to kompleksowe źródło informacji prawnej. Baza aktualizowana jest codziennie i rozbudowana o moduł Prawa Międzynarodowego oraz pakiet e-booków oraz czasopism online.

EBSCO oferuje czasopisma z dziedziny humanistyki, nauk społecznych, biologii, techniki, ekonomii i gospodarki, medycyny i ochrony zdrowia.

ELSEVIER zapewnia możliwość dotarcia do pełnych tekstów elektronicznych wersji czasopism naukowych z zakresu nauk technicznych, chemii, fizyki i matematyki oraz nauk przyrodniczych i medycznych.

SPRINGER zapewnia dostęp do pełnych tekstów elektronicznych wersji czasopism, tym razem wydawnictwa Springer. Oferowane czasopisma obejmują szeroki zakres dziedzin wiedzy, m.in. nauki medyczne, przyrodnicze, społeczne, humanistyczne, oraz ekonomię, informatykę, chemię i fizykę.

WEB OF KNOWLEDGE platforma udostępnia abstrakty, informacje bibliograficzne oraz indeksy cytowań. Obejmują one czasopisma z dziedzin nauk ścisłych, społecznych oraz humanistycznych. Za pośrednictwem platformy możliwe jest przeszukiwanie baz Web of Science, Medline oraz Journal Citation Reports.

ARCHIWA VIA MEDICA baza medyczna w formie on-line posiada 33 tytuły fachowych czasopism medycznych.

2. Gromadzenie:

Gromadzenie literatury odbywa się poprzez planowe zakupy, dary i wymianę międzybiblioteczną wydawnictw własnych.

W polityce gromadzenia zbiorów wielką wagę przykładą się do bieżących nabytków. Systematycznie analizujemy polski rynek wydawniczo-księgarski. Zakupy dokonywane są w oparciu o literaturę programową podstawową i uzupełniającą (szczegółowe treści programowe pozwalające na uzyskanie efektów uczenia się), bezpośrednie zamówienia nauczycieli akademickich i studentów oraz katalogi oferty wydawniczej księgarń, hurtowni i wydawnictw.

Wymiana międzybiblioteczna obejmuje: Bibliotekę Uniwersytecką i Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu, a także z Biblioteką Główną AWF im. J. Kukuczki w Katowicach, Bibliotekę i Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku, Bibliotekę Gnieźnieńskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Menedżerskiej „Millenium”, Bibliotekę Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Bibliotekę Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu oraz UAM Collegium Europeanum Gnesense w Gnieźnie, oraz Wydziałem Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu.

Biblioteka PAM prowadzi również ścisłą współpracę z Wydawnictwem Naukowym PAM w Poznaniu, które stwarza możliwość prezentacji dorobku naukowego pracowników badawczo-dydaktycznych Uczelni.

3. Udostępnianie:

Księgozbiór podzielono na dwie zasadnicze części:

1. księgozbiór podstawowy dostępny w czytelni – tworzą go czasopisma, słowniki, encyklopedie, wydawnictwa informacyjne oraz pojedyncze egz. każdego tytułu znajdującego się w zbiorach,
2. księgozbiór do wypożyczania na zewnątrz.

Biblioteka posiada zbiór literatury wydzielony jako Księgozbiór Specjalny, a utworzony z myślą o studentach niepełnosprawnych Uczelni.

Dla ułatwienia korzystania z całych zasobów biblioteki rozbudowana została strona internetowa. Zawiera nie tylko katalog on-line zbiorów własnych, ale także katalogi innych bibliotek naukowych, bibliotek cyfrowych, zbiór czasopism on-line, podręczne słowniczki, atlasy oraz pomocnik tworzenia bibliografii załącznikowej, jak również przykłady poszczególnych opisów bibliograficznych według rodzaju źródła.

Studenci mogą zamawiać książki i przedłużać terminy zwrotów wypożyczeń poprzez pocztę elektroniczną.

Biblioteka prowadzi wypożyczanie międzybiblioteczne.

4. Działalność informacyjna:

Biblioteka PAM udziela informacji ustnej i pisemnej poprzez pocztę elektroniczną w zakresie:

- aktualnego stanu kont czytelników;
- informacji o zasobach biblioteki PAM;
- materiałów bibliograficznych do prac;
- obsługi wyszukiwarek internetowych;
- obsługi tekstowych i bibliograficznych baz danych;
- sposobów przeszukiwania informacji naukowej w Internecie;
- tworzenia bibliografii załącznikowej;
- oferty wydawniczej Wydawnictwa PAM.

5. Działalność dydaktyczna:

Działalność dydaktyczna to przede wszystkim spotkania informacyjne dla studentów pierwszego roku, jak również praktyczna pomoc udzielana studentom w czytelni. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisanie pracy dyplomowej zorganizowane zostały spotkania z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii oraz sposobu jej tworzenia. Przeprowadzane są indywidualne szkolenia w zakresie gromadzenia danych w oparciu o katalogi i bazy on-line. Organizowane coroczne profesjonalne szkolenia z obsługi pełnotekstowych baz danych pozwalają studentom na kompetentne wykorzystywanie światowych zasobów nauki, a jednocześnie uzyskiwanie urzędowych certyfikatów.

Dla kierunku studiów *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zgromadzono 2580 tytułów książek co stanowi 7740 egzemplarzy książek, które pozwolą na prowadzenie procesu dydaktycznego dla poszczególnych przedmiotów na tym kierunku studiów.

Do dyspozycji studentów PAM poprzez link do Wirtualnej Bazy Nauki (<http://www.wbn.edu.pl/>) pozostają następujące źródła:

Wybrane czasopisma Freedom Collection, w tym 1615 tytułów bieżących z rocznikami od 1995 oraz 181 tytułów archiwalnych, 19 czasopism z grupy Cell i 4 czasopisma z grupy Lancet oraz książki: 1712 monografii z lat 2013 r. i 2014 r. oraz 803 wolumeny serii książkowych lub poradnikowych z lat 2011-2015,

Springer Link – Czasopisma, w tym 2235 tytuły bieżące ze wszystkimi dostępnymi rocznikami oraz 392 tytuły archiwalne, archiwum serii książkowych (10.430 wolumenów), 16.653 książek wydanych w latach 2004, 2005 i 2009-2011, 9.492 książki z 2017 r., 10.026 książek z 2018 r. oraz 10.417 książek z 2019 r.,

Wiley Online Library – Czasopisma Full Collection 2019, w tym 1405 tytułów bieżących z rocznikami od 1997 oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015,

nature.com – Czasopismo Nature, roczniki od 2010 r.,

sciencemag.org – Czasopismo Science, roczniki od 1997 r.,

E-czasopisma – Wyszukiwarka czasopism dostępnych w ramach licencji krajowych,

E-książki – Przeglądarka dziedzinowa i wyszukiwarka książek dostępnych w ramach licencji krajowych,

Infona –Archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011 oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie,

Ebsco – Czasopisma naukowe i książki różnych wydawców, gazety i inne publikacje.

Ponadto Uczelnia posiada dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica.

Szkoleniem bibliotecznym objęci są wszyscy studenci pierwszego roku. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisania pracy dyplomowej organizowane są spotkania warsztatowe z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii, sposobu jej tworzenia. Monitorowaniem, oceną i doskonaleniem systemu biblioteczno-informacyjnego zajmuje się Rada Biblioteczna, w skład, której wchodzi pracownicy Biblioteki PAM oraz interesariusze wewnętrzni – studenci oraz nauczyciele akademicy. Radę powołuje się zarządzeniem Rektora, który określa jej kompetencje oraz zakres i formy działania.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W zakresie monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej Wydział Nauk Społecznych PAM przeprowadza m.in. badania ankietowe dotyczące jakości kształcenia oraz poziomu zadowolenia studentów ze studiowania w Uczelni. Podstawowym celem przeprowadzanych badań jest poznanie opinii studentów na temat przebiegu procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych PAM. Studenci są pytani m.in. o efektywność działania administracji Uczelni, poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych, jakość i przepływ udostępnianych informacji czy infrastrukturę. Zakres badania obejmuje również poznanie opinii studentów dotyczących funkcjonowania poszczególnych struktur Uczelni, zarówno w obszarze administracyjnym, jak i dydaktycznym.

Ww. badanie zostało zaprojektowane w formie kwestionariusza ankiety, który jest wypełniany przez studentów podczas zajęć dydaktycznych w formie tradycyjnej, co sprzyja uzyskaniu reprezentatywnej liczby odpowiedzi. Na podstawie przeprowadzonych badań analizowane są uzyskane wyniki, a następnie formułowane wnioski i rekomendacje, mające na celu doskonalenie warunków studiowania oraz jakości procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych PAM.

W obiektach przy ul. Bułgarskiej 55, ul. Świerzawskiej 18 oraz ul. Św. Michała 43 corocznie, w okresie wakacyjnym, dokonywana jest ocena stanu technicznego i funkcjonalnego bazy dydaktycznej. Uczelnia przeprowadza systematycznie remonty i usprawnienia w funkcjonowaniu bazy dydaktycznej poprzez naprawę mebli, zakup tablic interaktywnych, malowanie sal i korytarzy oraz modernizację sieci informatycznej. Podejmowane działania mają na celu utrzymanie infrastruktury w stanie zapewniającym prawidłową realizację procesu dydaktycznego oraz dostosowywanie jej do aktualnych potrzeb studentów i nauczycieli akademickich.

Ponadto, na podstawie Zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM, wprowadzono cykliczną procedurę oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej jako jednego z elementów systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale.

Podmiotem dokonującym oceny są studenci oraz pracownicy dydaktyczni Wydziału, co umożliwia uwzględnienie perspektywy różnych grup interesariuszy wewnętrznych.

Przedmiotem oceny zasobów materialnych są:

- a) stan techniczny pomieszczeń dydaktycznych,
- b) wyposażenie i stan środków audiowizualnych i innych pomocy dydaktycznych,
- c) wyposażenie w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny,
- d) zasoby Biblioteki PAM i ich dostępność,
- e) czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku,
- f) ocena środków wsparcia dla studentów.

Zakres oceny obejmuje zatem zarówno aspekty techniczne i funkcjonalne infrastruktury dydaktycznej, jak i dostępność zasobów bibliotecznych oraz warunki zapewnianego studentom wsparcia.

Ocena dokonywana jest metodą ankiety anonimowej, nie rzadziej niż raz do roku. Dziekan Wydziału dokonuje zbiorczego zestawienia wyników ankiet i przekazuje je Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Wyniki ankiet stanowią podstawę do identyfikowania obszarów wymagających doskonalenia oraz planowania działań usprawniających.

Po uzyskaniu opinii Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia Dziekan Wydziału podejmuje stosowne działania korygujące lub występuje z wnioskiem do Rektora PAM o podjęcie działań niezbędnych do zapewnienia odpowiedniego poziomu zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej.

Szkoleniem bibliotecznym objęci są wszyscy studenci pierwszego roku. Dla studentów rozpoczynających przygotowania do pisania pracy dyplomowej organizowane są spotkania warsztatowe z zakresu zbierania źródeł informacji do bibliografii oraz zasad jej opracowywania i wykorzystania źródeł naukowych.

Monitorowaniem, oceną i doskonaleniem systemu biblioteczno-informacyjnego zajmuje się Rada Biblioteczna, w skład której wchodzi pracownicy Biblioteki PAM oraz interesariusze wewnętrzni – studenci oraz nauczyciele akademicki. Radę powołuje się zarządzeniem Rektora, który określa jej kompetencje oraz zakres i formy działania. Udział studentów i nauczycieli akademickich w pracach Rady Bibliotecznej umożliwia uwzględnienie potrzeb i opinii użytkowników systemu biblioteczno-informacyjnego w procesie jego monitorowania i doskonalenia.

Przyjęty sposób monitorowania infrastruktury dydaktycznej i systemu biblioteczno-informacyjnego ma charakter cykliczny i obejmuje zarówno ocenę dokonywaną przez studentów, jak i pracowników dydaktycznych. Wyniki prowadzonych ocen są wykorzystywane do identyfikowania potrzeb w zakresie modernizacji, uzupełniania wyposażenia oraz doskonalenia warunków realizacji procesu kształcenia. Tym samym system monitorowania tworzy mechanizm sprzężenia zwrotnego pomiędzy opiniami interesariuszy, identyfikacją potrzeb a podejmowaniem działań doskonalących.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W ramach oceny kryterium 5 istotne znaczenie ma funkcjonowanie systematycznego mechanizmu monitorowania i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego. Ocena jest prowadzona z uwzględnieniem opinii studentów i nauczycieli akademickich, a jej wyniki są wykorzystywane do planowania działań korygujących i doskonalących. Istotnym elementem systemu jest również zapewnienie studentom dostępu do zasobów bibliecznych, elektronicznych źródeł informacji naukowej oraz infrastruktury wspierającej samodzielną pracę i realizację zadań wynikających z programu studiów.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych,

sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

PAM podejmuje współpracę z różnymi podmiotami (gospodarczymi, badawczo-rozwojowymi i z otoczenia społeczno-gospodarczego) funkcjonującymi w obszarach pokrywających się z kierunkiem *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*.

Ważnym aspektem ww. współpracy jest wyposażanie studentów w narzędzia niezbędne do podniesienia ich atrakcyjności na rynku pracy, jak również umożliwienie podmiotom pozyskania dobrze przygotowanych kandydatów na pracowników. Nierzadko studenckie praktyki zawodowe są załącznikiem kariery zawodowej studenta.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje swym zakresem nie tylko zapewnianie jakości kształcenia i rozwoju współpracy na rzecz aktywnej edukacji dla potrzeb kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* oraz problematyki dydaktycznej i naukowej, w tym wymianę doświadczeń z zakresu organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć. Dotyczy również obustronnej promocji i obejmowania patronatem honorowym przedsięwzięć naukowych, wykładów specjalnych, konferencji i sympozjów.

Zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym określa Zarządzenie Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM. W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia programy studiów i harmonogramy realizacji programów studiów oraz efekty uczenia się przekazywane są interesariuszom zewnętrznym pełniącym rolę opiniodawczo-doradczą i konsultacyjną.

Interesariusze zewnętrzni powoływani są spośród przedstawicieli podmiotów zainteresowanych jakością kształcenia studentów m.in. na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*. Interesariusze zewnętrzni mogą wydawać opinie i sugestie dotyczące programów studiów i harmonogramów realizacji programów studiów oraz efektów uczenia się oraz szeroko pojętej jakości kształcenia:

- podczas posiedzeń interesariuszy organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych PAM,
- w bezpośrednich konsultacjach z Dziekanem Wydziału lub osobą przez niego upoważnioną,
- w drodze pisemnej.

Posiedzenia interesariuszy zewnętrznych odbywają się nie rzadziej niż 1 raz w semestrze.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

- podczas zajęć ujętych w programie studiów oraz harmonogramie realizacji programu studiów;
- podczas wymiany wiedzy w trakcie organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych konferencji, sympozjów, dni otwartych;
- podczas spotkań poświęconych realizowaniu praktyk zawodowych;
- poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych grup zajęć ujętych w programie studiów oraz harmonogramie realizacji programu studiów.

Procedura zatwierdzania i zmiany programów studiów na Wydziale Nauk Społecznych PAM na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* przebiega kilkuetapowo:

Etap 1. Zainicjowanie zmiany programu studiów

Do podmiotów inicjujących zmiany w programach studiów należą:

- nauczyciele akademicki;
- studenci;
- interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni;

Rada Wydziału.

Po zakończeniu każdego roku akademickiego nauczyciele akademicki są proszeni przez Dziekana Wydziału o uwagi, co do obowiązującego programu studiów. Nauczyciele akademicki etatowi oraz zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych dzielą się swoimi spostrzeżeniami co do sekwencji zajęć w programie studiów, wymiaru zajęć wykładowych, ćwiczeniowych, konwersatoryjnych oraz w ramach kształcenia na odległość. Wszystkie uwagi zgłaszane przez nauczycieli akademickich mailowo lub ustnie są odnotowywane przez Prodziekanów.

Drugim podmiotem inicjującym są studenci, którzy za pośrednictwem starosty roku zgłaszają do Władz Wydziału swoje uwagi, co do wymiaru zajęć, form zajęć oraz kształcenia na odległość. Najczęściej takie uwagi są zgłaszane podczas dyżuru Dziekana i Prodziekanów i odnotowywane.

Również w ramach spotkań z Radą Pracodawców i poszczególnymi interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego przedstawiane są sugestie co do ewentualnych korekt w programie studiów na danym kierunku.

Wszystkie ww. uwagi są przedstawiane i omawiane na posiedzeniu Rady Wydziału.

Etap 2. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia

Zgłoszone przez wskazane powyżej podmioty inicjujące uwagi do programów studiów są w etapie 2 omawiane na posiedzeniu Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Komisja opracowuje projekt zmian w programie studiów i przedstawia do wiadomości Dziekana. W posiedzeniu Komisji uczestniczą obowiązkowo studenci.

Etap 3. Wprowadzenie punktu dotyczącego zmiany w programie studiów do porządku posiedzenia Senatu PAM

Dziekan Wydziału zgłasza do Rektora PAM wnioski o wprowadzenie do porządku posiedzenia Senatu punktu pt. Zmiany w programie studiów dla danego kierunku. Do wniosku zostaje załączony projekt zmian w programie studiów tak, by mogli zapoznać się z dokumentem Senatorowie oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego.

Etap 4: Podjęcie uchwały Senatu o wprowadzeniu zmian w programie studiów

Na posiedzeniu Senatu PAM dyskutowany jest punkt dotyczący zmian w programie studiów. Przed powzięciem uchwały Dziekan Wydziału prezentuje Senatorom oraz przedstawicielom Samorządu Studenckiego PAM proponowane zmiany i uzasadnia ich wprowadzenie. Po dyskusji następuje głosowanie nad uchwałą.

Etap 5: Zamieszczenie zmienionego programu studiów w BIP PAM.

W procesie doskonalenia programu studiów uwzględniane są opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, dla przykładu od roku akademickiego 2026/2027 zostały wprowadzone zajęcia: *Neurodydaktyka i progresywne metody w nauczaniu języków obcych*. Wprowadzenie ww. zajęć było odpowiedzią na propozycję interesariusza wewnętrznego – nauczyciela akademickiego – oraz potrzebę dalszego rozwijania kompetencji dydaktycznych studentów przygotowujących się do wykonywania zawodu nauczyciela języka obcego.

Zmiana pozostaje w związku z wymaganiami dotyczącymi przygotowania nauczycieli określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie

szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, które określa m.in. wymagania dotyczące kwalifikacji do nauczania języków obcych. Rozporządzenie jest powiązane ze zmianami w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ukierunkowanymi na zapewnienie odpowiedniego przygotowania merytorycznego i dydaktycznego przyszłych nauczycieli.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Jedną z form współpracy Wydziału Nauk Społecznych PAM z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami przyjmuje postać podpisanych porozumień i realizacji ustaleń w nich zawartych. Wybrani przedstawiciele podmiotów gospodarczych powołani zostają do Rady Pracodawców, której głównym zadaniem jest ocena praktycznego kształcenia studentów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*.

Obszarem wspólnych działań z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest partycypowanie w procesie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni. Pracodawcy w ww. Radzie Pracodawców jako kolegiałnym organie doradczym Dziekana Wydziału Nauk Społecznych wyrażają opinie m.in. w sprawach zapotrzebowania rynku na kwalifikacje zawodowe i umiejętności przyszłych absolwentów, a także zakładanych do osiągnięcia efektów uczenia się. Poprzez opiniowanie, zgłaszanie wniosków i czynny udział w naradach mają realny współudział w kształtowaniu i dostosowywaniu do aktualnych potrzeb rynku, zarówno programów, jak i koncepcji kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*.

Ścisła współpraca obejmuje również pozyskiwanie, gromadzenie i przekazywanie środowisku akademickiemu wiedzy praktycznej związanej z przyszłymi miejscami pracy absolwentów. Odbywa się to w procesie dydaktycznym, realizowanych w miejscach służących nabywaniu przez studentów umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Ma to niejednokrotnie miejsce w środowisku pracodawców, tzn. w podmiotach leczniczych, różnego rodzaju instytucjach, ale również w jednostkach uczelnianych innych niż jednostka macierzysta, związanych z kierunkiem *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*.

Kolejną formą współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami w zakresie realizacji procesu kształcenia jest przyjmowanie studentów Wydziału Nauk Społecznych na praktyczne zajęcia oraz studenckie praktyki zawodowe, których celem jest realizacja procesu kształcenia pod kątem praktycznego przygotowania studentów do przyszłego zawodu, zdobycia umiejętności i kompetencji społecznych będących jednocześnie elementem procesu kształcenia, na którego formę, koncepcję i realizowany program realny wpływ ma Rada Pracodawców.

Obecnie dzięki istniejącej współpracy możliwości zorganizowania miejsc praktyk przez Wydział Nauk Społecznych PAM przewyższają zapotrzebowanie ze strony studentów. Niemniej Wydział stara się zawierać nowe porozumienia, aby oferta ze strony Wydziału w tym zakresie była jeszcze bardziej atrakcyjna dla studentów, a przede wszystkim, aby merytorycznie odpowiadała kierunkowi studiów.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami w zakresie realizowania praktyk zawodowych ma na celu umożliwienie studentom weryfikacji posiadanej wiedzy z jej zastosowaniem w konkretnych podmiotach.

Studenci PAM na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* realizują praktyki zawodowe m.in. w:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika, ul. Wojska Polskiego 1, 69-100 Słubice
2. Prywatna Szkoła Podstawowa Mieszko, ul. Świerzawska 18, 60-321 Poznań
3. I Akademicka Szkoła Podstawowa w Nowym Tomyszu, 64-300 Nowy Tomyśl, ul. Os. Północ 37a
4. Szkoła Podstawowa w Jastrzębsku Starym, plac Kościelny 6, 64-334 Jastrzębsko Stare
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Aleja Piasta 32, 77-400 Złotów
6. Zespół Szkoła Podstawowa-Przedszkole w Michorzewie, ul. Szkolna 2, 64-316 Kuślin
7. Przedszkole Miejskie nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi im. Przyjaciół Kubusia Puchatka, 64-100 Leszno, ul. Armii Krajowej 11
8. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Obrońców Polskiego Morza, ul. G. Narutowicza 57, 64-100 Leszno
9. Przedszkole nr 3, ul. Górki 5, 63-000 Środa Wielkopolska
10. Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne, ul. Kilińskiego 17, 62-200 Gniezno
11. Przedszkole Niepubliczne z Oddziałami Integracyjnymi KASZTANOWY OGRÓD, ul. 17 Września, 63-000 Środa Wielkopolska
12. Przedszkole nr 47, 60-326 Poznań, ul. Senatorska 1
13. Przedszkole nr 83 ZUCH, 60-316 Poznań, ul. Kasztelańska 19
14. Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Dąbrowskiego 50, 60-000 Środa Wielkopolska
15. Przedszkole BAJKOWY ŚWIAT Alicja Matysiak, ul. Brodowska 28, 63-000 Środa Wielkopolska

16. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy DLA DZIECI NIESŁYSZĄCYCH im. Józefa Sikorskiego, ul. Bydgoska 4a, 61-127 Poznań
17. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 78/82, Poznań
18. Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio, 60-625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 53a
19. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, 64-000 Kościan, ul. Kościelna 5a
20. Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Tragutta 42, 61-514 Poznań
21. Akademia Edukacji Montessori, Małpi Gaj Przedszkole Specjalne, ul. Drewiańska 10/69, 61-614 Poznań
22. Zespół Szkół Specjalnych nr 103 im. Marii Grzegorzewskiej, 60-345, ul. Rycerska 43
23. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, 64-300 Nowy Tomyśl, ul. Emilii Szanieckiej 1
24. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Zacisze 1, 67-400 Wschowa
25. Świat Malucha Sp. Cywilna ul. Mostowa 10 64-360 Zbąszyń
26. Przedszkole Prywatne MUMULA w Rokietnicy Osiedle Kalinowe 13B, 62-090 Rokietnica
27. Szkoła Podstawowa nr 19 im. S. Staszica osiedle Oświecenia 1, 61-205 Poznań
28. Szkoła Podstawowa Zespołu Szkół im. Królowej Jadwigi Spokojna 3, 62-007 Jerzykowo
29. Zespół Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Wąsowie, ul. Lipowa 51 64-316 Wąsowo
30. Fundacja Dom Autysty ul. Szamotulska 65C, 60-566 Poznań
31. Centrum Terapii Małego Dziecka Os. Powstań Narodowych 35, 61-215 Poznań
32. Przedszkole "Leśne Skrzaty " Przebędowo 1 , 62-095 Murowana Goślina
33. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Obornikach ul. Mickiewicza 4, 64-600 Oborniki
34. Placówka Opiekuńczo-wychowawcza " Betania" ul. Lipowa 27 B/2, 64-500 Szamotuły
35. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyślu, ul. E. Szanieckiej 1, 64-300 Nowy Tomyśl
36. Szkoła Podstawowa im. Jana z Ludziska w Ludzisku , 88-160 Janikowo
37. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Tutoń ul. Druskienicka 6, 60-476 Poznań
38. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7 ul. Świętego Antoniego 42, 61-359 Poznań
39. Leśna Polana Ewa Dydymska ul. Marszałkowska 48, 60-327 Poznań
40. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Kornela Makuszyńskiego Zębowo ul. Długa 1, 64-310 Lwówek
41. Stowarzyszenie Sercem Tworzymy Przyszłość Kurnatowice 60, 64-420 Kwilcz,

42. Przedszkole z Oddziałami integracyjnymi w Glinnie ul. działkowa 30, 64-300 Nowy Tomyśl
43. Stowarzyszenie Widzących Więcej ul. Mariacka 37, 40-014 Katowice
44. Zespół Szkoła Podstawowa – przedszkole w Michorzewie ul. Szkolna 2 , 64-316 Kuślin
45. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Hipolita Cegielskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Poznaniu os. Rusa 56, 61-245 Poznań
46. Szkoła Podstawowa nr 74 im. Mikołaja Kopernika ul. Trybunalska 17/25, 60-325 Poznań.
47. Szkoła Podstawowa Spektrum w Zalasewie ul. Glebowa 1
48. Przedszkole Specjalne Ahoj w Swarzędzu z oddziałami zamiejscowymi w Zalasewie, ul. Zygmunta Grudzińskiego 7e, 62-020 Swarzędz

Powyższe rodzaje współpracy pozwalają na udział interesariuszy zewnętrznych zarówno w programowaniu (opiniowanie, zgłaszanie wniosków, wskazywanie sugestii, propozycji, itp.), jak i realizacji procesu kształcenia (np. zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe), a w tym w realizacji prac etapowych (np. zaliczeniowych, śródsesemestralnych, itp.).

Najczęstszą formą praktykowanej współpracy ze strony Uczelni jest umożliwianie udziału jej przedstawicieli w przedsięwzięciach popularyzujących edukację. Z drugiej zaś strony to udział przedstawicieli pracodawców w konsultacjach związanych ze zmianą harmonogramu realizacji programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* oraz szczegółowych treści programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się.

Dzięki współpracy Rada Pracodawców ma również możliwość sugerowania sposobu organizacji przez Uczelnię studiów podyplomowych, kursów dokształcających, szkoleń i kursów językowych dla pracowników instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, dla których zaproponowana oferta byłaby atrakcyjna. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcy będący partnerami Uczelni mają również możliwość uczestnictwa w wybranych projektach naukowo-badawczych interesujących strony.

Wypełnianie wzajemnych zobowiązań i utrzymywanie relacji dotyczy też wzajemnej promocji, zamieszczania logotypów oraz informacji o nawiązanej i rozwijającej się współpracy, jak również dystrybucji materiałów promocyjnych.

Zakres zawartych z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami porozumień dotyczy nie tylko zasobów kadrowych, w tym wiedzy praktycznej i doświadczenia, ale również zaplecza tychże podmiotów, w tym ich infrastruktury udostępnianej do celów dydaktycznych. Proces kształcenia koordynowany jest zarówno ze strony Uczelni, ale również w ramach współpracy przez wyznaczonych, przygotowanych zawodowo opiekunów dydaktycznych po stronie pracodawców. Wszystkie te działania służą zarówno wzmocnieniu

pozycji absolwentów Uczelni na rynku pracy, jak i dbałości o rozwój oraz poszerzanie wiedzy studentów w obszarach związanych z kierunkiem *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*.

Zasady podejmowanej współpracy z podmiotami społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami dotyczą również realizacji projektów badawczo-rozwojowych i naukowo-badawczych. Obustronny wspólny udział w ich realizacji oparty jest na równoważnym zaangażowaniu i adekwatnych korzyściach dla obu stron. Udostępnianie ze strony Uczelni zasobów bibliotecznych, wiedzy naukowej wykładowców, umiejętności dydaktycznych oraz metodycznych w prowadzeniu procesów naukowo-badawczych, a ze strony podmiotów i instytucji zewnętrznych infrastruktury i zasobów wiedzy praktycznej, owocuje w postaci realizacji cennych pod względem naukowo-praktycznym projektów.

Współpraca instytucji społeczno-gospodarczych, w tym pracodawców z Uczelnią daje też możliwość uzyskania lub podwyższania kwalifikacji zawodowych swoich pracowników. Korzyścią płynącą niewątpliwie ze współpracy z Uczelnią jest dla środowiska otoczenia zewnętrznego, w tym gospodarczego, możliwość publikacji i rozpowszechnienia ofert praktyk przekazywanych przez instytucje za pomocą strony internetowej, kampanii e-mailingowej oraz tablice Biura Karier PAM.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),

aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,

stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągania przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,

skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,

udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,

sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----
...	-----	-----

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów).

Wydział Nauk Społecznych PAM czyni starania mające na celu stałe zwiększanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Za pośrednictwem Władz Uczelni oraz koordynatora programu Erasmus Plus podejmowane są wysiłki nakierowane na wzmocnienie wsparcia mobilności międzynarodowej studentów oraz nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych Wydziału, a także tworzenie programów wymiany z uczelniami partnerskimi.

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia wiąże się ściśle z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* w zakresie działań zmierzających do:

- 1) zbudowania wysokiej jakości – atrakcyjnych dla cudzoziemców – programów studiów;
- 2) zawierania umów o współpracy z partnerami zagranicznymi;
- 3) zwiększenia liczby wspólnych projektów edukacyjnych i zawodowych realizowanych przez Uczelnię z zagranicznymi partnerami (m.in. wspólna organizacja międzynarodowych konferencji naukowych z partnerami z Europy Środkowo-Wschodniej);
- 4) zwiększenia grona cudzoziemców studiujących w Wydziale;
- 5) podnoszenia poziomu profesjonalizmu kadry akademickiej przez większe zaangażowanie w badania i projekty zawodowe oraz edukacyjne prowadzone z partnerami zagranicznymi;
- 6) stworzenia warunków mających przyciągnąć najlepszych studentów i naukowców zagranicznych;
- 7) zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników naukowych poprzez udział w programie Erasmus Plus.

Istotnym celem misji Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych jest rozwijanie umiejętności praktycznej aplikacji wiedzy w odniesieniu do społecznych, edukacyjnych i ekonomicznych realiów życia zawodowego absolwentów oraz organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej, poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni w różnych obszarach jej działalności, w tym także związanej z rozwojem współpracy międzynarodowej, wreszcie także elastyczność i dążenie do wykorzystania nowych możliwości kształcenia poprzez prowadzenie badań i projektów zawodowych i upowszechnianie osiągnięć naukowych.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Wydział Nauk Społecznych PAM przywiązuje wagę do tych elementów w programie studiów, które służą umiędzynarodowieniu.

Program studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym* uwzględnia również międzynarodowy wymiar kształcenia. W ramach zajęć podejmowane są tematy związane ze współczesnymi wyzwaniami edukacji, różnorodnością kulturową oraz trendami globalizacyjnymi. Przykładem jest przedmiot *Proces edukacyjno-wychowawczy w pracy z grupą wielokulturową*. Międzynarodowy wymiar kształcenia wzmacniają także zajęcia prowadzone w języku angielskim, m.in. *Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w klasach I–III* oraz *Praca z dzieckiem uzdolnionym*.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Stopień przygotowania studentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* do uczenia się w językach obcych podlega indywidualnej weryfikacji przed rozpoczęciem zajęć z lektoratów językowych, co pozwala na zdiagnozowanie kompetencji językowych każdego ze studentów. Efektem weryfikacji jest podział studentów na grupy różniące się wyjściowym stopniem zaawansowania znajomości języka obcego (A2 lub B1) – od drugiego semestru lektoratu. Weryfikacja osiągnięcia przez studenta wymaganych kompetencji językowych dokonywana jest (w pierwszym semestrze lektoratu) poprzez:

- egzaminy i kolokwia ustne i pisemne,
- aktywność podczas zajęć,
- testy sprawdzające,
- zadania indywidualne i grupowe,
- dyskusje i rozmowy w języku obcym,
- sprawdzanie znajomości tekstu obcego ze słuchu,

- zadania do przygotowania w czasie bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta.

Szczegółowe sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego zawarte są w szczegółowych treściach programowych pozwalających na uzyskanie efektów uczenia się (sylabusie) dla lektoratu języka obcego.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

PAM w ramach programu wymiany międzynarodowej stara się zapewnić jak najszerszą ofertę wyjazdów zagranicznych, stąd duża dbałość o stałe poszerzanie zakresu współpracy międzynarodowej z jednostkami zagranicznymi.

Od 2016 r. Uczelnia posiada akredytowaną kartę ECHE dla szkolnictwa wyższego i co roku startuje w konkursie o dofinansowanie ze środków programu Erasmus+ mobilności studenckich, dydaktycznych oraz administracyjnych.

Przed pandemią COVID-19 około 10 studentów wyjeżdżało na praktyki do krajów objętych programem ERASMUS +. Podobnie do Uczelni w ramach programu ERASMUS+ przyjeżdżali studenci z Hiszpanii z University of Oviedo na jeden semestr lub cały rok studiów.

W ramach porozumień o współpracy studenci m.in. kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie mogli realizować przyznane mobilności:

Czechy:

1) Tomas Bata University in Zlin, Wydział Technologii (2017-2021):

umowa w ramach programu Erasmus+.

10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),

2) AKCENT College (2017-2021):

umowa w ramach programu Erasmus+.

10 miesięcy (2 studentów wyjeżdża na 1 semestr każdy lub 1 student wyjeżdża na cały rok akademicki),

Hiszpania:

1) University of Oviedo (2017-2021):

umowa w ramach programu Erasmus+.

10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),

2) University of A Coruña (2017-2021):

umowa w ramach programu Erasmus+.

10 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student wyjeżdża na cały rok akademicki),

Słowacja:

1) Matej Bel University (2017-2020):

umowa w ramach programu Erasmus+,

20 miesięcy (4 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 2 studentów na cały rok akademicki),

12 miesięcy (2 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy lub 1 student na cały rok akademicki),

15 miesięcy (3 studentów mogło wyjeżdżać na 1 semestr każdy).

Ponadto Uczelnia zawarła w 2018 r. porozumienie o współpracy z:

STATE UNIVERSITY OF LIBRARY STUDIES AND INFORMATION TECHNOLOGIES, SOFIA, BULGARIA,

oraz w 2021 r. porozumienie o współpracy z:

Donetsk National University of Economics and Trade Named After Mykhailo Tugan-Baranovsky.

Każdorazowo, przy podpisywaniu porozumień z uczelniami w ramach programu Erasmus Plus, pod uwagę brane są efekty uczenia się oraz kompatybilność programów nauczania, a podstawą do ich porównywania, jak również dokonywania zaliczeń kolejnych etapów studiowania studentom uczestniczącym w wymianie międzynarodowej jest system ECTS.

W Deklaracji Polityki ERASMUS+, PAM w ramach strategii umiędzynarodowienia programu kształcenia i jego realizacji wskazała na następujące cele strategiczne:

- zwiększenie mobilności pracowników i studentów poprzez organizację wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych, staży oraz praktyk,
- zwiększenie liczby kierunków prowadzonych w języku angielskim,
- podejmowanie działań mających na celu nawiązanie współpracy z kolejnymi uczelniami w krajach UE,
- zwiększenie mobilności studentów z niepełnosprawnościami,
- uczestnictwo w europejskich programach edukacyjnych,

- rozszerzenie możliwości odbywania praktyk w kolejnych państwach UE,
- pozyskiwanie zagranicznych ekspertów dydaktycznych,
- przestrzeganie polityki antydyskryminacyjnej oraz jej rozwój,
- rozszerzenie możliwości odbywania staży naukowych za granicą,
- promocja programu Erasmus+ poprzez organizowanie konferencji, seminariów, a także kursów przygotowawczych dla studentów i pracowników.

Wizyta monitorująca odbyła się 25 kwietnia 2018 r. Dotyczyła działań związanych z mobilnością edukacyjną w sektorze szkolnictwa wyższego programu Erasmus+.

Celem wizyty monitorującej było omówienie realizacji mobilności. Niniejsza wizyta miała charakter doradczy. Tematem rozmów były m. in. przyjęte w PAM rozwiązania organizacyjne związane z obsługą uczestników mobilności, dostępności informacji o programie, przejrzystości przyjętych zasad i procedur oraz respektowaniem przez Uczelnię postanowień wynikających z Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego. **Wizytę i jej efekty Narodowa Agencja oceniła pozytywnie.**

W maju 2023 r. zakończono kolejny projekt o numerze 2020-1-PL01-KA103-078288, który trwał 4 lata. W trakcie realizacji projektu 14 studentów Uczelni wyjechało za granicę. Pandemia COVID-19 uniemożliwiła realizację zakładanej liczby wyjazdów studentów i wykładowców. Sprawozdanie z realizacji projektu zostało przesłane do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i zostało ocenione pozytywnie. Kategoria „Jakość realizacji projektu” została oceniona na 35 punktów z 40 możliwych, co oznacza, że program Erasmus+ należy do priorytetów Uczelni.

Uczelnia przygotowała i przesłała wniosek o dofinansowanie na kolejny projekt Erasmus+, który rozpoczął się w czerwcu 2024 r. W projekcie będą mogły wziąć udział 22 osoby.

Na początku każdego roku akademickiego Wydział Nauk Społecznych PAM prowadzi akcję informacyjno-promocyjną programu Erasmus+ zachęcając studentów i nauczycieli akademickich do mobilności naukowej.

Wydział Nauk Społecznych PAM zawarł również dnia 08.10.2025 r. umowę o współpracy z The National Technical University of Ukraine „Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute.

W ramach umiędzynarodowienia Uczelnia, w tym Wydział Nauk Społecznych jest stroną porozumień z następującymi podmiotami:

- Just Health SRL, Belgia (umowa z dnia 9 listopada 2024 r.);
- State University of Library Studies and Information Technologies – Sofia, Bulgaria (Memorandum of Understanding);

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W Uczelni obowiązuje następująca procedura ubiegania się o dofinansowanie udziału w konferencjach międzynarodowych. Nauczyciel akademicki, który wyraża chęć wzięcia udziału w konferencji międzynarodowej może złożyć wniosek o dofinansowanie ze strony Uczelni. Pierwszym etapem jest złożenie wniosku o dofinansowanie do Dziekana Wydziału Nauk Społecznych celem zaopiniowania zgodności konferencji międzynarodowej z profilem działalności naukowo-dydaktycznej kierunku studiów. W kolejnym etapie wniosek jest przekazywany celem zaopiniowania do Rektora PAM. Pozytywna opinia ww. organów Uczelni stanowi podstawę decyzji w kwestiach finansowych Założyciela PAM. Istnieje możliwość uzyskania całościowego lub częściowego wsparcia finansowego Uczelni w wyjeździe zagranicznym. Nauczyciel akademicki po powrocie z konferencji międzynarodowej składa w Kwesturze Uczelni dokumentację określającą wysokość poniesionych kosztów celem rozliczenia. W ramach wyjazdu zagranicznego rozliczane są m.in. koszty związane z podróżą, wyżywieniem, noclegiem oraz opłatami konferencyjnymi. Nauczyciel akademicki jest zobowiązany do samodzielnej organizacji wyjazdu zagranicznego (zakup biletów, zakwaterowanie, rejestracja na konferencję).

Przedstawiciele Uczelni biorą aktywny udział w wielu konferencjach międzynarodowych. Jako przykład można podać:

Konferencje zagraniczne:

- 15–17.06.2017 – Udział w Kongresie Verein Deutsche Sprache (Kusel, Niemcy), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 04–06. 09.2017 – organizacja i czynny udział w Drugim Kongresie Międzynarodowej Unii Języka Niemieckiego (ISPRUD), Mielno-Unieście (Referat: Zur Menschen- und Naturauffassung der deutsche Frühromantik), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 12.04.2018 – Wykład w Ambasadzie RP w Bogocie, Kolumbia – „Polskie drogi ku tożsamości i niepodległości – refleksje filozoficzne”, (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 21–23. 06. 2018 – Udział w Kongresie Verein Deutsche Sprache (Offenburg, Niemcy), (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 13–15. 12. 2018 – czynny udział w konferencji: Kant and New Concepts II: Thought, Language and Society, Amsterdam, Holandia (Referat: Mensch und Wort – Kant, Hegel und Schelling über modus existendi), (Prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).
- 23-24.09.2021, Międzynarodowa konferencja naukowa on-line: „Brücken statt Mauer” („Mosty zamiast murów”) wraz z wykładem 24.09.2021 r. „Polen und Deutsche – Vergleich der Mentalitäten” (prof.dr hab. Bolesław Andrzejewski).

Udział w zagranicznych grantach, projektach naukowych:

- 01.02–30.04 2019 – Kierownictwo polsko-niemieckiego projektu, realizowanego w Uniwersytecie Halle-Wittenberg, finansowanego przez stronę niemiecką. Temat: „Portraits der Nationen mit Inter-philosophie gezeichnet”, (prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski).

Istotnym elementem umiędzynarodowienia jest udział w działalności publikacyjnej pracowników Uczelni czego przykładem są:

Publikacje zagraniczne :

prof. dr hab. Bolesław Andrzejewski

- Ein Pole, der deutsche Philosophie schätzt, [w:] Wir sprechen gerne Deutsch, red. U. Weinreich, IFB Verlag Deutsche Sprache, Paderborn 2018, s. 32-46,
- Erbe und Gegenwart, współred. Zofia Moros-Pałys, WSPiA, Poznań 2014, ss. 342
- Historia niemieckiej filozofii w XIX wieku, RIWSZ, Minsk, 2018, ss. 178 ,
- Opera selecta, Wyd. WSPiA, Poznań 2021, Tomy 1 – 2 (ss. 1146),
- Porträts der Nationen, mit der Interphilosophie gezeichnet, Univ. Halle-Wittenberg, Halle 2022, ss. 266
- Literatur als Metakunst, w: Sprachnachrichten Nr 79 / III 2018, S. 27 ,Ratio, empeíra, pragma, uniwersum – w poszukiwaniu komunikacyjnej precyzji, PR Manager, marzec 2021, wersja elektroniczna ,Vor, mit und nach Jaspers – ein Beitrag zur Öko-Philosophie, w: Karl Jaspers: filozofia wieczysta – filozofia czasu.

dr Jakub Wierzbicki:

- Grabowska, I., Wierzbicki, J. (2025). *The Needs of Generation Z Students – An Analysis of the Challenges in the Field of Higher Education*. W: K. Brzychcy i R. Tyłzanowski (red.), *Od innowacji do praktyki. Współczesne kierunki w zarządzaniu i rozwoju organizacji* (s. 139-149). Instytut Badań nad Innowacjami i Przedsiębiorczością;
- Rosalska, M., Wierzbicki, J. (2021). *Proactivity of students – between diagnostic assumptions and methodical solutions*. Dyskursy Młodych Andragogów, (22), 217-227.

mgr Patrycja Baracco

- badania naukowe w Applied Language Center, University College Dublin, realizowane w ramach przygotowań do projektu doktorskiego dotyczącego roli emocji i afektywności w procesie uczenia się języka.

- Wykładowcy Wydziału Nauk Społecznych przygotowani są do prowadzenia wybranych zajęć w języku angielskim, niemieckim i rosyjskim. Ponadto Wydział zachęca studentów i pracowników do udziału w wymianie międzynarodowej Erasmus Plus, w konferencjach międzynarodowych oraz publikowania artykułów w językach obcych w wydawanych przez Wydawnictwo PAM publikacjach.

7.6. Sposób, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poziomie Wydziału należy do kompetencji Dziekana Wydziału, który ściśle współpracuje z pełnomocnikiem Rektora ds. Programu Erasmus+. Okresowa (coroczna) ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywana jest na wspólnych posiedzeniach Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia. W rocznym sprawozdaniu Dziekana z działalności Wydziału prezentowanym na posiedzeniu wspólnym przedstawione zostają wnioski z monitoringu, co stanowi podstawę do przyjęcia rozwiązań mających na celu podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia oraz podsumowanie rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację. Ponadto okresowa ocena umiędzynarodowienia prowadzona jest na poziomie uczelnianym. Na posiedzeniu Senatu PAM prezentowane jest sprawozdanie w tym przedmiocie.

Na Wydziale Nauk Społecznych PAM wprowadzono Zarządzeniem Dziekana *procedurę okresowego przeglądu umiędzynarodowienia zmierzającego do intensyfikacji procesu internacjonalizacji*.

Celem procedury jest zapewnienie okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych PAM i jej wykorzystywanie do intensyfikacji tego procesu. Niniejsza procedura ma charakter cykliczny i odbywa się co najmniej raz w semestrze.

Okresowego przeglądu stopnia umiędzynarodowienia dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Okresowego Przeglądu Stopnia Umiędzynarodowienia. W skład Wydziałowej Komisji ds. Okresowego Przeglądu Stopnia Umiędzynarodowienia wchodzi:

- Dziekan Wydziału Nauk Społecznych jako Przewodniczący
- Wszyscy członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia jako Członkowie
- Koordynator ds. Programu Erasmus+ jako Członek.

Terminy posiedzeń ustala Przewodniczący. Posiedzenia Komisji odbywają się odrębnie dla każdego kierunku studiów. W posiedzeniach Komisji mogą brać udział na zaproszenie Przewodniczącego jako głos doradczy:

- Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na danym kierunku studiów
- Starostowie wszystkich roczników i form studiów na danym kierunku
- Pracownicy administracyjni Uczelni.

Komisja dokonuje okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów, biorąc pod uwagę:

- Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia z uwzględnieniem:
- uczelni, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową w ramach programów mobilności, w tym programu Erasmus+,
- uczelni, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową w ramach umów bilateralnych,
- innych instytucji naukowych, badawczych, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową,
- kierunków studiów prowadzonych przez uczelnie, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową,
- profilu działalności naukowej, badawczej instytucji, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową,
- zasięgu przestrzennego współpracy międzynarodowej,
- pozycji uczelni na europejskim i światowym rynku edukacyjnym, zasięgu jej działania w wymiarze międzynarodowym.
- Zgodność rodzaju, zakresu i zasięgu umiędzynarodowienia procesu kształcenia z koncepcją i celami kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych.
- Możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na każdym kierunku z uwzględnieniem:
- skali wymiany międzynarodowej, w tym kadry akademickiej i studentów,
- wsparcia Uczelni w rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem, tj. wsparcie organizacyjne, finansowe, opieka merytoryczna,
- skuteczności systemu informacyjnego dotyczącego współpracy międzynarodowej.
- Opiekę nad studentami zagranicznymi.

- Działania Uczelni integrujące środowisko studentów polskich i zagranicznych.
- Skuteczność nauczania języków obcych.

Dokonując okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych PAM Wydziałowa Komisja ds. Okresowego Przeglądu Stopnia Umiędzynarodowienia stosuje następujące kryteria:

1. Czy rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia poszczególnych kierunków studiów,
2. Czy stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na każdym prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych PAM kierunku.

Wydziałowa Komisja ds. Okresowego Przeglądu Stopnia Umiędzynarodowienia dokonuje oceny doboru uczelni i innych instytucji, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową i ich wpływu na intensyfikację umiędzynarodowienia kształcenia.

Komisja dokonuje oceny możliwości tworzonych przez uczelnie dla rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem i ich wpływu na intensyfikację umiędzynarodowienia kształcenia.

Wydziałowa Komisja ds. Okresowego Przeglądu Stopnia Umiędzynarodowienia nie później niż na koniec każdego semestru sporządza ocenę-raport stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych i przedstawia ją Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia w ramach obowiązującej struktury wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia w PAM.

Ocena-raport zawiera następujące elementy:

- ocenę poprawności doboru uczelni i innych instytucji, z którymi PAM nawiązał współpracę międzynarodową i ich wpływu na intensyfikację umiędzynarodowienia kształcenia,
- ocenę możliwości tworzonych przez uczelnie dla rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem i ich wpływu na intensyfikację umiędzynarodowienia kształcenia,
- rekomendacje, których celem jest doskonalenie działań Uczelni w celu intensyfikacji i podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych.

Wyniki i wnioski oraz rekomendacje z oceny-raportu są wykorzystywane do intensyfikacji i podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych.

Koordynator ds. Programu Erasmus+ ma obowiązek bieżącego informowania Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM o przeprowadzonych spotkaniach informacyjnych ze studentami, nauczycielami akademickimi oraz pracownikami administracyjnymi w zakresie dostępnych mobilności.

Na początku każdego semestru Koordynator ds. Programu Erasmus+ przedstawia Dziekanowi Wydziału harmonogram spotkań informacyjnych ze studentami, nauczycielami akademickimi i pracownikami administracyjnymi dotyczącymi dostępnych mobilności.

Dziekan Wydziału przedstawia Senatowi Uczelni sprawozdanie z okresowego przeglądu stopnia umiędzynarodowienia.

Należy zaznaczyć, że Władze Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz Prorektorzy PAM byli uczestnikami III Kongresu Umiędzynarodowienia – Dyplomacja naukowa, który odbył się w Poznaniu na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w dniach 4-5 grudnia 2025 r. W jego trakcie omawiane były założenia krajowej strategii umiędzynarodowienia – cele, priorytety i perspektywy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,

zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,

form wsparcia:

krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

systemu motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,

sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej, sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,

zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,

działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,

współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,

sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Organizację i dostosowanie systemu wsparcia w uczeniu się różnych grup studentów (w tym dla studentów z niepełnosprawnością) określają m.in. zapisy Regulaminu studiów PAM, który zawiera szczegółowe regulacje w zakresie indywidualnej organizacji studiów. Celem wprowadzenia ww. procedury było kompleksowe uregulowanie warunków wyrównywania szans studentów w dostępie do studiów. System wsparcia obejmuje następujące grupy studentów: studentów z niepełnosprawnościami, studentki spodziewające się dziecka, studentów wychowujących małe dziecko, studentów, którzy z uwagi na charakter wykonywanej pracy mają utrudnione warunki uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów.

Wsparcie w uczeniu się obejmuje w szczególności:

- możliwość uczestniczenia w zajęciach asystenta studenta z niepełnosprawnością;

- otrzymywanie od nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej;
- udostępnianie studentowi materiałów dydaktycznych przed rozpoczęciem zajęć;
- umożliwienie nagrywania dźwięku i obrazu podczas zajęć;
- zmianę formy prac etapowych oraz zaliczeń i egzaminów końcowych;
- wydłużenie czasu trwania zaliczeń i egzaminów;
- dostosowanie arkuszy egzaminacyjnych do specjalnych potrzeb studenta.

Uczelnia uczestniczyła w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem było dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skutkujące likwidacją barier w dostępie do studiów. W ramach programu:

- wyznaczono pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami;
- zorganizowano cykl szkoleń dla kadry dotyczących rozpoznania i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;
- wykładowcy i pracownicy Uczelni wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński na temat usuwania barier architektonicznych oraz współpracy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami z wykładowcami i studentami;
- wyposażono stanowiska komputerowe do pracy dla osób różnymi typami niepełnosprawności;
- wybudowano windę dla osób z niepełnosprawnością ruchową;
- zakończono proces inwestycyjny budowy windy dla osób z niepełnosprawnością w Domu Sportowca w Kwiejcach.

Wsparcie procesu uczenia się realizowane jest przez wszystkich nauczycieli akademickich i pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM przy udziale Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

W zakresie wsparcia dydaktycznego PAM stwarza studentom możliwość uzupełnienia lub poszerzenia wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zdobytych podczas studiów poprzez organizację dodatkowych szkoleń, kursów, seminariów naukowych, wykładów otwartych. Ponadto zapewnia wsparcie poprzez organizację konsultacji i dyżurów dydaktycznych z nauczycielami akademickimi. Poprzez Biuro Karier PAM wspiera studentów w procesie poszukiwania i realizacji studenckich praktyk zawodowych. Umożliwia studentom udział w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus Plus. Umożliwia studentom skorzystanie z indywidualnej organizacji studiów. Zapewnia studentom

odpowiednie warunki kształcenia poprzez dbałość o infrastrukturę dydaktyczną. Dbą o systematyczne poszerzanie zasobów Biblioteki PAM. Umożliwia studentom korzystanie z Czytelni wyposażonej w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

8.3. Formy wsparcia: krajowej i międzynarodowej mobilności studentów, we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji, aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

W szeroko rozumiane wsparcie rozwoju społecznego studentów oraz kształtowanie kompetencji organizacyjnych wpisuje się wolontariat i współpraca z organizacjami pozarządowymi, jak również partnerami Wydziału Nauk Społecznych w organizacji wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.

Co roku studenci Wydziału Nauk Społecznych PAM uczestniczą w spotkaniach informacyjnych poświęconych organizacji systemu szkolnictwa wyższego w Polsce systemowi oraz programowi Erasmus Plus. Spotkania prowadzone przez nauczycieli akademickich oraz pracowników Wydziału Nauk Społecznych mają na celu:

- przybliżenie studentom specyfiki Procesu Bolońskiego, który wpłynął na kształt systemu szkolnictwa wyższego w Polsce;
- uświadomienie możliwości kontynuowania studiów przez absolwentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w wybranej krajowej lub zagranicznej uczelni na kierunkach niezwiązanych z dotychczas ukończonym;
- wyjaśnienie zasad i warunków uczestnictwa w programie Erasmus Plus.

W szczególności Wydział Nauk Społecznych PAM stale udziela wsparcia i motywuje studentów do udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus. W tym celu są prowadzone kampanie informacyjne. Student ma możliwość spotkania się uczelnianym Koordynatorem Programu Erasmus Plus. Informacje dotyczące możliwości związanych z wyjazdem na uczelnie zagraniczne znajdują się w osobnej zakładce na stronie internetowej Uczelni, a aktualności z nimi związane są zamieszczane na stronie www.

W PAM istnieje procedura, zgodnie z którą wyjazd do uczelni zagranicznej w celu realizacji mobilności jest formą gratyfikacji dla studenta, stąd przy rozpatrywaniu jego wniosku brana jest pod uwagę średnia ocen za ostatni rok akademicki, co jest dodatkowym czynnikiem motywującym studentów do rzetelnej realizacji procesu kształcenia.

Formy wsparcia dla studenta ze strony uczelnianego Koordynatora ds. Programu Erasmus Plus są następujące:

- pomoc w przygotowaniu kompletu dokumentów,
- skontaktowanie studenta z uczelnią zagraniczną i uzgodnieniu programu studiów,
- monitorowanie przebiegu mobilności,

- wnioskowanie do Dziekana Wydziału Nauk Społecznych o uznanie i zaliczenie programu studiów zrealizowanego na uczelni zagranicznej.

Uczelniany Koordynator ds. Programu Erasmus Plus stale monitoruje zainteresowanie studentów miejscami, w tym uczelniami zagranicznymi, z którymi PAM mogłaby nawiązać współpracę.

Z kolei studenci rozpoczynający karierę zawodową podczas studiów korzystają ze wsparcia Biura Karier PAM w poszukiwaniu odpowiednich ofert pracy. Są kierowani do pracodawców zgłaszających zapotrzebowanie na pracowników o określonych kwalifikacjach, stażystów i praktykantów. Wydział Nauk Społecznych przygotowuje na wniosek studentów i absolwentów pisemne rekomendacje, które stanowią argument przemawiający za ich zatrudnieniem. Dodatkowo Biuro Karier PAM oferuje kursy i szkolenia podwyższające kwalifikacje studentów na rynku pracy. Oferta kursów i szkoleń adresowana do studentów i absolwentów podlega aktualizacji zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych Wydziału Nauk Społecznych.

8.4. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

PAM podejmuje działania mające na celu motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników nauczania oraz rozwoju zawodowego m.in. poprzez:

stypendium rektora dla najlepszych studentów – zasady przyznawania stypendium określa *Regulamin świadczeń dla studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*;

stypendium ministra dla najlepszych studentów – prawo do ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia przysługuje studentowi posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami lub wybitne osiągnięcia w sporcie;

wyróżnienia studentów, którzy uzyskali najwyższe w roku akademickim wyniki w nauce odbywają się podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego oraz absolutorium.

W celu motywacji studentów stosuje się także dyplomy potwierdzające ich wybitne osiągnięcia. Ponadto studenci włączani są do organów Uczelni / Wydziału Nauk Społecznych PAM. Są angażowani do udziału w organizacji konferencji i seminariów naukowych, do publikowania artykułów na łamach Wydawnictwa PAM pod opieką naukową pracowników nauki. Ponadto studenci są motywowani poprzez wyróżnienie w formie zagranicznej wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus Plus.

W związku z tym, że głównym celem Wydziału Nauk Społecznych PAM jest interdyscyplinarne kształcenie wysoko wykwalifikowanych i twórczych specjalistów na potrzeby gospodarki opartej na wiedzy, na Wydziale stosowane są zróżnicowane formy wspierania studentów w realizacji projektów zawodowych oraz publikowania lub prezentacji w innej formie ich

wyników, m.in. poprzez rozpowszechnianie informacji o konferencjach, sympozjach, seminariach naukowych, a zwłaszcza tych organizowanych z myślą o studentach.

Wydział Nauk Społecznych oferuje studentom kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie udział w Studenckich Kołach Naukowych.

Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki „Omega” rozpoczęło działalność w 2023 r. i jest kontynuatorem działań Koła „Passus”, funkcjonującego od lat na uczelni. Obecna nazwa Koła – OMEGA to:

1. Opieka,
2. Miłość,
3. Empatia,
4. Godność,
5. Akceptacja.

Oferta skierowana jest do studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pedagogiki, filologii i psychologii, którzy chcą rozwijać swoje pedagogiczne kompetencje oraz aktywnie uczestniczyć w projektach edukacyjnych i badawczych.

Główne cele:

- Aktywizacja studentów poprzez rozbudzenie zainteresowań, poszerzenia wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, realizacja badań naukowych, organizacja oraz uczestnictwo w konferencjach naukowych, tworzenie oraz realizacja programów profilaktycznych, współpraca z instytucjami, praktykami specjalistami z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
- Prowadzenie działalności naukowo-badawczej, poprzez organizację i udział w takich wydarzeniach jak: seminaria, warsztaty, konferencje naukowe.
- Dążenie do ciągłego samorozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem wzbogacania kompetencji społecznych i interpersonalnych.
- Popularyzacja wartości edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w kształtowaniu osobowości studentów oraz w kontekście przyszłej pracy pedagoga.
- Aktywność w zakresie działań społecznych i pomocowych.
- Działalność promocyjna Wydziału Nauk Społecznych i Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I.

ZESTAWIENIE DZIAŁAŃ KOŁA NAUKOWEGO

1. Działalność Charytatywna i Społeczna

- Organizacja Dnia Kobiet dla pacjentek szpitala przy ul. Lutyckiej w Poznaniu. Inicjatywa mająca na celu wsparcie i umilenie czasu kobietom przebywającym na

oddziałach szpitalnych. Członkowie koła przygotowali drobne upominki oraz ręcznie robione kartki z życzeniami, dbając o stworzenie ciepłej, pełnej empatii atmosfery, która pozwoliła pacjentkom choć na chwilę oderwać się od szpitalnej rzeczywistości.

- Wsparcie organizacji Festynu z okazji Dnia Dziecka dla pacjentów szpitala przy ul. Szpitalnej Aktywne wsparcie Zespołu Szkół nr 110 w Poznaniu (placówki działającej przy Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera) w przygotowaniu i przeprowadzeniu wydarzenia dla najmłodszych pacjentów. Członkowie koła zaangażowali się w pomoc przy organizacji animacji, warsztatów z wykorzystaniem elementów sensorycznych i plastycznych oraz gier dostosowanych do możliwości ruchowych dzieci. Współpraca ze szkołą przyszpitalną miała na celu odciążenie organizatorów oraz wywołanie uśmiechu na twarzach małych pacjentów poprzez wspólną, twórczą zabawę.

2. Rozwój Akademicki i Organizacyjny

Przystąpienie do Stowarzyszenia Kół Naukowych. Oficjalne włączenie koła w struktury zrzeszające organizacje studenckie znacząco poszerzyło możliwości współpracy międzyuczelnianej, wymiany dobrych praktyk oraz ubiegania się o granty na projekty badawcze. W ramach działalności w Stowarzyszeniu pełnię funkcję wiceprzewodniczącej, co pozwala na aktywne reprezentowanie interesów studentów i współtworzenie ogólnopolskich strategii rozwoju ruchu naukowego.

Udział w szkoleniu „Reforma: Kompas Jutra”

Aktywne uczestnictwo reprezentacji koła w specjalistycznym wydarzeniu poświęconym nadchodzącym innowacjom i przekształceniom w systemie edukacji. Szkolenie umożliwiło zapoznanie się z najnowszymi trendami w metodyce nauczania, co bezpośrednio przekłada się na projektowanie nowoczesnych rozwiązań do wykorzystania w codziennej pracy z dziećmi.

3. Transfer Wiedzy do Praktyki: Warsztaty w Placówkach Macierzystych

W ramach łączenia teorii akademickiej z praktyką zawodową, członkowie koła zrealizowali cykl autorskich warsztatów w placówkach przedszkolnych i wczesnoszkolnych, z którymi są na co dzień związani zawodowo. Do najważniejszych inicjatyw należały:

- Cykl warsztatów sensoryczno-badawczych Zaprojektowanie i przeprowadzenie w grupach przedszkolnych zajęć opartych na stymulacji zmysłów. Wykorzystano do tego celu autorskie, samodzielnie przygotowane pomoce dydaktyczne, wspierając integrację sensoryczną oraz rozbudzając ciekawość poznawczą najmłodszych.
- Warsztaty rękodzielnicze i kreatywne.
- Organizacja innowacyjnych zajęć manualnych, wychodzących poza standardowe ramy edukacji plastycznej. Dzieci brały udział m.in. w warsztatach z tworzenia świec, co stanowiło doskonały trening małej motoryki, koncentracji oraz myślenia twórczego, a jednocześnie angażowało je w proces powstawania gotowego, użytkowego produktu.
- Zajęcia edukacyjne realizowane metodą projektów.

- Wdrożenie w codziennej pracy z dziećmi innowacyjnych scenariuszy opartych na badawczej metodzie projektów. Działanie to pozwoliło przedszkolakom na dogłębną, wieloaspektową eksplorację wybranych tematów, rozwijając ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętność pracy zespołowej.
- Praktyczne warsztaty kulinarne dla najmłodszych.
- Przeprowadzenie zajęć wspierających samodzielność i edukację prozdrowotną, podczas których dzieci brały czynny udział w prostych pracach kulinarnych (np. Przygotowywaniu zdrowych przekąsek). Była to doskonała okazja do rozwijania umiejętności praktycznego życia oraz kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych.
- Zorganizowanie zabaw terenowych.
- Nawiązywanie współpracy ze Stowarzyszeniem „Niebieska Fala”.
- Nawiązywanie współpracy ze Stowarzyszeniem kół polonijnych.
- Opracowanie artykułu i publikacja artykułów przez wydawnictwo uczelniane.
- Przeprowadzenie badań naukowych w obszarze kompetencji nauczyciela w szkole współczesnej.
- Przeprowadzenie badań jakościowych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Antoniewie (styczeń –marzec 2025).
- Udział w wykładzie otwartym z okazji uroczystości „ Dnia Patrona”.
- Nawiązanie współpracy z kołem naukowym na Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM.
- Zajęcia integracyjno-edukacyjne w Kwiejcach.
- Organizacja Studenckiego Seminarium Naukowego pt. „Czytanie na dywanie”.
- Literatura dziecięca w pracy pedagoga” dla studentów WNS.
- Organizacja Studenckiego Seminarium Warsztatowo-Naukowego pt. „Zdrowie naszych dzieci – wartość bezwzględna”. Wykorzystanie gier w pracy pedagoga” dla studentów WNS.
- Wygłoszenie referatów na ogólnopolskich oraz międzynarodowych konferencjach.
- Organizacja licznych warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Udział w audycjach radiowych i podcastach.
- Organizacja balów Mikołajkowych dla rodzin zastępczych we współpracy z PCPR.
- Udział (czynny i bierny) w wielu konferencjach i seminariach naukowych oraz wykładach i warsztatach otwartych z zakresu naszych zainteresowań.
- Publikowaliśmy nasze artykuły w czasopismach naukowych.
- Współpracowaliśmy z innymi instytucjami i ośrodkami naukowymi o podobnym zakresie zainteresowań.
- Zorganizowano Projekt Edukacyjny: „ ELASTYCZNE ŚRODOWISKO UCZENIA SIĘ – Innowacyjne lekcje odwrócone (Projekt MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO o nazwie „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”.

Plany na najbliższy rok akademicki 2026/2027

- Warsztaty dla studentów Wydziału Nauk Społecznych jak również chętnych studentów pozostałych Wydziałów PAM.
- Organizacja balu karnawałowego dla rodzin zastępczych we współpracy z PCPR.
- Organizacja warsztatów dla uczniów szkół ponadpodstawowych na temat wolontariatu.
- Organizacja warsztatów dla uczniów klas 1-3 Szkoły Podstawowej „Mieszko” na temat zawodu pedagoga.
- Organizacja warsztatów dla uczniów klas 7-8 Szkoły Podstawowej „Mieszko” na temat zawodu pedagoga.
- Warsztaty z zakresu samorozwoju i rozwoju naukowego członków Koła.
- Udział w ogólnoakademickich wydarzeniach kulturalnych.
- Czynny udział w konferencjach i badaniach naukowych.
- Promocja Wydziału Nauk Społecznych oraz Poznańskiej Akademii Medycznej im Księcia Mieszka I.

Bardzo prężnie działa Sportowy Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego. Członkowie Klubu mogą uczestniczyć w zajęciach sekcji: pływackiej, strzelectwa sportowego, brazylijskiego ju-jitsu, capoeiry, judo, samoobrony, karate, piłki nożnej, piłki siatkowej kobiet, piłki siatkowej mężczyzn, piłki koszykowej kobiet, piłki koszykowej mężczyzn, kulturystki i ćwiczeń siłowych.

Głównym celem działalności Klubu jest propagowanie zdrowego stylu życia wśród studentów, zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozwijanie zainteresowań sportowych. Najlepsi zawodnicy poszczególnych sekcji biorą udział w imprezach międzynarodowych, mistrzostwach kraju, mistrzostwach województw oraz zawodach międzyuczelnianych.

Wewnętrzny systemu motywowania studentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie obejmuje możliwość uczestnictwa w kursach specjalistycznych. Aktualnie w ofercie znajdują się następujące kursy i szkolenia:

- *Kierownik wypoczynku;*
- *Wychowawca wypoczynku;*
- *Opinia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – i co dalej?;*
- *Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny w praktyce nauczycielskiej;*
- *Kurs dla opiekuna w żłobku i klubie dziecięcym;*
- *Rozmowa z pacjentem z objawami psychiatrycznymi - dobre praktyki w komunikacji (szkolenie).*

Formy kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie obejmują również studia podyplomowe w następujących obszarach:

- *Logopedia;*
- *Neurologopedia;*
- *Integracja sensoryczna;*
- *Psychologia dzieci i młodzieży;*
- *Psychodietetyka;*
- *Zarządzanie oświatą;*
- *Doradztwo personalno-zawodowe i edukacyjne;*
- *Edukacja zdrowotna z promocją zdrowia;*
- *Etyka dla nauczycieli.*

Uczelnia podjęła działania doskonalące w obszarze wsparcia studentów w osiągnięciu bardzo dobrych wyników w nauce oraz studentów wybitnych. W ramach wewnętrznego systemu wsparcia przyjęto Uczelnia wprowadziła system premiowania najlepszych studentów.

Na Wydziale Nauk Społecznych został powołany opiekun naukowy/tutor dla studentów z bardzo dobrymi wynikami w nauce. Studenci wybitni w ramach rozwoju naukowego mogą zwrócić się do opiekuna w celu nadzorowania przygotowania pracy naukowej, np. artykułu naukowego lub publikacji, który zostanie przekazany do Wydawnictwa PAM celem poddania procedurze wydawniczej.

Jako formę premiowania studentów z bardzo dobrymi wynikami w nauce wprowadzono dwie kategorie wyróżnień: pierwsze wyróżnienie dla studentów z bardzo dobrymi wynikami w nauce, drugie wyróżnienie za działalność społeczną na rzecz Uczelni, trzecie wyróżnienie za osiągnięcia sportowe, czwarte wyróżnienie za działalność naukową, piąte wyróżnienie za najlepszą pracę dyplomową. Wręczenie nagród rzeczowych odbywa się dwa razy w roku akademickim. Pierwszą okazją jest inauguracja roku akademickiego, drugą absolutorium.

Ponadto wybitni studenci mają możliwość otrzymania wyróżnienia w postaci dyplomu na wniosek promotora pracy dyplomowej złożony do Dziekana Wydziału Nauk Społecznych. Uroczyste wręczenie dyplomów następuje na uroczystości absolutorijnej.

Studenci z bardzo dobrymi wynikami w nauce mają możliwość skierowania wniosku do Kanclerza Uczelni o zwolnienie z części płatności czesnego po pisemnym zaopiniowaniu wniosku przez Dziekana Wydziału.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Studenci Wydziału Nauk Społecznych PAM korzystają z pomocy materialnej, której szczegółowe zasady przyznawania określone są w *Regulaminie świadczeń dla studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*, tworzonego z dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Studenci mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną w formie:

- stypendium socjalnego,
- stypendium rektora,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych,
- zapomogi,
- stypendium ministra za wybitne osiągnięcia.

Stypendia przyznawane są na podstawie decyzji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej, w skład której wchodzi studenci wybrani przez wspólnotę studencką oraz pracownicy Uczelni.

Studenci są informowani o możliwościach wsparcia w ramach pomocy materialnej za pośrednictwem Pełnomocnika Rektora ds. Stypendiów Studenckich i Dziekana Wydziału na spotkaniach organizacyjnych.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych rodzajów pomocy materialnej, wymaganej dokumentacji, wzorów wniosków, kryteriów przyznania, terminów składania wniosków i procedury odwoławczej znajdują się na stronie internetowej Uczelni w specjalnie wydzielonej zakładce.

Student może otrzymać informację na temat możliwości wsparcia w zakresie pomocy materialnej osobiście, telefonicznie lub drogą mailową.

W wypadku procedury odwoławczej student jest informowany o decyzji Komisji Stypendialnej i uzasadnieniu decyzji, co pozwala na skuteczne złożenie odwołania.

W przypadku stypendiów dla osób z niepełnosprawnościami wszelkie niezbędne informacje student może uzyskać od Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który pełni regularne dyżury lub poprzez e-mail kontaktowy.

Studenci mają wszechstronne możliwości zdobycia informacji związanych ze sposobami ich wspierania w procesie kształcenia przede wszystkim poprzez stronę internetową Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych, ale także tablice informacyjne znajdujące się w budynku Uczelni, Dziekanat PAM, funkcjonujący w Uczelni system wirtualny dziekanat czy poprzez opiekunów roku.

Studenci posiadają łatwy dostęp do wszelkich regulaminów (w tym pomocy materialnej), organizacji roku akademickiego, harmonogramów zajęć, warunków zaliczeń, terminów egzaminów i zaliczeń, wykazu literatury znajdującej się w Bibliotece PAM. Niniejsze informacje dostępne są na stronie [www PAM](http://www.PAM), w zakładce *Student* oraz *BIP*.

Ponadto studenci za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej otrzymują od wykładowców i pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM wszelkie informacje dotyczące poszczególnych zajęć oraz informacje związane z oferowanym wsparciem dla studentów oraz organizacją procesu kształcenia.

Godziny pracy Dziekanatu PAM oraz specjalnie stworzone z myślą o studentach dyżury dziekańskie i rektorskie umożliwiają studentom zdobycie wszelkich informacji na tematy ich interesujące związane z tokiem studiowania w Uczelni. Poza tym bezpośredni kontakt studentów z nauczycielami (podczas zajęć i konsultacji) wpływa na zwiększenie wiedzy studentów w zakresie form wsparcia i organizacji studiów dzięki życzliwości i otwartości dydaktyków na problemy studentów.

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

Skargi i wnioski składane są Władzom Wydziału Nauk Społecznych PAM dwiema drogami: podczas dyżurów Dziekana Wydziału i Prodziekanów Wydziału lub za pośrednictwem Dziekanatu Uczelni. Skargom i wnioskowi anonimowym nie nadaje się specjalnego biegu, jednak ich treść jest uwzględniana w procesie zapewnienia i oceny jakości kształcenia prowadzonego na Wydziale Nauk Społecznych PAM. Rozpatrywaniem skarg złożonych drogą pisemną zajmuje się w ramach swoich kompetencji Dziekan Wydziału oraz Prodziekani Wydziału. Dotychczasowa praktyka dowodzi, że większość skarg i wniosków dotyczy rozwiązań obejmujących organizację zajęć, np. długość przerw między zajęciami (za krótkie), temperatury w pomieszczeniach w okresie późnej wiosny (za ciepło), kształcenia na odległość czy też wymagań stawianych przez nauczycieli akademickich studentom (zbyt wysokie), właściwe przekazywanie linków do zajęć na platformie zdalnej ZOOM. Dziekan Wydziału podejmuje decyzje mające zaradzić zgłaszanym przez studentów problemom, dbając jednocześnie o jakość kształcenia.

Skargi ustne podlegają podobnie rozpatrzeniu, z tym że student składający skargę ustną otrzymuje rozstrzygnięcie w tym samym trybie. Jeżeli stopień skomplikowania sprawy nie pozwala na podjęcie decyzji od razu, o rozstrzygnięciu student jest informowany telefonicznie, mailowo bądź osobiście.

Monitoring skarg i wniosków studentów polega na corocznym opracowaniu dla Dziekana Wydziału statystyki skarg i wniosków przez Dziekanat Uczelni. Analiza zestawień z ostatnich trzech lat wskazuje, że dominują wnioski z takich obszarów, jak:

- przywrócenie w prawach studenta,

- przeniesienie z innej uczelni,
- udzielenie indywidualnej organizacji studiów,
- praktyki zawodowe,
- rezygnacja ze studiów,
- udzielenie wpisu warunkowego,
- udzielenie urlopu dziekańskiego,
- skreślenie z listy studentów.

Ponadto na poziomie uczelnianym zostało przyjęte zarządzenie Rektora PAM w sprawie skarg i wniosków. Zgodnie z jego postanowieniami, Rektor PAM ustalił stały termin wysłuchania skarg, zażaleń i wniosków w każdą ostatnią sobotę miesiąca w godz. 10.00-13.00, po uprzednim umówieniu za pośrednictwem Rektoratu.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

W PAM systemem obsługi administracyjnej studentów jest Proakademia, a w jej ramach wirtualny dziekanat, tj. oprogramowanie do zarządzania i udostępniania danych związanych z kształceniem, służącym wszystkim nauczycielom akademickim, studentom oraz administracji. System umożliwia jednocześnie prowadzenie dydaktyki w całej Uczelni.

Proakademia umożliwia łatwe generowanie w postaci elektronicznej precyzyjnych raportów wymaganych przez instytucje państwowe (MNiSW, MON, GUS, ZUS itp.). Funkcje systemu są dostępne jedynie dla użytkowników posiadających osobiste konta – przede wszystkim nauczycieli i studentów. Pracownicy administracji posiadają konta dostępu do centralnej części z indywidualnie określonymi uprawnieniami, pozwalającymi na dostęp do systemu z wybranych komputerów.

Użytkownikami systemu są: studenci, nauczyciele akademicy i administracja (Dziekanat PAM, Kwestura, Dział Kadr).

Studentowi system dostarcza wszystkie informacje związane z tokiem studiów. Indywidualne konto studenta zawiera m.in. elektroniczny indeks ocen i zaliczeń, w którym student widzi dokładnie te oceny, na podstawie których jest rozliczany przez Dziekanat.

Wirtualny dziekanat służy również do zawiadamiania studentów o należnościach na rzecz Uczelni. Student dowiaduje się o tytule należności, wysokości wpłaty oraz (indywidualnym) numerze konta bankowego, na które ma dokonać wpłaty.

Dzięki ww. systemowi istnieje możliwość elektronicznej komunikacji ze studentami uczestniczącymi w zajęciach. Nauczyciel może otrzymać listy studentów. Ważną funkcją

systemu jest to, że oceny z kolokwiów zaliczeniowych lub egzaminów są wprowadzane do protokołu bezpośrednio w elektroniczny formularz.

Ponadto z systemu można wydrukować protokół egzaminu dyplomowego, a po jego odbyciu i wpisaniu ocen zaświadczenie o ukończeniu studiów, dyplom i suplement ukończenia studiów. Głównym celem wprowadzenia programu informatycznego Proakademia było odciążenie pracowników Dziekanatu PAM, Kwestury i Działu Kadr w pełnieniu roli informacyjnej. W efekcie nastąpiło znaczne przeniesienie ciężaru komunikacji z tradycyjnych metod wymagających każdorazowo wizyt studentów, na komunikację przez Internet, pozytywnie odbieraną przez chętnie korzystających z Internetu studentów.

Bardzo dużą skuteczność w obsłudze administracyjnej studentów stanowi obsługa w formie komunikacji za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz portalu społecznościowego Facebook, dzięki którym w szybki i łatwy sposób przekazuje się informacje studentom. Na portal społecznościowy w sposób ciągły zapraszani są studenci, posty publikowane na portalu dotyczą ważnych dla studentów spraw, np. stypendiów, akcji społecznych organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych PAM lub Samorząd Studencki PAM i innych akcji mogących zainteresować studentów.

Kadra wspierająca proces kształcenia jest doskonalona poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych (np. szkolenie w zakresie RODO), konferencjach i studiach podyplomowych.

Pracownicy administracyjni, w szczególności Dziekanatu PAM, udzielają wsparcia studentom pod względem informacyjnym i organizacyjnym poprzez bezpośredni kontakt, system informatyczny wirtualny dziekanat, pocztę elektroniczną oraz informacje umieszczane na Facebook przez Dział Marketingu PAM.

Pomoc studentom udzielana jest także na zasadzie swobodnych dyskusji ze studentami w celu rozwiązania ich bieżących problemów czy też wspomagania procesu dydaktycznego. Spotkania organizowane są przez opiekunów roku, a także na prośbę studentów lub zainteresowanego daną tematyką studenta. W spotkaniach uczestniczy najczęściej Dziekan Wydziału lub Prodziekani Wydziału, którzy na bieżąco odbywają spotkania ze studentami w zakresie realizacji procesu kształcenia i innych kwestii administracyjnych. W zależności od tematyki, na takie spotkania może być zaproszony Kierownik Dziekanatu PAM czuwający nad procesem bieżącej obsługi studenta.

Na Wydziale Nauk Społecznych PAM funkcjonuje system opieki dydaktycznej nad studentami kierunków i poszczególnych lat studiów. Opieka w zakresie realizacji praktyk zawodowych studentów spoczywa na opiece praktyk zarówno ze strony miejsca pracy, jak i Wydziału. Ponadto z grona pracowników Wydziału Nauk Społecznych PAM zostali wybrani do opieki nad poszczególnymi rocznikami studiów doświadczeni pracownicy.

Opiekun roku jest powoływany na mocy zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM na czas trwania roku akademickiego lub dłuższy.

Do obowiązków opiekuna należy m.in. utrzymywanie kontaktu i współpraca w sprawach dotyczących danego roku z władzami Wydziału Nauk Społecznych PAM i Uczelni, z osobą odpowiedzialną w Dziekanacie PAM za dany rok studiów oraz ze starostą roku w sprawach właściwych dla danego rocznika.

Opiekun roku reprezentuje interesy studentów danego roku wobec Władz Wydziału Nauk Społecznych PAM zakresie:

- organizacji procesu dydaktycznego;
- pomocy materialnej;
- przekazywania studentom podstawowych informacji na temat organizacji studiów, Regulaminu studiów PAM i przepisów obowiązujących w Uczelni oraz struktury i funkcjonowania Uczelni;
- informowania studentów o sprawach bieżących związanych z organizacją semestru, przebiegiem studiów, zaliczeń itp.;
- pomocy w organizowaniu wyborów starosty roku;
- pomocy i służenia radą w rozwiązywaniu problemów osobistych studentów;
- informowania władz Wydziału Nauk Społecznych PAM o sprawach nurtujących studentów;
- pomocy studentom pierwszego roku w poszukiwaniu informacji na stronie Uczelni;
- pośredniczenia w rozstrzyganiu spraw spornych;
- udziału w weryfikacji wyników w sytuacjach problemowych.

Ponadto opiekun roku wspiera studentów w procesie aklimatyzacji w środowisku akademickim, zachęca studentów do aktywnego udziału w życiu Uczelni (działalność w kołach naukowych, Samorządzie Studenckim PAM), zwraca studentom uwagę na szczególnie ważne dla nich na danym etapie studiów zapisy Regulaminu studiów PAM, jest w stałym kontakcie ze starostą roku. Opiekun roku uczestniczy wraz ze studentami w uroczystościach organizowanych przez Uczelnię oraz Wydział Nauk Społecznych PAM.

Organizacja procesu dydaktycznego na Wydziale Nauk Społecznych PAM na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie przewiduje zajęcia w systemie tygodniowym (wtorek-piątek) dla studiów w formie stacjonarnej oraz weekendowym, tj. sobotnio-niedzielnym dla studiów w formie niestacjonarnej. W wypadku studiów realizowanych w formie niestacjonarnej, zjazdy dla studentów organizowane są co dwa tygodnie. Mając na uwadze efektywność wykorzystania czasu studentów (głównie dojeżdżających) oraz nauczycieli akademickich, w procesie planowania zajęć dołożono starań, aby rozkład zajęć był spójny, czytelny, umożliwiający jak najbardziej produktywnie przeprowadzenie zajęć dydaktycznych. Pracownicy Wydziału Nauk Społecznych PAM dbają o

to, by formy zajęć były zróżnicowane, prowadzone w sposób interesujący, z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz pomocy dydaktycznych.

Organizacja zajęć dydaktycznych została określona w zarządzeniu Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM w sprawie procedury obsady zajęć dydaktycznych i organizacji systemu kształcenia. Na jego mocy semestralne rozkłady zajęć dydaktycznych na studiach są podane do wiadomości studentów nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem każdego semestru. Harmonogram przygotowania i tworzenia przez Dział Planowania PAM zajęć dydaktycznych na semestr zimowy i letni jest następujący: dla semestru zimowego opracowanie harmonogramu zajęć do 30 sierpnia danego roku akademickiego, dla semestru letniego opracowanie harmonogramu zajęć do 15 stycznia danego roku akademickiego.

Zmiany w opracowanym i opublikowanym na stronie internetowej PAM harmonogramie zajęć dopuszczalne są w ciągu dwóch początkowych tygodni zajęć, później w wyjątkowych sytuacjach np. z powodu choroby prowadzącego, długotrwałego urlopu zdrowotnego lub z innych uzasadnionych powodów, za zgodą Dziekana Wydziału.

Opracowane harmonogramy zajęć dydaktycznych akceptuje Dziekan Wydziału i obowiązują one w danym semestrze.

Harmonogramy realizacji programu studiów, udostępnione studentom za pośrednictwem strony internetowej oraz aplikacji wirtualny dziekanat zawierają informacje na temat zajęć, które student zobowiązany jest zaliczyć w ramach semestru i roku. Ogólne i szczegółowe regulacje dotyczące organizacji egzaminów i zaliczeń, w tym procedurę i warunki formalno-prawne przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego będącego ostatnim elementem weryfikacji założonych efektów uczenia się zawierają: Regulamin studiów PAM oraz coroczne zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM.

Dyżury nauczycieli akademickich odbywają się w terminach i godzinach dogodnych dla studentów ustalonych w porozumieniu ze starostami grup studenckich. Poza kontaktem osobistym studenci mogą kontaktować się z nauczycielami akademickimi za pomocą poczty elektronicznej. Władze Wydziału Nauk Społecznych PAM zapewniają wszystkim studentom opiekę dydaktyczną, pełniąc dyżury w wyznaczone dni tygodnia oraz podczas zjazdów sobotnio-niedzielnich. Dziekan i Prodziekani Wydziału pełnią dyżur w tygodniu dla studentów stacjonarnych oraz w sobotę dla studentów niestacjonarnych.

Studenci Wydziału, a w szczególności starostowie grup studenckich mają nieograniczoną możliwość kontaktu z Dziekanem Wydziału lub Prodziekanami w trakcie każdego dnia zjazdowego, co pozwala na bieżące rozwiązywanie problemów. Prodziekani dodatkowo organizują, w zależności od potrzeby, spotkania on-line z grupą studentów, starostami lub indywidualnie.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub

naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Na spotkaniu organizacyjnym dla studentów pierwszego roku studiów Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz pracownicy Dziekanatu Uczelni zapoznają studentów z organizacją procesu kształcenia oraz obowiązkiem przestrzegania zasad zapewniających wszystkim użytkownikom obiektów dydaktycznych Wydziału Nauk Społecznych PAM bezpieczne warunki studiowania. Studenci zapoznani zostają z topografią budynków na ul. Bułgarskiej 55, na ul. Świerzawskiej 18 oraz na ul. Św. Michała 43, drogami ewakuacyjnymi, umiejscowieniem gaśnic i miejscem zbiórki w przypadku alarmu przeciwpożarowego. Spotkanie organizacyjne uzupełnione jest obowiązkowym szkoleniem z zakresu BHP. Zajęcia z BHP stanowią integralną część programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie.

Podczas spotkania organizacyjnego studentom zostają przedstawieni Prodziekani Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz ich obszary kompetencji. Obejmują one m.in. udzielnie wszechstronnego wsparcia studentom w załatwianiu ich spraw, przyjmowanie skarg i wniosków, reagowanie w przypadku przejawów dyskryminacji i przemocy wobec studentów, a także pomoc jej ofiarom.

Należy podkreślić, że dotychczas na Wydziale Nauk Społecznych PAM nie zgłaszano incydentów lub zdarzeń zagrażających szeroko rozumianemu bezpieczeństwu, jednakże studenci świadomi są kto służy im pomocą w poszczególnych sprawach.

Na Uczelni wprowadzono *Regulamin prowadzenia wewnętrznej polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej dotyczącej relacji pracowników i studentów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I*. Regulamin umieszczony jest na stronie Uczelni w zakładce BIP.

Regulamin określa zasady przeciwdziałania zjawiskom mobbingu oraz dyskryminacji (w tym molestowania seksualnego) w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I. Celem wprowadzenia regulaminu jest wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między pracownikami Uczelni i studentami oraz ochrona studentów przed wystąpieniem mobbingu i dyskryminacji w siedzibie Uczelni lub w związku z miejscem, w którym realizowany jest program studiów oraz w przypadkach wystąpienia tych zjawisk. W Regulaminie określono prawa i obowiązki Uczelni i studenta, w tym:

- odpowiedzialność za mobbing, dyskryminację oraz molestowanie seksualne, działania podejmowane w celu przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu, ustalono zasady powołania komisji antymobbingowej oraz zasady jej działania.

Ponadto na Wydziale Nauk Społecznych PAM obowiązują procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych. Procedury określają zasady i ścieżki służbowe rozwiązywania

sytuacji konfliktowych ze szczególnym uwzględnieniem skarg i wniosków przedkładanych przez studentów Wydziału na wszystkich kierunkach studiów, poziomach i formach. Procedura obejmuje następujące kategorie sytuacji:

- sprawy o charakterze personalnym;
- sprawy związane z naruszeniem praw lub interesów studenta;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez nauczycieli akademickich PAM;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych PAM;
- sprawy wynikające z nienależytego wykonywania obowiązków przez pracowników funkcyjnych Wydziału Nauk Społecznych PAM;
- sprawy powstałe w związku z realizacją procesu dydaktycznego;
- sprawy powstałe w związku z organizacją pracy Wydziału Nauk Społecznych PAM.

Co więcej, zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM została wprowadzona nowa procedura dotycząca *zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z procesem oceniania*. Procedura określa zasady dotyczące rozwiązywania sytuacji konfliktowych zgłaszanych przez studentów i nauczycieli akademickich związanych z procesem oceniania.

Zgłoszenie sytuacji konfliktowej obejmuje następujące etapy:

- ETAP 1: Wnioskodawca zgłasza w formie pisemnej, ustnej lub elektronicznej na wskazany przez Władze Wydziału Nauk Społecznych adres e-mail zaistnienie sytuacji konfliktowej związanej z procesem oceniania.
- ETAP 2: Dziekan Wydziału osobiście lub poprzez wyznaczenie Prodziekana Wydziału odpowiedzialnego za kierunek studiów przeprowadza postępowania wyjaśniające pozwalające na rzetelne ustalenie zaistniałych okoliczności i zmierzające do rozwiązania zaistniałej sytuacji konfliktowej.
- ETAP 3: W przypadku wątpliwości Dziekan Wydziału lub wskazany Prodziekan Wydziału odpowiedzialny za rozwiązanie sytuacji konfliktowej może wezwać Wnioskodawcę do złożenia dodatkowych wyjaśnień lub włączyć w proces rozwiązania konfliktu wybranych pracowników Uczelni w zależności od stopnia złożoności i specyfiki sytuacji konfliktowej.
- ETAP 4: W przypadku niesatysfakcjonującego dla Wnioskodawcy sposobu załatwienia sprawy przez Dziekana Wydziału lub wskazanego Prodziekana Wydziału istnieje możliwość odwołania do Rektora, przy czym rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne.

W zakresie oceniania nauczyciel akademicki ma obowiązek:

- stosować przyjętą w Uczelni skalę ocen;
- przekazać do wiadomości studentów warunki przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia na pierwszych zajęciach;
- podać termin egzaminu lub zaliczenia co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem do wiadomości studentów;
- przekazać studentom wyniki egzaminu lub zaliczenia do wiadomości studentów w ciągu 14 dni od daty przeprowadzenia.

Ponadto:

- Student ma prawo do ustnego uzasadnienia uzyskanej oceny.
- Jeżeli sytuacja konfliktowa w zakresie oceniania dotyczy braku uzasadnienia przez nauczyciela akademickiego uzyskanej oceny, student zgłasza tę sytuację do Dziekana Wydziału.
- Dziekan Wydziału kontaktuje się z wykładowcą prowadzącym zajęcia w celu przekazania studentowi uzasadnienia uzyskanej oceny.
- Dziekan Wydziału w porozumieniu z nauczycielem akademickim i studentem wyznacza dyżur, podczas którego w obecności Dziekana Wydziału nauczyciel akademicki przedstawia studentowi uzasadnienie uzyskanej oceny.

Student, który zgłasza zastrzeżenia dotyczące prawidłowości przeprowadzonego egzaminu, bądź uzyskanej oceny, może wystąpić do Dziekana Wydziału w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyniku z wnioskiem o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Egzamin komisyjny jest egzaminem ustnym i odbywa się w terminie wyznaczonym przez Dziekana Wydziału. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: osoba prowadząca zajęcia, Dziekan Wydziału i wskazany przez Dziekana Wydziału specjalista z danych zajęć. W egzaminie, na wniosek studenta, uczestniczy w charakterze obserwatora przedstawiciel Samorządu Studenckiego. W uzasadnionych przypadkach Dziekan Wydziału może wydelegować na egzamin komisyjny innego specjalistę z danych zajęć, aniżeli osoba prowadząca dane zajęcia. Ocena uzyskana na egzaminie komisyjnym jest ostateczna.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Wydział Nauk Społecznych PAM angażuje do swoich działań Samorząd Studentów oraz działające na Wydziale Studenckie Koła Naukowe.

Dziekan i Prodziekani Wydziału Nauk Społecznych PAM starają się budować partnerską relację z wybranymi przez studentów przedstawicielami w osobach starostów grup, co zapewnia skuteczną komunikację i sprawny przepływ niezbędnych dla prawidłowego przebiegu informacji.

Nadrzędną formą kontaktu są bieżące spotkania ze starostami oraz grupami podczas wszystkich zjazdów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie. Taka stale podtrzymywana relacja pozwala na sprawne rozwiązywanie pojawiających się trudności oraz jest istotnym wsparciem w procesie uczenia się studentów.

Samorząd Studentów lub wybrani przez Samorząd studenci uczestniczą w pracach wszystkich zespołów tematycznych działających na Wydziale Nauk Społecznych PAM, w szczególności Komisji Stypendialnej, Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia, Rady Wydziału i stanowią nieocenione wsparcie w doskonaleniu organizacji procesu dydaktycznego oraz monitorowaniu i podnoszeniu jakości kształcenia.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W celu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wspierania studentów prowadzone są w każdym roku akademickim wśród studentów badania ankietowe dotyczące następujących obszarów funkcjonowania Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz Uczelni:

- *Ankieta dotycząca opinii studenta na temat odbytej praktyki zawodowej;*
- *Ankieta dotycząca oceny wykładowców prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku i roku studiów;*
- *Ankieta ewaluacji zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych PAM.*

Ww. ankiety mają charakter anonimowy.

Ankieta dotycząca opinii studenta na temat odbytej praktyki zawodowej pozwala studentom kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie na ocenę procesu przebiegu praktyki zawodowej i wsparcia Uczelni w zakresie jej organizacji.

Student może wyrazić opinię na temat następujących komponentów:

- ogólnej oceny praktyki zawodowej w skali 1-5;
- niezbędnych zmian w programie praktyki zawodowej, by dostosować ją w większym stopniu do potrzeb pracodawców;
- oceny przygotowania i kompetencji opiekuna praktyki zawodowej w instytucji, w której odbywana była praktyka zawodowa;

- oceny opiekuna praktyki zawodowej z ramienia Uczelni;
- oceny odbytej praktyki zawodowej w kontekście przygotowania do zawodu;
- oceny odbytej praktyki zawodowej w kontekście zdobycia praktycznych umiejętności;
- oceny zaplecza organizacyjnego i technicznego instytucji przyjmującej na praktykę zawodową;
- sposobu znalezienia miejsca odbywania praktyki zawodowej (Biuro Karier PAM/samodzielnie);
- oceny informacji na temat organizacji praktyki zawodowej w Uczelni.

Ankieta dotycząca oceny wykładowców prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku i roku studiów pozwala studentom kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie na ocenę realizacji każdego z zajęć przewidzianych w harmonogramie realizacji programu studiów w danym roku akademickim wraz z przygotowaniem wykładowcy. Studenci dokonują oceny każdego z kryterium zaznaczając ocenę od 1 do 5.

Wyniki niniejszej ankiety są uwzględniane przy okresowej ocenie danego nauczyciela akademickiego. Należy wskazać, że wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie uzyskali pozytywne oceny studentów.

Ankieta ewaluacji zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych PAM ma na celu zapewnienie optymalnych warunków procesu kształcenia, a jej uczestnikami są nauczyciele akademicki oraz studenci. Opinie i sugestie studentów mają służyć stałemu podnoszeniu jakości zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych PAM.

Ocenie podlegają między innymi następujące zagadnienia:

1. stan techniczny pomieszczeń;
2. wyposażenie i stan środków audiowizualnych znajdujących się w salach wykładowych;
3. wyposażenie i stan środków audiowizualnych znajdujących się w salach ćwiczeniowych;
4. wyposażenie w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny;
5. oprogramowanie sprzętu komputerowego;
6. zasoby Biblioteki PAM i ich dostępność;
7. czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku;
8. środki wsparcia materialnego dla studentów.

Powtarzalność ww. ankiet ukierunkowana jest na weryfikację realizacji rekomendacji.

Wyniki ankiet po ich opracowaniu na Wydziale Nauk Społecznych PAM są przedkładane Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia i Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Na podstawie dotychczas przeprowadzonych badań ankietowych można stwierdzić, że ogólnie studenci dobrze oceniają funkcjonowanie Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz Uczelni, podobnie jak dobrze oceniają kadrę dydaktyczną Wydziału oraz obsługę administracyjną. Niemniej na bieżąco wyciągane są wnioski i formułowane rekomendacje mające na celu polepszenie warunków studiowania oraz usprawnienie systemu wsparcia dla studentów.

Począwszy od semestru letniego 2022/2023 Wydział Nauk Społecznych PAM podjął działania mające na celu zwiększenie udziału studentów w ocenie kształcenia na odległość. Nowe narzędzie w postaci ankiety ma na celu ewaluację oprogramowania stosowanego w kształceniu na odległość, tj. stosowanej w Uczelni platformy ZOOM.

Nowe narzędzie stanowi element wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia. Ocena ta ma charakter cykliczny. Analiza wyników prowadzona jest przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Ankieta zawiera następujące pytania (skala ocen 1-5, – do uzupełnienia przez studenta):

Załącznik

ANKIETA EWALUACJI OPROGRAMOWANIA STOSOWANEGO W KSZTAŁCENIU NA ODLEGŁOŚĆ

Kierunek studiów:

** Ankieta ma charakter anonimowy.*

Szanowni Państwo,

Uprzejmie prosimy o udział w ankiecie stanowiącej element polityki zapewnienia i oceny jakości kształcenia.

Jak oceniasz stosowane narzędzie kształcenia na odległość – platformę ZOOM? (1-5)

.....

Dodatkowe uwagi:

Czy konieczne są dodatkowe szkolenia z obsługi platformy kształcenia na odległość ZOOM? (1-5)

.....

Dodatkowe uwagi:

Czy sprzęt techniczny, jakim dysponuje Uczelnia pozwala na niezakłócone prowadzenie zajęć na odległość? (1-5)

.....

Dodatkowe uwagi:

Czy potrzebujesz wsparcia Uczelni w zakresie sprzętowym? (1-5)

.....

Dodatkowe uwagi:

Dziękujemy za udział w ankiecie.

Wprowadzenie powyższych narzędzi pozwoliło na dbałość o rozwój i doskonalenie systemu wspierania i motywowania studentów do kształcenia.

Należy nadmienić, że Władze Wydziału Nauk Społecznych PAM wraz z Dziekanatem Uczelni sprawują szczególny nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad studentami pierwszych roczników. Studenci pierwszego roku wymagają bowiem większego wsparcia z uwagi na to, że wszystko jest dla nich nowe i nieznane. Istotą procedury jest stały kontakt i monitoring obecności studentów na zajęciach.

Ocena działalności Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami podlega okresowej ocenie, której wynik decyduje o przedłużeniu lub nieprzedłużeniu okresu sprawowania funkcji na kolejny rok akademicki.

W ramach doprecyzowania formy sprawozdania przekazywanego Rektorowi przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami przyjęto, że sprawozdanie Pełnomocnika będzie przekazywane Rektorowi w cyklach semestralnych, a więc dwa razy w ciągu roku akademickiego w formie pisemnej. W sprawozdaniu okresowym znajduje się opis działań Pełnomocnika w ramach wsparcia osób z niepełnosprawnościami, liczba studentów z podziałem na kierunki studiów i rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, system wsparcia materialnego, plany na kolejny okres rozliczeniowy w zakresie zniesienia barier dla studentów z niepełnosprawnościami, problemy zgłoszone przez studentów i sposób ich załatwienia przez Pełnomocnika.

Natomiast w ramach bieżącej działalności Pełnomocnik ma obowiązek zgłoszenia Rektorowi pilnych potrzeb zgłoszonych przez studentów z niepełnosprawnościami i nadanie im dalszego biegu, gdy wiążą się z nakładami finansowymi, po konsultacji z Kanclerzem i Kwestorem Uczelni.

W zakresie ewaluacji działań Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami poczynawszy od semestru letniego roku akademickiego 2022/2023 jako nowe narzędzie wprowadzono anonimową ankietę zawierającą następujące pytania (przyjęta skala ocen 1-5 lub pytania otwarte):

Załącznik

OCENA WSPARCIA ZE STRONY PEŁNOMOCNIKA REKTORA DS. OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W SEMESTRZE roku akademickiego

Kierunek studiów:

** Ankieta ma charakter anonimowy*

Jak oceniasz wsparcie Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami? 1-5

.....

Jak oceniasz dostępność Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami? 1-5

.....

Czy osoba pełniącą funkcję Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami jest kompetentna? 1-5

.....

Co należy udoskonalić w budynkach Uczelni pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami?

Co należy udoskonalić w ramach kształcenia na odległość i potrzeb osób z niepełnosprawnościami?.....
.....

Jakie bariery należy usunąć w Uczelni?.....
.....

Dziękujemy za udział w ankiecie.

Ankieta anonimowa pozostaje do pobrania z wirtualnego dziekanatu i jest przekazywana do Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Na tej podstawie sprawozdania oraz wyników ww. ankiety Rektor przedłuża lub nie przedłuża kadencję Pełnomocnika na kolejny semestr.

Sprawy natury infrastrukturalnej są przekazywane do Działu Technicznego i zgodnie z kalkulacją poddawane pod decyzję finansową Kanclerza Uczelni.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,

sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----
...	-----	-----

9.1. Zakres i sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

System przekazu informacji w PAM obejmuje zarówno bezpośredni kontakt ze studentami lub kandydatami na studia (np. indywidualne rozmowy, targi edukacyjne), jak również spotkania organizacyjne w formie planowanych zajęć ze studentami dotyczące spraw organizacyjnych dla pierwszych roczników, studenckich praktyk zawodowych czy procedury egzaminu dyplomowego. Ponadto na ww. system składa się kompleksowy przekaz informacji drogą internetową, np. strona internetowa Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych PAM, wirtualny dziekanat, portale internetowe, w tym społecznościowe takie jak Facebook, kontakt e-mailowy, a także zamieszczanie informacji na tablicach informacyjnych w budynkach Uczelni i drukowane materiały informacyjne (np. *Puls Uczelni*).

Publiczny dostęp do informacji umożliwiony jest przede wszystkim poprzez ogólnodostępną stronę internetową Uczelni o adresie: <https://pam.poznan.pl/>. Umieszczane są tu na bieżąco aktualne informacje dla wszystkich zainteresowanych grup odbiorców, począwszy od kandydatów, poprzez studentów, skończywszy na pracownikach i absolwentach.

Na stronie internetowej Uczelni została wydzielona dla kandydatów specjalna zakładka o nazwie *Kandydat*. Kandydat w łatwy sposób znajdzie tu wszelkie informacje dotyczące kierunków studiów oferowanych przez PAM z podziałem na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie oraz studia podyplomowe. W ramach każdego kierunku studiów zawarto opis kierunku. Dodatkowo w zakładce zamieszczono oferty kursów i szkoleń. Poprzez ww. zakładkę kandydat może dokonać rekrutacji on-line.

W zakładce *Dział Rekrutacji* przedstawiono warunki ubiegania się o przyjęcie na studia oraz procedurę rekrutacji on-line wraz z godzinami pracy Działu Rekrutacji PAM oraz danymi kontaktowymi. W tym miejscu kandydat może pobrać w wersji elektronicznej informator Uczelni z opisem kierunków studiów.

W ramach zakładki *Student* funkcjonują podzakładki: *Wirtualny Dziekanat*, *Stypendia i zniżki*, *Egzamin dyplomowy*, *Praktyki zawodowe*, *Biuro Karier*, *Strefa Studenta*, *Strefa Sportu*, *Erasmus+*, *Samorząd Studencki*, *Studenckie Koła Naukowe*.

Sekcja *Wirtualny Dziekanat* pozwala studentowi na zalogowanie się do swojego indywidualnego konta. Na spotkaniu organizacyjnym ze studentami pierwszego roku studiów Kierownik Dziekanatu Uczelni instruuje studentów co do zasad logowania się do konta indywidualnego, jego funkcjonalności i zasad korzystania.

Sekcja *Stypendia i zniżki* jest szczególnie istotna dla studentów ubiegających się o pomoc materialną. Publiczny dostęp do informacji pozwala na zaznajomienie się z aktualnym harmonogramem składania wniosków stypendialnych, zasad ich przyznawania i procedury odwoławczej w wypadku wydania przez Komisję Stypendialną decyzji odmownej. W tej części dostępne są również wzory wszystkich kategorii wniosków stypendialnych wraz z odpowiedziami na najczęściej zadawane pytania. Pozwala to na skrócenie procedury informacyjnej studentów jako że kierowane przez nich drogą mailową lub telefoniczną pytania wielokrotnie się powtarzają.

Sekcja *Egzamin dyplomowy* zawiera procedurę egzaminu dyplomowego na dany rok akademicki m.in. na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie. Student ma możliwość pobrania wzory deklaracji tematu pracy dyplomowej.

Sekcja *Praktyki zawodowe* odnosi się do procedury i regulaminu odbywania praktyk zawodowych m.in. przez studentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie. Student może pobrać pełną dokumentację wzorcową przebiegu praktyki zawodowej i zapoznać się z godzinami praktyk zawodowych do zrealizowania w danym roku akademickim.

W sekcji *Biuro Karier* wyszczególniono najważniejsze zadania tej jednostki z akcentem na organizację praktyk zawodowych. Do zadań Biura Karier należy monitoring losów zawodowych absolwentów, stąd studenci i absolwenci mają możliwość: po pierwsze, pobrania ankiety dotyczącej badania losów zawodowych absolwentów, a po drugie, oceny publicznego dostępu do informacji w drodze wypełnienia stosownej ankiety. Biuro Karier aktualizuje na bieżąco dostępne oferty pracy.

Podzakładka *Strefa Studenta* zawiera: odnośniki do najczęściej wyszukiwanych informacji przez studentów, wytyczne dotyczące realizacji praktyk zawodowych, aktualne promocje i informacje o stypendiach, najnowsze oferty pracy i poradniki związane z poszukiwaniem pracy, procedury przystąpienia do egzaminu dyplomowego, informacje na temat profilu poszczególnych Studenckich Kół Naukowych. Każda z ww. sekcji umożliwia studentowi szybkie przekierowanie do stron tematycznych oraz strony Wydziałów. W tej części zamieszczono także wzory pism do pobrania. Dla celów porządkowych skategoryzowano je na: pisma kierowane do Kanclerza PAM, pisma kierowane do Rektora PAM oraz pisma kierowane do Dziekana Wydziału, kartę obiegową.

Podzakłada *Strefa Sportu* dedykowana jest studentom zainteresowanym członkostwem w Klubie Uczelnianym AZS, natomiast podzakładka *Erasmus+* studentom, nauczycielom akademickim i pracownikom administracyjnym chcącym wziąć udział w mobilności międzynarodowej.

Podzakładka *Samorząd Studencki* prezentuje skład Samorządu Studenckiego PAM oraz obowiązujące go regulaminy.

Podzakładka *Studenckie Koła Naukowe* pozwala studentom na rozwijanie swoich aktywności naukowych poprzez udział w Studenckich Kołach Naukowych.

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prężnie działa Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki „OMEGA”.

Jego działalność koncentruje się na rozwijaniu zainteresowań naukowych i kompetencji praktycznych studentów, prowadzeniu badań oraz łączeniu wiedzy akademickiej z praktyką pedagogiczną. Członkowie Koła uczestniczą i występują na konferencjach, seminariach i warsztatach, przygotowują publikacje oraz realizują projekty edukacyjne i badawcze.

Koło aktywnie współpracuje z placówkami oświatowymi, instytucjami i organizacjami społecznymi. Studenci organizują i prowadzą warsztaty dla dzieci, młodzieży i studentów, a także angażują się w działania charytatywne i wolontariackie, m.in. na rzecz dzieci przebywających w szpitalach oraz rodzin zastępczych. Ważnym elementem działalności jest również współpraca z innymi kołami naukowymi i ośrodkami akademickimi oraz udział w projektach rozwijających innowacyjne rozwiązania w edukacji.

W zakładce *Absolwent* można znaleźć ankietę monitoringu losów zawodowych absolwentów oraz aktualne oferty pracy zarówno w Uczelni, jak i poza nią.

Szczególne miejsce w ramach publicznego dostępu do informacji zajmuje zakładka *Uczelnia*, a w jej obrębie podzakładka BIP. Dla klarowności Biuletyn Informacji Publicznej PAM został podzielony na bloki tematyczne takie jak: Ustrój Uczelni, Organizacja studiów, Świadczenia i stypendia, Uchwały Senatu, Samorząd Studencki, Polityka antymobbingowa i antydyskryminacyjna, Programy studiów I stopnia, Programy studiów II stopnia, Programy jednolitych studiów magisterskich, Jakość kształcenia, Raporty samooceny, Wzory dyplomów, Dokumenty w języku ukraiński. Biuletyn Informacji Publicznej pozwala zarówno studentom, jak i osobom z zewnątrz zapoznać się z najważniejszymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie Uczelni oraz proces kształcenia. W ww. podzakładce dostępne są m.in.: Statut PAM, Strategia rozwoju Uczelni, Regulamin organizacyjny PAM, Regulamin studiów PAM, Regulamin potwierdzania efektów uczenia, Regulamin opłat, itd. wraz z programami studiów oraz harmonogramami realizacji programów studiów m.in. na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie.

W podzakładce *O Uczelni* zaprezentowano Władze Uczelni, infrastrukturę dydaktyczną, sale i pracownie. Z kolei studenci z niepełnosprawnościami mają kontakt z

Pełnomocnikiem ds. Osób z Niepełnosprawnościami poprzez zakładkę *Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami*.

W podzakładce *Aktualności* zamieszczane są aktualne komunikaty zarówno z poziomu uczelnianego, jak i wydziałowego. O konferencjach i seminariach informuje zakładka *Konferencje i seminaria*, natomiast o działalności wydawniczej podzakładka *Wydawnictwo*.

Zasoby biblioteczne i działalność Biblioteki opisana jest w podzakładce *Biblioteka*, natomiast dane kontaktowe do najważniejszych działów organizacyjnych Uczelni wskazano w podzakładce *Kontakt*.

Za pomocą mediów społecznościowych (np. facebook) Uczelnia i Wydział Nauk Społecznych PAM udostępniają studentom istotne informacje na temat studiowania (np. dotyczące złożenia wniosków o stypendia, aktualnych wydarzeń, targów, konkursów, szkoleń, konferencji, itp.).

Oprócz strony www i mediów społecznościowych wszelkie niezbędne informacje dotyczące spraw studenckich są wysyłane do starostów grup dziekańskich za pomocą kontaktu e-mailowego oraz telefonicznie przez Dziekanat PAM lub osobiście przez Dziekana lub Prodziekanów Wydziału.

System wirtualny Dziekanat, do którego dostęp ma każdy student poprzez indywidualny login i hasło pozwala na śledzenie przebiegu studiów m.in. dzięki obserwowaniu własnych postępów w nauce.

PAM stale doskonali system informacji internetowej, mając świadomość tego, że najwięcej wiadomości student czerpie właśnie ze strony internetowej. Dlatego też prowadzi analizy, zbiera wszelkie sugestie i stara się je na bieżąco wprowadzać. Pieczę nad stroną www Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych PAM sprawuje dodatkowo Dział Marketingu PAM, który pozostaje w bezpośrednim kontakcie ze studentami, gromadząc ich sugestie co do funkcjonalności strony i podawanych tam informacji.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do informacji dotyczy głównie treści zamieszczanych na stronie internetowej i w mediach społecznościowych (np. Facebook), gdyż z jednej strony są one głównym przekaznikiem informacji dla studentów, kandydatów i innych zainteresowanych, z drugiej to właśnie z niej korzysta najwięcej odbiorców ze względu na szybki postęp technologiczny i rozwój różnych kanałów komunikowania. Dział Marketingu PAM za pomocą narzędzi analitycznych dotyczących tzw. ruchu na stronie analizuje odbiorców i dostosowuje treści do ich potrzeb. Dzięki temu Dział Marketingu PAM generuje i analizuje statystyki dotyczące odbiorców strony, uwzględniając przede wszystkim liczbę odsłon poszczególnych

podstron, unikalne odsłony, średni czas spędzony na stronie, liczbę wejść, wyjść czy też współczynniki odrzuceń.

Podobne statystyki są prowadzone w odniesieniu do profilu Wydziału Nauk Społecznych PAM na Facebooku. Administrator fanpage'a ma dostęp do informacji dotyczących liczby odbiorców postów i ich reakcji na poszczególne treści (polubień, udostępnień i komentarzy). Dzięki powyższym działaniom PAM posiada informacje dotyczące pożądaných treści przez studentów, a także bada ich zainteresowanie i opinie na temat funkcjonowania Uczelni, zamieszczanych informacji czy też wydarzeń organizowanych przez Uczelnię.

Na tej podstawie Uczelnia i Wydział Nauk Społecznych PAM modyfikuje treści zamieszczane na stronie internetowej i na portalach, dopasowując zarówno treści, jak i ich język do docelowej grupy odbiorców. Studenci są dla Uczelni niewątpliwie główną i najważniejszą grupą, której opinia jest uwzględniana przy modyfikacji udostępnianych publicznie treści.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,

zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,

sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,

sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,

zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,

sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-----	-----
2.	-----	-----
...	-----	-----

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie sprawuje Dziekan Wydziału Nauk Społecznych PAM. Jednocześnie na Wydziale zostało powołanych dwóch Prodziekanów Wydziału Nauk Społecznych PAM, którzy zajmują się funkcjonowaniem kierunków. Jeden z Prodziekanów Wydziału sprawuje opiekę merytoryczną, organizacyjną i administracyjną nad kierunkami: *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie, pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia, psychologia jednolite studia magisterskie i filologia angielska studia pierwszego stopnia*, natomiast drugi nad kierunkami: *prawo jednolite studia magisterskie, administracja studia pierwszego i drugiego stopnia oraz bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia*. Dziekan oraz Prodziekani Wydziału Nauk Społecznych PAM w zakresie administracyjnym oraz organizacyjnym współpracują ściśle z Dziekanatem Uczelni, w ramach którego wyznaczeni zostali pracownicy administracyjni obsługujący kierunki prowadzone na Wydziale.

Dla celów ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia Dziekan Wydziału dwa razy w tygodniu odbywa spotkania z Prodziekanami, omawiając poszczególne elementy jakości kształcenia i wypracowując rozwiązania doskonalące. Ponadto Dziekani Wydziałów uczestniczą w cotygodniowych spotkaniach z Rektorem PAM oraz Prorektorami PAM, podczas których omawiane są na szczeblu uczelnianym poszczególne kwestie związane z polityką jakości i dobrymi praktykami.

Dodatkowo w ramach bieżących prac Wydziału odbywają się spotkania z nauczycielami akademickimi, którzy zgłaszają swoje postulaty dotyczące doskonalenia jakości kształcenia. Postulaty te są następnie przekazywane Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości

Kształcenia, która nadaje sprawie dalszy bieg. Organem opiniodawczym Dziekana Wydziału jest także Rada Wydziału, w ramach której dyskutowane są poszczególne elementy jakości kształcenia.

Zgodnie z dokumentem *Zakres kompetencji i odpowiedzialności w ramach struktur wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia (poziom uczelniany i wydziałowy)*, Uczelnia tak na poziomie uczelnianym, jak i wydziałowym określiła kompetencje struktur odpowiedzialnych za politykę jakości kształcenia.

Zgodnie z zarządzeniem Rektora, na poziomie uczelnianym politykę jakości prowadzi Uczelniana Rada ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia z przypisanymi następującymi kompetencjami:

przygotowywanie z inicjatywy własnej albo na wniosek Rektora lub Prorektora właściwego ds. nauki propozycji rozwiązań (w tym rekomendacji, wytycznych lub procedur) w zakresie zapewniania jakości kształcenia, a zwłaszcza w zakresie doskonalenia procesów oceny programu studiów, możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, zgodności z obowiązującymi przepisami prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki;

opracowanie, wdrożenie i doskonalenie metodyki monitorowania, analizy i oceny funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów zapewnienia i oceny jakości kształcenia;

monitorowanie funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów ds. zapewnienia i oceny jakości kształcenia, w tym prawidłowości przebiegu procesów oceny programu studiów, możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, zgodności z obowiązującymi przepisami prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki wskazanych dla Uczelni jako całości oraz inicjowanie procesu eliminowania nieprawidłowości w zakresie realizacji procesu kształcenia na Uczelni;

analiza i ocena funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia, z uwzględnieniem wydziałowych systemów zapewnienia i oceny jakości kształcenia oraz przygotowanie rocznego raportu w tym względzie za dany rok akademicki wraz z rekomendacjami działań doskonalących w zakresie zapewniania jakości kształcenia i przekazanie go Rektorowi lub Prorektorowi właściwemu ds. nauki;

analiza i opiniowanie programów studiów prowadzonych na wydziałach pod kątem ich zgodności ze strategią rozwoju Uczelni oraz z wymaganiami określonymi w aktach prawnych wyższego rzędu, uchwałach Senatu Uczelni oraz zarządzeniach wewnętrznych Rektora.

Na poziomie Wydziału Nauk Społecznych politykę jakości prowadzi Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia z przypisanymi następującymi kompetencjami:

OBSZAR 1: Programy studiów:

tworzenie i modyfikowanie programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich,

indywidualizowanie programu studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki;

zapewnianie współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w szczególności z otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programów studiów;

analizowanie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego przez zbieranie opinii pracodawców nt. absolwentów Uczelni i programów studiów;

OBSZAR 2: Dobór i doskonalenie kadry dydaktycznej:

zapewnianie przygotowania naukowego i dydaktycznego nauczycieli akademickich zakresie kształcenia;

weryfikacja poprawności obsady zajęć dydaktycznych według kryteriów dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego;

ocenianie nauczycieli akademickich w obszarze kształcenia;

wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej w celu ciągłego podnoszenia ich kompetencji naukowych i dydaktycznych w zakresie kształcenia;

OBSZAR 3: Kształcenie i weryfikacja efektów uczenia się:

weryfikacja programu studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich pod kątem osiągnięcia efektów uczenia się;

ocena infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w procesie kształcenia;

ocena warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia;

monitorowanie i ocena przebiegu procesu dydaktycznego;

ocena procedury hospitowania zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych;

ocena wyników badania opinii studentów w poszczególnych obszarach kształcenia;

ocena wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, artystycznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy;

rozwój i doskonalenie form wsparcia dla studentów;

ocena wyników badania opinii absolwentów nt. programów studiów i procesu kształcenia;

ocena procesu dyplomowania;

OBSZAR 4: Umieędzynarodowienie:

zapewnianie warunków i sposobów podnoszenia stopnia umieędzynarodowienia procesu kształcenia;

OBSZAR 5: Publiczny dostęp do informacji:

ocena stopnia zapewniania publicznego dostępu do informacji o programach studiów i kształcenia, warunkach ich realizacji i osiągniętych rezultatach;

ocena wyników badania ankietowego nt. publicznego dostępu do informacji.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia na poziomie wydziałowym powołana została zarządzeniem Dziekana Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Poprawności Sylabusów Przedmiotowych wspierająca działania Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów są jednym z elementów polityki jakości kształcenia, a tym samym i wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia. Skupiają się one wokół następujących wytycznych:

tworzenie programu studiów w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2024 poz.1571 z późn.zm), Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1606), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 1207), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 453), Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, (Dz.U. z 2023 r. poz. 2102).

funkcjonowanie jednostek odpowiedzialnych za nadzorowanie i koordynowanie tego procesu, tj. Uczelnianej Rady ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia;

funkcjonowanie jednostek odpowiedzialnych za określanie opisu efektów uczenia się oraz zatwierdzanie programów studiów (Senat PAM, po uprzednim zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM);

bieżące i stałe (roczne) monitorowanie realizacji programu studiów, które jest podstawą tworzenia propozycji jego zmian;

uwzględnianie sugestii interesariuszy wewnętrznych (np. studentów, pracowników administracyjnych, pracowników będących specjalistami w danej dyscyplinie) i zewnętrznych

(np. pracodawców, praktyków) oraz wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywane w tych procesach

Stałe monitorowanie programu studiów jest realizowane poprzez analizę dokumentacji programu studiów oraz jego realizację z uwzględnieniem takich elementów, jak:

- forma studiów, liczba semestrów i liczba punktów ECTS, grupy zajęć, sposoby weryfikowania i osiągania efektów uczenia się;
- wymiar, zasady i forma studenckich praktyk zawodowych;
- efekty uczenia się, harmonogram realizacji programu studiów (np. właściwy układ zajęć, przyporządkowanie punktów ECTS do poszczególnych zajęć, przyporządkowanie zajęć do odpowiednich semestrów).

Uczelnia szczególną wagę przykładła do współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, biorąc pod uwagę ich zdanie w zakresie doskonalenia treści programów studiów i optymalizacji efektów uczenia się. Umożliwia to skoordynowanie procesów projektowania i dostosowywania programów studiów do potrzeb studentów i rynku pracy.

Zmiany w programach studiów są zgłaszane i konsultowane z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym nauczycieli akademickich. Podstawą do zgłaszania propozycji zmian jest „Formularz proponowanych zmian w programie studiów”, który umożliwia ocenę m.in. efektów uczenia się, sekwencji zajęć, liczby godzin, form zajęć oraz punktów ECTS. Zgłaszane propozycje są analizowane i stanowią podstawę do doskonalenia programu studiów.

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH

im. Księcia Mieszka I

Wydział Nauk Społecznych

FORMULARZ PROPONOWANYCH ZMIAN W PROGRAMIE STUDIÓW

Edycja programu studiów: _____

I. DANE OSOBOWE I IDENTYFIKACYJNE

Imię i nazwisko: _____

Stopień / Tytuł naukowy: _____

Kierunek studiów: _____

II. MERYTORYCZNA OCENA PROGRAMU

1. Czy przedmioty przewidziane w programie studiów zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i przygotowanie do pełnienia funkcji zawodowych? Czy dostrzega Pani/Pan potrzebę uzupełnienia programu o dodatkowe przedmioty?

2. Czy sekwencja zajęć (układ przedmiotów w semestrach) jest poprawna?

☐ **Tak**

☐ **Nie**

☐ **Nie w pełni**

3. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Nie” lub „Nie w pełni”, proszę wskazać propozycje zmian wraz z uzasadnieniem:

4. Czy kalkulacja punktów ECTS w programie studiów jest poprawna?

☐ **Tak**

☐ **Nie**

☐ **Nie w pełni**

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Nie” lub „Nie w pełni”, proszę wskazać propozycje zmian wraz z uzasadnieniem:

6. Czy przypisane formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, warsztaty) są poprawne?

☐ **Tak**

☐ **Nie**

☐ **Nie w pełni**

7. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Nie” lub „Nie w pełni”, proszę wskazać propozycje zmian wraz z uzasadnieniem:

8. Czy liczba godzin przypisana poszczególnym przedmiotom jest poprawna?

☐ **Tak**

☐ **Nie**

☐ **Nie w pełni**

9. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Nie” lub „Nie w pełni”, proszę wskazać propozycje zmian wraz z uzasadnieniem:

10. Czy liczba godzin kształcenia na odległość (e-learning) jest właściwa?

☐ **Tak**

☐ **Nie**

☐ **Nie w pełni**

11. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Nie” lub „Nie w pełni”, proszę wskazać propozycje zmian wraz z uzasadnieniem:

III. UWAGI KOŃCOWE

12. Jakie dodatkowe uwagi lub sugestie (wykraczające poza powyższe punkty) chciałaby/chciałby Pani/Pan zgłosić?

Data i podpis:

(czytelny podpis nauczyciela akademickiego/ interesariusza)

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego PAM na spotkaniach z władzami Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz na posiedzeniach Senatu PAM mają możliwość wskazania wadliwie funkcjonujących elementów struktury organizacyjnej oraz nieprawidłowości związanych z działalnością dydaktyczno-wychowawczą. Podczas tych spotkań lub posiedzeń prezentowane i proponowane są ewentualne działania naprawcze. Uczelnia przyjęła taką możliwość, gdyż prezentuje w tym zakresie dużą otwartość na wszelkie uwagi i propozycje.

Monitorowanie i przegląd programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie odbywa się w sposób systematyczny – na bieżąco (np. poprzez zbieranie propozycji i uwag czy też obserwację i analizę jego realizacji) oraz w trybie rocznym (kiedy na podstawie wcześniejszych uwag opracowuje się całościową propozycję zmian w programie). Proces ten odbywa się kilkietapowo:

1. zgłaszanie przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uwag, sugestii i propozycji zmian, np. za pośrednictwem Rady Pracodawców, Samorządu Studenckiego PAM, narady metodyczne na poziomie rektorskim i wydziałowym, spotkania Rady Wydziału;
2. przygotowanie propozycji zmian w programie studiów na podstawie uzyskanych uwag, sugestii i propozycji;
3. przedstawienie propozycji Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, a w przypadku ich akceptacji skierowanie zmodyfikowanego programu studiów do zatwierdzenia przez Senat PAM, po uprzednim zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM;
4. dyskusja i określenie opisu efektów uczenia przez Senat PAM przy zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki PAM;

5. dyskusja i zatwierdzenie programu studiów przez Senat PAM.

Studenci, uczestnicząc w pracach organów kolegialnych PAM, jak również poprzez starostów grup, bądź indywidualnie poprzez zgłoszenie swoich uwag Władzom Wydziału Nauk Społecznych PAM lub Uczelni, mają możliwość oceny osiągnięcia efektów uczenia się z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów na rynku pracy lub w dalszym kształceniu.

Podobnie w trakcie studiów studenci mają możliwość oceny osiągnięcia efektów uczenia się poprzez wypełnienie stosownej ankiety. Z kolei po zakończeniu studiów absolwenci mogą dokonać oceny osiągniętych efektów uczenia się poprzez wypełnienie ankiety w zakresie procesu monitoringu losów zawodowych studentów.

Ponadto studenci mogą zgłaszać swoje uwagi, opinie i sugestie indywidualnie Władzom Wydziału Nauk Społecznych PAM oraz Uczelni dzięki funkcjonowaniu systemu dyżurów dziekańskich i rektorskich przeznaczonych specjalnie dla studentów oraz w trakcie bieżącego kontaktu podczas zjazdów. Uczelnia prowadzi politykę otwartości na studentów i organizowania procesu kształcenia zgodnie z ich oczekiwaniami i potrzebami.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W opracowywaniu programu studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie biorą udział interesariusze wewnętrzni, będący pracownikami PAM i jednocześnie specjalistami w danej dyscyplinie zgodnej z kierunkiem studiów oraz przedstawicielami Samorządu Studenckiego PAM, a także interesariusze zewnętrzni, będący m.in. członkami Rady Pracodawców, która jest kolegialnym organem doradczym Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM w zakresie jakości kształcenia praktycznego studentów.

Opracowując program studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie, uwzględnia się opinie osób z zewnątrz Uczelni, z którymi posiada ona podpisane porozumienia o przyjmowaniu studentów na praktyki zawodowe i którzy znają aktualne potrzeby rynku pracy.

Ponadto przy opracowywaniu programów studiów bierze się pod uwagę raporty z monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jednolite studia magisterskie. Informacje zawarte w raportach, jak również uwagi zgłaszane przez różne grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz uwagi kierowane na posiedzeniach różnych organów Uczelni i Wydziału Nauk Społecznych PAM służą m.in. do wprowadzania zmian i dostosowywania programów studiów do potrzeb rynku pracy.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Kierunek Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie był dotychczas poddany zewnętrznej ocenie jakości kształcenia, w szczególności w ramach oceny programowej PKA, w związku z czym nie sformułowano zaleceń dotyczących doskonalenia programu studiów.

Przy doskonaleniu programu uwzględniane są natomiast aktualne wymagania prawne i standardy kształcenia nauczycieli, a także informacje i zalecenia wynikające z zewnętrznych analiz dotyczących kształcenia i przygotowania do zawodu nauczyciela. Istotnym źródłem informacji są również doświadczenia współpracy z placówkami oświatowymi i innymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, które są wykorzystywane przy okresowym przeglądzie i modyfikacji programu studiów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynnik wewnętrznego	Mocne strony należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów 1. Praktyczny profil kierunku <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> 2. Doświadczona kadra dydaktyczna, w tym duża liczba specjalistów-praktyków. 3. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. 4. Elastyczność Uczelni związana z możliwością dostosowania się do potrzeb studentów.	Słabe strony należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się 1. Niewielki stopień mobilności międzynarodowej. 2. Niezadawalający udział pracowników Wydziału w międzynarodowych projektach naukowo-badawczych i dydaktycznych. 3. Niski poziom zwrotności ankiet w ramach systemu monitoringu karier zawodowych absolwentów.
Czynnik zewnętrzny	Szanse należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów 1. Utrzymujący się trend społeczny do ciągłego zdobywania wiedzy i umiejętności (np. chęć zdobycia wykształcenia wyższego). 2. Bieżąca sytuacja na rynku pracy, brak nauczycieli w szkołach/przedszkolach.	Zagrożenia należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się 1. Uczelnie państwowe dysponujące bogatszym, darmowym zapleczem dydaktycznym i praktycznym.

	3. Możliwości odpowiedzialnego rozwoju naukowego studentów dzięki współpracy z instytucjami zewnętrznymi. 4. Usytuowanie Uczelni w dużym mieście wojewódzkim.	2. Duża konkurencja na terenie miasta i okolic związana z kierunkiem <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i>
--	---	---

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I				
	II				
jednolite studia magisterskie	I		11	15	17
	II			18	19
	III	3		38	24
	IV			14	20
	V			6	42
	VI				
Razem:					

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				
	...				
	...				
II stopnia	...				
	...				

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2024				15
jednolite studia magisterskie	2025				7
	2026				13
Razem:					

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10/322
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	Tryb stac. 3283/ Tryb niestac. 2323
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Tryb stac. 296 Tryb niest. 299
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	166
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nauki humanistyczne: 6 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	30
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	12
Wymiar praktyk zawodowych ⁵	6 miesięcy - 960 godzin dydaktycznych
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3283/144
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2323/77

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do pedagogiki	Wykłady (W) + Ćwiczenia (Ć)	30/20	4
Dydaktyka ogólna	W + Ć	30/20	4
Pedagogika społeczna	W + Ć	25/20	4
Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	W + Ć	40/25	4
Psychologia ogólna	W + Ć	30/20	4
Trening kontaktu interpersonalnego	W + Ć	30/18	2
Kultura języka - zagadnienia poprawności i sprawności językowej	Ć	25/18	3
Technologia informacyjna	Ć	18/18	3
Źródła informacji	Ć	6/6	1
Podstawy ratownictwa medycznego	Ć	15/10	2
Emisja głosu	Ć	15/12	2
Warsztat pracy pedagoga z przygotowaniem do praktyk	Ć	20/12	1
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	W + Ć	35/30	3
Psychologia rozwojowa	W + Ć	40/25	4
Psychologia społeczna	W + Ć	30/20	2
Podstawy języka polskiego	W + Ć	45/18	5
Język obcy	Ć	60/36	4
Wiedza o środowisku społeczno-przyrodniczym	W + Ć	30/18	3
Podstawy wiedzy plastycznej z zajęciami warsztatowymi	Ć	30/25	3
Prawo rodzinne i opiekuńcze	Ć	10/8	1
Przygotowanie do praktyk	Ć	10/8	1
Zajęcia terenowe (obserwacja placówek opiekuńczych i oświatowych)	Ć	15/12	1

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Psychologia osobowości i procesów motywacyjnych	W + Ć	20/18	2
Programowanie oraz komputerowe programy w edukacji elementarnej	Ć	20/12	3
Podstawy techniki z zajęciami warsztatowymi	Ć	30/25	3
Diagnoza psychopedagogiczna	W + Ć	40/25	5
Metodyka pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	W + Ć	20/20	4
Metodyka wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym	W + Ć	30/20	3
Projektowanie zintegrowanych działań edukacyjnych z tutoringiem	Ć	30/20	3
Metodyka edukacji polonistycznej w przedszkolu	W + Ć	30/20	4
Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu	W + Ć	30/20	4
Logika	W + Ć	20/15	2
Integracja w edukacji dziecka	W + Ć	30/20	2
Metodyka nauczania języka obcego	W + Ć	60/36	5
Statystyka w badaniach pedagogicznych	W + Ć	10/10	1
Warsztat zabawy dziecka	Ć	30/15	2
Podstawy terapii pedagogicznej	W + Ć	30/25	3
Podstawy muzyki z zajęciami warsztatowymi	Ć	30/25	3
Metodyka edukacji społeczno - przyrodniczej w przedszkolu	Ć	20/12	3
Metodyka edukacji społeczno - przyrodniczej w klasach I-III	Ć	25/12	3
Wychowanie przez sztukę w przedszkolu (muzyka, plastyka, teatr)	Ć	30/20	3

Metodyka edukacji muzycznej w klasach I-III	Ć	20/18	3
Metodyka wspierania rozwoju fizycznego dziecka w wieku przedszkolnym	Ć	30/18	3
Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Ć	25/18	3
Współpraca nauczyciela z rodzicami i środowiskiem lokalnym - warsztat komunikacji	Ć	15/12	1
Wstęp do glottodydaktyki	W + Ć	30/20	2
Elementy socjoterapii	Ć	30/18	3
Edukacja informatyczna	W + Ć	35/25	3
Bezpieczeństwo w sieci	Ć	10/8	2
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	Ć	20/15	3
Praca z dzieckiem uzdolnionym	Ć	15/12	2
Badanie gotowości szkolnej	Ć	15/10	2
Kreowanie wizerunku publicznego i autoprezentacja	Ć	15/10	1
Neurodydaktyka i progresywne metody w nauczaniu języków obcych (warsztat kognitywny)	Ć	12/9	2
Zajęcia do wyboru cz. I 1) Proces edukacyjno-wychowawczy w pracy z grupą wielokulturową 2) Nauczyciel współorganizujący w pracy z dzieckiem dysfunkcyjnym	Ć	30/18	3
Zajęcia do wyboru cz. II 1) Język migowy 2) Wybrane problemy logopedii w pracy z dzieckiem w	Ć	30/18	2

przedszkolu i klasach I-III			
Praktyki zawodowe	Ć	240/240	12
Razem:	-----	Tryb stacjonarny: 1704 Tryb niestac.: 1238	166

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁸
-----	-----	-----	-----	-----
Razem:		-----	-----	-----

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
METHODS OF SOCIAL AND NATURAL	Practical Classes/	VII	Full-time studies/ Part-	English	21

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁸ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

SCIENCE EDUCATION IN GRADES 1-3	Other activities		time studies		
WORKING WITH A GIFTED CHILD	Practical Classes/ Other activities	V	Full-time studies/ Part- time studies	English	24
-----	-----	-----	-----	-----	-----